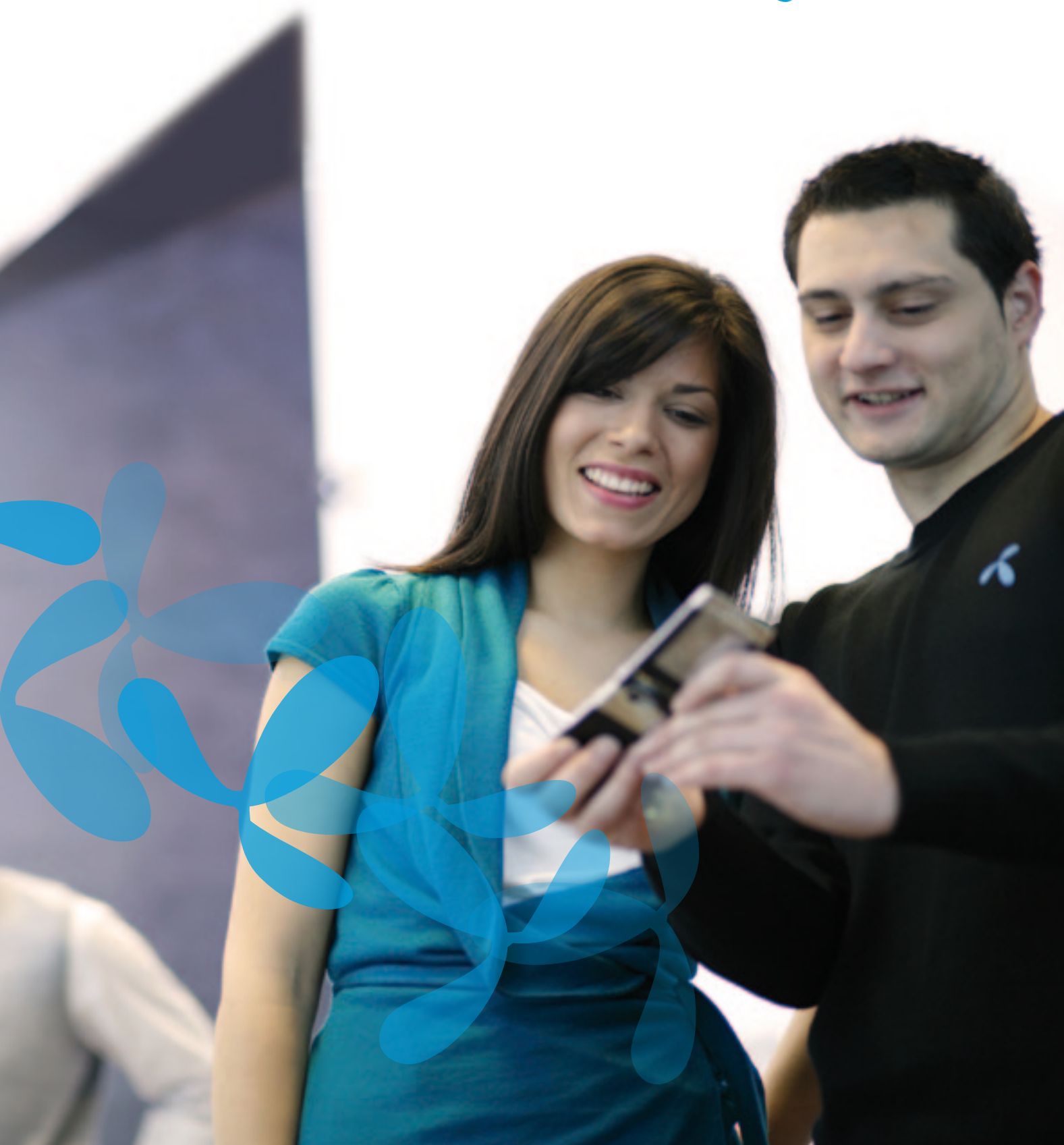

Årsrapport 2009

telenor
group

Innhold

Til aksjonærene // 01
Årsberetning 2009 // 02

Årsregnskap

Telenor Konsern

Resultatregnskap // 16
Oppstilling av totalresultat // 17
Oppstilling av finansiell stilling // 18
Oppstilling av kontantstrømmer // 19
Oppstilling av endringer i egenkapital // 20
Noter til konsernregnskapet // 21

Telenor ASA

Resultatregnskap // 88
Oppstilling av totalresultat // 89
Oppstilling av finansiell stilling // 90
Oppstilling av kontantstrømmer // 91
Oppstilling av endringer i egenkapital // 92
Noter til regnskapet // 93

Erklæring fra styret og daglig leder // 106
Revisjonsberetning for 2009 // 107
Uttalelse fra bedriftsforsamlingen i Telenor ASA // 108
Finansiell kalender 2010 // 108

Til aksjonærene

Telenor-konsernet har styrket sin stilling som en ledende global teleoperatør i 2009. Vi leverte solide resultater og en sterk driftsmessig kontantstrøm til tross for vanskelige makroøkonomiske forhold. Med en netto tilvekst på 10 millioner abonnement i løpet av året nådde Telenor-konsernet 174 millioner mobilabonnement på verdensbasis. Kunngjøringen av avtalen med Altimio i oktober om å opprette VimpelCom Ltd, børsnoteringen av Grameenphone i november og oppstarten av virksomheten i India i desember er de viktigste milepælene for Telenor-konsernet i år.

Hovedfokus for Telenor-konsernet i 2009 har vært å sikre markedsposisjoner og tilpasse aktivitetene til et krevende forretningsklima. Telenor-konsernet videreførte sin strategi med å utnytte vekstmuligheter og gjennomføre tiltak for kostnadseffektivitet og kontroll med driftsmessige investeringer.

Vi hadde en sterk driftsmessig kontantstrøm i 2009, med Norden som den største bidragsyteren. Til tross for utfordrende makroøkonomiske forhold har virksomhetene i Sentral- og Øst-Europa levert solide resultater gjennom hele året. Virksomhetene i Asia har vist betydelig fremgang, med økt abonnementsvekst i alle virksomhetene.

Telenor i Norge hadde gode resultater i 2009, særlig på mobilområdet der etterspørselen etter mobilt bredbånd var en av de viktigste inntektsdriverne. Avtalene som nylig ble offentliggjort om mobil infrastruktur i Norden, vil bidra til forbedret kundeopplevelse og lønnsomhet for mobilt bredbånd de kommende årene.

Proessen med å slå sammen Kyivstar og OJSC VimpelCom til en ledende mobiloperatør i vekstmarkeder, VimpelCom Ltd, er i rute ved inngangen til 2010. Vi forventer å slutføre transaksjonen medio 2010.

Den vellykkede lanseringen i India i desember var en betydelig milepæl for Telenor-konsernet i 2009, og

markerte fullførelsen av den første fasen i oppstarten av Uninor. Høy merkevarekjennskap og én million abonnement i løpet av selskapets første uker i drift danner en god basis for den neste lanseringsfasen i verdens raskest voksende telemarked. Utvikling av Uninor i henhold til planen er en av våre hovedprioriteringer i 2010.

Telenor-konsernet er fortsatt ett av de høyest rangerte teleselskapene på Dow Jones Sustainability Indexes. Vi har fokusert på ansvarlig og bærekraftig forretningsdrift gjennom systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet i våre selskaper og mot leverandørene. Klimautfordringen har vært høyt prioritert også i 2009. Målet er å redusere CO₂-utslippene fra Telenor-konsernets globale operasjoner med 40 % fra 2008 til 2017. Dessuten satser vi på å utvikle og levere løsninger som gjør våre kunder i stand til å redusere sine CO₂-utslipp og energikostnader.

I 2010 vil Telenor-konsernet arbeide for å sikre markedsposisjoner samtidig som vi søker å utnytte muligheter for videre organisk vekst. Vi vil fortsette å iverksette nødvendige effektiviseringstiltak og levere innovative og gode løsninger til våre kunder. Med over 40 000 ansatte på verdensbasis med samme visjon og verdier, er jeg sikker på at vi vil styrke vår posisjon ytterligere i 2010.

Årsberetning 2009

Harald Norvik
styreleder

John Giverholt
styrets nestleder

Dr. Burckhard
Bergmann
styremedlem

Kjersti Kleven
styremedlem

Olav Volldal
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

Barbara Milian
Thoralfsson
styremedlem

Sanjiv Ahuja
styremedlem

Bjørn André
Anderssen
styremedlem,
ansatterrepresentant

Brit Østby
Fredriksen
styremedlem,
ansatterrepresentant

Harald Stavn
styremedlem,
ansatterrepresentant

Telenor-konsernet leverte gode resultater i 2009. På tross av den globale resesjonen ble marginene opprettholdt og kontantstrømmen betydelig økt. Ved årets slutt hadde konsernet passert 174 millioner mobilabonnement.

Hovedforhold i 2009

Telenor-konsernet leverte resultater i tråd med de finansielle målsettingene for 2009. Konsernet tilpasset aktiviteten etter det vanskelige forretningsklimaet, økte kontantstrømmen betydelig og beholdt markedsposisjonene.

Kontantstrømmålet på 10 milliarder kroner for de nordiske virksomhetene ble oppnådd, anført av inntektsvekst og kostnadskontroll i de norske virksomhetene. I Asia beholdt Grameenphone i Bangladesh sin lederposisjon, mens Telenor i Pakistan snart vil oppnå positiv kontantstrøm. På tross av den dype resesjonen i Sentral- og Øst-Europa og en utfordrende inntektsutvikling genererte de sentral- og øst-europeiske virksomhetene solide marginer og kontantstrømmer. Alt i alt demonstrerte Telenor-konsernet en evne til å takle den økonomiske nedgangen ved å øke kontantstrømmen fra virksomhetene betydelig. Dette kombinert med utbytte fra Kyivstar og VimpelCom i løpet av året førte til en solid finansiell stilling for Telenor ved utgangen av 2009.

Telenor-konsernet beholdt markedsposisjonene i 2009 og økte med 10 millioner nye mobilabonnement, til totalt 174 millioner. Virksomhetene i Pakistan, Bangladesh og Russland var de viktigste bidragsyterne til abonnementsveksten. Uninor i India lanserte sine tjenester i desember og bidro med mer enn én million abonnement.

Abonnementsveksten i Norden ble drevet av den sterke utviklingen innen mobilt bredbånd, og vi oppnådde mer enn en halv million mobilt bredbåndabonnement. Den gode utviklingen skyldtes attraktive prisplaner og mer brukervennlige telefoner. I Norge, Sverige og Danmark inngikk Telenor betydelige kontrakter om 3G- og 4G-utstyr som vil gjøre det mulig for Telenor å levere datatjenester av høy kvalitet med lave og forutsigbare kostnader.

I oktober 2009 undertegnet Telenor-konsernet og Altimio, telekomselskapet i Alfa Group, en avtale om å skape en ny ledende mobiloperatør i vekstmarkeder, VimpelCom Ltd, ved å slå sammen eierandeler i Kyivstar og OJSC VimpelCom. VimpelCom Ltd. vil drive virksomhet i Russland,

Ukraina og andre CIS-land og vil muligens ekspandere til andre vekstmarkeder. Hovedkontoret til VimpelCom Ltd. vil ligge i Nederland, og selskapet vil være registrert på Bermuda og børsnotert ved New York Stock Exchange. Strukturen for eierstyring og selskapsledelse som Telenor-konsernet og Altimio er blitt enige om, vil begrense mulighetene for nye tvister.

Som del av den foreslåtte løsningsen mellom Telenor-konsernet og Altimio vil partene avslutte alle pågående retts tvister og enten trekke tilbake eller komme til enighet om kravene før transaksjonen slutføres som forventet medio 2010. En annen betingelse for at transaksjonen skal slutføres, er at Farimex, en minoritetsaksjonær i VimpelCom, frafaller kravet på USD 1,7 milliarder.

Avtalen om å erverve en kontrollerende interesse i den indiske mobiloperatøren Unitech Wireless ble slutført mars 2009. Styret i Telenor ASA er kjent med reaksjonene i markedet vedrørende beslutningen om å investere i India. En rekke av Telenor-konsernets virksomheter går nå inn i en mer moden fase, og India repre-

senterer i dette perspektivet en unik forretningsmulighet, med mer enn 600 millioner indere fremdeles ikke tilkoblet mobilnett ved utgangen av 2009.

Forretningsmodellen i India gir fleksibilitet fordi den er basert på outsourcingprinsipper og infrastruktur fra frittstående leverandører av infrastruktur tjenester. I løpet av året inngikk Unitech Wireless en rekke avtaler og kontrakter, inklusive roamingavtaler som sikrer nasjonal dekning. Tjenestelanseringen i desember 2009 var en milepæl for Telenor-konsernet, siden dette helt klart var den raskeste utrulling som konsernet noensinne har gjennomført. Tjenestene ble lansert under Uninor-navnet og er basert på design og innhold tilknyttet Telenor-navnet. På lanseringsdagen nådde Uninor opptil 600 millioner mennesker, og i løpet av bare få uker fikk selskapet rundt én million nye abonnenter.

Finansielt

Driftsinntekter for 2009 var 97,7 milliarder kroner sammenliknet med 96,2 milliarder kroner for 2008. Inntektsveksten på 2 % skyldtes hovedsakelig positive valutaeffekter på grunn av den svekkede norske kronen, abonnementsvekst i de asiatiske virksomhetene og erverv av IS Partner i EDB Business Partner og Data-matrix i Fixed Norway.

EBITDA¹⁾ før andre inntekter og kostnader økte med 1,3 milliarder kroner til 31,7 milliarder kroner, mens den tilhørende EBITDA-marginen på 32,5 % økte med rundt 1 prosentpoeng sammenliknet med 2008. Marginforbedringer i de fleste virksomhetene, spesielt i Bangladesh, Norge og Pakistan, ble delvis oppveid av kostnader i de nye virksomhetene i India og lavere EBITDA fra virksomhetene i Sentral- og Øst-Europa. I tillegg ble EBITDA før andre inntekter og kostnader positivt påvirket av en engangseffekt på 570 millioner kroner knyttet til endret pensjonsordning i EDB Business Partner.

Driftsresultatet ble 13,3 milliarder kroner sammenliknet med 15,7 milliarder kroner i 2008. Driftsresultatet ble negativt påvirket av andre kostnader på 0,8 milliarder kroner, hovedsakelig i de nordiske virksomhetene, Broadcast og EDB Business Partner, som omfatter tapskontrakter, tap ved avgang av eiendeler samt kostnader knyttet til nedbemanning. Driftsresultatet ble i tillegg negativt påvirket av høyere avskrivninger på 1,2 milliarder kroner, hovedsakelig tilknyttet høye investeringer i virksomheter i Asia mot slutten av 2008 og nedskrivning av goodwill på 1,9 milliarder kroner i Serbia.

Resultat før skatt ble 14,8 milliarder kroner sammenliknet med 19,4 milliarder kroner i 2008. Resultatandelen fra tilknyttede selskap ble redusert med 3,1 milliarder kroner til 3,7 milliarder kroner, hovedsakelig grunnet lavere resultat etter skatt for Kyivstar som resultat av reduserte organiske inntekter og vesentlig svekkelse av den ukrainske hryvnia mot den norske kronen, samt gevinst ved salg av Golden Telecom i 2008. Sum finansposter ble redusert med 1,0 milliarder kroner. Dette skyldtes hovedsakelig en endring i virkelig verdi på finansielle instrumenter tilknyttet derivater som ble brukt som økonomisk sikring, men som ikke oppfyller kravene til sikringsbokføring. Driftsresultatet ble i tillegg redusert som nevnt over. Telenors resultat etter skatt for 2009 ble 10,1 milliarder kroner, 5,22 kroner pr. aksje. Tilsvarende tall for 2008 var henholdsvis 14,8 milliarder kroner og 7,83 kroner pr. aksje.

Sum investeringer utgjorde 16,6 milliarder kroner i 2009. Av dette var 16,1 milliarder kroner driftsmessige investeringer, mens 0,5 milliarder kroner var investering i virksomheter. Sum driftsmessige investeringer ble redusert med 4,5 milliarder kroner. Hvis det trekkes fra nytt spektrum og nye lisenser i 2008 på totalt 2,0 milliarder kroner, ble driftsmessige investeringer imidlertid redusert med 2,5 milliarder kroner. Dette skyldtes i hovedsak lavere investeringer i alle virksomhetene,

¹⁾ For definisjon og avstemming av EBITDA vises til note 5 til årsregnskapet.

spesielt i Asia, som følge av den økonomiske oppbremsingen og økt kapitaldisiplin i 2009. Den samlede reduksjonen i driftsmessige investeringer i eksisterende virksomheter ble noe oppveid av investeringer tilknyttet oppstarten av virksomheter i India på 3,6 milliarder kroner.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter ble 30,6 milliarder kroner i 2009 sammenliknet med 25,6 milliarder kroner i 2008, en økning på 5,0 milliarder kroner. Utbytte mottatt fra tilknyttede selskap økte med 3,5 milliarder kroner. Inntektsskatt betalt i 2009 ble redusert med 1,4 milliarder fordi de fellesbeskattede norske enhetene ikke var i skatteposisjon fra slutten av 2008. Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter for 2009 ble 13,7 milliarder kroner, en nedgang på 1,1 milliarder kroner. Dette skyldtes i hovedsak salget av aksjer i Golden Telecom på 4,1 milliarder kroner, som ble delvis oppveid av oppkjøpet av IS Partner på 1,0 milliarder kroner i 2008 samt 4,4 milliarder kroner lavere betalte investeringer i 2009. Betalte investeringer ble 3,1 milliarder kroner lavere enn rapporterte investeringer for 2009, hovedsakelig fordi India var i en utrullingsfase på slutten av året og dermed ikke hadde hatt kontantutlegg for disse investeringene ennå (betalbare i 2010) og på grunn av Broadcasts aktivering av satellitten Thor 6. Netto kontantstrøm til finansieringsaktiviteter for 2009

ble 13,2 milliarder kroner, en økning på 3,7 milliarder kroner. Utbytte og tilbakekjøp av egne aksjer ble redusert med 7,8 milliarder kroner, mens netto nedbetaling av gjeld økte utbetalinger med 11,7 milliarder kroner i 2009. Kontanter og kontantekvivalenter økte med 2,6 milliarder kroner i løpet av 2009 til 11,5 milliarder kroner pr. 31. desember 2009.

Ved utgangen av 2009 utgjorde sum eiendeler i oppstilling av finansiell stilling 166,0 milliarder kroner med en egenkapitalandel (inkludert minoritetsinteresser) på 51,2 % sammenliknet med henholdsvis 187,2 milliarder kroner og 47,3 % i 2008. Sum kortsiktig gjeld var 39,5 milliarder kroner ved utgangen av 2009 mot 48,2 milliarder kroner ved utgangen av 2008. Netto rentebærende gjeld ble redusert fra 45,5 milliarder kroner ved utgangen av 2008 til 26,3 milliarder kroner ved utgangen av 2009. Nedgangen på 19,2 milliarder kroner kan i hovedsak tilskrives økt kontantstrøm fra virksomhetene i Asia og Norden, styrking av den norske kronen fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009 samt utbytte fra Kyivstar og VimpelCom. Styret er av den oppfatning at Telenor har en tilfredsstillende finansiell stilling.

Telenors årsberetning for 2008 inneholdt utsikter for 2009 for proformatall, inklusive Kyivstar, som om det var konsolidert. Disse utsiktene ble justert flere ganger i løpet av 2009, delvis som følge av at den nye virksomheten i India ble inkludert. Utsiktene for 2009 ble sist oppdatert i Telenors kvartalsrapport for tredje kvartal 2009. I 2009 opplevde Telenor (inkl. Kyivstar og Uninor) en reduksjon i organiske inntekter på -1 %, noe som er i tråd med utsiktene fra tredje kvartal 2009. EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader var 34,5 %, rett over 33-34 % som var forventet. Driftsmessige investeringer som en andel av driftsinntekter eksklusive lisenser og spektrum var på 16,1 % sammenliknet med en forventning på om lag 17 %.

I henhold til § 3-3a i regnskapsloven bekrefter Styret at betingelsene for forutsetning om fortsatt drift er til stede, og som følge av det, at regnskapet er utarbeidet på grunnlag av forutsetningen om fortsatt drift.

Telenor-konsernets virksomheter

Telenor-konsernets hovedvirksomheter kan deles inn i tre geografiske områder: Norden, Sentral- og Øst-Europa og Asia. Av de 13 virksomhetene i disse områdene tilbyr selskapene i Norge, Sverige, Danmark og Russland telekommunikasjonstjenester både via mobilnett og fastnett, mens de andre selskapene tilbyr mobile telekommunikasjonstjenester. I tillegg til mobilnett- og fastnettvirksomhetene omfatter konsernets kjernevirksomhet Telenor Broadcast, som har en ledende posisjon i det nordiske markedet for TV-tjenester.

Norden

De nordiske markedene ble bare moderat påvirket av den globale resesjonen i 2009. Telenors mobilabonnementsmasse i Norden økte med 405.000, til totalt 7,0 millioner. Veksten var først og fremst drevet av stor etterspørsel etter mobilt bredbånd.

De nordiske virksomhetene leverte en driftsmessig kontantstrøm på 10,0 milliarder kroner i 2009, en økning på 1,2 milliarder kroner sammenliknet med 2008 og oppfyllelse av målet som ble presentert på kapitalmarkedsdagen i 2007. Kontantstrømøkningen ble oppnådd ved en kombinasjon av økt EBITDA og lavere driftsmessige investeringer.

I den norske mobilvirksomheten økte driftsinntektene med 6 % sammenliknet med 2008. Økt bruk av mobile tale- og data-tjenester i tillegg til en økning i salget av telefoner og i grossistinntekter bidro til inntektsveksten. Kombinasjonen av denne inntektsveksten og stabile driftskostnader førte til EBITDA før andre inntekter og kostnader godt over 2008-nivå. I den norske fastnettvirksomheten ble driftsinntektene redusert med 2 % i 2009 sammenliknet med 3 % i 2008. Driftsinntektene fra telefoni fortsatte å falle, hvilket var i tråd med trender sett i tidligere år. I tillegg ble driftsinntektene fra internasjonal samtrafikk og transitt redusert som følge av ugunstige valutasingninger og prisreduksjoner. På tross av innteksreduksjonen var EBITDA før andre inntekter og kostnader stabil, hovedsakelig på grunn av lavere drifts- og vedlikeholdskostnader.

I Sverige ble Telenors driftsinntekter redusert med 5 % sammenliknet med 2008. Mobilinntektene økte med 3 % på tross av reduserte samtrafikkavgifter og roaminginntekter. Fastnettinntektene ble redusert med 10 % som følge av fortsatt reduksjon i antallet telefoni- og bredbåndsabonnementer. EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader økte noe sammenliknet med 2008. I april 2009 inngikk Telenor en avtale med Tele2 om å etablere en felleskontrollert virksomhet, Net4Mobility, for å rulle ut og drifte et 4G-nett i Sverige.

Telenor i Danmark hadde en inntektsvekst på 2 % fra 2008 til 2009. Mobilinntektene økte med 8 %, hovedsakelig på grunn av økt abonnementsmasse, mens fastnettinntektene fortsatte å falle på grunn av redusert abonnementsmasse og økt prispress. EBITDA før andre inntekter og kostnader økte med 6 % til 1,9 milliarder kroner. I juni 2009 ble Telenor-navnet lansert på det danske markedet for å erstatte Sonofon og Cybercity. Dette var en milepæl i integrasjonen av Telenors fastnett- og mobilnettvirksomheter i Danmark.

Mot slutten av 2009 inngikk Telenor nye leverandøravtaler for mobilinfrastruktur i Norge, Sverige og Danmark. De nye avtalene vil bidra til bedre kundeopplevelser og sikre lønnsomheten av mobilt bredbånd.

Sentral- og Øst-Europa

I Sentral- og Øst-Europa er Telenor-konsernets virksomheter i Ungarn, Serbia og Montenegro konsoliderte, mens Kyivstar i Ukraina og VimpelCom i Russland rapporteres som tilknyttede selskaper.

Sentral- og Øst-Europa ble kraftig rammet av den globale resesjonen i 2009, med en nedgang i BNP-veksten på 4–14 % i markedene Telenor opererer i. Den svekkede kjøpekraften har hatt en betydelig innvirkning på telekomforbruket i området. I tillegg har svekkelsen av de lokale valutaene mot den norske kronen hatt en negativ innvirkning på de rapporterte

resultatene fra dette området. De operasjonelle prioriteringene i Sentral- og Øst-Europa i 2009 har vært å opprettholde markedsandelene og solid driftsmessig kontantstrømmargin. Målet om å opprettholde en driftsmessig kontantstrømmargin på mer enn 30 % i Sentral- og Øst-Europa ble oppnådd i alle virksomhetene.

Driftsinntektene i Kyivstar i Ukraina ble redusert med 35 %, hovedsakelig forklart av svekkelsen av den ukrainske hryvna. Målet i lokal valuta ble driftsinntektene redusert med 10 % som følge av en 6 % nedgang i antall mobilabonnement og lavere gjennomsnittlig inntekt pr. kunde (ARPU), noe som gjenspeiler effekten av de makroøkonomiske forhold på kjøpekraften. Kyivstars EBITDA-margin før andre inntekter og kostnader forble på et solid nivå høyt på femtitallet til tross for lavere inntekter, selv om den ble noe redusert sammenliknet med 2008.

Driftsinntektene i Pannon i Ungarn ble redusert med 10 %, delvis på grunn av fortsatt reduksjon i samtrafikk- og roamingavgifter, men også som følge av reduserte abonnements- og trafikkinntekter fra våre egne kunder. Økt merverdiavgift fra juli 2009 har presset kjøpekraften i Ungarn ytterligere. Pannons EBITDA-margin før andre inntekter og kostnader økte noe, hovedsakelig på grunn av større bruttomargin som følge av reduksjonen i samtrafikkprisene.

I Serbia ble det innført 10 % omsetningsavgift på telekommunikasjon i juni 2009, noe som hadde en negativ innvirkning på telekomforbruket. Driftsinntekter i lokal valuta var stabile sammenliknet med 2008, mens EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader ble redusert fra 45 % i 2008 til 41 % i 2009. En økning i tap på fordringer og kostnadselementer i euro bidro til den negative marginutviklingen.

I Promonte i Montenegro ble driftsinntektene redusert med 4 % fra 2008 til 2009, hovedsakelig på grunn av økt konkurranse og en rekke on-net-tilbud. EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader var stabil sammenliknet med 2008.

I de sentral- og østeuropeiske virksomhetene våre ble driftsmessige investeringer som en andel av driftsinntekter redusert fra 9–16 % i 2008 til 6–11 % i 2009, hovedsakelig på grunn av lavere etterspørsel etter økt nettverkskapasitet.

I Kyivstar ble utbytte for 2004–2008 utdelt i 2009. Telenors andel av utbyttet beløp seg til 4,5 milliarder kroner, herunder 220 millioner kroner som ble mottatt i 2008.

Asia

I Asia har Telenor-konsernet virksomheter i Thailand, Malaysia, Bangladesh, Pakistan og India. De asiatiske markedene ble også påvirket av den globale resesjonen, om enn i mindre grad enn i Sentral- og Øst-Europa. I løpet av 2009 økte abonnementsmassen til virksomhetene i Asia med 8 millioner abonnenter, til totalt 74 millioner. Abonnementsveksten var hovedsakelig drevet av Telenor i Pakistan og Grameenphone i Bangladesh.

Driftsinntektene for DTAC i Thailand var forholdsvis stabile sammenliknet med 2008. EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader ble redusert fra 33 % i 2008 til 31 % i 2009, men den underliggende marginen var stabil, justert for en positiv engangseffekt i 2008. Mot slutten av året ble det observert tegn til oppsving i det thailandske markedet, noe som resulterte i en liten økning i driftsinntekter og nye abonnenter for DTAC.

DiGi i Malaysia rapporterte en inntektsvekst på 8 %, hovedsakelig drevet av en svekkelse av den malaysiske valutaen mot den norske kronen. Det var vedvarende tøff konkurranse, spesielt i det økonomisk pressede segmentet der DiGi normalt sett har hatt en sterk posisjon. EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader ble redusert fra 45 % til 43 %.

I Bangladesh økte Grameenphone driftsinntektene med 18 % sammenliknet med 2008, mens EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader økte fra 46 % i 2008 til 57 % i 2009. Denne utviklingen skyldtes først og fremst høyere minimumspriser og startpakkepriser. I andre halvdel av 2009 ble konkurransen tøffere, og Grameenphone svarte med økte subsidier, noe som førte til kraftig abonnementsvekst, men en tilsvarende negativ innvirkning på EBITDA-marginen. Grameenphone ble notert på børsene i Dhaka og Chittagong 16. november 2009. Som følge av børsnoteringen ble Telenors eierandel i Grameenphone redusert fra 62,0 % til 55,8 %.

På tross av intens konkurranse, reduserte samtrafikkpriser og en utfordrende sikkerhetssituasjon økte Telenors inntekter i Pakistan med 8 %, mens EBITDA-marginen før andre inntekter og kostnader økte fra 18 % i 2008 til 24 % i 2009. Økningen i EBITDA-marginen var et resultat av fortsatt abonnementsvekst, lavere kostnader pr. nye kunde og opphør av bruk av leide linjer for i stedet å bruke eget transportnett. Finanstjenestene Easy Paisa ble lansert i fjerde kvartal.

I India lanserte Uninor sine tjenester i 8 av 22 telekomområder i desember 2009 og rapporterte mer enn én million abonnement ved årets slutt. Først driftsåret endte med et EBITDA-underskudd på 907 millioner kroner og driftsmessige investeringer på 3,7 milliarder kroner. Investeringene i de andre virksomhetene i Asia var vesentlig lavere i 2009 sammenliknet med 2008 på grunn av den lavere abonnements- og trafikkveksten. Etter kjøpet av en 3G-lisens i 2008 har DiGi i Malaysia fokusert investeringene i 2009 på utrulling av 3G-nettverk.

Broadcast

Telenor Broadcast beholdt lederposisjonen i det nordiske markedet for TV-tjenester. Driftsinntektene i 2009 økte med 4 %, delvis takket være økt salg av tilleggstjenester til de nordiske betalings-TV-kundene. I fjerde kvartal 2009 ble en ny satellitt, Thor 6, skutt opp. EBITDA før andre inntekter og kostnader i 2009 ble 1,9 milliarder kroner sammenliknet med 1,6 milliarder kroner i 2008. Økningen skyldtes hovedsakelig økte driftsinntekter i Canal Digital.

Øvrige enheter

Driftsinntektene for øvrige enheter økte med 0,5 % til 10,1 milliarder kroner sammenliknet med 2008. Inntektsreduksjonen i EDB Business Partner ble godt oppveid av vekst i New Business, Telenor Connexion og Corporate Functions. I løpet av 2009 startet konsernet en prosess for å avhende Cinclus Technology. Som følge av dette ble selskapet omklassifisert til avviklet virksomhet fra andre kvartal 2009, og historiske tall har blitt omarbeidet i henhold til dette. EBITDA før andre inntekter og kostnader ble 612 milliarder kroner i 2009 sammenliknet med 147 milliarder kroner i 2008. Økningen var hovedsakelig drevet av den positive engangseffekten knyttet endring i pensjonsordningen i EDB Business Partner.

For utfyllende segmentinformasjon vises det til konsernregnskaps note 5.

Forretningsutvikling og forskning

Telenor-konsernet har betydelige prosjekter innen forretningsutvikling og forskning. For å styrke fokuset på innovasjonsaktivitetene opprettet Telenor en ny enhet i 2009, Group Business Development & Research (GBD&R), som er basert på tre tidligere separate enheter. Totalkostnadene for forretningsutvikling, forskning og innovasjon i Telenor-konsernet var anslått til 730 millioner kroner i 2009.

Oppgaven til den nye enheten er å drive Telenor-konsernets strategiske agenda, identifisere nye forretningsmuligheter og skape vekstmuligheter innenfor nye områder. Ved å samordne og knytte utviklingsaktivitetene tettere til forretningsdriften har Telenor skapt en sterkere drivkraft for forretningsutvikling der GBD&R også er pådriver for operasjonelle resultater og utveksling av kunnskap og erfaringer mellom virksomhetene i konsernet.

Nøkkelområdene er blant annet utnyttning av konsernressurser og -kompetanse innen utvalgte felt, for eksempel innkjøp, merkevarebygging, teknologi, utvikling og IS/IT. Andre områder som er innbefattet, er forretningsutvikling og operasjonell støtte i hele Telenor-konsernet. Forskningsagendaen omfatter tolv prioriterte områder som er tett knyttet til noen av konsernets viktigste utfordringer for fremtiden, utfordringer som blant annet er relatert til forretningsmodeller, kundebehov, markeder og typer teknologi.

Telenor-konsernet samarbeider med bransje- og forskningsinstitusjoner over hele verden, noe som sikrer tilgang til relevant og oppdatert kunnskap. Telenor deltar i en rekke internasjonale prosjekter, blant annet EU og EUROSCOM, og gir bidrag til standardiseringsorganer.

Helse, miljø og sikkerhet

Telenor-konsernet har i 2009 arbeidet målrettet og systematisk med kontinuerlig forbedring av helse, miljø og sikkerhet (HMS). Det har vært en sterkere bevisstgjøring rundt HMS generelt. Mer enn 19.000 personer i hele Telenor-konsernet deltok i program for bevisstgjøring rundt HMS i 2009.

Sykefraværet for konsernet var i 2009 2,3 %, med 3,8 % i Norden, 3,6 % i Sentral- og Øst-Europa og 1,0 % i Asia. Telenor hadde to arbeidsrelaterte dødsfall blant de ansatte i 2009, ett i Serbia og ett i Bangladesh. Begge tilfellene gjaldt trafikkulykker. I tillegg ble det rapportert seks arbeidsrelaterte dødsfall blant kontraktører og direkteleverandører.

For å opprettholde fokus på HMS begynte Telenor i 2009 innføringen av et HMS-system i samsvar med OHSAS 18001 (helse og sikkerhet på arbeidsplassen) og ISO 14001 (miljø) i hele Telenor-konsernet.

I 2008 satte Telenor i gang et konsernprosjekt som følge av tilfeller med uakseptable arbeidsforhold, forurensing og barnearbeid ved anleggene til Grameenphones leverandører i Bangladesh. Da prosjektet ble avsluttet i 2009, ble ansvaret overført til en permanent funksjon for forretnings sikring med sikte på å følge opp forretningsenhetene og deres leveransekjeder løpende.

Styret i Telenor godkjente i 2009 forretningsetiske retningslinjer for leverandører (Supplier Conduct Principles), og Telenor har i løpet av året utført den formelle innføringen hos leverandører basert på en risikovurdering av leverandørene. Videre ble det utgitt nye og reviderte policyer og prosedyrer for konsernet i 2009 for styring av hvordan forretningsenhetene innfører og kontrollerer ansvarlig forretningsførsel i leveransekjeden.

Telenor-konsernet har arbeidet systematisk med å redusere HMS-risiko i leveransekjeden i 2009. Basert på 1.419 inspeksjoner hos leverandører og underleverandører har det blitt foretatt en tett oppfølging. Ved utgangen av 2008 utførte Telenor en egenrevisning hos globale leverandører, som ble fulgt opp ved systematisk arbeid i 2009.

Innenfor miljøvern, har Telenors klimaprogram fortsatt å utføre aktiviteter i hele konsernet i 2009. Klimaendringer og energi-effektivitet er viktige strategiske spørsmål for Telenor-konsernet av flere årsaker: Operasjonell effektivitet, forretningsutvikling og innfrielse av aksjonærenes forventninger.

Telenor-konsernets CO₂-utslipp for 2009 ble beregnet til å være 823.000 tonn (inklusive virksomhetene i India), som er en 10 % økning i konsernets totale utslipp sammenliknet med 2008. Takket være forbedrede rapporteringsstandarder har tallene for 2008 blitt revidert og korrigert til 749.000 tonn. Målingene omfatter utslipp forårsaket av produksjon av strøm som er kjøpt fra kraftverk i landene der Telenor-konsernet opererer, i tillegg til konsernets egen strømproduksjon. Nettverksdrift utgjorde 86 % av konsernets samlede CO₂-utslipp for 2009, mens bygninger utgjorde 7 % og transport og forretningsreiser 7 %. Alle forretningsenhetene har i løpet av 2009 trappet opp innsatsen for å forbedre energieffektiviteten og redusere CO₂-utslippet i virksomhetene. En rekke forretningsenheter har allerede begynt å markedsføre en portefølje med bærekraftige tjenester som gjør det mulig for kundene å oppnå bedre energieffektivitet og lavere CO₂-utslipp, for eksempel maskin-til-maskin-teknologi, telefon-/videokonferanse og samordnet kommunikasjon (Unified Communication).

Andre områder Telenor-konsernet prioriterer, er innføring av retningslinjer for bærekraftig innkjøp i alle forretningsenhetene, økt kontroll i gjenvinningsverdikjeden og etablering av tett samarbeid med gjenvinningspartnere. Tiltak på disse områdene kompletteres av

interne arrangementer og kampanjer for å skape bevissthet blant de ansatte. Telenor-konsernet har også fortsatt tiltakene for å forbedre prosessene for ikke-finansiell rapportering og oppfølging. I 2009 ble det spesielt gjort forbedringer innen rapportering av miljødata.

Mennesker og organisasjon

Ved utgangen av 2009 hadde Telenor 40.300 ansatte, herunder 29.900 utenfor Norge. Dette er en økning på 1.500 ansatte siden 2008. I tillegg kommer om lag 5.600 ansatte i Kyivstar.

Telenor-konsernet ser det som viktig å tiltrekke og beholde dyktige og motiverte ansatte og ledere med et sterkt forretningsmessig engasjement i tråd med konsernets forretningssetiske retningslinjer og verdier. Konsernet har i 2009 videreført den globale prosessen Telenor Development Process som består av flere delprosesser. Den samlede effekten av prosessen er en organisasjon som utvikler seg og leverer resultater i henhold til konsernets strategi og verdier. Vi ser en konsekvent utvikling av lederegenskaper og kunnskap, og i 2009 økte vi fokuset på talentutvikling og "Telenor Way", som definerer en felles måte å arbeide på, og som består av følgende fem elementer: Visjon, selskapets verdier, forretningssetiske retningslinjer, policyer og prosedyrer samt lederforventninger.

Telenor-konsernet har forpliktet seg til å sikre mangfold og ikke-diskriminering i selskapet. Alle ansatte i Telenor-konsernet har undertegnet de forretningssetiske retningslinjene og er forpliktet til å motsette seg diskriminering. De skal også gjøre sitt beste for å fremme likhet i all rekrutteringspraksis. Direkte eller indirekte negativ diskriminering skal ikke finne sted, og Telenor-konsernet tolererer ikke atferd som kan oppfattes som nedverdiggende.

Telenor-konsernet driver "Telenor Open Mind", som er et arbeidstreningsprogram som hjelper mennesker med fysiske funksjonshindringer. Så langt har 75 % av deltakerne fått fast jobb etter at de har fullført programmet. Telenor-konsernet stiller krav til mangfold i rekrutterings- og utviklingsprogrammer. Vi ser at en god balanse mellom arbeid og fritid blir stadig viktigere for de ansatte i dag.

36 % av den samlede arbeidsstokken i Telenor-konsernet er kvinner. Det tilsvarende tallet for ledere er 25 %. Styret i Telenor ASA bestod i 2009 av 4 kvinner og 7 menn, hvorav 1 kvinne og 2 menn var ansatterepresentanter.

Samfunnsansvar

Telenor-konsernet arbeider kontinuerlig med å integrere samfunnsansvar i alle sider ved virksomheten, både strategisk og operasjonelt. Studier har vist at mobil kommunikasjon kan bidra til bærekraftig vekst og bedre leveforholdene for både enkeltmennesker og samfunn. Telenor-konsernet har som mål å maksimere dette potensialet ved å tilby innovative produkter og tjenester som øker verdien av telekommunikasjon for så mange mennesker som mulig.

Telenor-konsernet fortsatte i 2009 å samarbeide med partnere på tvers av markedene våre for å utvikle prosjekter som bidrar positivt til samfunnet ved hjelp av telekom-tjenester. Prosjekter utvikles ved hjelp av konsernets solide lokalkunnskap for at de skal være relevante for det bestemte markedet, men er likevel basert på konsernets fokusområder: sikre produkter og tjenester, bidrag til samfunn og utvikling, og miljø. Telenor-konsernet har også fortsatt å fokusere på styring av sosiale, miljømessige og ledelsesrelaterte aspekter ved virksomheten.

I 2009 ble Telenor nok en gang rangert i det øvre sjiktet av Dow Jones Sustainability Indexes (DJSI). Rangeringen er basert på en grundig gjennomgang av konsernets innsats på økonomiske, miljømessige og sosiale områder innen bærekraft.

Risikofaktorer og risikostyring

Telenor-konsernets virksomhet er gjenstand for risiko av finansiell, regulatorisk, operasjonell, industriell, politisk og omdømmerelatert art. Noen risikofaktorer er spesifikke for konsernets forretningsvirksomhet, mens andre risikofaktorer ligger utenfor konsernets innflytelse og kontroll.

For at Telenor-konsernet skal lykkes i sin strategi og skape den nødvendige tillit hos aksjonærene og andre interessenter, må risikostyring være en del av konsernets kultur og praksis. Styret vurderer risiko grundig i forbindelse med nye investeringer og på løpende basis når det gjelder eksisterende investeringer. Konsernledelsen har innført en systematisk risikostyringsprosess i hele konsernet.

Finansiell risiko

En stor del av Telenor-konsernets driftsinntekter og kostnader er i utenlandsk valuta. Valutaeffekten på resultatregnskapet blir normalt oppveid fordi driftsinntekter og -kostnader hovedsakelig oppgis i den lokale valutaen som hver enkelt enhet opererer i. 62 % av konsernets driftsinntekter kommer fra virksomheter med annen funksjonell valuta enn norske kroner.

Valutakurssvingninger kan påvirke verdien av Telenors gjeld, gjeldskostnader og driftsmessige investeringer. Valutakursrisiko tilknyttet noen av konsernets nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter er delvis sikret ved at det utstedes finansielle instrumenter i de aktuelle valutaene, der det er hensiktsmessig, og når sikringsinstrumenter er tilgjengelige i de relevante markedene. Telenor begrenser denne valutarisikoen ved å plassere gjeld der konsernet har nettoinvesteringer i utenlandsk valuta, og der konsernet har netto valutaeksposering som kommer fra kontantstrøm fra virksomhetene. De viktigste valutaene Telenor-konsernet har gjeld i, er EUR, NOK, SEK og THB.

Forpliktende kontantstrømmer i utenlandsk valuta tilsvarende 50 millioner kroner eller mer sikres finansielt ved hjelp av terminkontrakter. Forpliktende kontantstrømmer i utenlandsk valuta på mindre enn 50 millioner kroner og uforpliktende eksposering mot utenlandsk valuta 12 måneder frem i tid kan også sikres. Bare netto valutaeksposering sikres ved hjelp av valutamarkedet.

Telenor-konsernet er utsatt for renterisiko gjennom finansieringsaktiviteter og håndtering av kontantbeholdningen. Hovedformålet med styring av renterisiko er å redusere den finansielle risikoen og minimere rentekostnaden over tid. For å håndtere rentesvingninger benyttes finansielle instrumenter,

for eksempel fastrentelån og renteswap-avtaler. I henhold til konsernets finansielle retningslinjer skal løpetiden på gjeldsporteføljen ligge i området 0,5 til 2,5 år.

Telenor er også utsatt for kreditt- og risiko, hovedsakelig relatert til kundefordringer og plasseringer i finansielle institusjoner. Konsernets kreditt- og risikofaktor er hovedsakelig av typen kortsiktige bankinnskudd og kontrolleres og håndteres løpende. Telenor-konsernet hadde i 2009 ingen direkte tap på grunn av mislighold i finansielle institusjoner.

Telenor legger vekt på finansiell handlefrihet og har gjennomført tiltak for å sikre tilfredsstillende finansiell handlefrihet gjennom tilgang til et bredt utvalg av finansieringskilder. Konsernet har etablert tilstrekkelig med forpliktete kredittfasiliteter og forfallsprofilen på gjelden viser en relativt jevn spredning over tid, noe som reduserer refinansierings- og likviditetsrisikoen.

Det er gitt utfyllende informasjon knyttet til finansielle risikofaktorer, risikostyring, kredittfasiliteter og kreditt- og risikofaktor i note 30 til konsernsregnskapet.

Regulatorisk risiko

Telenors virksomhet er underlagt omfattende regulatoriske krav i de landene hvor selskapet er til stede. Regulatorisk usikkerhet eller ufordelaktig regulatorisk utvikling i enkelte land kan ha negativ innvirkning på konsernets resultater og forretningsmuligheter.

Telenor-konsernet er avhengig av lisenser og tilgang til spektrum samt nummerserier både for å kunne tilby kommunikasjonstjenester. Dersom konsernet ikke lykkes i å få tildelt spektrumlisenser, eller må betale en høyere pris enn forventet, vil dette kunne ha negative konsekvenser for konsernets forretningsstrategi. I tillegg kan dette medføre at konsernet blir nødt til å øke sine investeringer for å maksimere utnyttelsen av eksisterende spektrum.

I flere av landene der Telenor-konsernet er til stede, har myndighetene pålagt sektorspesifikke skatter og avgifter. Innføring av eller økning i sektorspesifikke skatter og avgifter kan ha en negativ innvirkning på konsernets virksomhet.

Operasjonell risiko

Telekommunikasjon er en sterkt konkurranseutsatt sektor. Konkurransen er hovedsakelig basert på pris, nettverksdekning, kvalitet og kundeservice. Inntektsvekst er delvis avhengig av utvikling og markedsføring av nye applikasjoner og tjenester. Hvis en ny tjeneste

ikke lykkes teknisk eller kommersielt vil Telenor-konsernets evne til å tiltrekke seg beholde kunder kunne svekkes. Konkurrenters utvikling av nye tjenester og teknologier kan komme til å kreve vesentlige endringer i Telenors forretningsmodell.

Kvaliteten på konsernets telekommunikasjonstjenester avhenger av stabiliteten i eget nettverk og nettverkene til andre tjenesteleverandører som konsernet har samtrafikk med. Disse nettverkene er sårbare for skader eller tjenesteavbrudd. Gjentatt, langvarig eller katastrofal nettverks- eller systemsvikt kan svekke Telenor-konsernets evne til å tiltrekke og beholde kunder.

Telenor-konsernet er avhengig av viktige leverandører og tredjepartsleverandører for adekvat og rettidig leveranser og vedlikehold av utstyr og tjenester som konsernet trenger for å utvide og oppgradere sine nettverk og drive sin virksomhet. Svikt i leveranser av utstyr og tjenester kan ha en negativ effekt på konsernets forretningsvirksomhet.

Telenor-konsernets lokale partnere eller andre medaksjonærer kan unnlate å gi nødvendig støtte til selskapene som Telenor-konsernet har investert i, eller være uenig i Telenor-konsernets strategi og forretningsplaner. Dette kan svekke selskapenes evne til å konkurrere effektivt.

Telenor-konsernet driver sin virksomhet i geografiske områder som historisk har vært utsatt for uro og vold, inkludert terroranslag og krig. Enhver eskalering av slike hendelser kan hindre oss i å drive vår virksomhet på en effektiv måte.

Omdømmerisiko

I takt med økt størrelse og kompleksitet i Telenors globale virksomhet øker også utfordringene relatert til omdømmerisiko. Dette kan skyldes eksterne forhold og vår interne evne til å håndtere slike utfordringer. I 2009 igangsatte konsernet et arbeid for å adressere dette gjennom en systematisk og proaktiv prosess. Fokusområder for vurdering av omdømmerisiko inkluderer styring av leverandørkjeden, krevende forretningsklima, politiske handlinger og valg av partnere.

Aksjer og aksjeeierforhold

Telenor-aksjen er notert på Oslo Børs (OSE) og var blant de meste omsatte aksjene på Oslo Børs i 2009. Aksjekursen sank med 75 % i løpet av året. Til sammenligning sank Dow Jones STOXX 600 Telecommunications Index (SXKP) med 12 % og Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX) med 65 % i samme periode. Telenor-aksjen ble notert til 81,05 kroner pr. 31. desember 2009, noe som verdsatte selskaps egenkapital til 134 milliarder kroner.

Ved utgangen av 2009 hadde Telenor en aksjekapital på 9.947.333.076 kroner, fordelt på 1.657.888.846 aksjer. Aksjekapitalen og antall aksjer ble ikke endret i løpet av året. Selskapet hadde 53.920 aksjonærer ved årsslutt. De 20 største eierne representerte 76,0 % av utestående aksjer. Pr. 31. desember 2009 eide Telenor 1.859.890 egne aksjer.

Telenor har i 2009 utøvd aktiv kommunikasjon med kapitalmarkedet og aksjonærene og sikret at alle vesentlige opplysninger av betydning for eksternt bedømmelse av Telenor-konsernet har blitt offentliggjort i henhold til gjeldende regler og retningslinjer.

Eierstyring og selskapsledelse

Styret i Telenor ASA legger vekt på nødvendigheten av at Telenor skal ha en høy standard på eierstyring og selskapsledelse i hele konsernet i tråd med norske og internasjonale regler og anbefalinger.

Telenor driver i henhold til Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, med unntak av punkt 14 om utarbeidelse av hovedprinsipper for selskaps-overtakelse. Bakgrunnen for dette unntaket er den norske stats eierandel i Telenor på 54 %.

Styret har nedsatt tre styrekomiteer: Styrings- og belønningskomiteen, HMS-komiteen (helse, miljø og sikkerhet) og revisjonskomiteen, som alle er arbeidskomiteer i styret.

Styrings- og belønningskomiteen består av fire styremedlemmer. Harald Norvik leder komiteen. Oppgavene til komiteen er å påse at Telenor har relevante retningslinjer og prosedyrer for god eierstyring og selskapsledelse. Med hensyn til godtgjørelses-spørsmål vurderer komiteen Telenors godtgjørelsesretningslinjer og -programmer, inkludert bonusprogrammer og aksjebaserte ordninger, og kommer med anbefalinger til styret slik at de kan fatte en beslutning. Komiteen evaluerer årlig konsernsjefens og konsernledelsens godtgjørelser og kommer med anbefalinger til styret slik at de kan fatte en beslutning. Komiteen avholdt 7 møter i 2009.

HMS-komiteen består av tre styremedlemmer. Olav Volldal leder komiteen. Oppgavene til HMS-komiteen er relatert til helse- og sikkerhetshåndtering, generelle menneskerettigheter og spørsmål relatert til arbeidspraksis, eksternt miljø (bortsett fra klimaspørsmål), personellsikkerhet, risikostyring av alle typer potensielle farer for personer som jobber direkte eller indirekte for Telenor-konsernet, og leverandøradministrasjon (i vid forstand) i alle HMS-sammenhenger, som angitt over. HMS-komiteen avholdt 8 møter i 2009.

Revisjonskomiteen består av tre styremedlemmer. John Giverholt leder komiteen. Komiteens oppgave er å overvåke den finansielle rapporteringsprosessen, effektiviteten til Telenorsystemene for intern kontroll- og risikostyring og Telenors internrevisjon, og ha regelmessig kontakt med Telenors revisor angående revisjon av årsregnskapet og evaluere og føre tilsyn med revisors uavhengighet. Revisjonskomiteen ser også på saker relatert til etikk og overholdelse av lover og regler. Komiteen avholdt 7 møter i 2009.

Komiteene rapporterer til styret i Telenor ASA i tilknytning til arbeidsomfanget som er beskrevet i delene over. Hvert styremedlem har tilgang til alle arbeidsdokumenter inkludert møtereferater fra komitémøter.

Mer informasjon om Telenors overholdelse av Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse er beskrevet i dokumentet Eierstyring og selskapsledelse på www.telenor.com/no/om-oss/styring-og-selskapsledelse/

Styrets sammensetning og arbeid

Telenors styre har variert sammensetning og kompetanse som er skreddersydd til selskapets behov. Ingen av styremedlemmene er ansatt eller har utført arbeid for Telenor, bortsett fra representantene for de ansatte. Styrets arbeid er i samsvar med Telenors styreinstruks og de

gjeldende retningslinjer og prosedyrer. Styret har også gjennomført en egevaluering med henblikk på å evaluere egen aktivitet og kompetanse. Styret avholdt 15 møter i 2009.

I mai 2009 valgte bedriftsforsamlingen Barbara Milian Thoralfsson og Sanjiv Ahuja som nye styremedlemmer for to år. Harald Norvik, Liselott Kilaas, Kjersti Kleven, Olav Volldal, Burckhard Bergmann og John Giverholt ble gjenvalgt som styremedlemmer for to år. I oktober 2009 erstattet Frøydis Orderud May Krosby som representant for de ansatte.

Hendelser etter rapporteringsperioden

Den 13. januar 2010 godkjente den ekstraordinære generalforsamlingen i Kyivstar ytterligere utbytte på 0,8 milliarder hryvnia (omtrent 0,5 milliarder kroner) for regnskapsåret 2008, hvorav konsernet har mottatt meste- parten av sin relative andel per 23. mars 2010. Det utdelte utbyttet utgjør en andel av samlet netto resultat på 5,1 milliarder hryvnia for regnskapsåret 2008.

Den 7. januar 2010 og 10. februar 2010 økte konsernet sin eierandel i Unitech Wireless i India til 67,25 % gjennom rettede kapitalutvidelser på henholdsvis 1,8 milliarder kroner og 2,6 milliarder kroner. Se note 4 for ytterligere informasjon.

Den 9. februar 2010 fremsatte VimpelCom Ltd. et tilbud til alle aksjonærer i OJSC VimpelCom, der aksjer og aksjebevis i OJSC VimpelCom byttes inn i aksjebevis i VimpelCom Ltd. Tilbudet og den planlagte transaksjonen er beskrevet ytterligere i notene 3, 21 og 35.

OJSC VimpelCom utgav sin rapport for fjerde kvartal 2009 den 18. mars 2010. Konsernet har på bakgrunn av denne rapporten redusert sin estimerte andel av resultat fra VimpelCom med 368 millioner kroner, og konsernets resultat etter skatt er redusert med 326 millioner kroner i forhold til estimatet i rapporten for fjerde kvartal 2009 som ble utgitt 10. februar 2010. Se note 21 for de korrigerte VimpelCom-estimatene for 2009.

Utsikter for 2010

Telenors forventninger for 2009 er basert på gjeldende organisasjonsstruktur inklusive Uninor (og eksklusive Kyivstar) og valutakurser pr. 31. desember 2009:

- Lav ensifret vekst i organiske inntekter¹⁾
- EBITDA-margin før andre inntekter og kostnader på 27–28 %
- Driftsmessige investeringer som en andel av driftsinntekter eksklusive lisenser og spektrum på 14–16 %

¹⁾ Organiske inntekter er definert som driftsinntekter justert for kjøp og salg av virksomheter og valutaeffekter.

Telenor forventer at Uninor vil bidra med et EBITDA-underskudd på 4,5–5,0 milliarder kroner og driftsmessige investeringer på 2,5–3,5 milliarder kroner.

En økende andel av Telenor-konsernets driftsinntekter og resultater kommer fra virksomheter utenfor Norge. Endringer i valutakurser kan i økende grad påvirke de rapporterte tallene i norske kroner. Politisk risiko, herunder regulatoriske forhold, vil også kunne påvirke resultatene.

Årets resultat og disponeringer

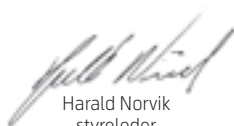
Årsresultatet for Telenor ASA i 2009 ble 3.316 millioner kroner, etter mottak av konsernbidrag på 3.705 millioner kroner. Styret foreslår følgende disponering:

Overført til tilbakeholdt overskudd: 3.316 millioner kroner.

Etter denne disponeringen utgjorde Telenor ASAs frie egenkapital 24.559 millioner kroner pr. 31. desember 2009.

Under generalforsamlingen i mai 2010 vil styret foreslå et utbytte på 2,50 kroner pr. aksje for 2009 som skal utbetales i mai/juni 2010. Totalt utbytte er 4,1 milliarder kroner.

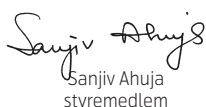
Fornebu, 23.mars 2010

Harald Norvik
styreleder

John Giverholt
styrets nestleder

Sanjiv Ahuja
styremedlem

Kjersti Kleven
styremedlem

Olav Vollidal
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

Dr. Burckhard Bergmann
styremedlem

Barbara Milian Thoralfsson
styremedlem

Harald Stavn
styremedlem

Brit Østby Fredriksen
styremedlem

Bjørn André Anderssen
styremedlem

Jon Fredrik Baksaas
konsernsjef

Resultatregnskap

Telenor konsern 1. januar – 31. desember

Beløp i millioner kroner, unntatt resultat per aksje	Note	2009	2008
Driftsinntekter	6	97 650	96 167
Driftskostnader			
Vare- og trafikkostnader	7	(25 223)	(25 312)
Lønn og personalkostnader	8	(13 460)	(13 335)
Andre driftskostnader	9, 11	(27 277)	(27 087)
Andre inntekter og kostnader	10	(771)	(624)
Avskrivninger og amortiseringer	12	(15 317)	(14 088)
Nedskrivninger	12	(2 280)	(13)
Driftsresultat		13 321	15 708
Resultat fra tilknyttede selskaper	21	3 667	6 836
Finansinntekter og -kostnader			
Finansinntekter	13	604	704
Finanskostnader	13	(2 696)	(3 003)
Netto valutagevinst (tap)	13	(443)	(426)
Netto verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	13	433	(452)
Netto gevinst (tap og nedskrivninger) av finansielle eiendeler og forpliktelser	13	(83)	5
Netto finansinntekter og -kostnader	13	(2 184)	(3 172)
Resultat før skatt		14 804	19 372
Skattekostnad	14	(4 290)	(4 329)
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		10 514	15 043
Resultat etter skatt fra avviklet virksomhet	15	(410)	(233)
Resultat etter skatt		10 104	14 810
Resultat etter skatt fordelt på:			
Minoritetsinteresser		1 451	1 745
Aksjonærer i Telenor ASA (majoritetsinteresser)		8 653	13 065
Resultat per aksje			
Fra videreført virksomhet:			
Ordinært	16	5,47	7,97
Utvannet	16	5,47	7,96
Fra total virksomhet:			
Ordinært	16	5,22	7,83
Utvannet	16	5,22	7,82

Oppstilling av totalresultat

Telenor konsern 1. januar – 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2009	2008 (omarbeidet)
Resultat etter skatt		10 104	14 810
Øvrige resultatelementer			
Omregningsdifferanser på nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter	25	(16 050)	9 054
Skatt	14	(613)	552
Netto gevinst (tap) på sikring av nettoinvesteringer	30	2 676	(2 665)
Skatt	14	(749)	746
Verdiendring i aksjer tilgjengelig for salg	23	(3)	(49)
Verdiendringer i kontantstrømsikringer	30	(334)	(375)
Skatt	14	93	106
Andel av øvrige resultatelementer fra tilknyttede selskaper	25	(74)	259
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt		(15 054)	7 628
Totalresultat for perioden		(4 950)	22 438
Totalresultat fordelt på:			
Minoritetsinteresser		280	2 720
Aksjonærer i Telenor ASA (majoritetsinteresser)		(5 230)	19 718

Oppstilling av finansiell stilling

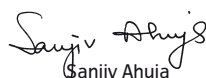
Telenor konsern per 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2009	2008
EIENDELER			
Eiendel ved utsatt skatt	14	1 811	2 815
Goodwill	17, 18	28 873	34 227
Immaterielle eiendeler	19	28 120	31 153
Varige driftsmidler	20	55 598	59 772
Tilknyttede selskaper	21	17 241	20 811
Andre anleggsmidler	23	3 215	6 020
Sum anleggsmidler		134 858	154 798
Forskuddsbetalt skatt		141	104
Varelager		884	1 357
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	22	17 470	20 909
Andre finansielle omløpsmidler	23	941	1 079
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	15	258	-
Kontanter og kontantekvivalenter	24	11 479	8 925
Sum omløpsmidler		31 173	32 374
Sum eiendeler		166 031	187 172
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital henførbart til aksjonærer i Telenor ASA	25	75 976	80 947
Minoritetsinteresser	25	9 089	7 621
Sum egenkapital	25	85 065	88 568
Gjeld			
Langsiktig rentebærende gjeld	29	32 959	40 452
Langsiktig ikke-rentebærende gjeld	28	718	944
Forpliktelse ved utsatt skatt	14	3 834	4 696
Avsetninger og forpliktelser	26, 27	3 952	4 315
Sum langsiktig gjeld		41 463	50 407
Kortsiktig rentebærende gjeld	29	6 383	15 581
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	28	27 361	28 676
Betalbar skatt	14	3 583	1 707
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	28	1 044	1 377
Avsetninger og forpliktelser	26	848	856
Gjeld klassifisert som holdt for salg	15	284	-
Sum kortsiktig gjeld		39 503	48 197
Sum egenkapital og gjeld		166 031	187 172

Fornebu, 23. mars 2010

Harald Norvik
styreleder

John Giverholt
styrets nestleder

Sanjiv Ahuja
styremedlem

Kjersti Kleven
styremedlem

Olav Vollidal
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

Dr. Burkhard Bergmann
styremedlem

Barbara Milian Thoralfsson
styremedlem

Harald Stavn
styremedlem

Brit Østby Fredriksen
styremedlem

Bjørn André Anderssen
styremedlem

Jon Fredrik Baksaas
konsernsjef

Oppstilling av kontantstrømmer

Telenor konsern 1. januar – 31. Desember

Beløp i millioner kroner	Note	2009	2008
Resultat før skatt fra total virksomhet		14 184	19 003
Betalt skatt		(2 491)	(3 870)
Netto (gevinst) tap inkludert nedskrivninger og endring virkelig verdi av finansposter		(57)	394
Av- og nedskrivninger		17 653	14 210
Resultat fra tilknyttede selskap		(3 667)	(6 836)
Mottatt utbytte fra tilknyttede selskap		4 757	1 258
Endring varelager		305	652
Endring kundefordringer og forskuddsbetalinger fra kunder		351	1 926
Endring i leverandørgjeld		(978)	(703)
Forskjell mellom resultatført og betalt pensjon		(453)	133
Valutatap ikke relatert til operasjonelle aktiviteter		82	441
Andre endringer i driftsrelatert arbeidskapital		936	(979)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		30 622	25 629
Innbetalinger ved avgang av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		69	137
Utbetalinger ved tilgang av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		(13 014)	(17 465)
Innbetalinger ved avgang av datterselskaper og tilknyttede selskaper, fratrukket kontanter avhendet	24	6	4 154
Utbetalinger ved tilgang av datterselskaper og tilknyttede selskaper, fratrukket kontanter overtatt	24	(655)	(1 321)
Innbetalinger ved avgang av andre investeringer		163	405
Utbetalinger ved tilgang av andre investeringer		(235)	(713)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(13 666)	(14 803)
Innbetalinger ved opptrekk av gjeld		13 703	14 549
Nedbetaling av gjeld		(25 921)	(15 083)
Innbetalinger av egenkapital, inklusive innbetalinger fra minoritetsinteresser i datterselskaper		518	338
Tilbakekjøp av egne aksjer		(5)	(2 108)
Tilbakebetaling av egenkapital og betalt utbytte til minoritetsinteresser i datterselskaper		(1 530)	(1 514)
Utbetaling av utbytte til Telenor ASAs aksjonærer	24	-	(5 678)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(13 235)	(9 496)
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		(1 094)	754
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		2 627	2 084
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar		8 925	6 841
Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember		11 552	8 925
Herav kontanter og kontantekvivalenter i avviklet virksomhet per 31. desember	15	73	-
Kontanter og kontantekvivalenter i videreført virksomhet per 31. desember	24	11 479	8 925

Oppstilling av endringer i egenkapital

Telenor konsern – per 31. Desember 2008 og 2009

Beløp i millioner kroner	Henførbart til aksjonærer i Telenor ASA					Minoritets- interesser ¹⁾	Sum egen- kapital
	Innskutt egenkapital ¹⁾	Annen egen- kapital ¹⁾	Tilbake- holdt resultat	Akkumulerte omregnings- differanser ¹⁾	Sum		
Egenkapital per 1. januar 2008	14 406	9 428	48 803	(3 840)	68 797	5 858	74 655
Totalresultat	-	(13)	13 065	6 666	19 718	2 720	22 438
Virksomhetssammenslutninger og økt eierandel i datterselskaper	-	(9)	-	-	(9)	-	(9)
Transaksjoner med minoritetsinteresser	-	493	-	-	493	631	1 124
Skatt på transaksjoner innregnet direkte i egenkapitalen	-	(5)	-	-	(5)	-	(5)
Egenkapitaljusteringer i tilknyttede selskaper	-	(282)	-	-	(282)	-	(282)
Overføring fra overkursfond	(3 000)	3 000	-	-	-	-	-
Sletting av aksjer	(1 274)	1 274	-	-	-	-	-
Utbytte	-	-	(5 678)	-	(5 678)	(1 590)	(7 268)
Kjøp av egne aksjer	(116)	(1 992)	-	-	(2 108)	-	(2 108)
Emisjoner, salg av aksjer og opsjoner til ansatte	-	21	-	-	21	2	23
Egenkapital per 31. desember 2008 (omarbeidet)	10 016	11 915	56 190	2 826	80 947	7 621	88 568
Totalresultat	-	(334)	8 653	(13 549)	(5 230)	280	(4 950)
Transaksjoner med minoritetsinteresser	-	282	-	-	282	2 722	3 004
Egenkapitaljusteringer i tilknyttede selskaper	-	28	-	-	28	-	28
Utbytte	-	-	-	-	-	(1 530)	(1 530)
Kjøp av egne aksjer	(13)	(70)	-	-	(83)	(5)	(88)
Emisjoner, salg av aksjer og opsjoner til ansatte	2	30	-	-	32	1	33
Egenkapital per 31. desember 2009	10 005	11 851	64 843	(10 723)	75 976	9 089	85 065

¹⁾ Se note 25

Noter til konsernregnskapet

Telenor konsern

00 // Innhold noter

01	Generell informasjon, grunnlag for utarbeidelse og endringer i internasjonale regnskapsstandarder	21	Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet
02	Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper	22	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer
03	Sentrale regnskapsestimater	23	Andre anleggs- og omløpsmidler
04	Virksomhetssammenslutninger og avganger	24	Tilleggsinformasjon om oppstilling av kontantstrømmer
05	Segmenter	25	Note til oppstilling av endringer i egenkapitalen
06	Driftsinntekter	26	Avsetninger og forpliktelser
07	Vare- og trafikkkostnader	27	Pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser og -midler
08	Lønn og personalkostnader	28	Leverandørgjeld, annen kortsiktig gjeld og ikke-rentebærende finansielle forpliktelser
09	Andre driftskostnader	29	Rentebærende gjeld
10	Andre inntekter og kostnader	30	Finansiell risikostyring
11	Utgifter til forskning og utvikling	31	Virkelig verdi av finansielle instrumenter
12	Av- og nedskrivninger	32	Pantstillelser og garantiansvar
13	Finansinntekter og -kostnader	33	Kontraktsforpliktelser
14	Skatter	34	Nærstående parter
15	Avviklet virksomhet	35	Tvister og andre juridiske forhold
16	Resultat per aksje	36	Lisenser
17	Goodwill	37	Ytelser til ledelsen m.m.
18	Nedskrivningstesting av goodwill	38	Aksjebasert betaling
19	Immaterielle eiendeler	39	Antall aksjer, aksjonærer m.m.
20	Varige driftsmidler	40	Hendelser etter rapporteringsperioden

01 // Generell informasjon, grunnlag for utarbeidelse og endringer i internasjonale regnskapsstandarder

Generell informasjon

Telenor ASA (selskapet) er et norsk allmennaksjeselskap. Selskapet er underlagt allmennaksjeloven. Selskapets hovedkontor har adresse Snarøyveien 30, N-1331 Fornebu. Telefonnummer: +47 810 77 000. Telenor er et telekommunikasjonsselskap og hovedaktivitetene til selskapet og datterselskapene (konsernet) er beskrevet i note 5.

Dette konsernregnskapet er godkjent av styret 23. mars 2010 for vedtak av Generalforsamlingen 19. mai 2010.

Grunnlag for utarbeidelse av konsernregnskapet

Fra 1. januar 2005 har Telenor i tråd med kravene i EUs IFRS-forordning og norsk regnskapslov utarbeidet konsernregnskapet i henhold til Internasjonal Regnskapsstandarder (International Financial Reporting Standards – IFRS) som er godkjent av EU. IFRS som er godkjent av EU avviker på enkelte områder fra standardene som er utstedt av International Accounting Standards Board (IASB). Det ville imidlertid ikke hatt noen betydning for det foreliggende konsernregnskapet om selskapet hadde benyttet IFRS-standardene fra IASB. Referanser til "IFRS" i dette regnskapet betyr IFRS som er godkjent av EU.

Implementering av nye og reviderte standarder og fortolkninger

De implementerte regnskapsprinsippene er konsistente med prinsippene i forrige regnskapsår. I tillegg har konsernet implementert følgende nye og reviderte standarder og fortolkninger utgitt av IASB og godkjent av EU som er relevant for virksomheten og har trådt i kraft for regnskapsår som begynte 1. januar 2009:

- IFRS 2 Aksjebasert betaling: innvinningsbetingelser og oppsigelser
- IFRS 7 Finansielle instrumenter: opplysninger

- IAS 1 Presentasjon av finansregnskap
- IAS 32 Finansielle instrumenter: presentasjon og IAS 1 Finansielle instrumenter med innløsningsrett og forpliktelser som oppstår ved likvidasjon
- IFRIC 9 Revurdering av innebygde derivater og IAS 39 Finansielle instrumenter: innregning og måling
- IFRIC 13 Kundeloyalitetsprogrammer
- Forbedringer til IFRS utgitt mai 2008

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen standarder eller fortolkninger i 2009.

I de tilfeller hvor implementering av en standard eller fortolkning har påvirket konsernregnskapet så er effekten beskrevet under:

IFRS 7 Finansielle instrumenter: opplysninger – endret

Endringene krever utvidet informasjon om måling av virkelig verdi og likviditetsrisiko. Målinger av virkelig verdi relatert til poster som innregnes til virkelig verdi må presenteres per klasse på bakgrunn av input-kilde ved bruk av et virkelig verdihierarki med tre nivåer, for alle finansielle instrumenter som innregnes til virkelig verdi. I tillegg er det nå krav om en avstemming mellom balansen ved begynnelsen og slutten av perioden for målinger av virkelig verdi på nivå 3, samt vesentlige overføringer mellom nivåene i virkelig verdi hierarkiet. Endringene klargjør også kravene til likviditetsstyring. Informasjon om måling av virkelig verdi presenteres i note 31. Informasjon om likviditetsrisiko påvirkes ikke i vesentlig grad av endringene og presenteres i note 30.

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap – endret

Den endrede standarden skiller mellom transaksjoner med eiere og ikke-eiere i endringer i egenkapitalen. Oppstillingen av endringer

i egenkapitalen vil kun inkludere detaljer om transaksjoner med eiere, med alle øvrige endringer presentert i en avstemming av hver enkelt komponent i egenkapitalen. I tillegg introduseres oppstilling over sum øvrige resultatetelementer fra ikke-eiertransaksjoner, enten som en felles oppstilling eller i to sammenkoblede oppstillinger. Konsernet har valgt å presentere to oppstillinger (resultatregnskap og totalresultat) og tidligere år er omarbeidet.

På tidspunkt for fastsettelse av årsregnskapet for 2009 var følgende standarder og fortolkninger som kan ha betydning for konsernet, utgitt, men ikke trådt i kraft:

IFRS 1 Førstegangsansendelse av IFRS – endret (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2010, men er ikke godkjent av EU). Endringen gir førstegangsansendere et begrenset unntak fra å presentere sammenligningstall for IFRS 7 opplysninger. Endringen har ingen påvirkning på konsernregnskapet.

IFRS 2 Aksjebasert betaling – endret (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. januar 2010, men er ikke godkjent av EU). Endringen gir veiledning på regnskapsføring av aksjebaserte betalingsstransaksjoner i et konsern med kontantoppgjør, i tillegg til å modifisere definisjonen av en aksjebasert betaling. IFRIC 8 og IFRIC 11 erstattes som følge av endringen. Endringen har ingen påvirkning på konsernregnskapet.

IFRS 3R Virksomhetssammenslutninger – revidert (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2009). Den reviderte standarden introduserer endringer i verdsettelsen av minoritetsinteresser, regnskapsføringen av transaksjonskostnader, førstegangsinnregning og etterfølgende måling av betinget vederlag og trinnvise virksomhetssammenslutninger. Den reviderte standarden skal implementeres uten tilbakevirkende kraft og påvirker alle virksomhetssammenslutninger med oppkjøpsdato på eller etter 1. januar 2010, inkludert pågående virksomhetssammenslutninger som ikke er avsluttet før denne dato.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (i kraft fra 1. januar 2013, men er ikke godkjent av EU). Standarden erstatter kravene til klassifisering og måling for finansielle eiendeler i IAS 39. Finansielle eiendeler med vanlige lånevilkår som holdes med formål om å motta kontraktsmessige kontantstrømmer, skal måles til amortisert kost, med mindre en velger å måle disse eiendelene til virkelig verdi. Alle andre finansielle eiendeler skal måles til virkelig verdi. Konsernet har ikke konkludert på hvordan endringen kommer til å påvirke konsernregnskapet.

IFRS 24R Opplysninger om nærstående parter – revidert (i kraft fra 1. januar 2011, men er ikke godkjent av EU). Den reviderte standarden klargjør definisjonen av en nærstående part, og introduserer et delvis unntak fra notekravene for enheter som er nærstående part av offentlig virksomhet. Den reviderte standarden får liten eller ingen påvirkning på konsernregnskapet.

IAS 27R Konsernregnskap og separat finansregnskap – revidert (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2009). Den reviderte standarden krever at endringer i eierandeler i datterselskaper innregnes som egenkapital. Videre endrer den reviderte standarden regnskapsføringen av underskudd pådratt av datterselskapet i tillegg til tap av kontroll i datterselskap. Den reviderte standarden skal implementeres uten tilbakevirkende kraft, og fremtidige transaksjoner med minoritetsinteresser vil bli påvirket.

IAS 32 Finansielle instrumenter: presentasjon – endret (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. februar 2010). Endringen krever at tegningsretter i en annen valuta enn funksjonell valuta klassifiseres som egenkapital, gitt at visse betingelser oppfylles. Endringen vil ikke påvirke konsernregnskapet.

IAS 39 Finansielle instrumenter: innregning og måling – kvalifiserte sikringsobjekter – endret (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2009). Endringene klargjør at en andel av virkelig verdi endringer eller kontantstrømvariasjoner av et finansielt instrument kan angis som et sikringsobjekt. Dette dekker også angivelse av inflasjon som en sikret risiko eller andel i gitte situasjoner. Endringene vil ikke påvirke konsernregnskapet.

IFRIC 14 Forskuddsbetalinger av minstekrav til finansiering – endring (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. januar 2011, men er ikke godkjent av EU). Fortolkningsendringen gir selskap mulighet til å innregne en forskuddsbetaling av pensjonstilskudd som en eiendel istedenfor en kostnad. Konsernet har ikke konkludert på hvordan endringen kommer til å påvirke konsernregnskapet.

IFRIC 15 Avtaler om bygging av fast eiendom (i kraft fra 1. januar 2010). Fortolkningen omhandler hvordan enheter skal beslutte om en avtale om bygging av fast eiendom faller inn under virkeområdet til IAS 11 og IAS 18, og når inntekter fra bygging av fast eiendom bør innregnes. Fortolkningen vil ikke påvirke konsernregnskapet.

IFRIC 16 Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2009). Denne fortolkningen klargjør regnskapsmessig behandling relatert til nettoinvesteringssikring. Endringene vil ikke påvirke konsernregnskapet.

IFRIC 17 Utdeling av ikke-kontanteiendeler til eiere (i kraft for regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2009). Denne fortolkningen gir veiledning på regnskapsføring av utdelinger av andre eiendeler enn kontanter til eiere og utdelinger som gir eierne et valg mellom å motta kontanter eller andre eiendeler. Fortolkningen vil ikke påvirke konsernregnskapet.

IFRIC 18 Overføring av eiendeler fra kunder (i kraft for regnskapsår som begynner på eller etter 1. november 2009). Fortolkningen gir veiledning på regnskapsføring av overføring av eiendeler som et selskap mottar fra en kunde for kjøp eller bygging av varige driftsmidler. Disse varige driftsmidlene må deretter benyttes for å knytte kunden til et nettverk, eller å skaffe kunden løpende tilgang til varer og tjenester, eller begge deler. Fortolkningen vil ha begrenset eller ingen påvirkning på konsernregnskapet.

IFRIC 19 Oppgjør av finansielle forpliktelser med egenkapitalinstrumenter (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. juli 2010, men er ikke godkjent av EU). Fortolkningen klargjør den regnskapsmessige behandlingen av finansielle forpliktelser som helt eller delvis gjøres opp med egenkapitalinstrumenter, som et resultat av en reforhandling av den finansielle forpliktelsens betingelser. Konsernet har ikke konkludert på hvordan endringen kommer til å påvirke konsernregnskapet.

Forbedringer til IFRS (i kraft fra regnskapsår som begynner på eller etter 1. januar 2010, men er ikke godkjent av EU). Endringene gjøres i hovedsak for å fjerne inkonsistens og klargjøre begreper i standarder og fortolkninger. Det er separate overgangsregler for de ulike standardene. I hovedsak har dette ingen effekt for konsernet med unntak av:

- IFRS 8 Driftssegmenter. Endringen klargjør at segmenteiendeler og –gjeld kun må rapporteres når disse postene er inkludert i målinger som brukes av den øverste beslutningstaker. Konsernet vil ta hensyn dette for framtidige noteopplysninger om rapporterbare segmenter.

Ledelsen regner med å implementere disse standardene og fortolkningene på ovennevnte datoer forutsatt at standardene og fortolkningene blir godkjent av EU.

02 // Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Prinsipper for utarbeiding

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost, bortsett fra finansielle eiendeler som er tilgjengelige for salg (primært aksjer som eies mindre enn 20 %) og derivater, som er verdsatt til virkelig verdi. Lån, fordringer og andre finansielle forpliktelser er vurdert til amortisert kost.

Konsernregnskapet er presentert i norske kroner, avrundet til nærmeste million, om ikke annet er angitt. Som følge av avrundingsdifferanser er det mulig at beløp og prosenter ikke summerer seg opp til totalsummen.

Konsolideringsprinsipper og minoritetsinteresser

Konsernregnskapet omfatter Telenor ASA og enheter hvor Telenor ASA har bestemmende innflytelse (datterselskaper). Bestemmende innflytelse oppnås når selskapet utøver kontroll over datterselskaps operasjonelle og finansielle styring på en slik måte at det har fordeler av datterselskaps virksomhet. Bestemmende innflytelse vil normalt foreligge når konsernet har en stemmeandel på mer enn 50 % gjennom eierskap eller avtaler, med unntak av i de tilfeller der andre aksjonærer kan forhindre konsernet fra å utøve kontroll. I tillegg kan kontroll også foreligge når man har 50 % eller mindre av stemmeandelene gjennom eierskap eller avtaler, eller i omstendigheter rundt andre aksjonærers utvidede rettigheter, som en konsekvens av faktisk kontroll. Faktisk kontroll er kontroll uten legal rett til å utøve ensidig kontroll og omfatter beslutningsmyndighet som ikke er delt med andre og muligheten til å kontrollere de operasjonelle og finansielle retningslinjene i den gjeldende enheten.

Datterselskapene avlegger regnskap på de samme rapporteringsperiodene som for morselskapet og med de samme regnskapsprinsippene. Resultater fra datterselskaper er inkludert i konsernregnskapet fra den dagen konsernet får kontroll til tidspunktet for opphør av kontroll. Konserninterne transaksjoner, mellomværende, kjøp og salg mellom selskapene i konsernet samt urealisert internfortjeneste er eliminert.

Minoritetsinteresser i datterselskaper vises som en del av egenkapitalen separat fra egenkapital henførbart til aksjonærer i Telenor ASA. Minoritetsinteresser består av minoritetsinteressenes forholdsmessig andel av virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler på datoen for virksomhetssammenslutningen og minoritetsinteressenes andel av endringer i egenkapitalen siden virksomhetssammenslutningen.

Omregning av utenlandsk valuta

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner, som også er Telenor ASAs funksjonelle valuta. Transaksjoner i utenlandsk valuta innregnes initielt i den funksjonelle valutaen til kursen på transaksjonsdagen. Pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta omregnes til funksjonell valuta basert på kursen på rapporteringsdatoen. Alle valutadifferanser innregnes i resultatregnskapet med unntak av valutadifferanser på lån i utenlandsk valuta som er utpekt som sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk enhet, eller pengeposter som anses som en del av nettoinvesteringene. Disse valutadifferansene innregnes som en separat del av øvrige resultatelementer inntil nettoinvesteringen avhendes, da de innregnes i resultatregnskapet. Skatt på omregningsdifferanser relatert til disse lånene, innregnes også i øvrige resultatelementer. Ikke-pengeposter som måles til historisk kost i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursene på datoen for de opprinnelige transaksjonene.

Konsernet har utenlandske enheter med annen funksjonell valuta enn norske kroner. På rapporteringsdatoen omregnes eiendeler og gjeld i utenlandske enheter med annen funksjonell valuta enn norske kroner til norske kroner med kursen på rapporteringsdatoen,

og resultatregnskapene omregnes basert på gjennomsnittskurs for året. Omregningsdifferansene innregnes som en separat del av øvrige resultatelementer inntil nettoinvesteringens avhendes, da de innregnes i resultatregnskapet.

Konsernet har utenlandske enheter med annen funksjonell valuta enn norske kroner. På rapporteringsdatoen omregnes eiendeler og gjeld i utenlandske enheter med annen funksjonell valuta enn norske kroner til norske kroner med kursen på rapporteringsdatoen, og resultatregnskapene omregnes basert på gjennomsnittskurs for året. Omregningsdifferansene innregnes som en separat del av øvrige resultatelementer inntil nettoinvesteringens avhendes, da de innregnes i resultatregnskapet.

Klassifisering kortsiktige og langsiktige poster

En eiendel (gjeld) klassifiseres som kortsiktig når den forventes å bli realisert (gjort opp) eller skal selges eller forbrukes i konsernets normale driftssyklus, eller forfaller/forventes å bli realisert eller gjort opp innen 12 måneder fra slutten av rapporteringsperioden. Andre eiendeler og gjeld er klassifisert som langsiktige. Finansielle instrumenter er klassifisert basert på forfall, og konsistent med det underliggende sikringsobjektet. Utsatte tilknytningsinntekter og utgifter relatert til tilknytningsinntekter klassifiseres som kortsiktige, da de er relatert til konsernets normale driftssyklus.

Virksomhetssammenslutninger

Virksomhetssammenslutninger innregnes i henhold til oppkjøpsmetoden. Anskaffelseskost er summen av virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet av eiendeler som overdras, gjeld som pådras eller overtas som vederlag for kontroll av den oppkjøpte virksomheten, pluss kostnader som kan direkte henføres til virksomhetssammenslutninger. Hvis hele eller deler av anskaffelseskosten er sikret i perioden fra avtaletidspunkt til kontroll er oppnådd og sikringsbokføring anvendes, blir gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet innregnet som øvrige resultatelementer og forblir i egenkapitalen frem til den oppkjøpte virksomheten blir avhendet, avvirket eller nedskrevet.

Den kjøpte virksomhetens identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser som tilfredsstill vilkårene for regnskapsføring under IFRS 3, innregnes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, bortsett fra varige driftsmidler som klassifiseres som holdt for salg og som innregnes til virkelig verdi minus salgskostnader. Goodwill som oppstår ved oppkjøp innregnes som en eiendel målt til overskytende av totalt overført vederlag og verdi av minoritetsinteresser i oppkjøpt selskap utover nettoverdi av oppkjøpte identifiserbare eiendeler og overtatte forpliktelser. Hvis konsernets andel av netto virkelig verdi av den kjøpte virksomhetens identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser etter revurdering overstiger totalt vederlag, innregnes det overskytende beløpet i resultatregnskapet umiddelbart.

Transaksjoner med minoritetsinteresser

Transaksjoner med minoritetsinteressene er innregnet ved å benytte hybrid enhets/eier metoden. Kjøp fra minoritetsinteresser kan resultere i goodwill, som er forskjellen mellom vederlag og kjøpt andel av netto eiendeler og betingede forpliktelser til virkelig verdi på tidspunktet for ytterligere kjøp. Endringen i virkelig verdi av identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser fra konsolideringstidspunktet til tidspunktet for etterfølgende kjøp innregnes mot egenkapitalen.

Økninger i minoritetsinteresser gjennom kapitalinnskudd i datterselskaper eller ved kjøp av eierandeler fra majoritet er innregnet som transaksjoner mellom aksjonærer. Gevinst eller tap på salg til minoritetsinteresser er innregnet mot egenkapitalen etter proporsjonal reduksjon av goodwill.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Et tilknyttet selskap er et selskap som konsernet har betydelig innflytelse i, og som ikke er et datterselskap eller en felleskontrollert virksomhet. Betydelig innflytelse innebærer at konsernet tar del i strategiske avgjørelser om selskapets økonomi og drift uten å ha kontroll over disse avgjørelsene. Betydelig innflytelse vil normalt foreligge når konsernet har en stemmeandel på mellom 20 % og 50 % gjennom eierskap eller avtaler. Betydelig innflytelse kan også forekomme når konsernet har mer enn 50 % stemmeandel, men andre aksjonærer hindrer konsernet fra å utøve kontroll gjennom deres medbestemmende rettigheter.

Resultater, eiendeler og gjeld i tilknyttede selskaper innregnes etter egenkapitalmetoden. Etter egenkapitalmetoden innregnes investeringer i tilknyttede selskaper i oppstillingen av finansiell stilling til anskaffelseskost justert for endringer etter ervervet i konsernets andel av netto eiendeler i de tilknyttede selskapene (dvs. totalresultat og egenkapitaljusteringer) minus nedskrivning av enkeltinvesteringer. Korreksjoner gjøres når det er nødvendig for å tilpasse regnskapsprinsippene til konsernets prinsipper. Tap fra tilknyttede selskaper som overstiger konsernets investering i slike selskaper, inkludert langsiktige lån og fordringer som i realiteten er en del av konsernets nettoinvestering i de tilknyttede selskapene, innregnes ikke med mindre konsernet har påtatt seg juridiske eller underforståtte forpliktelser eller foretatt utbetalinger på vegne av disse tilknyttede selskapene.

Eventuell goodwill inngår i investeringsbeløpet og vurderes for nedskrivning som en del av investeringen. På tidspunktet for rapportering vurderer konsernet om det foreligger indikasjoner på verdifall på investeringen. Hvis det foreligger slike indikasjoner estimeres det gjenvinnbare beløpet for investeringen for å beregne eventuell nedskrivning.

Ved transaksjoner mellom et konsernselskap og et tilknyttet selskap elimineres gevinst eller tap forholdsmessig i henhold til konsernets andel i det tilknyttede selskapet.

Nettoresultatet fra tilknyttede selskaper, inkludert av- og nedskrivning av merverdier, reversering av nedskrivninger og gevinst og tap på avgang, innregnes på egen linje i resultatregnskapet mellom driftsresultatet og finanspostene. Andel av øvrige resultatetelementer innregnes i konsernets totalresultat. Andre egenkapitaljusteringer i tilknyttede selskaper er innregnet i oppstilling av endringer i egenkapital. For enkelte tilknyttede selskaper er regnskapet ikke tilgjengelig per konsernets rapporteringsdato. I slike tilfeller benyttes de sist utarbeidede regnskapene (per en dato maksimalt tre måneder før datoen for konsernets rapporteringsdato), og estimerer for den siste perioden utarbeides på grunnlag av offentlig tilgjengelig informasjon.

Investeringer i felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en kontraktmessig avtale der konsernet og en eller flere parter påtar seg en økonomisk aktivitet som er underlagt felles kontroll. Dette vil være tilfelle når beslutninger relatert til strategiske, finansielle og operasjonelle prosedyrer i den felleskontrollerte virksomheten krever enighet mellom partene.

Felleskontrollert virksomhet som er et separat foretak hvor hver deltaker har en eierandel, er definert som felleskontrollert foretak. Konsernet innregner sin eierandel i felleskontrollert foretak ved forholdsmessig konsolidering. Konsernets andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader innregnes på de tilsvarende regnskapslinjene i konsernregnskapet, regnskapslinje for regnskapslinje. Korreksjoner gjøres når det er nødvendig for å tilpasse regnskapsprinsippene til konsernets prinsipper.

Eventuell goodwill som oppstår ved kjøp av konsernets eierandel i et felleskontrollert foretak er regnskapsført i henhold til konsernets regnskapsprinsipper for goodwill som oppstår ved kjøp av datterselskaper (se over). Ved transaksjoner mellom et konsernselskap og en felleskontrollert virksomhet elimineres gevinst eller tap forholdsmessig i henhold til konsernets andel i den felleskontrollerte virksomheten.

Goodwill

Goodwill som oppstår i en virksomhetssammenslutning amortiseres ikke. Goodwill genererer ikke kontantstrømmer uavhengig av andre eiendeler eller grupper av eiendeler, og tilordnes til de kontantgenererende enhetene som ventes å dra fordel av synergieffektene av sammenslutningen som var opphavet til goodwill. Kontantgenererende enheter som er tilordnet goodwill, vurderes for nedskrivning årlig, eller oftere hvis det foreligger indikasjoner på verdifall. Hvis det gjenvinnbare beløpet (det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi) av den kontantgenererende enheten er lavere enn regnskapsført verdi, reduserer nedskrivningene først regnskapsført verdi av eventuell goodwill og deretter regnskapsført verdi av enhetens øvrige eiendeler forholdsmessig basert på regnskapsført verdi av de enkelte eiendelene i enheten. Regnskapsført verdi av individuelle eiendeler reduseres ikke under gjenvinnbart beløp eller null. Nedskrivninger av goodwill kan ikke reverseres i en senere periode hvis den virkelige verdien av den kontantgenererende enheten øker. Eventuelt verdifall innregnes som en del av nedskrivninger i resultatregnskapet.

Ved avgang av virksomheter hensyntas tilordnet goodwill ved beregning av gevinst eller tap ved avgang.

Kontantgenererende enheter

En kontantgenererende enhet er den minste identifiserbare gruppe av eiendeler som genererer konstantstrømmer som hovedsakelig er uavhengige av de inngående kontantstrømmene fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler. For å identifisere om kontantstrømmer fra en eiendel (eller gruppe av eiendeler) er uavhengige av kontantstrømmer fra andre eiendeler (eller grupper av eiendeler), vurderer ledelsen ulike faktorer, inkludert hvordan ledelsen overvåker driften, for eksempel basert på produkt- eller tjenestelinjer, virksomheter eller geografiske områder. Konsernet har vurdert det slik at en kontantgenererende enhet ofte vil være de separate nettverkene i ulike geografiske områder (land), og videre skilles det mellom ulike teknologier (mobil, fastnett og kringkasting). Når ulike teknologier følges opp samlet av ledelsen på et segmentnivå, blir goodwill testet for verdifall på segmentnivå. Gruppen av kontantgenererende enheter er i alle tilfeller ikke større enn driftssegment definert i henhold til IFRS 8 Driftssegmenter.

Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet

Anleggsmidler og avhendingsgrupper klassifiseres som holdt for salg hvis regnskapsført verdi vil bli innvunnet gjennom salg og ikke gjennom fortsatt bruk. Dette vilkåret anses som oppfylt dersom et salg er overveiende sannsynlig og eiendelen (eller avhendingsgruppen) er tilgjengelig for umiddelbart salg i sin nåværende tilstand. Ledelsen på relevant nivå må ha forpliktet seg til å gjennomføre salget, og salgstransaksjonen må forventes å være gjennomført innen ett år fra klassifiseringsdatoen.

Anleggsmidler (og avhendingsgrupper) som klassifiseres som holdt for salg, måles til det laveste av eiendelenes tidligere regnskapsførte verdi og netto salgsverdi, og avskrives ikke.

Avviklet virksomhet er virksomhet som er avhendet eller klassifisert som holdt for salg, og som representerer et vesentlig virksomhetsområde, geografisk område eller et datterselskap som er ervervet utelukkende for videresalg.

Resultat etter skatt for avviklet virksomhet er ekskludert fra vide-reført virksomhet og rapportert separat som resultat fra avviklet virksomhet. Tidligere perioders resultat fra avviklet virksomhet blir omklassifisert for å få sammenlignbare tall. Eiendeler og gjeld klassifisert som holdt for salg presenteres på egne linjer i oppstillingen av finansiell stilling under henholdsvis kortsiktige eiendeler og kortsiktig gjeld.

Inntektsføringsprinsipper

Driftsinntekter innregnes når varer leveres eller tjenester ytes, gitt at det er sannsynlig at økonomiske fordeler fra transaksjonene vil tilflyte konsernet og driftsinntektene kan måles pålitelig. Driftsinntekter måles til virkelig verdi av mottatt eller utestående vederlag minus rabatter og salgsrelaterte avgifter. Disse avgiftene er ansett som innkrevd på vegne av myndighetene.

Driftsinntekter består primært av salg av

- tjenester: abonnements- og trafikkinntekter, tilknytningsinntekter, samtrafikkinntekter, roaminginntekter, inntekter fra leide samband og leide nett, inntekter fra datanettjenester, inntekter fra TV-distribusjon og satellittjenester, inntekter fra programvare og IT-drift o.s.v.,
- kundeutstyr: telefoner, PC-er, terminaler, dekodere osv.

Abonnements- og trafikkinntekter

Abonnementsinntekter innregnes over abonnementsperioden, mens driftsinntekter fra tale- og ikke-taletjenester normalt innregnes i henhold til faktisk bruk. Vederlag fra salg av forskuddsbetalte kort til kunder der tjenestene ikke har blitt ytet på rapporteringsdagen utsettes inntil faktisk forbruk av tjenestene.

Tilknytningsinntekter

Tilknytningsinntekter som faktureres og som ikke allokteres til de andre inntektselementer i transaksjonene utsettes og innregnes over forventet periode for opptjening av inntektene. Opptjeningsperioden er den forventede varigheten av kundeforholdet og er basert på tidligere erfaringer om kundeavgang og forventet utvikling innen de individuelle konsernselskapene.

Når tilknytningsavgifter faktureres sammen med andre elementer, og det gis rabatt på andre identifiserbare komponenter av transaksjonen, tilordnes tilknytningsinntekten til salget av det rabatterte utstyret eller tjenestene, begrenset til rabattbeløpet, og dette innregnes derfor samtidig som utstyret eller tjenestene.

Salg av programvare

Inntekter fra salg av programvarelisenser og programvareoppdateringer innregnes over den gjenværende vedlikeholdsperioden for programvaren når kunden ikke har rett til å bruke programvaren uten programvarevedlikehold fra konsernet. I tillegg kan konsernet utvikle tilleggsapplikasjoner som ikke er kritiske for bruken av programvaren. Disse utviklingsutgiftene blir også innregnet over den gjenværende vedlikeholdsperioden for programvaren.

Kundeutstyr

Driftsinntekter fra salg av kundeutstyr innregnes når utstyret er overført til kunden inklusive det vesentligste av risiko og avkastning i tilknytning til eierskapet, konsernet ikke lenger står for den løpende forvaltningen som vanligvis forbindes med eierskap og heller ikke har faktisk kontroll over de solgte varene.

Transaksjoner som inneholder flere elementer

Når konsernet leverer flere tjenester og/eller utstyr som en del av en kontrakt eller transaksjon allokteres vederlaget til de separate identifiserbare elementene dersom den leverte varen eller tjenesten har selvstendig verdi for kunden og det foreligger objektiv og pålitelig dokumentasjon av den virkelige verdien på uleverte elementer. Vederlaget fordeles basert på deres andel av virkelige verdier, og

innregning av beløpet som allokteres til det leverte elementet er begrenset oppad til det beløpet som ikke forutsetter leveranse av de uleverte elementene, eller som forutsetter at visse ytelser er oppfylt.

Rabatter og kundelojalitetsprogrammer

Rabatter gis ofte i form av kontantrabatter, gratis produkter eller tjenester som leveres av konsernet eller eksterne parter. Rabatter innregnes på en systematisk måte over periodene rabattene opp-tjenes. Kontantrabatter og gratis produkter gitt som en del av salgstransaksjoner innregnes som inntektsreduksjoner. Gratis produkter eller tjenester som ytes uten at de er en del av salgstransaksjoner innregnes som driftskostnader.

For kundelojalitetsprogrammer og andre rabattordninger, hvor konsernet på grunnlag av erfaring kan lage pålitelige estimater, begrenses den regnskapsførte rabatten til den estimerte rabatten som forventes å bli benyttet av kunden. Når pålitelige estimater på forventet benyttet rabatt ikke kan utarbeides, forventes det at kunden benytter 100 %. Nøyaktig beløp og opptjeningsperiode for rabatten må ofte baseres på estimeringsteknikker, og endringer i estimatene innregnes i perioden når estimatet endres eller det endelige resultatet er kjent.

Presentasjon

Vurderingen om konsernet opptrer som prinsippal eller agent er basert på en vurdering av substansen i transaksjonen, ansvaret for levering av varene eller tjenestene, fastsettelse av priser og de underliggende finansielle risiki og fordeler. Når konsernet opptrer som prinsippal i en transaksjon, innregnes inntekter brutto. Dette betyr at inntekter består av bruttoverdi av transaksjonen fratrukket rabatt som faktureres kunden, og eventuelle relaterte utgifter innregnes som kostnader. Når konsernet opptrer som agent i en transaksjon nettoføres kostnadene mot inntektene, og nettoinntektene representerer den opptjente margin eller provisjon for å yte agenttjenester.

Roaminginntekter innregnes brutto i henhold til generelt aksepterte prinsipper innenfor telekomindustrien.

Inntekter fra transitttrafikk innregnes basert på en vurdering av substansen i avtale og vil dermed innregnes brutto eller netto avhengig av om konsernet opptrer som prinsippal eller agent i en transaksjon.

Lisensavgifter betalt til telekommunikasjonsmyndigheter og som er basert på en andel av selskapets inntekter er behandlet som lisenskostnader og inntektene er dermed rapportert brutto. I slike situasjoner anses konsernet som den primære debitor.

Renteinntekter og utbytte

Renteinntekter innregnes som inntekt over tiden den opptjenes som gjenspeiler en effektiv avkastning på eiendelen. Utbytte fra investeringer innregnes som inntekt når konsernets rett til å motta betaling er fastslått (vedtatt av generalforsamlingen eller på annen måte).

Pensjoner

Konsernets forpliktelser knyttet til pensjonsordninger definert som ytelsesbaserte pensjonsplaner, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent ved utgangen av rapporteringsperioden. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuariemessige forutsetninger (aktuariemessige gevinst og tap) under 10 % av det største av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %, innregnes det overskytende i resultatregnskapet over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid for de ansatte som omfattes av ordningen. Periodens netto pensjonskostnad presenteres som lønn og personalkostnader.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid når endringene ikke er innvunnet umiddelbart. Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatregnskapet når avkortningen eller oppgjøret inntreffer. En avkortning inntreffer når konsernet vedtar en vesentlig reduksjon av antall ansatte som omfattes av en ordning eller endrer vilkårene for en ytelsesbasert pensjonsordning slik at en vesentlig del av nåværende ansattes fremtidige opptjening ikke lenger kvalifiserer til ytelser eller bare kvalifiserer til reduserte ytelser.

Bidrag til innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres når de påløper. Når det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon for en flerforetaksordning til å innregnes som en ytelsesplan, innregnes ordningen som en innskuddsbasert pensjonsordning.

Leieavtaler

Leieavtaler klassifiseres som finansiell leieavtale når risiko og fordelene ved eierskap er overført til leietaker. Andre leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Vurderingen er basert på substansen i transaksjonene.

Konsernet kan inngå avtaler som ikke er leieavtaler i juridisk forstand, men som gir rett til å bruke en eiendel mot vederlag i form av en betaling eller serie av betalinger. Om en avtale er, eller inneholder en leieavtale, avhenger av avtalens art og en vurdering av om: (a) oppfyllelsen av avtalen avhenger av bruk av en bestemt eiendel eller eiendeler, og (b) avtalen gir rett til å bruke eiendelen.

Konsernet som utleier

Konsernet presenterer utleide eiendeler klassifisert som finansielle leieavtaler som fordringer lik nettoinvesteringen i leiekontraktene. Konsernets finansinntekt fastsettes slik at det oppnås konstant avkastning på utestående fordringer over kontraktperioden. Direkte kostnader pådratt i forbindelse med å opprette leiekontrakten er inkludert i fordringen.

Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler innregnes lineært i resultatregnskapet over den aktuelle leieavtalens varighet. Initiale direkte kostnader som påløper ved etablering av operasjonelle leieavtaler, tillegges den regnskapsførte verdien av den utleide eiendelen og innregnes lineært over leieperioden som avskrivning. Variable leier innregnes som inntekt i opptjeningsperioden.

Konsernet som leietaker

Eiendeler som innleies under finansielle leieavtaler, innregnes som eiendeler til virkelig verdi ved inngåelse av leieavtalen eller, hvis denne er lavere, nåverdien av minimum leiebetalinger ("minsteleie"). Gjelden til utleier innregnes i balansen som en finansiell leieforpliktelse. Leiebetalinger er fordelt mellom finanskostnader og reduksjon i leieforpliktelsen for å oppnå en fast rente på den gjenværende leieforpliktelsen.

Leiebetalinger under operasjonelle leieavtaler innregnes på lineær basis i resultatregnskapet over den aktuelle leieavtalens varighet. Ytelser som er mottatt eller skal mottas som insentiv til å inngå operasjonelle leieavtaler, fordeles også lineært over leieperioden. Forhåndsbetalte leiebetalinger ved inngåelse av operasjonelle leieavtaler innregnes i oppstilling av finansiell stilling og avskrives lineært over leieperioden eller estimert kundeforhold i samsvar med mønsteret for fordelene som ytes. Avskrivningene rapporteres på linjen "avskrivninger og amortiseringer" i resultatregnskapet.

Finansielle instrumenter

Et finansielt instrument er definert som enhver kontrakt som fører til en finansiell eiendel for ett foretak og en finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for et annet foretak. Konsernet har klassifisert finansielle eiendeler og forpliktelser i følgende klasser:

kundefordringer og andre finansielle anleggs- og omløpsmidler, aksjer, kontanter og kontantekvivalenter, leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser, rentebærende gjeld og derivater, se også note 31.

Kategoriseringen av de finansielle eiendelene og forpliktelsene gjøres basert på egenskapene og formålet til det finansielle instrumentet og besluttet på tidspunktet for førstegangsinnregning. Konsernet benytter ikke virkelig verdi-opsjonen.

Konsernet har finansielle eiendeler klassifisert i følgende kategorier: til virkelig verdi over resultatet, utlån og fordringer og tilgjengelige for salg. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet består av eiendeler holdt for handelsformål og inkluderer derivater. Utlån og fordringer består av unoterte ikke-derivative eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg består av eiendeler som ikke er derivater, utpekt som tilgjengelig for salg eller klassifisert i noen av de andre kategoriene.

Konsernet har finansielle forpliktelser klassifisert i følgende kategorier: som finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet og finansielle forpliktelser til amortisert kost. Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet består av forpliktelser holdt for handelsformål og inkluderer derivater. Finansielle forpliktelser til amortisert kost består av forpliktelser som ikke faller inn under kategorien til virkelig verdi over resultatet.

De finansielle instrumentene innregnes i konsernets oppstilling av finansiell stilling når konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser, gjennom innregning på avtaletidspunktet. Finansielle eiendeler og forpliktelser motregnes og presenteres som nettobeløp i oppstillingen av finansiell stilling når konsernet har en juridisk håndhevbar rett til og intensjon om å gjøre opp kontraktene netto, ellers presenteres de finansielle eiendelene og forpliktelsene brutto.

Kundefordringer og andre finansielle anleggs- og omløpsmidler

Kundefordringer og andre finansielle anleggs- og omløpsmidler inkluderer kundefordringer, andre finansielle rentebærende og ikke-rentebærende anleggsmidler (unntatt kapitalinnskudd til Telenor Pensjonskasse, som er en del av klassen aksjer) og obligasjoner og andre verdipapirer med opprinnelig forfall utover tre måneder, se note 22 og 23. Disse eiendelene er en del av kategorien utlån og fordringer og måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi, med etterfølgende måling til amortisert kost i henhold til den effektive rentemetoden justert for avsetning for estimert tap. Avsetning for estimert tap innregnes i resultatregnskapet når det foreligger en tapshendelse og det foreligger objektiv indikasjon på at eiendelens verdi er forringet. Avsetninger for estimerte tap er beregnet basert på historiske erfaringer for ulike kundegrupper og aldersfordelingen på disse kundegruppene. Spesifikke fordringer nedskrives når ledelsen anser at de ikke kan inndrives helt eller delvis.

Aksjer

Aksjer omfatter aksjer tilgjengelig for salg og kapitalinnskudd til Telenor Pensjonskasse som er en del av kategorien finansielle eiendeler tilgjengelige for salg, og finansielle eiendeler holdt for handelsformål som er en del av kategorien finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, se note 23.

Aksjer i kategorien finansielle eiendeler tilgjengelige for salg måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi pluss direkte henførbare transaksjonskostnader, og måles til virkelig verdi ved senere rapporteringsdatoer. Urealiserte gevinster og tap som følge av endringer i virkelig verdi innregnes i øvrige resultatелеmenter, til eiendelene avhendes eller det foreligger varig verdifall. Tidligere innregnede akkumulerte gevinster eller tap blir da overført til resultatregnskapet. Aksjer tilgjengelig for salg hvor virkelig verdi er lavere enn

anskaffelseskost fratrukket eventuelle nedskrivninger som tidligere er innregnet nedskrives i resultatregnskapet dersom verdifallet er vesentlig eller langvarig. Innregnede nedskrivninger av aksjer tilgjengelig for salg blir ikke senere reversert i resultatregnskapet.

Aksjer i kategorien finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles ved førstegangs innregning og senere rapporteringsdatoer til virkelig verdi. Gevinster og tap som følge av endringer i virkelig verdi innregnes på linjen "netto verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet" i resultatregnskapet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd, fastrenteobligasjoner og verdipapirer som ved anskaffelse hadde gjenværende løpetid på tre måneder eller mindre.

Leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser

Leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser inkluderer leverandørgjeld, påløpte kostnader, gjeld til tilknyttede selskaper og andre kort- og langsiktige ikke-rentebærende finansielle forpliktelser, se note 28. Disse forpliktelsene er en del av kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost og måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi, med etterfølgende måling til amortisert kost i henhold til den effektive rentemetoden.

Rentebærende gjeld

Rentebærende gjeld omfatter obligasjoner og sertifikater, banklån og kassekreditter og er en del av kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost. Disse forpliktelsene måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi med fradrag for transaksjonskostnader, med etterfølgende måling til amortisert kost i henhold til den effektive rentemetoden. I tillegg, hvis virkelig verdisikring benyttes, justeres den sikrede gjelden også for gevinster og tap som kan henføres til risikoen som sikres. Når gjeld gjøres opp, helt eller delvis, innregnes differansen mellom regnskapsført verdi av gjelden og betalt vederlag i resultatregnskapet.

Derivater

Konsernet anvender derivater slik som fremtidige valutaavtaler, rentebytteavtaler og i noe utstrekning renteopsjoner til å styre sin risikoeksponering knyttet til endringer i valuta og rente. Konsernet benytter ikke derivater til handelsformål.

Derivatene innregnes ved inngåelse til virkelig verdi på datoen for inngåelse av avtalen, og måles deretter løpende til virkelig verdi. Gevinster og tap som følge av endringer i virkelig verdi av derivater som ikke er kontantstrømsikringer eller nettoinvesteringssikring innregnes i resultatregnskapet under finansinntekter og finanskostnader. Regnskapsføring av kontantstrømsikring og nettoinvesteringssikring beskrives under. For mer utfyllende informasjon om derivater og sikring, se note 30.

Derivater som inngår i andre finansielle instrumenter eller ikke-finansielle kontrakter, behandles som separate derivater når risikoen og de økonomiske egenskapene deres ikke er nært relatert til kontraktene, og kontraktene ikke innregnes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Valutaderivater som inngår i forpliktende kjøps- eller salgsvtaler, blir ikke skilt ut og vurdert til virkelig verdi hvis kontrakten krever betalinger i enten den funksjonelle valutaen til en av avtalepartene eller i en vanlig brukt valuta for kjøp og salg i den aktuelle økonomien.

Derivater innregnes uten motregning henholdsvis som eiendeler når virkelig verdi er positiv og som gjeld når virkelig verdi er negativ, så lenge konsernet ikke har rett til og intensjon om å gjøre opp kontraktene netto.

Sikring

Konsernet anvender sikringsbokføring for sikringer som oppfyller kriteriene i IAS 39. Sikringsforhold er inngått for poster i oppstilling av finansiell stilling og kontantstrømmer for å redusere fluktuasjoner i resultatregnskapet. Konsernet har kontantstrømsikringer, virkelig verdi-sikringer og sikring av nettoinvesteringer i utenlandske enheter.

Ved inngåelse av et sikringsforhold utpeker og dokumenterer konsernet sikringsforholdet som konsernet vil anvende sikringsbokføring på, samt hvilken risiko som sikres og strategien for sikringen. Dokumentasjonen omfatter identifikasjon av sikringsinstrumentet, objektet eller transaksjonen som sikres, hvilken risiko som sikres, og hvordan konsernet vil vurdere sikringsinstrumentets effektivitet til å motvirke eksponeringen for endringer i det sikrede objektets virkelige verdi eller kontantstrømmer som kan henføres til den sikrede risikoen. Slike sikringer forventes å være meget effektive i å motvirke endringer i virkelig verdi eller kontantstrømmer, og vurderes kontinuerlig for å avgjøre om de faktisk har vært meget effektive i hele regnskapsperioden de skal dekke.

Sikringsforhold som oppfyller vilkårene for sikringsbokføring innregnes i konsernregnskapet på følgende måte:

Kontantstrømsikring

Konsernet bruker kontantstrømsikringer primært for å sikre renterisikoen for lån med flytende rente og meget sannsynlige fremtidige transaksjoner slik som kjøp av utenlandske enheter og betydelige investeringer i utenlandsk valuta.

En kontantstrømsikring er en sikring av eksponeringen mot variasjoner i kontantstrømmer som skyldes en bestemt risiko i forbindelse med en regnskapsført eiendel eller gjeld eller en meget sannsynlig fremtidig transaksjon som kan påvirke resultatregnskapet. Den effektive delen av gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet innregnes i øvrige resultatelementer, mens den ineffektive delen innregnes i resultatregnskapet.

Beløp som innregnes i øvrige resultatelementer overføres til resultatregnskapet når den sikrede transaksjonen påvirker resultatregnskapet, slik som når sikrede finansinntekter eller -kostnader innregnes eller når et salg eller kjøp gjennomføres. Dersom en sikring av en fremtidig transaksjon senere fører til innregning av en ikke-finansiell eiendel eller gjeld blir gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet som tidligere var innregnet i øvrige resultatelementer reklassifisert til resultatregnskapet i samme periode eller perioder hvor den kjøpte eiendelen eller den overtatte gjelden påvirker resultatregnskapet.

Hvis den forventede fremtidige transaksjonen ikke lenger forventes gjennomført, blir beløp som tidligere ble innregnet i øvrige resultatelementer overført til resultatregnskapet. Hvis sikringsinstrumentet utløper, selges, avsluttes eller innløses uten at det erstattes eller fornyes, eller hvis sikringen oppheves, beholdes beløpene som tidligere er innregnet i øvrige resultatelementer som en del av øvrige resultatelementer inntil den forventede fremtidige transaksjonen gjennomføres. Hvis den relaterte transaksjonen ikke forventes gjennomført, innregnes beløpet i resultatregnskapet.

Virkelig verdi-sikringer

Konsernet bruker virkelig verdi-sikring primært for å sikre renterisikoen for fastrentelån og valutarisikoen for rentebærende gjeld.

Virkelig verdi-sikringer er sikringer av konsernets eksponering for endringer i den virkelige verdien av en regnskapsført eiendel eller gjeld eller en ikke regnskapsført forpliktelse, eller en identifisert del av en slik, som kan henføres til en bestemt risiko og kan påvirke resultatregnskapet. For sikringer til virkelig verdi justeres regnskapsført verdi av sikringsobjektet for gevinster og tap fra risikoen som

sikres, derivatet måles på nytt til virkelig verdi, og gevinster og tap fra begge innregnes i resultatregnskapet.

For virkelig verdi-sikringer av objekter som innregnes til amortisert kost, amortiseres verdiendringen i resultatregnskapet over den gjenværende perioden til forfall.

Virkelig verdi-sikring opphører hvis sikringsinstrumentet utløper eller selges, termineres eller benyttes, sikringen ikke lenger oppfyller vilkårene for sikringsbokføring eller konsernet opphever sikringen. Regnskapsført verdi ved opphør av sikringsforholdet vil bli amortisert i resultatregnskapet til pålydende verdi over gjenværende tid til forfall.

Sikring av nettoinvestering

Sikring av nettoinvesteringer i utenlandske enheter innregnes på samme måte som kontantstrømsikringer. Valutagevinster eller -tap på sikringsinstrumentet som gjelder den effektive delen av sikringen, innregnes i øvrige resultatetlementer, mens valutagevinster eller -tap i den ineffektive delen innregnes i resultatregnskapet. Ved avgang av den utenlandske enheten overføres den akkumulerte verdien av alle slike valutagevinster eller -tap til resultatregnskapet.

Inntektsskatt

Eiendeler og forpliktelser ved betalbar skatt måles til beløpet som ventes å bli mottatt eller betalt til skattemyndighetene. Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt beregnes etter gjeldsmetoden med full tilordning for alle midlertidige forskjeller mellom regnskapsført verdi og skattemessig verdi av eiendeler og gjeld i konsernregnskapet, inkludert fremførbare underskudd. Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt innregnes ikke hvis den midlertidige forskjellen relaterer seg til førstegangsinnregning av goodwill eller ved midlertidig forskjeller i forbindelse med investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet hvor tidspunktet for reversering av midlertidige forskjeller kan kontrolleres og det er sannsynlig at den midlertidige forskjellen ikke vil reversere i overskuelig fremtid.

Når det gjelder tilbakeholdt overskudd i datterselskaper er det avsatt for utsatt skatt i den grad det er forventet at utbytte vil bli distribuert i overskuelig fremtid. Når det gjelder tilbakeholdt overskudd i tilknyttede selskaper er det avsatt for utsatt skatt da konsernet ikke har kontroll over tidsperioden hvor de midlertidige forskjellene reverserer. Utsatt skatt er beregnet basert på estimert skatt på tilbakeholdt overskudd i utenlandske datterselskaper og tilknyttede selskaper, som forventes overført som kapital til morselskapet med utgangspunkt i vedtatte skattesatser og regulering ved slutten av rapporteringsperioden.

Eiendeler ved utsatt skatt som vil bli gjenvunnet ved avgang eller likvidasjon av datterselskaper eller tilknyttede selskaper, innregnes ikke før en salgavtale er inngått, eller likvidasjon er besluttet.

Konsernet innregner effekten av usikre skatteposisjoner når det er sannsynlig at skatteposisjonen vil bli akseptert av skattemyndighetene. Konsernet avsetter for usikre og omtvistede skatteposisjoner med forventet beløp som skal betales. Avsetningen reverseres hvis den omtvistede skatteposisjonen avgjøres til fordel for konsernet og ikke lenger kan bli anket.

Eiendel ved utsatt skatt innregnes i oppstillingen av finansiell stilling i den grad det er sannsynlig at skattefordelene vil bli gjenvunnet. Det benyttes vedtatte skattesatser ved slutten av rapporteringsperioden og udiskonterte beløp.

Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt innregnes netto når det foreligger en juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser ved betalbar skatt, og konsernet er i stand til og har til hensikt å gjøre opp betalbar skatt netto.

Varebeholdninger

Varebeholdninger er vurdert til den laveste av kostpris og virkelig verdi for enheter som vil bli solgt som et separat produkt. Beholdninger som selges som en del av en transaksjon med flere komponenter, og som forventes å gi en fremtidig nettointjening, vurderes til kost selv om salgspris på varen er lavere enn kostpris. Kostpris fastsettes basert på FIFO-metoden eller veid gjennomsnitt.

Utgifter i forbindelse med tilknytningsinntekter

Direkte utgifter som påløper ved opptjening av tilknytningsinntekter, periodiseres over samme periode som inntekten, begrenset oppad til den utsatte inntekten. Utgifter som påløper, består primært av provisjoner til distributører, utgifter til kredittkontroll, utgifter til SIM-kort, utgifter til å trykke informasjonsmateriale til nye kunder, utgifter til installasjonsarbeid og utgifter til ordrebehandling. I de fleste tilfeller vil utgifter relatert til tilknytning overstige inntektene og kostnadsføres når de påløper.

Reklameutgifter, markedsføring og salgspolisjoner

Reklameutgifter, markedsføring og salgspolisjoner innregnes i resultatregnskapet når de oppstår.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler innregnes til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene reduserer regnskapsført verdi av eiendelene, med unntak av tomter som ikke avskrives, til estimert restverdi ved utløpet av forventet utnyttbar levetid. Anskaffelseskost inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen og for kvalifiserende eiendeler kapitaliseres renter som en del av eiendelen. Konsernet avskriver eiendelene fra det tidspunktet hvor eiendelene er tilgjengelig for bruk.

Eiendeler som leies inn i finansielle leieforhold avskrives over forventet utnyttbar levetid på samme basis som eide eiendeler, eller varigheten av det aktuelle leieforholdet der denne er kortere.

Gevinst eller tap ved avgang eller utrangering av varige driftsmidler beregnes som differansen mellom vederlag og eiendelens regnskapsførte verdi, og rapporteres som del av "andre inntekter og kostnader" i resultatregnskapet som en del av driftsresultatet.

Estimert utnyttbar levetid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes minst én gang i året. Lineære avskrivninger brukes for de fleste eiendeler, da denne best reflekterer forbruket av eiendelene, som ofte er tidens gang. Restverdien anslås til null for de fleste eiendeler, unntatt næringsbygg og biler dersom konsernet ikke forventer å bruke disse over eiendelenes økonomiske levetid.

Reparasjoner og vedlikehold innregnes i resultatregnskapet når de påløper. Hvis nye deler innregnes i oppstillingen av finansiell stilling, fjernes delene som ble skiftet ut og eventuell gjenværende regnskapsført verdi innregnes som tap ved avgang.

Bytte av eiendeler innregnes til virkelig verdi hvis eiendelen har kommersiell substans og verdien av eiendelen kan måles pålitelig. Hvis ikke disse kriteriene kan oppfylles, videreføres de regnskapsførte verdiene på de eiendelene som tas ut for de nye eiendelene.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som er kjøpt separat måles ved førstegangsinnregning til kost. For immaterielle eiendeler som inngår i en virksomhetssammenslutning er kost målt til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet. I senere perioder regnskapsføres immaterielle eiendeler til kost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger.

Immaterielle eiendeler med bestemt levetid avskrives over utnyttbar levetid. Utnyttbar levetid og avskrivningsmetode for immaterielle eiendeler med bestemt levetid vurderes minst én gang i året.

Lineære avskrivninger brukes for de fleste immaterielle eiendeler, da dette best reflekterer forbruket av eiendelene.

Gevinst eller tap ved avgang av immaterielle eiendeler beregnes som differansen mellom netto salgsinntekt og eiendelens regnskapsførte verdi, og rapporteres som del av "andre inntekter og kostnader" i resultatregnskapet som del av driftsresultatet.

Utgifter til forskning og utvikling

Utviklingskostnader som oppfyller kriteriene for innregning som eiendel, det vil si at det er sannsynlig at de forventede økonomiske fordelene som kan henføres til eiendelen tilflyter foretaket og anskaffelseskost kan måles pålitelig, kapitaliseres. Eiendelene avskrives over utnyttbar levetid fra det tidspunktet eiendelene er tilgjengelig for bruk. Utgifter som påløper i forskningsstadiet i prosjektet, samt vedlikeholdsutgifter og opplæringsutgifter, innregnes som kostnad når de påløper.

Utgifter til utvikling som ikke oppfyller kriteriene for innregning i oppstillingen av finansiell stilling innregnes som kostnad når de påløper.

Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler annet enn goodwill

På hvert rapporteringstidspunkt vurderer konsernet om det foreligger indikasjoner på verdifall for varige driftsmidler eller immaterielle eiendeler. Hvis det foreligger slike indikasjoner estimeres det gjenvinnbare beløpet for eiendelene for å beregne eventuell nedskrivning. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og immaterielle eiendeler som ikke er tatt i bruk, vurderes årlig for nedskrivning. Der det ikke er mulig å anslå det gjenvinnbare beløpet for en enkelt eiendel, bestemmer konsernet det gjenvinnbare beløpet til den kontantgenererende enheten som eiendelen tilhører.

Det gjenvinnbare beløpet for en eiendel er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Ved vurdering av bruksverdi neddiskonteres estimerte fremtidige kontantstrømmer til nåverdi ved hjelp av en diskonteringsssats før skatt. Diskonteringsssatsen reflekterer nåværende markedsvurderinger av tidsverdien av penger og risiko som er spesifikke for eiendelen eller den kontantgenererende enheten som eiendelen tilhører.

Hvis det gjenvinnbare beløpet for en eiendel (eller kontantgenererende enhet) anslås å være lavere enn regnskapsført verdi, reduseres regnskapsført verdi for eiendelen (eller den kontantgenererende enheten) til gjenvinnbart beløp. Verdifallet innregnes i resultatregnskapet. Hvis et verdifall senere blir reversert, økes regnskapsført verdi av eiendelen (den kontantgenererende enheten) til oppdatert estimat av gjenvinnbart beløp, men begrenset til den verdien som ville vært innregnet hvis eiendelen (eller den kontantgenererende enheten) ikke hadde vært nedskrevet i tidligere år. Reversering av nedskrivning innregnes i resultatregnskapet.

Avsetning for forpliktelser

Avsetning for forpliktelser som restruktureringer, tapskontrakter og rettslige krav innregnes når konsernet, som følge av en tidligere hendelse, har en eksisterende juridisk eller underforstått forpliktelse, det er sannsynlig av konsernet vil måtte gjøre opp forpliktelsen, og beløpet kan estimeres pålitelig. Det avsettes ikke for fremtidig driftstap. Avsetninger måles til ledelsens beste estimat av utgiftene for å gjøre opp forpliktelsene på rapporteringsdatoen.

Fjerningsforpliktelser

En fjerningsforpliktelse innregnes når konsernet har en juridisk eller underforstått forpliktelse til å fjerne en eiendel eller tilbakeføre en lokasjon til sin opprinnelige stand. Når konsernet er pålagt å gjøre opp en fjerningsforpliktelse har konsernet estimert og kapitalisert netto nåverdi av forpliktelsene og inkludert dette i regnskapsført verdi av de relaterte driftsmidlene. Kontantstrømmene ved beregning av nåverdi er neddiskontert med en estimert langsiktig før

skatt risikofri rente siden risiko er reflektert i kontantstrømmene. I etterfølgende perioder innregnes rentekostnader på forpliktelsen og avskrivninger på det tilhørende driftsmiddel. Effekten på netto nåverdi av senere endringer i brutto fjerningskostnader eller diskonteringsrenter justerer regnskapsført verdi av eiendeler og gjeld og innregnes i resultatregnskapet over de relaterte eiendelens forventede gjenværende utnyttbare levetid for gjeldende eiendel.

Aksjebaserte betalinger

Konsernet tildeler enkelte ansatte aksjebaserte betalinger med egenkapitaloppgjør. Aksjebaserte betalinger inkluderer både aksjeopsjonsprogrammet som nå er lukket og et program hvor den ansatte mottar et fastsatt beløp som må brukes til å kjøpe aksjer i Telenor ASA. Aksjebaserte betalinger måles til virkelig verdi (unntatt effekten av ikke-markedsbaserte opptjeningsforhold) på tildelingsdatoen. Den virkelige verdien som fastsettes på tildelingsdatoen for aksjebaserte betalinger, innregnes over opptjeningsperioden basert på konsernets estimat av aksjene som til slutt vil opptjenes og justeres for effekten av ikke markedsbaserte opptjeningsforhold.

For aksjeopsjonsprogrammer måles virkelig verdi ved bruk av Black-Scholes-modellen. Forventet levetid er justert på grunnlag av ledelsens beste estimater for virkningen av ikke-overførbarhet, utøvelsesrestriksjoner og atferdsmessige forhold. Virkelig verdi av aksjeprogrammet er målt til virkelig verdi av godtgjørelsen til den ansatte.

Konsernet har et aksjeeierskapsprogram for ansatte hvor de ansatte gis mulighet til å kjøpe ordinære aksjer i Telenor ASA med rabatt på markedsverdi og bonusaksjer. Styret avgjør til enhver tid om slike aksjeprogrammer skal gjennomføres. Rabatter i aksjeprogram for ansatte innregnes som lønn og personalkostnader når rabatten gis i den grad rabatten er opptjent. Ikke opptjente rabatter, inkludert bonusaksjer, innregnes i resultatregnskapet på grunnlag av estimert verdi av rabatten på aksjer som ventes å bli opptjent, lineært over opptjeningsperioden.

Arbeidsgiveravgift på opsjoner og andre aksjebaserte betalinger innregnes i resultatregnskapet over forventet opptjeningsperiode. Arbeidsgiveravgiften er beregnet ut fra gjeldende avgiftssatser på forskjellen mellom markedspris og utøvelsespris på målingstidspunktet.

Betaling fra ansatte for aksjer som utstedes av Telenor ASA under opsjonsordningene og aksjeprogram for ansatte innregnes som en økning i egenkapitalen. Innbetalinger fra ansatte for aksjer som tildeles under opsjonsordningene for ikke heleide datterselskaper (EDB Business Partner ASA), innregnes som en økning i minoritetsinteresser.

Oppstilling av kontantstrømmer

Konsernet presenterer oppstilling av kontantstrømmer i henhold til den indirekte metoden. Innbetalinger og utbetalinger vises separat for investerings- og finansieringsaktiviteter, mens operasjonelle aktiviteter inkluderer både kontant- og ikke-kontantlinjer. Mottatt og betalt rente og mottatt utbytte rapporteres som del av de operasjonelle aktivitetene. Utbetalt utbytte (både fra Telenor ASA og datterselskaper med minoritetsinteresser) er inkludert under finansieringsaktiviteter. Merverdiavgift og lignende avgifter behandles som innkreving av avgifter på vegne av myndighetene, og rapporteres netto.

Oppstilling av kontantstrømmer inkluderer avvirket virksomhet frem til tidspunktet for avhendelse.

Egne aksjer

Tilbakekjøp av egne egenkapitalinstrumenter (aksjer) reduserer egenkapitalen. Ved kjøp, salg, utstedelse eller kansellering av egne aksjer innregnes ikke tap eller gevinst i resultatregnskapet.

03 // Sentrale regnskapsestimater

Sentrale vurderinger i anvendelsen av konsernets regnskapsprinsipper

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever at ledelsen foretar vurderinger, estimater og antakelser som påvirker beløp for rapporterte inntekter, kostnader, eiendeler og forpliktelser og presentasjon av betingede forpliktelser ved slutten av rapporteringsperioden. Imidlertid så kan usikkerhet rundt disse forutsetningene og estimatene medføre utfall som krever vesentlige endringer i den regnskapsførte verdien av eiendelen eller forpliktelsen i fremtidige perioder.

I beskrivelsene nedenfor omtales et sammendrag av sentrale regnskapsvurderinger som ledelsen har foretatt ved anvendelsen av konsernets regnskapsprinsipper:

VimpelCom og Kyivstar

Konsernet eier 29,9 % av stemmeberettigede aksjer i OJSC VimpelCom (VimpelCom) og behandler selskapet regnskapsmessig som et tilknyttet selskap. Som beskrevet i note 35 så startet Farimex Products, Inc. en rettsvist i april 2008 som førte til at konsernets aksjer i VimpelCom ble arrestert av den russiske namsmannen i mars 2009. Rettsvistisen er for tiden utsatt i rettssystemet til 24. mars 2010. Konsernets vurdering er at det beholder evnen til å utøve vesentlig innflytelse i generalforsamlinger selv om aksjene er arresterte, og fortsetter å regnskapsføre VimpelCom som et tilknyttet selskap.

Konsernet eier 56,5 % av stemmeberettigede aksjer i Kyivstar G.S.M ("Kyivstar") og behandler selskapet regnskapsmessig som et datterselskap frem til 29. desember 2006. Som beskrevet i note 35 var det ikke tilstrekkelig eierstyring og selskapsledelse i Kyivstar fordi Storm (den andre aksjonæren i Kyivstar) unnlot å møte på generalforsamlinger, noe som var nødvendig for å kunne utpeke et fungerende styre i Kyivstar. Storm har derimot deltatt på generalforsamlinger siden 16. desember 2008 og valgt styre, utpekt revisjonskomite, endret vedtekter og vedtatt utbytte for regnskapsårene 2004 til 2008. Som følge av at ukrainsk lovgivning ennå krever 60 % oppmøte på generalforsamlinger for å være beslutningsdyktig så beholder Storm muligheten til å boikotte beslutningsprosessen i Kyivstar. Basert på en totalvurdering av situasjonen, er det konkludert med at konsernet har vesentlig innflytelse i Kyivstar, og Kyivstar er dermed behandlet regnskapsmessig som et tilknyttet selskap.

I oktober 2009 inngikk konsernet en avtale med Altime om å slå sammen sine respektive eierandeler i Kyivstar og VimpelCom mot aksjer i et nytt selskap, VimpelCom Ltd. Ferdigstilling av transaksjonen, herunder overdragelse av aksjene i Kyivstar til VimpelCom Ltd., er blant annet avhengig av at saken med Farimex blir løst og at konsernets aksjer i VimpelCom blir frigitt. Konsernet har som følge av dette vurdert at et salg av aksjene ikke kan anses å være overveiende sannsynlig per 31. desember 2009, og aksjene i Kyivstar klassifiseres ikke som holdt for salg.

Konsolidering DiGi

I mai 2008 ble konsernets eierandel i DiGi redusert fra 50,8 % til 49,0 %. Konsernet fortsetter å konsolidere DiGi som et datterselskap og transaksjonen ble innregnet som en transaksjon med minoritetsinteresser.

Aksjene i DiGi er notert på Bursa Malaysia Securities Berhad og aksjene er fordelt på mange aksjonærer. Når konsernet eier 49 % av aksjene, må 98 % av aksjene være tilstede på generalforsamlingen for at konsernet ikke skal ha flertallet av stemmene på generalforsamlingen. Som en konsekvens av dette har konsernet kontroll til å styre DiGis aktiviteter. Konsernet har vurdert

det slik at kontroll er opprettholdt gjennom flertall av stemmer på generalforsamling og i styremøtene. Fortsatt konsolidering basert på faktisk kontroll vil være en løpende vurdering.

Virksomhet klassifisert som holdt for salg, se note 15

I 2009 ble det igangsatt en prosess med formål å avhende Cinclus Technology. I juni 2009 ble det ansett som svært sannsynlig at virksomheten ville bli avhendet innen ett år. På dette tidspunktet var det identifisert flere potensielle kjøpere og det var reell interesse for å overta virksomheten. I tillegg medførte finansieringsbehovet til Cinclus Technology at det var nødvendig at andre investorer overtok virksomheten for å sikre fortsatt drift i 2010.

Ved vurdering av hvorvidt Cinclus Technology kan anses som et vesentlig virksomhetsområde er det lagt vekt på at flere av regnskapslinjene for flere av periodene utgjør en vesentlig andel av de tilsvarende regnskapslinjene i konsernregnskapet.

Usikkerhet i estimatene – sentrale regnskapsestimater

Et sentralt regnskapsestimater er et estimat som er viktig for presentasjonen av konsernets økonomiske stilling og resultater, og som krever ledelsens subjektive og komplekse vurderinger, ofte som følge av behovet for å utarbeide viktige estimater basert på forutsetninger om utfallet på forhold som er beheftet med usikkerhet. Konsernet vurderer slike estimater løpende ut fra historiske resultater og erfaringer, konsultasjoner med eksperter, trender, prognoser og andre metoder som konsernet anser som rimelige i de enkelte tilfeller, inkludert vurdering av hvordan disse vil kunne endre seg i fremtiden.

Virksomhetssammenslutninger, se note 4

Ledelsen må fordele kostpris for ervervede virksomheter på ervervede eiendeler og overtatte forpliktelser basert på anslått virkelig verdi. Konsernet har engasjert tredjeparts verddivurderingsekspert til å bistå med å fastsette og allokere virkelig verdi av ervervede eiendeler og overtatte forpliktelser for de største oppkjøpene. Verddivurderingene forutsetter at ledelsen gjør betydelige vurderinger ved valg av metode, estimater og forutsetninger.

Vesentlige ervervede immaterielle eiendeler som konsernet har innregnet, inkluderer kundebase, merkenavn, lisenser, konsesjonsrettigheter, roamingavtaler og programvare. Vesentlige varige driftsmidler omfatter i all hovedsak nettverk.

Forutsetninger som legges til grunn for verdsettelse av eiendeler, omfatter, men er ikke begrenset til: fremtidige beregnede kontantstrømmer for kundebaser, lisenser og roamingavtaler, gjenanskaffelseskost for varemerker og for varige driftsmidler. Forutsetninger som legges til grunn for vurdering av levetid for immaterielle eiendeler, omfatter, men er ikke begrenset til: anslått gjennomsnittlig kundeforhold basert på kundeavgang, gjenværende lisens- eller konsesjonsperiode og forventet teknologisk og markedsmessig utvikling. Ledelsens estimater for virkelig verdi er basert på forutsetninger som antas å være rimelige, men som har en iboende usikkerhet, og som følge av dette kan de faktiske verdiene avvike fra estimatene.

Innregning av inntekter

Konsernets driftsinntekter består primært av inntekter fra salg av tjenester og abonnement. Konsernet tilbyr abonnenter en rekke forskjellige tjenester med ulike prisplaner, via transaksjoner med flere elementer eller annet. Konsernet gir også en rekke rabatter, ofte i sammenheng med ulike kampanjer, over den kontraktsmessige perioden eller det gjennomsnittlige kundeforholdet. Konsernet selger grossistprodukter til andre operatører eller distributører i en

rekke land og over landegrenser. Ledelsen er avhengig av å gjøre estimater i forbindelse med innregning av inntekter, og er til en viss grad avhengig av informasjon fra andre operatører knyttet til hvor mye tjenester som er levert. For enkelte tjenester så kan det forekomme at motpartene i transaksjonene er uenig i de prisene vi krever, og at endelig utfall derfor må estimeres. Videre så må ledelsen estimere varigheten av gjennomsnittlig kundeforhold for inntekter som ved førstegangs innregning innregnes som utsatt inntekt i oppstillingen av finansiell stilling og innregnes i resultatregnskapet over en fremtidig periode, som for eksempel tilknytningsinntekter.

Pensjonskostnader, ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler, se note 27

Beregning av pensjonskostnader og netto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser (forskjellen mellom ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler) foretas på grunnlag av en rekke estimater og forutsetninger. Endringer i og avvik fra estimater og forutsetninger (aktuarmessige gevinster og tap) påvirker virkelig verdi av netto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser. Endringer i diskonteringsrenten er den individuelle endringen som har størst betydning, se også note 27 som inneholder en sensitivitetsanalyse for endringer i visse aktuarmessige forutsetninger og hvordan de påvirker henholdsvis pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Hvordan forutsetningene er fastsatt fremkommer også av denne noten.

Avskrivninger og amortiseringer, se note 12, 19 og 20

Avskrivninger og amortiseringer er basert på ledelsens vurdering av restverdi, avskrivningsmetode og utnyttbar levetid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler. Vurderingene kan endres med bakgrunn i teknologisk utvikling, konkurranse, endringer i markedsforholdene og andre forhold. Dette kan medføre endringer i den estimerte utnyttbare levetiden og dermed avskrivningene. Teknologisk utvikling er vanskelig å forutse, og vurderingen av trender og hvor hurtig endringer vil komme, kan endres over tid. Noen av våre eiendeler og teknologier, som konsernet investerte i for mange år siden, er ennå i bruk og danner basis for våre nye teknologier. Konsernet vurderer minst årlig forventet utnyttbar levetid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler ut fra faktorer som nevnt ovenfor og andre relevante forhold. Forventet utnyttbar levetid for eiendeler av samme type kan variere mellom de ulike enhetene i konsernet på grunn av faktorer som vekstrate, markedets modenhet, historie og forventninger til utskiftning eller overføring av eiendeler, klima, kvaliteten på komponentene som er brukt, osv. En vesentlig endring i forventet utnyttbar levetid for eiendeler er en estimatendring, og gjenværende avskrivningstid justeres med effekt på fremtidige perioder.

Nedskrivninger, se note 17, 18, 19, og 20

Estimater av gjenvinnbare beløp av eiendeler og selskaper må delvis baseres på ledelsens vurderinger, herunder å bestemme egnede kontantgenererende enheter, diskonteringsfaktorer, estimering av fremtidige resultater, eiendelenes inntektsgenererende kapasitet og antagelser om fremtidige markedsforhold. En vesentlig del av konsernets virksomheter er i land med vekstmarkeder. Den politiske og økonomiske situasjonen i disse landene kan endres raskt og den global finansielle urolighet og tilbakegang har vesentlig påvirkning på disse landene. Gjennom finanskrisen har det vært sterke indikasjoner på økt landrisiko knyttet til de mest utsatte landene, noe som ble reflektert i diskonteringsfaktoren. Ettersom finansmarkedene igjen har stabilisert seg, er estimert landrisikopremie redusert – selv om den fortsatt preges av resesjonseffekter og økt makroøkonomisk risiko. Endringer i omstendighetene og i ledelsens forutsetninger kan føre til nedskrivninger i de aktuelle periodene.

Estimater av gjenvinnbare beløp av eiendeler og selskaper må delvis baseres på ledelsens vurderinger, herunder å bestemme egnede kontantgenererende enheter, diskonteringsfaktorer, estimering av fremtidige resultater, eiendelenes inntektsgenererende kapasitet og antagelser om fremtidige markedsforhold. En vesentlig del av konsernets virksomheter er i land med vekstmarkeder. Den politiske og økonomiske situasjonen i disse landene kan endres raskt og den global finansielle urolighet og tilbakegang har vesentlig påvirkning på disse landene. Gjennom finanskrisen har det vært sterke indikasjoner på økt landrisiko knyttet til de mest utsatte landene, noe som ble reflektert i diskonteringsfaktoren. Ettersom finansmarkedene igjen har stabilisert seg, er estimert landrisikopremie redusert – selv om den fortsatt preges av resesjonseffekter og økt makroøkonomisk risiko. Endringer i omstendighetene og i ledelsens forutsetninger kan føre til nedskrivninger i de aktuelle periodene.

Det foreligger vesentlige variasjoner mellom de ulike markedene med hensyn på mobilpenetrasjon, ARPU og lignende parametre, som resulterer i ulike EBITDA-marginer. Fremtidig utvikling i EBITDA-marginer er en viktig faktor i konsernets nedskrivnings- vurderinger og estimater på EBITDA-marginer fremover i tid er svært usikre, spesielt gjelder dette for vekstmarkeder som ennå ikke er kommet over i den modne fasen.

Eiendeler ved utsatt skatt, se note 14

Konsernet innregner eiendel ved utsatt skatt med det beløp som sannsynlig kan gjenvinnes. Omfattende vurderinger må gjøres for å fastsette beløpet som kan innregnes. Vurderingene baserer seg i vesentlig grad på forventet tidspunkt for utnyttelse, nivået på skattemessig positivt resultat så vel som strategier for skatteplanlegging. Vurderingene er særlig relatert til tap i enkelte av våre utenlandske virksomheter. Hvis realisering av eiendel ved utsatt skatt som tidligere ikke er innregnet blir sannsynlig, vil skatteinntekten bli rapportert når fremtidig utnyttelse er sannsynliggjort. I tillegg så kan nye transaksjoner og overgang til nye skatteregler påvirke vurderingene på grunn av usikkerhet rundt om fortolkningen av reglene og eventuelle overgangsregler.

Tilknyttede selskap, se note 21

Hvis finansiell informasjon for tilknyttede selskap ikke er tilgjengelig på konsernets rapporteringsdag, blir konsernets andel av resultat fra det tilknyttede selskapet estimert basert på senest tilgjengelig kvartalsinformasjon. Estimater for siste kvartal er basert på tilgjengelig finansiell informasjon fra ulike eksterne kilder. For børsnoterte tilknyttede selskaper benyttes også estimater fra finansanalytikere. Endelig styregodkjente regnskaper kan avvike fra konsernets estimater, og estimatene justeres når informasjonen er tilgjengelig.

Rettsaker, krav og regulatoriske prosesser, se note 35

Konsernet er involvert i en rekke søksmål, tvister og krav herunder dialoger med myndigheter relatert til konsernets virksomhet, lisenser, skatteposisjoner mv. Utfallet av disse er usikkert. Konsernet vurderer blant annet sannsynligheten for ugunstig utfall og muligheten til å foreta et rimelig sikkert estimat av mulige tap. Uforutsette hendelser eller endringer i disse faktorene kan medføre at konsernet må øke beløpet som er avsatt for et forventet utfall, eller medføre at konsernet må gjøre avsetninger for saker det ikke tidligere er avsatt for siden man ikke vurderte tap som sannsynlig eller at tapet kan estimeres pålitelig.

Gjennom virksomheter i flere vekstområder er konsernet involvert i juridiske saker inkludert regulatoriske diskusjoner. De juridiske systemene i disse landene, er i varierende grad, mindre forutsigbare enn det norske juridiske systemet. Som en konsekvens av dette vil ledelsens estimater relatert til juridiske og regulatoriske saker i disse landene medføre en relativt høyere grad av usikkerhet.

04 // Virksomhetssammenslutninger og avganger

Følgende tilganger og avganger av virksomheter har funnet sted i 2009 og 2008. Alle virksomhetssammenslutninger er behandlet regnskapsmessig etter oppkjøpsmetoden.

Tilganger 2009

BELØP I MILLIONER KRONER				
Selskap	Land	Endring i eierandel %	Virksomhet	Vederlag
Unitech Wireless	India	33,5	Mobil telekommunikasjon	1 675
Norkring Belgie ¹⁾	Belgia	75,0	Digital bakkebasert kringkasting for TV og radio	230
BiBoB A/S	Danmark	100,0	Mobil telekommunikasjon	124

¹⁾ I totalt vederlag knyttet til Norkring Belgie inngår 11 millioner kroner overtatt gjeld.

Virksomhetssammenslutninger 2009

Det var en vesentlig virksomhetssammenslutning i 2009.

Unitech Wireless

Den 17. mars 2009 annonserte konsernet oppkjøpet av 33,5 % av aksjene i Unitech Wireless, India. Transaksjonen ble gjennomført den 20. mars 2009 ved en rettet kapitalutvidelse i Unitech Wireless på 1,7 milliarder kroner og ble betalt kontant. På samme tidspunkt ble det annonsert at konsernet ville kjøpe seg opp til 67,25 % i Unitech Wireless gjennom trinnvise kjøp. Oppkjøpene var gjenstand for myndighetsgodkjenning. 19. oktober 2009 ble det annonsert at indiske myndigheter godkjente oppkjøpet. Aksjonærvitalen gir konsernet kontroll over selskapet fra det første oppkjøpet på 33,5 %. Vederlaget ble fastsatt på basis av forhandlinger mellom partene.

Unitech Wireless vil tilby mobiltjenester til privat- og forretningskunder i India under merkenavnet Uninor.

Allokeringen av vederlaget er endelig og verdsettelsen av eiendeler og gjeld er foretatt med bistand fra uavhengige verdsettelsesekspert. Regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktet er omarbeidet i henhold til IFRS. Identifiserte eiendeler og gjeld samt goodwill på oppkjøpstidspunktet er:

	Unitech Wireless regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktet	Justeringer til virkelig verdi	Virkelig verdi	Foreløpig virkelig verdi inkludert i årsrapporten 2008
Lisenser	2 362	1 014	3 376	3 581
Varige driftsmidler	3	-	3	4
Langsiktige finansielle eiendeler	1	-	1	-
Kortsiktige fordringer	47	-	47	26
Kontanter og kontantekvivalenter	1 749	-	1 749	1 758
Langsiktig rentebærende gjeld	-	-	-	(2 320)
Forpliktelse ved utsatt skatt	109	(345)	(236)	(478)
Avsetninger og forpliktelse	(84)	-	(84)	-
Leverandørgjeld	(188)	-	(188)	(60)
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	-	-	-	(447)
Kortsiktig rentebærende gjeld	(2 717)	-	(2 717)	-
Netto eiendeler	1 281	669	1 950	2 064
Minoritetsinteresser	852	445	1 296	1 372
Netto eiendeler kjøpt	429	224	654	692
Goodwill oppstått i forbindelse med oppkjøpet			1 021	974
Totalt vederlag for aksjene, betalt med kontanter¹⁾			1 675	1 666
Overtatt gjeld			-	-
Totalt vederlag, betalt med kontanter			1 675	1 666

¹⁾ Av totalt endelig vederlag var 35 millioner kroner transaksjonskostnader, mens de var estimert til 26 millioner kroner i den foreløpige oppkjøpsanalysen.

Brukstid for lisensene på oppkjøpstidspunktet var estimert til å være 19 år. Lisensene har en garantert periode på 20 år (gjenværende 19 år på oppkjøpstidspunktet) med en mulighet for at myndighetene gir forlengelse på 10 år. Som en følge av dette er brukstid på lisensene på oppkjøpstidspunktet satt til 19 år. Goodwill som oppsto ved kjøpet av Unitech Wireless er hovedsakelig relatert til forventet verdi av virksomheten utover lisensperioden i tillegg til forpliktelse ved utsatt skatt relatert til merverdier.

Unitech Wireless bidro med 3 millioner kroner i driftsinntekter og et negativt resultat etter skatt på 1,0 milliarder kroner til konsernregnskapet for perioden mellom oppkjøpstidspunktet og 31. desember 2009. Dette inkluderer ikke konsernets finansieringskostnader knyttet til oppkjøpet.

Den 19. mai 2009 kjøpte konsernet 15,5 % av aksjene i tillegg til tidligere oppkjøpt eierandel på 33,5 %. Transaksjonen ble gjennomført ved en rettet kapitalutvidelse på 1,8 milliarder kroner og ble innregnet som oppkjøp av ikke-kontrollerende eierinteresser. Det ble ikke identifisert noen vesentlige endringer i virkelig verdi. Goodwill ble innregnet med 0,5 milliarder kroner som følge av transaksjonen.

Den 7. januar 2010 kjøpte konsernet ytterligere 11,1 % av aksjene i tillegg til tidligere oppkjøp på 49,0 %. Den 10. februar 2010 ble ytterligere 7,15 % av aksjene kjøpt, noe som resulterte i en total eierandel på 67,25 %. Transaksjonene ble gjennomført ved rettede kapitalutvidelser på henholdsvis 1,8 milliarder kroner og 2,6 milliarder kroner. Transaksjonene er regnskapsført som oppkjøp av ikke-kontrollerende eierinteresser. Transaksjonen vil bli regnskapsført i henhold til revidert IAS 27 som implementeres 1. januar 2010, og som følge av dette vil det ikke bli innregnet ytterligere goodwill i forbindelse med disse transaksjonene.

Individuelt uvesentlige virksomhetssammenslutninger gjennom 2009

I løpet av 2009 har konsernet konsolidert Norkring Belgie, BiBob A/S og andre mindre oppkjøp hvor kostpris er lavere enn 50 millioner kroner per oppkjøp. Regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktene er omarbeidet i henhold til IFRS. Identifiserte eiendeler og gjeld samt goodwill på oppkjøpstidspunktet er:

BELØP I MILLIONER KRONER	Regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktet	Justeringer til virkelig verdi	Virkelig verdi
Immaterielle eiendeler	17	304	321
Eiendel ved utsatt skatt	15	(11)	4
Varige driftsmidler	162	-	162
Langsiktige finansielle eiendeler	9	-	9
Kortsiktige fordringer	109	-	109
Konter og kontantekvivalenter	45	-	45
Forpliktelse ved utsatt skatt	-	(76)	(76)
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	(127)	-	(127)
Annen kortsiktig gjeld	(35)	-	(35)
Kortsiktig rentebærende gjeld	(17)	-	(17)
Totalt identifiserte netto eiendeler	178	217	395
Minoritetsinteresser	46	57	103
Netto identifiserte eiendeler oppkjøpt	132	160	292
Goodwill oppstått i forbindelse med oppkjøpene			93
Totalt vederlag			385
Totalt vederlag for aksjene, betalt med konanter			188
Totalt vederlag for aksjene, betinget vederlag			38
Innregnet verdi av tilknyttet selskap på konsolideringstidspunktet (Norkring Belgie)			159
Totalt vederlag for aksjene			385
Overtatt gjeld, betalt med konanter			11
Totalt vederlag			396

Brukstid for immaterielle eiendeler på oppkjøpstidspunktet var i gjennomsnitt estimert til å være: kundebaser 3,5 år, kundekontrakter 15 år og merkevarer 15 år. Goodwill som oppsto ved kjøpene er relatert til kompetanse og forventet fremtidig inntjening fra driften og inkluderer også utsatt skatt på merverdier.

Selskapene bidro med 74 millioner kroner i driftsinntekter og et negativt resultat etter skatt på 3 millioner kroner til konsernregnskapet for perioden mellom oppkjøpstidspunktene og 31. desember 2009. Dette inkluderer ikke konsernets finansieringskostnader knyttet til oppkjøpene.

Informasjon om den sammenslåtte enhetens driftsinntekter og resultat

De følgende regnskapstallene er utarbeidet som om overtakelsestidspunktet for alle virksomhetssammenslutninger som er gjennomført i løpet av perioden var i begynnelsen av regnskapsperioden:

BELØP I MILLIONER KRONER UNNTATT RESULTAT PER AKSJE	2009
Driftsinntekter	97 745
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	10 020
Resultat etter skatt fordelt på aksjonærer i Telenor ASA (majoritetsinteresser)	8 574
Resultat per aksje i kroner	5,18

Resultatene er justert med konsernets rentekostnader og resultat i selskapet perioden forut for oppkjøpene. Rentekostnader er beregnet ut i fra total kostpris og gjennomsnittlig lånerente i lånevaluta for 2009. Regnskapstallene gir ikke uttrykk for hva resultatet kunne ha vært dersom oppkjøpet av selskapene hadde funnet sted i begynnelsen av regnskapsperioden og er heller ikke nødvendigvis indikativ for fremtidig resultat.

Avganger 2009

Konsernet har avhendet noen mindre virksomheter i 2009. Tap ved avgang er innregnet med 75 millioner kroner under "andre inntekter og kostnader" (se note 10).

Aeromobile ble satt under administrasjon i Storbritannia i slutten av desember 2009, samtidig som morselskapsgarantien Telenor ASA hadde avgitt ble innkrevd. Totalt tap ble innregnet med 87 millioner kroner. I januar 2010 kjøpte konsernet netto eiendeler fra boet for et vederlag på 14 millioner kroner.

Ingen av avgangene er vurdert å være avvirket virksomhet da de ikke enkeltvis eller aggregert, representerte en vesentlig virksomhet eller geografisk område.

Tilganger 2008

BELØP I MILLIONER KRONER		Endring i eierandel %	Virksomhet	Vederlag
Selskap	Land			
IS Partner AS	Norge	100,0	IT-outsourcing	1 350
Datamatrix ¹⁾	Norge	100,0	IP basert telekommunikasjon	212
Tameer Microfinance Bank	Pakistan	51,0	Mikrofinansiering	95

¹⁾ Av totalt vederlag knyttet til Datamatrix er 35 millioner kroner overtatt gjeld.

Virksomhetssammenslutninger 2008

Det var en vesentlig virksomhetssammenslutning i 2008.

IS Partner AS, Norge

Den 9. januar 2008 annonserte EDB Business Partner oppkjøpet av 100,0 % av aksjene i IS Partner AS for et kontantvederlag på 1,4 milliarder kroner. Transaksjonen ble gjennomført 11. februar 2008 etter at den ble godkjent av Konkurransetilsynet 31. januar 2008. Vederlaget ble fastsatt på basis av forhandlinger mellom partene.

IS Partner AS tilbyr outsourcing av IT-tjenester til bedriftskunder.

Allokeringen av vederlaget er endelig og verdsettelsen av eiendeler og gjeld er foretatt med bistand fra eksterne verdsettelsesekspert. Regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktet er omarbeidet i henhold til IFRS. Identifiserte eiendeler og gjeld samt goodwill på oppkjøpstidspunktet er:

BELØP I MILLIONER KRONER	IS Partners regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktet	Justeringer til virkelig verdi	Virkelig verdi
Kundekontrakter/kundebase	-	149	149
Software	2	14	16
Varige driftsmidler	108	-	108
Langsiktige finansielle eiendeler	5	-	5
Kortsiktige fordringer	370	153	523
Kontanter og kontantekvivalenter	229	-	229
Forpliktelse ved utsatt skatt	33	(83)	(50)
Avsetninger og forpliktelser	(249)	(20)	(269)
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	(323)	-	(323)
Totalt identifiserte netto eiendeler	175	213	388
Goodwill oppstått i forbindelse med oppkjøpet			962
Totalt vederlag for aksjene, betalt med kontanter			1 350
Overtatt gjeld			-
Totalt vederlag, betalt med kontanter			1 350

Brukstid for immaterielle eiendeler på oppkjøpstidspunktet var i gjennomsnitt estimert til å være: kundekontrakter /kundebase 1 – 5 år og software 3 år. Goodwill som oppsto ved kjøpet er relatert til kompetanse og forventet fremtidig inntjening fra driften og inkluderer også forpliktelse ved utsatt skatt på merverdier. Justeringer til virkelig verdi inkluderte et konsernbidrag.

IS Partner bidro med 1,5 milliarder kroner i driftsinntekter og et resultat etter skatt på 137 millioner kroner til konsernregnskapet for perioden mellom oppkjøpstidspunkt og 31. desember 2008. Dette inkluderer ikke konsernets finansieringskostnader knyttet til oppkjøpet.

Individuelt uvesentlige virksomhetssammenslutninger gjennom 2008

I løpet av 2008 gjennomførte konsernet kjøp av Datamatrix AS, Tameer Microfinance Bank Ltd og andre mindre oppkjøp hvor kostpris er lavere enn 50 millioner kroner per oppkjøp. Regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktene er omarbeidet i henhold til IFRS. Identifiserte eiendeler og gjeld samt goodwill på oppkjøpstidspunktet er:

BELØP I MILLIONER KRONER	Regnskapsførte verdier på oppkjøpstidspunktet	Justeringer til virkelig verdi	Virkelig verdi
Immaterielle eiendeler	84	37	121
Eiendel ved utsatt skatt	9	(3)	6
Varige driftsmidler	22	-	22
Langsiktige finansielle eiendeler	13	-	13
Varelager	70	-	70
Kortsiktige fordringer	194	1	195
Kontanter og kontantekvivalenter	156	-	156
Langsiktig rentebærende gjeld	(155)	-	(155)
Langsiktig ikke rentebærende gjeld	(7)	-	(7)
Forpliktelse ved utsatt skatt	(3)	(15)	(18)
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	(140)	-	(140)
Betalbar skatt	(1)	-	(1)
Annen kortsiktig ikke rentebærende gjeld	(126)	-	(126)
Kortsiktig rentebærende gjeld	(35)	-	(35)
Totalt identifiserte netto eiendeler	81	20	101
Minoritetsinteresser	7	(1)	6
Netto identifiserte eiendeler oppkjøpt	74	21	95
Goodwill oppstått i forbindelse med oppkjøpene			303
Sum netto eiendeler oppkjøpt og goodwill			398
Totalt vederlag for aksjene, betalt med kontanter			394
Totalt vederlag for aksjene, betalt med andre egenkapitalinstrumenter			4
Totalt vederlag for aksjene			398
Overtatt gjeld, betalt med kontanter			35
Totalt vederlag			433

Brukstid for immaterielle eiendeler på oppkjøpstidspunktet var i gjennomsnitt estimert til å være: kundebaser 4 år, software 8 år, teknologi 10 år og merkevarer 3 år. Goodwill som oppsto ved kjøpene er relatert til kompetanse og forventet fremtidig inntjening fra driften og inkluderer også forpliktelse ved utsatt skatt på merverdier.

Selskapene bidro med 204 millioner kroner i driftsinntekter og et negativt resultat etter skatt på 123 millioner kroner til konsernregnskapet for perioden mellom oppkjøpstidspunktene og 31. desember 2008. Dette inkluderer ikke konsernets finansieringskostnader knyttet til oppkjøpene.

Informasjon om den sammenslåtte enhetens driftsinntekter og resultat

De følgende regnskapstallene er utarbeidet som om overtakelsestidspunktet for alle virksomhetssammenslutninger som er gjennomført i løpet av perioden var i begynnelsen av regnskapsperioden:

BELØP I MILLIONER KRONER UNNTATT RESULTAT PER AKSJE	2008
Driftsinntekter	97 616
Resultat før skatt	19 216
Resultat etter skatt fordelt på aksjonærer i Telenor ASA (majoritetsinteresser)	13 277
Resultat per aksje i kroner	7,96

Resultatene er justert med konsernets rentekostnader og resultat i selskapet perioden forut for oppkjøpene. Rentekostnader er beregnet ut i fra total kostpris og gjennomsnittlig lånerente i lånevaluta for 2008. Regnskapstallene er ikke uttrykk for hva resultatet ville vært dersom oppkjøpet av selskapene hadde funnet sted i begynnelsen av regnskapsperioden og er heller ikke nødvendigvis indikativ for fremtidige resultater.

Avganger 2008

Konsernet har avhendet noen mindre datterselskaper i 2008. Tap ved avgang er innregnet med 9,4 millioner kroner under "andre inntekter og kostnader" (se note 10).

Ingen av avgangene er vurdert å være avvirket virksomhet, da de verken enkeltvis eller aggregert representerte en vesentlig virksomhet eller geografisk område.

05 // Segmenter

Segmentinformasjonen for årene 2008 til 2009 er presentert i samsvar med rapporteringen til konsernledelsen (foretakets øverste beslutningstakere). Segmentrapporteringen er konsistent med den finansielle informasjonen som blir brukt av foretakets øverste beslutningstakere til å vurdere utviklingen og allokere ressurser. Segmentresultatet er definert som EBITDA før andre inntekter og kostnader.

Segmenteiendelene omfatter i hovedsak alle eiendeler med unntak av aksjer i datterselskaper. Øvrige mobilvirksomheter inkluderer regnskapsført verdi av investeringen i VimpelCom innregnet med bruk av egenkapitalmetoden. Segmentgjeld omfatter i hovedsak all gjeld.

Konsernets driftssegmenter rapporteres i henhold til hvordan virksomhetene styres. Hovedprodukter/-tjenester er mobilkommunikasjon, fastnettkommunikasjon ("Fixed") og kringkastningstjenester ("Broadcast"). I tillegg rapporteres "Øvrig virksomhet" som et eget segment.

Konsernets mobilvirksomheter inkluderer tale, data, internett, innholdstjenester, kundeutstyr og elektronisk handel. Som følge av størrelsen på de ulike virksomhetene er konsernets mobilvirksomheter i Norge, Ukraina, Ungarn, Thailand, Malaysia, Bangladesh og Pakistan vist som egne segmenter. I Danmark og Sverige blir fastnettvirksomheten fulgt opp og rapportert sammen med mobilvirksomheten. Virksomheten i Pakistan er definert som et operasjonelt segment i 2009 og tidligere perioders informasjon har blitt endret for å få sammenlignbare tall. Mobilvirksomhetene i Montenegro, Serbia og India er rapportert som "Øvrige mobilvirksomheter". Det tilknyttede selskapet Kyivstar (Ukraina) følges opp på samme måte som konsernets konsoliderte segmenter og er definert som et operasjonelt segment. I tillegg har konsernet eierinteresser i en annen betydelig mobilvirksomhet, det tilknyttede selskapet VimpelCom i Russland. VimpelCom rapporteres som en del av segment eiendelene i "Øvrige mobilvirksomheter", men ikke som en del av segmentresultatet.

I 2009 kjøpte konsernet Unitech Wireless (Uninor) i India, se note 4. Unitech Wireless tilbyr mobiltjenester til privat- og forretningskunder i India under merkenavnet Uninor, og er rapportert under "Øvrige mobilvirksomheter".

Fixed Norge leverer tjenester som analog PSTN, digital ISDN, bredbåndstelefon, xDSL, internett og leide samband i tillegg til kommunikasjonsløsninger.

Broadcast omfatter konsernets TV-baserte virksomhet i Norden. Dette inkluderer betal-TV tjenester via DTH (TV-tjenester basert på satelittkringkasting), kabel-TV, drift av mindre lukkede kabel-TV nett (SMATV) og senderrettigheter. Broadcast eier og drifter det bakkebaserte kringkastingsnettet i Norge samt tre geo-stasjonære satellitter som benyttes i kringkasting til Norden og sentral- og Øst-Europa. Broadcast leverer også tilgangstjenester til betalings-TV operatører i mer enn 75 land.

Øvrig virksomhet består av selskaper og aktiviteter som hver for seg ikke er betydelige nok til å bli rapportert som eget segment. De største virksomhetene er EDB Business Partner ASA (51,3 % eierandel), Venture og konsernheter og fellesfunksjoner. EDB Business Partner ASA er et IT-selskap notert på Oslo Børs som tilbyr løsninger og driftstjenester. Aktivitetene i Venture er i hovedsak knyttet til utvikling av innholdstjenester. Konsernheter og fellesfunksjoner omfatter eiendomsvirksomhet, forskning og utvikling, strategiske konsernprosjekter, konsernets finansavdeling (Group Treasury), internasjonale tjenester, internt forsikringselskap og sentrale stabs- og støttefunksjoner.

Konserninterne leveranser av nettbaserte regulerte tjenester er priset ut fra kostnader basert på forhandlinger mellom enhetene. For kontraktsbaserte tjenester, produktutvikling og lignende er prisene forhandlet mellom partene med utgangspunkt i markedsbaserte priser. Andre leveranser mellom segmentene er basert på markedspriser.

Gevinster og tap fra konserninterne overføringer av virksomhet, konsernbidrag og utbytte er ikke inkludert i resultatene for segmentene. Elimineringer i oppstillingen av finansiell stilling omfatter i hovedsak interne fordringer og gjeld.

Segmentinformasjon 2009

BELØP I MILLIONER KRONER	Drifts- inntekter	Eksterne drifts- inntekter	EBITDA før andre inntekter og kost- nader ¹⁾		Av- og nedskriv- ninger	Drifts- resultat	Totale eiendeler (segment eiendeler)	Total gjeld (segment gjeld)	Invest- eringer
			EBITDA ¹⁾						
Mobil Norge	13 642	12 925	5 227	5 200	(999)	4 201	8 841	7 078	807
Fixed Norge	14 409	12 278	5 250	5 167	(1 942)	3 225	18 512	16 712	1 799
Telenor Sverige	9 031	8 863	1 959	1 823	(2 008)	(185)	30 276	5 901	826
Telenor Danmark	7 813	7 607	1 899	1 673	(1 389)	284	12 343	12 280	1 039
Kyivstar – Ukraina ²⁾	9 047	9 022	5 076	5 022	(1 414)	3 608	7 896	1 256	1 016
Pannon – Ungarn	5 524	5 509	2 289	2 242	(676)	1 566	10 449	825	420
DTAC – Thailand	12 044	12 020	3 689	3 685	(1 577)	2 108	18 300	6 996	1 089
DiGi – Malaysia	8 743	8 733	3 791	3 791	(1 325)	2 466	8 712	5 607	1 279
Grameenphone – Bangladesh	5 947	5 946	3 390	3 389	(1 510)	1 879	9 087	5 008	944
Pakistan	4 350	4 319	1 055	1 051	(1 318)	(267)	9 384	7 152	1 325
Øvrige mobilvirksomheter	3 683	3 552	607	602	(2 803)	(2 201)	32 545	5 467	4 081
Broadcast	8 565	8 470	1 944	1 887	(882)	1 005	17 431	14 889	2 171
Øvrig virksomhet	10 072	7 430	612	381	(1 205)	(825)	58 276	63 796	840
Elimineringer	(6 195)	-	(18)	31	37	68	(71 951)	(70 745)	(9)
Operasjonelle enheter	106 672	106 672	36 766	35 940	(19 011)	16 929	170 101	82 222	17 627
Kyivstar reklassifisert til tilknyttede selskaper ²⁾	9 022	9 022	5 076	5 022	(1 414)	3 608	4 070	1 256	1 016
Sum konsern	97 650	97 650	31 690	30 918	(17 597)	13 321	166 031	80 966	16 611

¹⁾ Se tabell nedenfor for definisjon og avstemming av EBITDA. EBITDA før andre inntekter og kostnader er segmentresultatet.

²⁾ Kyivstar ble dekonsolidert og behandlet som et tilknyttet selskap fra 29. desember 2006 (se note 3). Segmentinformasjon for 2009 er presentert som om Kyivstar fortsatt konsolideres med en avstemming til konsernregnskapet og som er konsistent med informasjonen som gis til foretakets øverste beslutningstakere.

Segmentinformasjon 2008

BELØP I MILLIONER KRONER	Drifts- inntekter	Eksterne drifts- inntekter	EBITDA før andre inntekter og kost- nader ¹⁾		Av- og nedskriv- ninger	Drifts- resultat	Totale eiendeler (segment eiendeler)	Total gjeld (segment gjeld)	Invest- eringer
			EBITDA ¹⁾						
Mobil Norge	12 877	12 068	4 610	4 582	(808)	3 774	8 479	4 103	1 023
Fixed Norge	14 707	12 555	5 279	5 020	(2 011)	3 009	18 163	15 185	2 283
Telenor Sverige	9 532	9 422	2 040	1 943	(2 092)	(149)	32 732	5 840	1 540
Telenor Danmark	7 627	7 433	1 793	1 797	(1 356)	441	13 889	14 590	1 290
Kyivstar – Ukraina ²⁾	13 834	13 803	8 058	8 088	(2 011)	6 077	15 173	4 834	2 096
Pannon – Ungarn	6 159	6 128	2 516	2 503	(703)	1 800	11 278	1 166	600
DTAC – Thailand	12 000	11 944	3 980	3 946	(1 311)	2 635	22 043	9 717	1 948
DiGi – Malaysia	8 112	8 105	3 666	3 668	(1 093)	2 575	10 097	5 599	2 675
Grameenphone – Bangladesh	5 049	5 048	2 342	2 345	(1 234)	1 111	10 959	8 212	2 258
Pakistan	4 011	3 978	709	709	(1 019)	(310)	11 748	8 446	3 156
Øvrige mobilvirksomheter	3 941	3 833	1 759	1 757	(863)	894	30 205	866	584
Broadcast	8 170	8 071	1 630	1 505	(760)	745	16 115	13 545	2 410
Øvrig virksomhet	10 018	7 582	147	72	(898)	(826)	51 696	66 132	2 736
Elimineringer	(6 067)	-	(38)	(38)	47	9	(57 595)	(56 227)	(18)
Operasjonelle enheter	109 970	109 970	38 491	37 897	(16 112)	21 785	194 982	102 008	24 581
Kyivstar reklassifisert til tilknyttede selskaper ²⁾	13 803	13 803	8 058	8 088	(2 011)	6 077	7 810	3 404	2 096
Sum konsern	96 167	96 167	30 433	29 809	(14 101)	15 708	187 172	98 604	22 485

¹⁾ Se tabell nedenfor for definisjon og avstemming av EBITDA. EBITDA før andre inntekter og kostnader er segmentresultatet.

²⁾ Kyivstar ble dekonsolidert og behandlet som et tilknyttet selskap fra 29. desember 2006 (se note 3). Segmentinformasjon for 2008 er presentert som om Kyivstar fortsatt konsolideres med en avstemming til konsernregnskapet og som er konsistent med informasjonen som gis til foretakets øverste beslutningstakere.

Avstemming av EBITDA

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Resultat etter skatt	10 104	14 810
Resultat etter skatt fra avvirket virksomhet	(410)	(233)
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet	10 514	15 043
Skattekostnad	(4 290)	(4 329)
Resultat før skatt	14 804	19 372
Netto finansinntekter og kostnader	(2 184)	(3 172)
Resultat fra tilknyttede selskaper	3 667	6 836
Driftsresultat	13 321	15 708
Avskrivninger og amortiseringer	(15 317)	(14 088)
Nedskrivninger	(2 280)	(13)
EBITDA	30 918	29 809
Andre inntekter og kostnader	(771)	(624)
EBITDA før andre inntekter og kostnader	31 690	30 433

Geografisk fordeling av driftsinntekter basert på lokalisering av eksterne kunder

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Norge	34 133	33 559
Sverige	11 678	12 122
Øvrig Norden	9 352	9 211
Øvrig Vest-Europa	1 471	1 435
Sentral-Europa	9 180	9 964
Thailand	11 591	11 553
Øvrig Asia ¹⁾	19 634	17 708
Øvrige land	611	615
Sum driftsinntekter	97 650	96 167

¹⁾ Øvrig Asia inkluderer DiGi (Malaysia), Grameenphone (Bangladesh), Telenor Pakistan og Uninor (India).

Geografisk fordeling av eiendeler og investeringer basert på selskapenes lokalisering

BELØP I MILLIONER KRONER	Anleggsmidler eksklusiv eiendel ved utsatt skatt og andre anleggsmidler		Totale eiendeler	
	2009	2008	2009	2008
Norge	30 116	30 119	46 598	50 505
Sverige	12 258	15 041	16 729	20 042
Øvrig Norden	9 341	11 500	11 846	14 558
Øvrig Vest-Europa	359	88	680	436
Sentral-Europa	17 117	24 241	19 227	26 736
Øst-Europa	16 176	19 781	16 211	19 812
Thailand	14 335	17 210	18 371	22 092
Øvrig Asia ¹⁾	30 095	27 947	36 303	32 924
Øvrige land	35	36	66	67
Sum	129 832	145 963	166 031	187 172

¹⁾ Øvrig Asia inkluderer DiGi (Malaysia), Grameenphone (Bangladesh), Telenor Pakistan og Uninor (India).

06 // Driftsinntekter

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Analog (PSTN)/digital (ISDN, xDSL og BBT)	13 179	14 179
Mobiltelefoni	62 523	60 923
Leide samband	824	759
Satellitt og TV-distribusjon	8 392	7 934
Øvrig nettbasert virksomhet	1 819	1 830
IT-drift og salg av programvare	7 036	7 409
Annet	1 336	1 228
Sum tjenester	95 109	94 262
Kundeutstyr	2 541	1 905
Sum produkter	2 541	1 905
Driftsinntekter	97 650	96 167

Analog (PSTN)/digital (ISDN, xDSL og bredbåndstelefon (BBT)) er trafikk-, abonnements-, etablerings- og tilknytningsinntekter for analog (PSTN), digital (ISDN, xDSL og BBT), internettabonnement samt inngående trafikk fra andre teleoperatører.

Mobiltelefon er trafikk-, abonnements-, etablerings- og tilknytningsinntekter for mobiltelefon, inntekter for inngående trafikk fra andre teleoperatører, tekstmeldinger, bredbånd og innholdstjenester.

Leide samband er etablerings- og abonnementsinntekter for tjenestene digitale og analoge samband.

Satellitt og TV-distribusjon er inntekter fra satellittkringkasting og distribusjon av TV-kanaler til det nordiske markedet. TV-distribusjon er etablerings-, abonnements og programinntekter for distribusjon av TV-kanaler over kabel og satellitt og salg av betingede tilgangstjenester for betal-TV.

Øvrig nettbasert virksomhet inkluderer inntekter fra leide nett, datanettjenester med videre.

Kundeutstyr er inntekter fra salg av utstyr som telefoner, mobiltelefoner, datamaskiner, hussentraler med videre.

IT-drift og salg av programvare er inntekter fra salg og drift av IT-systemer samt konsulenttjenester, servicetjenester og programvaresalg.

Annet inkluderer entrepriser-, husleieinntekter med videre.

Konsernet har bare i begrenset grad inntekter fra operasjonelle leieavtaler. Dette er i hovedsak inntekter fra leie av kobbertilknytninger og mørk fiber til andre operatører, samlokalisering, leie av utstyr, i hovedsak innenfor satellittvirksomheten og leieinntekter fra eiendommer. Konsernet har i liten grad inntekter fra finansielle leieavtaler. Leieinntektene er inkludert i de ulike inntektsgruppene i tabellen ovenfor og er ikke vist særskilt da de er uvesentlige og i sin form ikke er forskjellige fra de ulike inntektskategoriene. De fleste avtalene har korte minimum leieperioder, og framtidige minimum leieinntekter er uvesentlige.

07 // Vare og trafikkkostnader

BELØP I MILLIONER KRØNER	2009	2008
Trafikkostnader – nettkapasitet	(15 681)	(16 526)
Trafikkostnader – satellittkapasitet	(88)	(93)
Varer for videresalg og andre varekostnader	(9 514)	(8 778)
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	60	85
Sum vare- og trafikkostnader	(25 223)	(25 312)

Trafikkostnader inkluderer operasjonelle leiekostnader relatert til leie av dedikert nett og satellittkapasitet. Disse kostnadene er inkludert i de ulike kostnadsgruppene i tabellen over og er ikke vist særskilt da de er uvesentlige og i sin form ikke forskjellige fra de ulike kostnadsgruppene. Se note 33 for informasjon om operasjonelle leieforpliktelser.

08 // Lønn og personalkostnader

BELØP I MILLIONER KRØNER	2009	2008
Lønn og feriepenger	(11 217)	(10 432)
Arbeidsgiveravgift	(1 498)	(1 471)
Pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift (note 27)	(548)	(1 019)
Aksjebasert betaling, eksklusiv arbeidsgiveravgift ¹⁾	(54)	(38)
Andre personalkostnader	(768)	(848)
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	625	473
Sum lønn og personalkostnader	(13 460)	(13 335)

¹⁾ Inkluderer aksjeopsjoner og ansattes opsjonsprogram og insentivordninger – se note 38.

Gjennomsnittlig antall årsverk var 38.000 i 2009 og 36.000 i 2008. Dette inkluderer 80 og 90 årsverk knyttet til avviklet virksomhet for henholdsvis 2009 og 2008.

09 // Andre driftskostnader

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Operasjonelle leieavtaler av bygninger, tomter og utstyr	(2 824)	(2 302)
Kostnader til lokaler, biler, kontorutstyr med videre	(1 397)	(1 270)
Drift og vedlikehold	(5 806)	(6 016)
Reise og diett	(664)	(708)
Porto, frakt, distribusjon og telekommunikasjon	(636)	(600)
Konsesjonsavgifter	(3 744)	(3 646)
Markedsføring og salgsprovisjoner	(5 990)	(6 788)
Reklame	(2 090)	(2 261)
Tap på fordringer (note 22)	(615)	(527)
Konsulentonorar og innleie av personell	(2 921)	(2 715)
Øvrig	(743)	(484)
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	153	230
Sum andre driftskostnader	(27 277)	(27 087)

10 // Andre inntekter og kostnader

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter	71	70
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter	(380)	(272)
Kostnader knyttet til nedbemanninger og tapskontrakter ¹⁾	(462)	(422)
Sum andre inntekter og kostnader	(771)	(624)

¹⁾ Se note 26.

Gevinst ved avgang i 2009 og 2008 var hovedsakelig relatert til salg av eiendommer og varige driftsmidler.

Tap ved avgang i 2009 var hovedsakelig relatert til utrangert utstyr i Telenor Danmark og Telenor Sverige, samt tap ved salg av datterselskap i EDB Business Partner. Tap ved avgang i 2008 var hovedsakelig relatert til administrativt utstyr i Norge.

Kostnader knyttet til nedbemanninger og tapskontrakter i 2009 var hovedsakelig relatert til tapskontrakter i EDB Business Partner and Broadcast, samt nedbemanning i Telenor Danmark, Telenor Sverige, Fixed Norge og i EDB Business Partner. I 2008 var kostnadene hovedsakelig relatert til tapskontrakter i Danmarks Digital TV AS og EDB Business Partner, samt nedbemanning i Telenor Sverige og i Fixed- og Mobil Norge.

11 // Utgifter til forskning og utvikling

Utgifter til forskning og utvikling innregnet i resultatregnskapet utgjorde henholdsvis 441 millioner kroner og 554 millioner kroner i 2009 og 2008. Kostnadsført forskning og utviklingsaktiviteter i konsernet relaterer seg til utvikling av nye teknologier, nye produkter, produktsikkerhet/ nettverksikkerhet og ny anvendelse av eksisterende nett.

12 // Av- og nedskrivninger

BELØP I MILLIONER KRONER	Varige driftsmidler ¹⁾		Goodwill ²⁾		Immaterielle eiendeler ³⁾		Forskuddsbetalte leieavtaler ⁴⁾		Sum	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Avskrivninger og amortiseringer	(10 164)	(9 210)	-	-	(4 923)	(4 618)	(230)	(260)	(15 317)	(14 088)
Nedskrivninger	(5)	(7)	(2 155)	-	(120)	(6)	-	-	(2 280)	(13)
Sum av- og nedskrivninger	(10 169)	(9 217)	(2 155)	-	(5 043)	(4 624)	(230)	(260)	(17 597)	(14 101)

¹⁾ Se note 20 for varige driftsmidler.

²⁾ Se note 17 for nærmere spesifikasjon av goodwill og note 18 for nedskrivningstest av goodwill.

³⁾ Se note 19 for immaterielle eiendeler.

⁴⁾ Se note 22.

Konsernet vurderer antatt levetid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler årlig for å sikre konsistens med forventet økonomiske fordeler fra eiendelene basert på dagens fakta og omstendigheter. Økningen av avskrivninger i 2009 sammenlignet med 2008 skyldes i hovedsak investeringer i utstyr som økte avskrivningsgrunnlaget særlig i Grameenphone og Telenor Pakistan, og i tillegg en forsering av avskrivninger i Mobil Norge på grunn av utskifting av mobil infrastruktur. Ingen andre større endringer ble gjort i antatt levetid sammenlignet med 2008.

Nedskrivning av varige driftsmidler i 2009 og 2008 var hovedsakelig knyttet til ulike komponenter i nettverket.

Nedskrivninger av goodwill i 2009 var hovedsakelig knyttet til goodwill i Telenor Serbia (1,9 milliarder kroner) og EDB Business Partner (218 millioner kroner).

Nedskrivninger av immaterielle eiendeler i 2009 var relatert til programvareløsninger i EDB Business Partner og for 2008 hovedsakelig knyttet til ulike komponenter i nettverket.

Forskuddsbetalte leieavtaler er hovedsakelig relatert til tilknytningsavgifter for leie av kabler hos andre operatører (operatøraksess etc.) i Sverige og Danmark. Avskrivningsperiodene for tilknytningsavgiftene er basert på forventet periode for kundeforhold basert på historisk informasjon.

13 // Finansinntekter og -kostnader

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Renteinntekter på kontanter og kontantekvivalenter	332	465
Utbytte fra tilgjengelig-for-salg investeringer	4	4
Andre finansinntekter	268	235
Sum finansinntekter	604	704
Rentekostnader på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	(2 645)	(3 006)
Kapitalisering av renter	322	154
Sum rentekostnader	(2 323)	(2 852)
Andre finanskostnader	(373)	(151)
Sum finanskostnader	(2 696)	(3 003)
Netto valuta gevinst (tap)	(443)	(426)
Netto verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	433	(452)
Netto gevinst og tap ved avgang av finansielle eiendeler tilgjengelig-for-salg	1	13
Netto gevinst og tap ved avgang av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	(1)	(3)
Nedskrivning av finansielle eiendeler tilgjengelig-for-salg	(83)	(5)
Netto gevinst (tap og nedskrivning) av finansielle eiendeler og -forpliktelser	(83)	5
Netto finansinntekter og -kostnader	(2 184)	(3 172)

Reduserte finansinntekter i 2009 sammenlignet med 2008 er hovedsakelig forklart ved en nedgang i rentesatser relatert til kontanter og kontantekvivalenter, som følge av en generell rentenedgang i markedet.

Reduserte finanskostnader i 2009 sammenlignet med 2008 er i hovedsak relatert til lavere rentebærende gjeld og lavere rentesatser som følge av generell rentenedgang i markedet.

Låneutgifter som er inkludert i anskaffelseskostnaden til kvalifiserende eiendeler (kapitaliserte renter) i løpet av året er basert på de generelle låneprogrammene for norske datterselskaper og de relevante låneutgiftene for utenlandske datterselskaper. Datterselskap eid 90 % eller mer av konsernet er finansiert av konsernet. Se note 29 Rentebærende gjeld for mer informasjon vedrørende renter på ekstern gjeld.

Netto verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet er hovedsakelig relatert til total return swap avtalen der VimpelCom-aksjen er underliggende aksje, og til derivater benyttet som økonomisk sikring av rentebærende gjeld som ikke oppfyller kravene til sikringsbokføring i henhold til IAS 39.

14 // Skatter

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Resultat før skatt	14 804	19 372
Betalbar skatt	(4 906)	(2 792)
Endring i utsatt skatt	616	(1 537)
Skattekostnad	(4 290)	(4 329)

Underskuddene i Norge ble benyttet gjennom 2009 og selskapene innenfor det norske skattekonsernet er nå i en betalbar skatt posisjon. I 2008 hadde det norske skattekonsernet skattemessige underskudd og var således ikke i en betalbar skatt posisjon.

Effektiv skattesats

Tabellen nedenfor viser avstemming av rapportert skattekostnad mot forventet skattekostnad basert på nominell skattesats på 28 % i Norge. Den viser også de vesentligste komponentene i skattekostnaden. Nærmere omtale av de vesentligste linjene følger under tabellen.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Forventet skattekostnad basert på norsk skattesats (28 %)	(4 145)	(5 424)
Skattesatser utenfor Norge som avviker fra 28 %	343	344
Tilknyttede selskaper	1 027	1 914
Ikke skattepliktige inntekter	24	75
Ikke fradragsberettigede kostnader	(359)	(336)
Ikke skattepliktig gevinst/fradragsberettiget tap ved salg av aksjer	22	(138)
Betalbar og utsatt skatt på tilbakeholdt overskudd i utenlandske datter- og tilknyttede selskaper	(380)	(430)
Årets uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt	(682)	(533)
Endring i tidligere års innregning/nedvurdering av eiendeler ved utsatt skatt	48	186
Nedskrivning av goodwill som ikke er fradragsberettiget	(257)	-
Skattecreditter	42	51
Annet	27	(38)
Skattekostnad	(4 290)	(4 329)
Effektiv skattesats i %	29,0	22,3

Skattesatser utenfor Norge som avviker fra 28 %

Skattesatsene i de ulike landene hvor konsernet er lokalisert, er både høyere og lavere enn den norske skattesatsen på 28 %. De største forskjellene er knyttet til Pannon GSM Rt. (Ungarn: 22 %) og Telenor Serbia (10 %) som har lavere skattesatser enn 28 %, og Grameenphone Ltd. (Bangladesh: 35 %) og Telenor Pakistan (35 %) som har høyere skattesats. Effekten av endrede skattesatser er også inkludert. For 2009 gjelder dette primært Bangladesh. Skattesatsen for Grameenphone i Bangladesh ble i forbindelse med børsnotering av selskapet redusert fra 45 % til 35 % med virkning fra og med 1. januar 2009. Total effekt på utsatt skatt av endret skattesats i Grameenphone er en reduksjon i skattekostnad på 371 millioner kroner. For 2008 er effekten av endrede skattesatser i Malaysia og Sverige inkludert.

Tilknyttede selskaper

Resultater fra tilknyttede selskaper er innregnet etter skatt og påvirker dermed ikke konsernets skattekostnad. Skatt på tilbakeholdte overskudd i tilknyttede selskaper er inkludert i linjen "Betalbar og utsatt skatt på tilbakeholdte overskudd i datter- og tilknyttede selskaper".

Ikke skattepliktige gevinster/fradragsberettigede tap ved salg av aksjer

Det vesentlige elementet på denne linjen i 2008 og 2009 er netto endring i virkelig verdi på en Total Return Swap avtale tilknyttet de underliggende VimpelCom-aksjene. Avtalen har i 2009 gitt en urealisert ikke-skattepliktig gevinst på 154 millioner kroner, mens det tilsvarende tallet i 2008 var et urealisert ikke-fradragsberettiget tap på 476 millioner kroner. Ved realisasjon vil 3 % av en eventuell gevinst være skattepliktig under fritaksmetoden, mens 3 % av tap kan fradragsføres i andre aksjeinntekter omfattet av fritaksmetoden. Norske skattemyndigheter har i 2009 tatt opp spørsmål om skattemessig behandling av betalingsstrømmer under avtalen for inntektsårene 2006 og 2007.

Betalbar og utsatt skatt på tilbakeholdte overskudd i datter- og tilknyttede selskaper

Telenor har avsatt for forpliktelser ved utsatt skatt (i hovedsak kildeskatt) på tilbakeholdte overskudd i utenlandske datter- og tilknyttede selskaper i den grad det forventes at det vil bli utbetalt utbytte i overskuelig fremtid. Totalt er det ikke avsatt for forpliktelser ved utsatt skatt på tilbakeholdte overskudd på 4,3 milliarder kroner i utenlandske datter- og tilknyttede selskaper. For tilknyttede selskaper er det avsatt for forpliktelser ved utsatt skatt basert på samlede tilbakeholdte overskudd (konsernets andel) da konsernet ikke kontrollerer tidspunkt for utdeling av utbytte i disse selskaper. Dersom det foreligger lånebetingelser eller andre begrensninger på utbytte så innregnes forpliktelser ved utsatt skatt på bakgrunn av utbyttekapasiteten i selskapet.

Årets uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt

Eiendeler ved utsatt skatt for skattereduserende midlertidige forskjeller (hovedsakelig fremførbare skattemessige underskudd) i datterselskaper er ikke innregnet med mindre konsernet kan sannsynliggjøre fremtidig utnyttelse av disse skatteposisjonene. I 2009 er uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt i hovedsak relatert til Telenor Pakistan og Uninor. For 2008 er uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt i hovedsak relatert til Telenor Pakistan.

Endring i tidligere års innregning/nedvurdering av eiendeler ved utsatt skatt

Denne linjen viser tidligere nedvurderte eiendeler ved utsatt skatt som innregnes i året og nedvurdering av tidligere innregnede eiendeler ved

utsatt skatt. For begge årene 2008 og 2009 var dette i hovedsak relatert til reversering av tidligere nedvurderte eiendeler ved utsatt skatt i det svenske skattekonsernet som følge av positiv skattepliktig inntekt.

Nedskrivninger av goodwill som ikke er fradragsberettiget

Nedskrivninger av goodwill er vanligvis ikke fradragsberettiget. I 2009 ble det nedskrevet goodwill knyttet til Telenor Serbia og EDB Business Partner.

Skattekreditter

I 2008 og 2009 er effekten av skattekreditter hovedsakelig relatert til Telenor Serbia. Kredittene er oppnådd som en konsekvens av investeringer i infrastruktur. Telenor Serbia har ubenyttede skattekreditter som kan fremføres i 10 år.

Fremførbare underskudd

Fremførbare underskudd fordelt på enkelte land utløper som følger per 31. desember 2009:

BELØP I MILLIONER KRONER	Norge	Sverige	Asia	Øvrig	Sum
2010	-	-	-	49	49
2011	-	-	903	39	942
2012	-	-	303	20	323
2013	-	-	37	-	37
2014	-	-	537	-	537
2015 og senere	-	-	637	288	925
Ikke tidsbegrenset	318	466	5 797	223	6 804
Sum fremførbare underskudd	318	466	8 214	619	9 617
Hvorav eiendeler ved utsatt skatt er uinnregnet	209	425	5 134	548	6 316
Fremførbare underskudd hvor eiendeler ved utsatt skatt er innregnet	109	41	3 080	71	3 301

Fremførbare underskudd fordelt på enkelte land utløper som følger per 31. desember 2008:

BELØP I MILLIONER KRONER	Norge	Sverige	Asia	Øvrig	Sum
2009	-	-	-	86	86
2010	-	-	-	58	58
2011	-	-	1 096	75	1 171
2012	-	-	378	23	401
2013	-	-	26	-	26
2014 og senere	-	-	-	273	273
Ikke tidsbegrenset	4 300	672	6 227	471	11 670
Sum fremførbare underskudd	4 300	672	7 727	986	13 685
Hvorav eiendeler ved utsatt skatt er uinnregnet	229	565	3 885	949	5 628
Fremførbare underskudd hvor eiendeler ved utsatt skatt er innregnet	4 071	107	3 842	37	8 057

Selskaper innen det norske skattekonsernet (Telenor ASA og alle norske datterselskaper eiet over 90 %) hadde skattemessige underskudd i 2008. Alle disse fremførbare underskudd ble utnyttet i 2009 og det norske skattekonsernet er i betalbar skatt posisjon.

Eiendeler ved utsatt skatt innregnes i den utstrekning det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt er tilstrekkelig for at eiendelen ved utsatt skatt gjenvinnes. For noen av virksomhetene i de nordiske landene, samt i Thailand, Pakistan og India kan dette ikke sannsynliggjøres. I Thailand kan ingen skatteposisjoner bli overført mellom selskaper. I Pakistan og India er de skattemessige underskuddene nedvurdert i den grad de overstiger skatteøkende midlertidige forskjeller. Noen av underskuddene i de svenske virksomhetene kan ikke betraktes som en del av netto forpliktelse ved utsatt skatt i det svenske skattekonsernet, da det foreligger tidsmessige sperrer som begrenser muligheten for utnyttelse.

Forpliktelse/ eiendeler ved utsatt skatt per 31. desember

	2009			2008		
	Eiendeler ved utsatt skatt	Forpliktelse ved utsatt skatt	Hvorav uinnregnet (nedvurdert)	Eiendeler ved utsatt skatt	Forpliktelse ved utsatt skatt	Hvorav uinnregnet (nedvurdert)
BELØP I MILLIONER KRONER						
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4 170	(7 628)	(20)	4 219	(8 082)	(34)
Tilbakeholdte overskudd i utenlandske datter- og tilknyttede selskaper	-	(1 242)	-	-	(1 340)	-
Andre langsiktige poster	2 513	(1 753)	(2)	2 619	(2 475)	(20)
Sum anleggsmidler og langsiktig gjeld	6 683	(10 623)	(22)	6 838	(11 897)	(54)
Sum omløpsmidler og kortsiktig gjeld	1 213	(409)	-	1 075	(329)	(36)
Fremførbare underskudd	3 206	-	(2 072)	4 306	-	(1 784)
Totale forpliktelser/ eiendeler ved utsatt skatt	11 102	(11 032)	(2 094)	12 219	(12 226)	(1 874)
Netto forpliktelser/ eiendeler ved utsatt skatt	-	(2 024)	-	-	(1 881)	-
Hvorav eiendeler ved utsatt skatt		1 811			2 815	
Hvorav forpliktelser ved utsatt skatt		(3 834)			(4 696)	

Eiendeler ved utsatt skatt er i hovedsak innregnet som eiendeler i Norge og Thailand. For disse landene er det sannsynlig at det vil oppstå tilstrekkelig skattemessig overskudd i fremtiden til å utligne de skattereduserende midlertidige forskjellene.

Endring utsatt skatt

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Per 1. januar	(1 881)	(973)
Innregnet i resultatregnskapet	616	(1 537)
Innregnet i øvrige resultatелеmenter ¹⁾	(1 270)	1 404
Innregnet mot egenkapitalen	-	(5)
Kjøp og salg av datterselskaper	(303)	(65)
Omregningsdifferanser på utsatt skatt	608	(707)
Skatteeffekt fra avvirket virksomhet	206	2
Per 31. desember	(2 024)	(1 881)

¹⁾ Utsatt skatt innregnet i øvrige resultatелеmenter er hovedsakelig relatert til verdiendring på derivater som er utpekt som sikring av nettoinvestering eller omregningsdifferanser på pengeposter som anses å inngå som en del av nettoinvesteringene. Øvrige resultatелеmenter presenteres brutto i Totalresultatet med tilhørende skatteeffekt på egen linje.

Endring i uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt (nedvurderinger)

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Per 1. januar	1 874	1 500
Endring i uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt fra tidligere år	166	(216)
Netto underskudd i datterselskaper	678	484
Andre uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt dette år	4	3
Tilgang og avgang ¹⁾	(205)	(2)
Omregningsdifferanser	(423)	105
Per 31. desember	2 094	1 874

¹⁾ inkluderer avvirket virksomhet med (90) millioner kroner i 2009.

I 2009 er endringen i uinnregnede eiendeler ved utsatt skatt fra tidligere år hovedsakelig relatert til Telenor Pakistan. Endringen på denne linjen i 2008 var i hovedsak relatert til reversering av tidligere nedvurderte eiendeler ved utsatt skatt i det svenske skattekonsernet som følge av høy skattepliktig inntekt.

15 // Avviklet virksomhet

Avviklet virksomhet forblir konsolidert i konsernets presentasjon av finansregnskapet. Dette innebærer at interne transaksjoner mellom videreført og avvirket virksomhet er eliminert ordinært i konsolideringen. En konsekvens av dette er at beløp henført til avvirket virksomhet er inntekter og kostnader fra eksterne transaksjoner. Det presenterte resultatet nedenfor vil dermed ikke reflektere den enkeltstående virksomheten.

Cinclus Technology

Cinclus Technology er et datterselskap av konsernet og leverer teknologi for automatisk måleravlesning. Cinclus Technology er en komplett leverandør av slike løsninger, inkludert utvikling, utrulling og drift.

I løpet av 2009 initierte konsernet en prosess for å avhende Cinclus Technology. I juni 2009 ble det ansett som svært sannsynlig at virksomheten ville avhendes innen ett år, og den har siden vært presentert som virksomhet holdt for salg. Cinclus Technology er ennå ikke avhendet. Se note 3 for mer informasjon.

Resultatene fra konsernets avviklede virksomhet presenteres under:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Driftsinntekter	282	1 027
Driftskostnader	(616)	(1 553)
Driftsresultat	(334)	(526)
Netto finansinntekter og -kostnader	(286)	157
Resultat før skatt	(620)	(369)
Skattekostnad	210	136
Resultat etter skatt fra avvirket virksomhet	(410)	(233)

Resultat etter skatt fra avvirket virksomhet fordelt på:

Minoritetsinteresser	(100)	(126)
Aksjonærer i Telenor ASA (majoritetsinteresser)	(310)	(107)

Resultat per aksje i norske kroner for avvirket virksomhet

Ordinært	(0,25)	(0,14)
Utvannet	(0,25)	(0,14)

De vesentligste kategoriene av eiendeler og gjeld relatert til konsernets virksomhet holdt for salg er som følger:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009
Eiendeler	
Omløpsmidler eksklusive betalingsmidler	185
Betalingsmidler	73
Sum omløpsmidler	258
Sum eiendeler klassifisert som holdt for salg	258
Gjeld	
Langsiktig gjeld	2
Kortsiktig gjeld	282
Sum gjeld klassifisert som holdt for salg	284
Netto gjeld direkte relatert til virksomhet holdt for salg	26

Konsernet hadde ingen eiendeler eller gjeld klassifisert som holdt for salg per 31. desember 2008.

Netto kontantstrømmer relatert til konsernets avviklede virksomhet er:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	231	(358)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(4)	(31)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(119)	186

16 // Resultat per aksje

Fra total virksomhet

Beregningene av ordinært og utvannet resultat per aksje som kan henføres til aksjonærer i Telenor ASA er utført på følgende resultat- og aksjegrunnlag:

Resultat

BELØP I MILLIONER KRONER, UNNTATT RESULTAT PER AKSJE	2009	2008
Resultat etter skatt til bruk i ordinært resultat per aksje (årets resultat som kan henføres til aksjonærer i Telenor ASA)	8 653	13 065
Effekt av potensielt utvannende aksjer	-	-
Resultat etter skatt til bruk i utvannet resultat per aksje	8 653	13 065
Ordinært resultat per aksje	5,22	7,83
Utvannet resultat per aksje	5,22	7,82

ANTALL AKSJER I TUSEN	2009	2008
Veiet gjennomsnittlig antall aksjer til bruk i ordinært resultat per aksje	1 656 329	1 668 682

Effekt av potensielt utvannende aksjer:

Aksjeopsjoner og bonus aksjer	1 502	1 627
Veiet gjennomsnittlig antall aksjer til bruk i utvannet resultat per aksje	1 657 831	1 670 309

Nevneren i utregningene av både ordinært og utvannet resultat per aksje har blitt justert for effektene fra tilbakekjøp av egne aksjer.

Fra videreført virksomhet

Beregningene av ordinært og utvannet resultat per aksje fra virksomhet som videreføres som kan henføres til aksjonærer i Telenor ASA er utført på følgende resultat- og aksjegrunnlag:

Resultat

BELØP I MILLIONER KRONER, UNNTATT RESULTAT PER AKSJE	2009	2008
Resultat etter skatt som kan henføres til aksjonærer i Telenor ASA	8 653	13 065

Korrigert for:

Resultat etter skatt fra avviklet virksomhet	(410)	(233)
Resultat etter skatt til bruk i ordinært resultat per aksje fra virksomhet som videreføres	9 063	13 298
Effekt av potensielt utvannende aksjer	-	-
Resultat etter skatt til bruk i utvannet resultat per aksje fra virksomhet som videreføres	9 063	13 298
Ordinært resultat per aksje	5,47	7,97
Utvannet resultat per aksje	5,47	7,96

Nevneren i utregningene er de samme som beskrevet ovenfor for både ordinært og utvannet resultat per aksje.

17 // Goodwill

BELØP I MILLIONER KRONER	Telenor	Telenor	Pannon	DTAC	Telenor	Uninor		EDB		Sum konsern
	Danmark	Sverige	Ungarn	Thailand	Serbia	India	Broadcast	Business Partner	Øvrige enheter ¹⁾	
Akkumulert kostpris										
Per 1. januar 2008	7 268	4 982	4 900	2 264	7 511	-	2 048	3 180	899	33 052
Omregningsdifferanser 2008	1 744	348	874	263	645	-	11	66	140	4 091
Tilgang ved erverv av datterselskap	(5)	8	-	8	-	-	-	1 022	289	1 322
Reallokert goodwill	-	-	-	-	-	-	-	-	(11)	(11)
Eliminering ved avgang datterselskaper	-	-	-	-	-	-	-	-	(11)	(11)
Per 31. desember 2008	9 007	5 338	5 774	2 535	8 156	-	2 059	4 268	1 306	38 443
Omregningsdifferanser 2009	(1 407)	(557)	(1 015)	(354)	(1 696)	(67)	(19)	(116)	(128)	(5 359)
Tilgang ved erverv av datterselskap	76	-	-	-	6	1 466	-	-	1	1 549
Reallokert goodwill	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9
Eliminering ved avgang datterselskaper	-	(8)	-	-	-	-	-	(118)	(35)	(161)
Reklassifisert til holdt for salg	-	-	-	-	-	-	-	-	(93)	(93)
Per 31. desember 2009	7 676	4 773	4 759	2 181	6 466	1 399	2 040	4 034	1 060	34 388
Akkumulerte nedskrivninger										
Per 1. januar 2008	(3 038)	(198)	-	-	-	-	(133)	-	(11)	(3 380)
Omregningsdifferanse 2008	(729)	(14)	-	-	-	-	-	-	-	(743)
Nedskrivninger 2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nedskrivninger fra avviklet virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-	(93)	(93)
Per 31. desember 2008	(3 767)	(212)	-	-	-	-	(133)	-	(104)	(4 216)
Omregningsdifferanse 2009	588	22	-	-	141	-	4	-	-	755
Nedskrivninger 2009	-	-	-	(5)	(1 932)	-	-	(218)	-	(2 155)
Eliminering ved avgang datterselskaper	-	8	-	-	-	-	-	-	-	8
Reklassifisert til holdt for salg	-	-	-	-	-	-	-	-	93	93
Per 31. desember 2009	(3 179)	(182)	-	(5)	(1 791)	-	(129)	(218)	(11)	(5 515)
Regnskapsført verdi goodwill 2009	4 497	4 591	4 759	2 176	4 675	1 399	1 911	3 816	1 049	28 873
Regnskapsført verdi goodwill 2008	5 240	5 126	5 774	2 535	8 156	-	1 926	4 268	1 202	34 227

¹⁾ Øvrige enheter inkluderer hovedsaklig Digi (Malaysia), Promonte (Montenegro) og Datamatrix (Norge)

I 2009 ble goodwill nedskrevet med 2,2 milliarder inkludert som nedskrivninger i resultatregnskapet, hvorav 1,9 milliarder kroner relaterer seg til Telenor Serbia og 218 millioner kroner til EDB Business Partner. I 2008 ble goodwill nedskrevet med 93 millioner kroner relatert til Cinclus Technology, som er klassifisert som avviklet virksomhet i 2009 – se note 15.

Se også note 18 for nedskrivningstest av goodwill og ytterligere informasjon om disse nedskrivningene.

18 // Nedskrivningstesting av goodwill

Konsernet tester goodwill for nedskrivning årlig, eller oftere hvis det er forhold som tyder på at det har inntrådt verdifall. Testen utføres ved årsslutt. Konsernet har identifisert immaterielle eiendeler med ubestemt levetid, men disse eiendelenes balanseførte verdi er uvesentlig. Mobil- og fastlinjebaserte virksomheter i forskjellige land er identifisert som kontantgenererende enheter. I de tilfeller hvor mobil- og fastlinjevirsomhetene følges opp og rapporteres som et driftssegment, blir goodwill fulgt opp og testet samlet for den gruppe av kontantgenererende enheter som inngår i driftssegmentet. Goodwill i EDB Business Partner er allokert til og følges opp per kontantgenererende enheter eller gruppe av kontantgenererende enheter som EDB har definert som driftssegmenter. I tillegg er Broadcast DTH (direct to home)/kabel TV samt andre mindre virksomheter definert som egne kontantgenererende enheter. Goodwill følges opp for grupper av kontantgenererende enheter som er lik eller mindre enn det som defineres som driftssegment i henhold til IFRS 8 Driftssegmenter.

Goodwill som har oppstått i forbindelse med oppkjøp er tilordnet individuelle kontantgenererende enheter eller driftssegmenter som følger:

Regnskapsført verdi goodwill per 31. desember

BELØP I MILLIONER KRONER	2 009	2 008
Telenor Danmark	4 497	5 240
Telenor Sverige	4 591	5 126
Pannon, Ungarn	4 759	5 774
DTAC, Thailand	2 176	2 535
Uninor, India	1 399	-
Telenor Serbia	4 675	8 156
Broadcast, DTH og kabel TV, Norden	1 911	1 926
EDB Business Partner, Norge ¹⁾	3 816	4 268
Øvrige ²⁾	1 049	1 202
Regnskapsført verdi goodwill	28 873	34 227

¹⁾ Goodwill allokeret til kontantgenererende enheter innen EDB Business Partner. Hver av disse kontantgenererende enheter er ikke vesentlige i forhold til total goodwill for konsernet.

²⁾ Øvrige omfatter i hovedsak DiGi (Malaysia), ProMonte (Montenegro) og Datamatrix (Norge). Se også note 17.

Konsernet har brukt en kombinasjon av bruksverdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader (netto salgsverdi) for å fastsette gjenvinnbart beløp av de kontantgenererende enhetene.

Netto salgsverdi for børsnoterte selskaper er basert på notert markedspris per 31. desember. DTAC er børsnotert på børsene både i Thailand og i Singapore. DiGi er børsnotert i Malaysia og EDB Business Partner er notert på Oslo Børs.

For øvrige kontantgenererende enhetene er diskonterte kontantstrømmer benyttet for å fastsette bruksverdi. Bruksverdi er basert på projiserte kontantstrømmer som er nedfelt i økonomiske prognoser og strategiplaner som er godkjent av øverste ledelse, og som dekker en periode på tre år. For enheter hvor driften fortsatt er i en vekstfase og hvor det derfor ikke er forventet å nå en normalisert kontantstrøm innenfor en treårs periode, omfatter beregningen også forventede kontantstrømmer for årene 4–9. Dette gjelder spesielt for Uninor hvor det forventes en betydelig vekst i kontantstrømmer utover prognose/strategiperioden på 3 år. Forventede vekstrater for inntekter i Uninor for år 4–9 er fra 10 % til 40 %, med høyest vekst tidlig i perioden. Kontantstrømmer utover perioden på ni år er ekstrapolert med en langsiktig vekstrate inkludert inflasjon, se tabell nedenfor.

For å teste rimeligheten av verdiene, er disse sammenlignet med eksterne verddivurderingsrapporter og multiplert for sammenlignbare selskaper innen telekommunikasjonsbransjen.

Nøkkelforutsetninger

Nøkkelforutsetninger som er benyttet i beregningen av bruksverdi er vekstrater, EBITDA-marginer, driftsmessige investeringer og diskonteringssetser.

Vekstrater – Benyttede prognose og strategiplaner projiserer at vekst i kontantstrømmene vil reduseres i perioden frem til år ni. Gjennomsnittlige vekstrater i driftsinntekter i perioden 4–9 år er basert på ledelsens forventninger til markedsutviklingen i de markeder hvor virksomheten drives. Konsernet benytter stabile vekstrater til å ekstrapolere kontantstrømmene utover ni år. Den langsiktige vekstraten utover ni år er ikke høyere enn forventet langsiktig vekst i økonomien der virksomheten drives. For de forskjellige kontantgenererende enhetene konvergerer de forventede vekstratene fra gjeldende nivå observert de seneste år mot nivået for langsiktig vekst.

Gjennomsnittlig EBITDA-margin – EBITDA-marginen representerer driftsmarginene før avskrivninger og amortiseringer og er estimert ut i fra nåværende marginer og forventet markedsutvikling. Kommiterte og vedtatte effektivitetsprogrammer er hensyntatt. Endringer i resultatet av disse tiltakene kan ha innvirkning på fremtidig forventet EBITDA-margin.

Driftsmessige investeringer (Capex) – Et normalisert forhold mellom investeringer og driftsinntekter (driftsmessige investeringer som en prosentdel av driftsinntekter) forutsettes på lang sikt. For årene 1–9 er nødvendige driftsmessige investeringer for å oppnå forventet vekst i inntektene hensyntatt. Endringer i trafikkvolum og antall abonnemeter gjennom en vekstfase vil påvirke forholdet mellom investeringer og inntekter. Broadcast DTH/kabel-TV virksomheten er noe mindre kapitalintensiv og forholdet mellom driftsmessige investeringer og inntekter er ikke definert som en nøkkelforutsetning for verddivurderingen av denne virksomheten. Forventede driftsmessige investeringene inkluderer ikke investeringer som vesentlig forbedrer eiendelenes ytelse, ettersom slike effekter ikke hensyntas i estimerte kontantstrømmer.

Diskonteringssetser – Diskonteringssetsene er basert på en vektet gjennomsnittlig kapitalkostnad (WACC) metodikk. Et selskaps kapitalkostnad som følge av gjeld og egenkapital, vektet tilsvarende for å gjenspeile kapitalstrukturen, gir dets vektete gjennomsnittlige kapitalkostnad. I økonomier hvor det ikke eksisterer en lokal langsiktig risikofri rente, er WACC-satsene, som er benyttet til å diskontere fremtidige kontantstrømmer, basert på 10 års amerikansk risikofri rente justert for inflasjon og landrisikopremie. Gjennom 2008 og første del av 2009 har landrisikopremien for noen land økt, men har innen årsslutt 2009 igjen stabilisert seg på lavere nivåer. Diskonteringssetsene tar videre hensyn til gjeldspremie, markedsrisikopremie, gjeldsgrad, selskapsskattesats og eiendelsbeta. For kontantgenererende enheter i økonomier der inflasjonen for tiden er høy og hvor inflasjonsforventningene er betydelig lavere, er kontantstrømmene for de ulike år diskontert med ulik diskonteringssetser.

For årene 2009 og 2008 er gjenvinnbart beløp for de kontantgenererende enhetene fastsatt basert på følgende nøkkelforutsetninger:

	Diskonteringssats etter skatt (WACC) i %		Diskonteringssats før skatt i %		Nominell vekstrate terminalverdi i %	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Pannon, Ungarn	10,5–9,4	11,1–9,8	13,0–11,8	13,9–12,5	0,0	0,0
Telenor Danmark	7,0	8,8	9,3	11,7	1,0	2,0
Telenor Sverige	6,5	8,5	8,8	11,5	0,5	2,0
EDB Business Partner	10,0	10,0	13,9	13,9	2,0	2,0
Broadcast, DTH og kabel TV, Norden	6,6	8,3	9,0	11,4	0,0	2,0
Telenor Serbia	16,0–12,2	18,3–11,6	17,8–13,6	20,3–12,9	3,5	3,5
Uninor, India	12,9–11,5	n/a	19,5–11,6	n/a	6,0	n/a

I beregningene har konsernet benyttet forventede kontantstrømmer etter skatt og tilsvarende diskonteringssatser etter skatt. Virkelig verdi ville ikke ha blitt vesentlig påvirket om før skatt kontantstrømmer og diskonteringssats før skatt var benyttet.

Nedskrivning

I andre kvartal 2009 ble goodwill i Telenor Serbia nedskrevet med 1,9 milliarder kroner på grunn av verdifall. Verdifallet er inkludert i posten nedskrivninger i resultatregnskapet og som reduksjon av goodwill i oppstilling av finansiell stilling. Verdifallet skyldes i hovedsak negative effekter fra den globale finanskrisen på den serbiske økonomien, noe som førte til en økning i landrisikopremien inkludert i diskonteringssatsen og til reviderte prognoser og strategiplaner med lavere forventninger til marginer og vekst for Telenor Serbia. Diskonteringssats etter skatt som var gjeldende i andre kvartal da nedskrivningen ble regnskapsført var 20,3 %–11,4 % (før skatt 22,6 %–12,7 %).

I tillegg er goodwill allokert til applikasjonstjenester i EDB Business Partner nedskrevet på grunn av verdifall med 218 millioner kroner i 2009.

I 2008 ble goodwill i Cinclus Technology nedskrevet med 93 millioner kroner i hovedsak grunnet lavere markedsvekst enn forventet. Cinclus Technology er i 2009 klassifisert som avvirket virksomhet, se note 15.

Sensitivitetsanalyse

I forbindelse med nedskrivningstesting av goodwill har konsernet gjennomført sensitivitetsanalyser. Beregningen av bruksverdiene er basert på fremtidige strategiplaner som hensyntar forventet utvikling i både makroøkonomiske og selskapsspesifikke forhold. Sensitivitetsanalyser er foretatt for hver enkelt kontantgenererende enhet og viser at, med unntak av Telenor Serbia (se nedenfor), er Uninor, India den enheten hvor det er knyttet størst usikkerhet ved estimering av bruksverdi, og også den enhet som er mest sensitiv til endringer i forutsetninger.

En reduksjon i EBITDA-marginen på 3 prosentpoeng samtidig som diskonteringsfaktoren økes med 1 prosentpoeng, alt annet like, ikke medføre nedskrivning. Dersom reduksjonen i EBITDA-marginen økes til 4 prosentpoeng samtidig som diskonteringsfaktoren økes med 1 prosentpoeng, kan endringene medføre verdifall som gir nedskrivning i Uninor. En reduksjon i inntektene på 5 prosentpoeng samtidig som EBITDA-marginen reduseres med 3 prosentpoeng i kontantstrømsperioden (bortsett fra i terminalåret), ville ikke resultere i nedskrivning. Dersom de samme parametrene derimot reduseres til henholdsvis 6 og 4 prosentpoeng, vil dette kunne føre til en nedskrivning i Uninor. Reduksjon i EBITDA-marginen med mer enn 6 prosentpoeng for hele perioden, også i terminalåret, alt annet like, vil kunne medføre verdifall som gir nedskrivning i Uninor. Øvrige kontantgenererende enheter har høyere terskler før endringer i forutsetninger kan medføre verdifall som gir nedskrivning.

Kontantgenererende enheter der en mulig endring i en nøkkelforutsetning kan medføre nedskrivning

Etter nedskrivningen i 2009 er gjenvinnbart beløp av goodwill i Telenor Serbia omtrent på samme nivå som regnskapsført verdi, noe som indikerer at enhver endring i nøkkelforutsetningene kan resultere i ytterligere nedskrivning av goodwill på grunn av verdifall.

19 // Immaterielle eiendeler

BELØP I MILLIONER KRONER	Kundebase	Lisenser	Varemerke	Program- vare kjøpt	Program- vare egen- utviklet	Roaming avtaler og annet ¹⁾	Anlegg under utførelse ²⁾	Sum
Akkumulert kostpris								
Per 1. januar 2008	8 151	17 594	2 780	9 282	2 635	3 973	1 932	46 347
Reklassifiseringer ³⁾	12	(1)	1	(37)	(30)	6	5	(44)
Tilgang	-	4 056	1	1 811	88	125	(357)	5 724
Tilgang egenutvikling	-	-	-	78	216	27	41	362
Tilgang ved erverv av datterselskap	131	2	7	12	13	96	-	261
Omregningsdifferanser	1 124	2 474	431	1 092	31	458	126	5 736
Avgang	(1 855)	(11)	-	(451)	(205)	(34)	(54)	(2 610)
Per 1. januar 2009	7 563	24 114	3 220	11 787	2 748	4 651	1 693	55 776
Reklassifiseringer ³⁾	2	12	(2)	247	2	(286)	(57)	(82)
Tilgang	7	694	2	1 892	-	93	77	2 765
Tilgang egenutvikling	-	-	-	-	289	1	-	290
Tilgang ved erverv av datterselskap	213	3 361	19	-	-	64	-	3 657
Omregningsdifferanser	(988)	(3 745)	(450)	(1 221)	(35)	(662)	(149)	(7 250)
Avgang	(2 109)	-	(3)	(185)	(61)	(231)	(51)	(2 640)
Reklassifisert til eiendeler holdt for salg	-	-	-	(34)	-	(30)	(5)	(69)
Per 31. desember 2009	4 688	24 436	2 786	12 486	2 943	3 600	1 508	52 447
Akkumulerte av- og nedskrivninger								
Per 1. januar 2008	(6 028)	(3 479)	(729)	(6 426)	(1 953)	(1 229)	(27)	(19 871)
Reklassifiseringer ³⁾	-	-	-	7	11	(9)	(17)	(8)
Avskrivninger fra videreført virksomhet	(850)	(1 287)	(531)	(1 351)	(258)	(341)	-	(4 618)
Avskrivninger fra utviklet virksomhet	-	-	-	(9)	-	(5)	-	(14)
Nedskrivninger	-	-	-	(6)	-	-	-	(6)
Omregningsdifferanser	(995)	(463)	(220)	(778)	(21)	(201)	-	(2 678)
Avgang	1 855	10	-	446	203	33	25	2 572
Per 1. januar 2009	(6 018)	(5 219)	(1 480)	(8 117)	(2 018)	(1 752)	(19)	(24 623)
Reklassifiseringer ³⁾	(1)	1	-	(284)	-	228	19	(37)
Avskrivninger	(704)	(1 606)	(434)	(1 550)	(297)	(332)	-	(4 923)
Nedskrivninger	-	-	-	-	(120)	-	-	(120)
Omregningsdifferanser	829	710	237	829	21	235	-	2 861
Avgang	2 102	-	1	131	61	191	-	2 486
Reklassifisert til eiendeler holdt for salg	-	-	-	16	-	13	-	29
Per 31. desember 2009	(3 792)	(6 114)	(1 676)	(8 975)	(2 353)	(1 417)	-	(24 327)
Regnskapsført verdi								
Per 31. desember 2009	896	18 322	1 110	3 511	590	2 183	1 508	28 120
Per 31. desember 2008	1 545	18 895	1 740	3 670	730	2 899	1 674	31 153

¹⁾ Regnskapsført verdi på roamingavtalene var på 1,9 milliarder kroner per 31. desember 2009 og 2,6 milliarder kroner per 31. desember 2008.

²⁾ Netto tilgang.

³⁾ Inneholder også reklassifiseringer til/fra linjer i oppstilling av finansiell stilling som ikke er en del av denne tabellen.

Tilgang av immaterielle eiendeler i 2009 fra erverv av datterselskaper var hovedsakelig knyttet til lisenser ved erverv av Unitech Wireless (Uninor) i India. Tilgang av kundebase i 2009 var knyttet til Broadcasts erverv av Norkring België og Telenor Danmarks erverv av BiBoB. Tilgang av andre immaterielle eiendeler ved erverv av datterselskap i 2009 var knyttet til erverv av Telenor Serbia Direct. Tilgang av immaterielle eiendeler i 2008 ved erverv av datterselskaper var hovedsakelig knyttet til IS Partner AS, Norge av EDB Business Partner (se note 4).

Tilgang av lisenser i 2009 og 2008 var hovedsakelig DTACs investeringer i mobilnettverk knyttet til DTACs konsesjonsrettigheter. DTAC har en konsesjon fra "Communication Authority of Thailand" ("CAT") til å levere mobiltjenester i ulike områder i Thailand. Konsesjonen var opprinnelig på 15 år, men ble endret 23. juli 1993 og 22. november 1996 hvor konsesjonen ble forlenget til henholdsvis 22 år og 27 år. Følgelig utløper konsesjonsperioden under eksisterende avtale i 2018. Konsesjonen til DTAC er innregnet som en immateriell eiendel i henhold til IFRIC 12 Service Concession Arrangements – "The Intangible Asset Model". Regnskapsført verdi av konsesjonsrettigheten beløper seg til 8,7 milliarder kroner er presentert som lisenser i tabellen over og avskrives lineært over gjenstående konsesjonsperiode. Forbedringer og utvidelser innregnes og avskrives over det laveste av utnyttbar levetid og gjenstående levetid på konsesjonen. Reparasjon, vedlikehold og utskiftninger innregnes som kostnad når de påløper. På oppkjøpstidspunktet i 2005 ble konsesjonen i DTAC verdsatt basert på en inntektsmetode under forutsetning av at DTAC fikk selge sin konsesjon til en hypotetisk operatør.

De immaterielle eiendelene vist ovenfor blir avskrevet over forventet brukstid. Kundebaser, varemerker og roamingavtaler (den vesentlige delen av "andre") ble ervervet som en del av virksomhetssammenslutninger. I tillegg til konsesjonsrettigheten i DTAC består lisenser hovedsakelig av mobilisenser kjøpt separat eller ervervet i forbindelse med virksomhetssammenslutninger.

Avskrivningstiden for kundebase er forventet kundelevetid basert på historiske erfaringer om kundeavgang for den enkelte virksomhet og varierer hovedsakelig mellom 3 til 5 år. Lisenser og roamingavtaler avskrives over lisensperioden (10 til 28 år), se note 36. Varemerker avskrives over forventet brukstid, i gjennomsnitt 15 år. Programvare avskrives over forventet brukstid. Basert på tidligere hyppige teknologiske endringer som gjør programvare utsatt for teknologisk ukurans er forventet brukstid derfor kort, normalt 3 til 5 år.

20 // Varige driftsmidler

BELØP I MILLIONER KRONER	Lokal- nær- og fjernnett	Mobil- telefon- nett og -sentraler	Abon- nent- utstyr	Sentraler og utstyr	Radio installa- sjoner	Kabel- TV- anlegg	Byg- ninger	Tomter	Admini- strative felles inve- steringer	Sate- llitter	Anlegg under utførelse ¹⁾	Sum
Akkumulert kostpris												
Per 1. januar 2008	33 836	28 152	759	13 747	6 676	1 951	12 136	856	7 482	2 425	4 974	112 994
Reklassifiseringer ²⁾	(26)	101	5	25	10	-	(32)	8	272	-	(17)	346
Tilgang	2 420	4 325	181	1 298	1 819	333	991	43	1 662	1 194	529	14 795
Tilgang ved erverv av												
datterselskap	-	-	-	-	-	-	1	1	110	-	15	127
Omregningsdifferanser	694	5 545	64	382	406	16	616	69	913	-	488	9 193
Avgang	(172)	(382)	(38)	(244)	(56)	(18)	(91)	(18)	(1 111)	(5)	(246)	(2 381)
Per 1. januar 2009	36 752	37 741	971	15 208	8 855	2 282	13 621	959	9 328	3 614	5 743	135 074
Reklassifiseringer ²⁾	2 514	(12 279)	440	4 432	5 815	9	(32)	-	204	-	92	1 195
Tilgang	1 995	1 783	251	2 578	1 959	337	1 101	2	1 814	1 011	333	13 164
Tilgang ved erverv av												
datterselskap	-	-	-	-	-	-	73	-	100	-	-	173
Omregningsdifferanser	(1 064)	(4 814)	(90)	(1 293)	(1 405)	(17)	(812)	(84)	(967)	-	(776)	(11 322)
Avgang	(501)	(73)	(159)	(1 141)	(102)	(23)	(44)	(2)	(600)	(36)	(84)	(2 765)
Reklassifisert til eiendeler												
holdt for salg	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(54)	-	-	(55)
Per 31. desember 2009	39 696	22 358	1 413	19 784	15 122	2 588	13 906	875	9 825	4 589	5 308	135 464
Akkumulerte av- og nedskrivninger												
Per 1. januar 2008	(26 168)	(10 887)	(593)	(10 644)	(3 104)	(1 128)	(5 106)	(13)	(4 603)	(1 685)	(89)	(64 020)
Reklassifiseringer ²⁾	4	(26)	(13)	(8)	-	-	(1)	-	(236)	-	13	(267)
Avskrivninger fra												
videreført virksomhet	(1 637)	(3 452)	(102)	(962)	(858)	(178)	(479)	(2)	(1 342)	(198)	-	(9 210)
Avskrivninger fra avviklet												
virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	-	-	(2)
Nedskrivninger	-	-	-	(2)	-	-	(1)	-	(2)	-	(2)	(7)
Omregningsdifferanser	(379)	(2 285)	(48)	(192)	(166)	(7)	(151)	-	(594)	-	(15)	(3 837)
Avgang	160	365	38	242	56	18	41	-	1 060	5	56	2 041
Per 1. januar 2009	(28 020)	(16 285)	(718)	(11 566)	(4 072)	(1 295)	(5 697)	(15)	(5 719)	(1 878)	(37)	(75 302)
Reklassifiseringer ²⁾	(554)	4 571	(344)	(2 303)	(2 281)	(8)	31	(3)	(183)	-	1	(1 073)
Avskrivninger	(2 031)	(2 401)	(231)	(1 422)	(1 798)	(199)	(538)	-	(1 368)	(176)	-	(10 164)
Nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(4)	-	-	(5)
Omregningsdifferanser	503	2 048	73	504	528	9	176	1	552	-	4	4 398
Avgang	479	73	158	869	87	22	24	1	526	36	-	2 275
Reklassifisert til eiendeler												
holdt for salg	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5
Per 31. desember 2009	(29 623)	(11 994)	(1 062)	(13 918)	(7 536)	(1 471)	(6 005)	(16)	(6 191)	(2 018)	(32)	(79 866)
Regnskapsført verdi												
Per 31. desember 2009	10 073	10 364	351	5 866	7 586	1 117	7 901	859	3 634	2 571	5 276	55 598
Per 31. desember 2008	8 732	21 456	253	3 642	4 783	987	7 924	944	3 609	1 736	5 706	59 772
Avskrivningstid i antall år ³⁾	3-30	5-30	3	3-10	5-15	3-12	3-90	-	3-10	17-18	-	-

¹⁾ Netto tilgang.

²⁾ Inneholder også reklassifiseringer til/fra linjer i oppstilling av finansiell stilling som ikke er en del av denne oppstillingen.

³⁾ Eiendelskategoriene som presenteres i tabellen over er en aggregert sum av ulike eiendelskomponenter som tilhører en bestemt kategori, og avskrivningstidene representerer intervallet av levetid som allokeres til komponentene.

I 1999 og 2003 inngikk konsernet Cross Border QTE leieavtaler for GSM-mobiltelefonnett, fasttelefonnett og telefonsentraler. Leieavtalene for GSM mobiltelefonnett som ble inngått i 1999 ble terminert i 2009, og resulterte i resultatføring av gevinst. Driftsmidlene som omfattes av avtalene hadde per 31. desember 2009 en regnskapsført verdi på 19 millioner kroner (58 millioner kroner per 31. desember 2008). Juridisk er transaksjonene utformet som leieavtaler. Imidlertid har konsernet konkludert med at innholdet i transaksjonene ikke er leieavtaler. Avtalene løper over om lag 15 år med mulighet for konsernet å terminere avtalene på et tidligere tidspunkt. Konsernet har plassert nåverdien av betalingsforpliktelsene i finansinstitusjoner og statsgaranterte verdipapirer (US Government related securities). Se også note 29, 30 og 32 for nærmere informasjon. De finansielle institusjonene foretar betaling av leien i kontraktsperioden. Konsernet har i kontraktsperioden beholdt eiendomsretten til utstyret. Konsernet kan ikke avhende utstyret i kontraktsperioden, men kan foreta utskiftninger. Konsernet oppnår samlede gevinster på 530 millioner kroner siden begge parter foretar skattemessige avskrivninger på utstyret. Gevinstene innregnes over forventet opptjeningsperiode. 68 millioner kroner ble inkludert i andre finansinntekter i 2009 og 31 millioner kroner i 2008. Gjenværende uinnregnet gevinst var på 135 millioner kroner per 31. desember 2009 (203 millioner kroner per 31. desember 2008).

Per 31. desember 2009 hadde konsernet finansielle leieavtaler med en regnskapsført verdi på 1,0 milliarder kroner (1,4 milliarder kroner i 2008), hovedsakelig leie av optisk fibernetverk i Grameenphone i Bangladesh med 486 millioner kroner i 2009 (651 millioner kroner i 2008), bygninger i Danmark og Sverige med henholdsvis 154 millioner kroner og 199 millioner kroner i 2009 (187 millioner kroner og 213 millioner kroner i 2008), satellitter i Broadcast med 61 millioner kroner i 2009 (125 millioner kroner i 2008) og EDB-utstyr i EDB Business Partner med 121 millioner kroner i 2009 (155 millioner kroner i 2008).

Fremtidige minimum finansielle leiebetalinger (konsernet som leietaker) per 31. desember 2009 var:

BELØP I MILLIONER KRONER	Innen 1 år	2–5 år	Utover 5 år
Fremtidige leiebetalinger	307	490	1 460
Hvorav renter	(94)	(346)	(716)
Nåverdi av fremtidige leiebetalinger	213	144	744

Fremtidige minimum finansielle leiebetalinger (konsernet som leietaker) per 31. desember 2008 var:

BELØP I MILLIONER KRONER	Innen 1 år	2–5 år	Utover 5 år
Fremtidige leiebetalinger	499	768	1 901
Hvorav renter	(128)	(430)	(972)
Nåverdi av fremtidige leiebetalinger	371	338	929

Konsernet eier bygninger som er blitt anskaffet for eget bruk. Imidlertid er noe av arealet ledig eller utleid til eksterne parter. I forbindelse med vurdering om noen av disse bygningene skulle klassifiseres som investeringseiendommer, har konsernet vurdert om arealet som ikke lenger er i bruk av konsernet er en separat eller atskilt del av bygningen, om bygningene beholdes ut fra investeringspotensialet og om dette er en kortsiktig strategi. Konsernet har ikke identifisert noen investeringseiendommer.

21 // Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Regnskapsført verdi per 1. januar	20 631	20 368
Tilgang	-	41
Overført til/fra andre investeringer	1	-
Avgang ¹⁾	-	(3 344)
Andel resultat etter skatt	3 667	5 216
Gevinst (tap) ved avgang ¹⁾	-	1 620
Egenkapitaljusteringer og utbytte ²⁾	(3 599)	(3 647)
Omregningsdifferanser ²⁾	(3 719)	377
Regnskapsført verdi per 31. desember	16 981	20 631
Hvorav investeringer med negativ verdi ³⁾	260	180
Sum tilknyttede selskaper	17 241	20 811

¹⁾ Avgang i 2008 er hovedsakelig relatert til salg av konsernets 18,3 % eierandel i Golden Telecom Inc til VimpelCom. En salgsgevinst på omtrent 1,6 milliarder kroner ble resultatført etter eliminerings av gevinsten relatert til konsernets eierandel i VimpelCom.

²⁾ VimpelCom har med effekt fra 1. januar 2009 endret sin presentasjonsvaluta fra amerikanske dollar til russiske rubler. Konsernets estimerte andel av omregningsdifferanser mellom russiske rubler og amerikanske dollar i VimpelCom var innregnet på linjen "Egenkapitaljusteringer og utbytte" i 2008. Som følge av endret presentasjonsvaluta har konsernet sluttet å estimere disse effektene fra og med 2009, og estimert effekt på 1,8 milliarder kroner per 31. desember 2008 er reklassifisert til linjen "Omregningsdifferanser" i 2008-kolonnen.

³⁾ Tilknyttede selskaper innregnes med negativ verdi når konsernet har andre langsiktige andeler som reelt sett utgjør en del av investert kapital (reklassifisert mot langsiktige fordringer på tilknyttede selskaper), eller når konsernet har minst tilsvarende ansvar utover investert kapital (reklassifisert som avsetning for forpliktelser), se note 23 og 26.

Spesifikasjoner av investeringer i tilknyttede selskaper

BELØP I MILLIONER KRONER	Eierandel i % ¹⁾	Regn- skapsført verdi 31.12.08	Tilgang (avgang) 2009	Andel resultat etter skatt ²⁾	Egenkapital- justeringer og utbytte	Omregnings- differanser	Regn- skapsført verdi 31.12.09
Selskap							
Kyivstar J.S.C.	56,5	5 933	-	1 682	(2 868)	(921)	3 826
VimpelCom ³⁾	33,6	13 801	-	2 007	(709)	(2 788)	12 311
Kjedehuset AS	49,0	98	-	45	(8)	-	135
A-Pressen AS	48,2	589	-	(1)	(3)	-	585
RiksTV AS	33,3	(180)	-	(79)	-	-	(259)
Opplysningen AS	26,3	105	-	9	(28)	-	86
Øvrige	-	285	1	4	17	(10)	297
Sum		20 631	1	3 667	(3 599)	(3 719)	16 981

¹⁾ Eierandel og stemmeandel er det samme for alle selskaper med unntak av VimpelCom, hvor stemmeandelen er 29,9 %.

²⁾ Andel resultat etter skatt inkluderer konsernets andel av selskapenes resultater etter skatt og gevinster (tap) ved avgang før skatt.

³⁾ Markedsverdier per 31. desember 2009 for Telenors eierandeler i børsnoterte tilknyttede selskaper var: VimpelCom: 37,1 milliarder kroner, Wireless Matrix Corporation: 95 millioner kroner.

OJSC VimpelCom ("VimpelCom")

Den 4. oktober 2009 inngikk Telenor og Altimo en avtale om å slå sammen sine eierandeler i Kyivstar G.S.M og OJSC VimpelCom i et nytt selskap, VimpelCom Ltd. Partene er enige om midlertidig å stanse eller trekke alle pågående rettslige prosesser i påvente av fullføring av transaksjonen, for endelig å avslutte alle tvister dersom dette skjer (se note 3 og 35).

Det ble tatt arrest i konsernets aksjer i VimpelCom den 11. mars 2009 i forbindelse med Farimex-saken, se note 35. Farimex saken er ikke omfattet av ordningen om midlertidig frys av rettsprosessene som nevnt over. Ferdigstilling av transaksjonen er blant annet avhengig av at saken med Farimex blir løst uten økonomiske omkostninger eller tap for konsernet.

Med forbehold om nødvendige regulatoriske og andre godkjenninger, har VimpelCom Ltd. fremsatt et tilbud der aksjer og aksjebevis (American Depository Shares) i OJSC VimpelCom byttes inn i aksjebevis (Depository Receipts) ("DRs") i VimpelCom Ltd. ("Exchange Offer"). Umiddelbart etter en vellykket gjennomføring av tilbudet (Exchange Offer), vil konsernet og Altimo bidra med sine respektive eierandeler i Kyivstar i bytte mot aksjer i VimpelCom Ltd. Partene venter at det foreslåtte tilbudet og andre tilknyttede transaksjoner vil være fullført innen midten av 2010, og at VimpelCom Ltd da vil ta OJSC VimpelCom av New York Stock Exchange.

Etter fullført tilbud (Exchange Offer) og bytte av Kyivstar-aksjer (Kyivstar Share Exchange), vil konsernet og Altimo henholdsvis ha 38,84 % og 38,46 % av økonomisk eierskap (stemmeandel på henholdsvis 35,42 % og 43,89 %) i VimpelCom Ltd, og de resterende 22,7 % vil bli fri flyt, forutsatt 100 prosent aksept av tilbudet.

VimpelCom Ltd. er registrert på Bermuda, er etablert med hovedkontor i Nederland og vil bli børsnotert på New York Stock Exchange.

Kar-Tel som er VimpelComs datterselskap i Kazakhstan, mottok i 2005 et krav om å betale omtrent 5,5 milliarder amerikanske dollar til det tyrkiske selskapet "Savings Deposit Insurance Fund" (SDIF). VimpelCom mener at kravet er grunnløst, delvis fordi Uzan-familien ikke har hatt eierinteresser i Kar-Tel etter november 2003.

Kyivstar

Konsernet eier 56,5 % av stemmeberettigede aksjer i Kyivstar men behandler selskapet regnskapsmessig som et tilknyttet selskap, da konsernets vurdering er at det foreligger vesentlig innflytelse, se note 3 og 35 for ytterligere informasjon.

Følgende tabell oppsummerer finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper per 31. desember:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Resultatregnskap		
Driftsinntekter	28 661	33 010
Resultat etter skatt	3 667	6 836
Oppstilling av finansiell stilling		
Totale eiendeler	39 017	53 828
Total gjeld	22 036	33 197
Netto eiendeler	16 981	20 631

Felleskontrollert virksomhet

3G Infrastructure Services AB

3G Infrastructure Services AB ble ervervet som en del av Europolitan Vodafone (mobilvirksomheten i Sverige) 5. januar 2006. 3G Infrastructure Services AB er et felleskontrollert foretak med mobiloperatøren "3", hvor Telenor forholdsmessig konsoliderer 50 % som tilsvarer eierandel og stemmerettsandel. 3 og Telenor Sverige fikk tilkjent 3G-lisens i Sverige. Det felleskontrollerte foretaket ble etablert for å redusere kostnadene ved felles utbygging og drifting av 3G-nettverket.

Net4Mobility HB

Net4Mobility HB er et felleskontrollert foretak med mobiloperatøren Tele2 Sverige AB, hvor Telenors eierandel og stemmerettsandel er 50 %. Tele2 og Telenor Sverige kjøpte 4G-lisenser i Sverige i 2008. Telenor Sverige AB kjøpte deres 4G-lisens i mai 2008 for omtrent 450 millioner kroner. Det felleskontrollerte foretaket ble etablert i 2009 for å redusere kostnadene og fremme konkurranse i det svenske markedet ved felles utbygging og drifting av 4G-nettverket. Avtalen omfatter deling av spektrum i frekvensbåndene 900 MHz og 2600 MHz.

Net4Mobility er i en etableringsfase og har dermed begrenset aktivitet i 2009.

For å kunne oppnå de forventede fordelene fra nettverkssamarbeidet i 3G Infrastructure Services AB og Net4Mobility HB må konsernet finansiere sin andel av de fremtidige investeringene i disse selskapene. Bortsett fra dette så er det ingen ytterligere forpliktelser eller betingede forpliktelser i forhold til selskapene.

Konsernets andel av eiendeler og gjeld samt inntekter, kostnader, skatt og resultat i de felleskontrollerte foretakene, innregnet proporsjonalt i konsernregnskapet, er som følger:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Driftsinntekter	636	586
Driftskostnader	(685)	(688)
Netto finansposter	(4)	(3)
Resultat før skatt	(53)	(105)
Skatt	13	19
Resultat etter skatt fra felleskontrollert virksomhet	(40)	(86)
Anleggsmidler	1 512	1 984
Omløpsmidler	203	188
Sum eiendeler	1 715	2 172
Langsiktig gjeld	1 468	1 929
Kortsiktig gjeld	135	102
Sum gjeld	1 603	2 031
Netto eiendeler	112	141

22 // Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kundefordringer	10 321	11 413
Avsetning for tap på kundefordringer	(1 143)	(1 209)
Sum kundefordringer	9 178	10 204
Andre kortsiktige fordringer		
Rentebærende fordringer	161	130
Opptjente inntekter	2 729	3 098
Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ¹⁾	629	2 348
Fordringer på ansatte	21	25
Andre ikke-rentebærende fordringer	1 383	1 327
Avsetning for tap på fordringer	(3)	(6)
Sum andre kortsiktige fordringer	4 920	6 922
Forskuddsbetalte kostnader²⁾		
Utsatte tilknytningskostnader relatert til tilknytningsinntekter	328	376
Forskuddsbetalte leieavtaler som avskrives ³⁾	393	657
Forskuddsbetalte kostnader	2 651	2 750
Sum forskuddsbetalte kostnader	3 372	3 783
Sum kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	17 470	20 909

¹⁾ Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet i 2008 inkluderer 1,4 milliarder kroner i ubetalt utbytte fra Kyivstar, utbyttet ble betalt januar 2009.

²⁾ Forskuddsbetalte kostnader kommer ikke under definisjonen av finansielle instrumenter, og presenteres som ikke-finansielle (IF) i note 31.

³⁾ For forskuddsbetalte leieavtaler som avskrives, se note 12.

Spesifikasjon av tap på fordringer:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Avsetninger per 1. januar	(1 215)	(1 244)
Endring avsetning for tap på fordringer	(121)	186
Omregningsdifferanser	195	(157)
Andre endringer ¹⁾	(5)	-
Avsetninger per 31. desember²⁾	(1 146)	(1 215)
Årets konstaterte tap	(564)	(825)
Innbetalt på tidligere avskrevne fordringer	71	112

¹⁾ Inkluderer effekt ved kjøp og salg av virksomheter.

²⁾ Avsetninger på 264 millioner kroner per 31. desember 2009 (353 millioner kroner per 31. desember 2008) relaterer seg til Pannon. I henhold til lokale bestemmelser i Ungarn kan ikke Pannon konstatere fordringer som tapt uten at dette vil føre til skattemessige ulemper hvis bestemte vilkår ikke er oppfylt.

Spesifikasjon av aldersfordeling for kundefordringer er som følger

BELØP I MILLIONER KRONER	Balanseført verdi	Ikke forfalt ved rapportering	Forfalt ved rapportering i følgende perioder:					mer enn 365 dager
			mindre enn 30 dager	mellom 30 og 60 dager	mellom 61 og 90 dager	mellom 91 og 180 dager	mellom 181 og 365 dager	
Per 31. desember 2009								
Kundefordringer	10 321	6 302	1 708	382	229	343	623	734
Avsetning for tap på fordringer	(1 143)	(21)	(10)	(28)	(28)	(103)	(388)	(565)
Sum kundefordringer	9 178	6 282	1 698	354	201	239	235	169
Per 31. desember 2008								
Kundefordringer	11 413	6 997	2 025	407	289	439	491	765
Avsetning for tap på fordringer	(1 209)	(1)	(28)	(30)	(31)	(127)	(314)	(678)
Sum kundefordringer	10 204	6 996	1 997	377	258	312	177	87

¹⁾ Kundefordringer er en del av klassen kundefordringer og andre finansielle anleggs- og omløpsmidler i note 31. Aldersfordeling for andre fordringer i denne klassen er ikke inkludert i tabellen på grunn av uvesentlige beløp.

For kundefordringer og andre kortsiktige fordringer som ikke er nedskrevet eller forfalt, er det ingen indikasjoner ved rapportering på at debitor ikke vil være i stand til å dekke sine betalingsforpliktelser.

Det vises til note 31 for informasjon om gruppering av finansielle instrumenter i bestemte klasser.

23 // Andre anleggs- og omløpsmidler

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Finansielle anleggsmidler¹⁾		
Aksjer tilgjengelig for salg	201	210
Finansielle derivater – ikke-rentebærende (note 31)	1 409	3 139
Virkelig verdi-sikringsinstrumenter – rentebærende (note 31)	1 010	1 139
Andre finansielle ikke-rentebærende anleggsmidler ²⁾	410	366
Andre finansielle rentebærende anleggsmidler ³⁾	46	53
Finansielle anleggsmidler	3 076	4 907
Forskuddsbetalte kostnader ⁵⁾	139	1 113
Sum andre anleggsmidler	3 215	6 020

Andre finansielle omløpsmidler¹⁾

Finansielle eiendeler holdt for handelsformål	85	46
Obligasjoner og sertifikater > 3 måneder	515	422
Finansielle derivater – ikke-rentebærende (note 31)	341	611
Andre finansielle omløpsmidler	941	1 079

¹⁾ Ytterligere informasjon om virkelige verdier, verdsettelsesmetoder og fordeling på klasser av finansielle instrumenter finnes i note 31.

²⁾ Andre finansielle ikke-rentebærende anleggsmidler:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kapitaltilskudd til Telenor Pensjonskasse	298	298
Fordringer på tilknyttede selskaper	4	4
Lån til ansatte	1	3
Andre ikke-rentebærende lån og depositum	107	61
Andre finansielle ikke-rentebærende anleggsmidler	410	366

³⁾ Andre finansielle rentebærende anleggsmidler:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Fordringer på tilknyttede selskaper ⁴⁾	18	19
Lån til ansatte	18	23
Andre langsiktige fordringer	10	11
Andre finansielle rentebærende anleggsmidler	46	53

⁴⁾ Negativ verdi på det tilknyttede selskap RiksTV AS per 31. desember 2009 med 259 millioner kroner har delvis blitt innregnet som en reduksjon av fordringer med 110 millioner kroner, der fordringene relaterer seg til et lån som er behandlet som en del av konsernets investering i RiksTV AS, mens de resterende 149 millioner kroner er oppført som en forpliktelse, se også note 21 og 26. Per 31. desember 2008, var de tilsvarende tall, også knyttet til RiksTV AS, henholdsvis 180 millioner kroner, 96 millioner kroner og 84 millioner kroner.

⁵⁾ Forskuddsbetalte kostnader per 31. desember 2008 inkluderte 869 millioner kroner i forskuddsbetalinger på satellitten Thor 6.

24 // Tilleggsinformasjon om oppstilling av kontantstrømmer

Kjøp og salg av datterselskaper og tilknyttede selskaper

Tabellen nedenfor viser effektene på hovedlinjene i oppstilling av finansiell stilling fra kjøp og salg av datterselskaper og tilknyttede selskaper. Se for øvrig note 4 for mer informasjon om vesentlige tilganger og avganger av datterselskaper og note 21 for tilknyttede selskaper.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kjøp av datterselskaper og tilknyttede selskaper		
Tilknyttede selskaper	161	35
Andre anleggsmidler	4 924	1 757
Omløpsmidler	1 419	1 141
Gjeld	(2 930)	(1 103)
Minoritetsinteresser	(1 436)	(11)
Balansført verdi av tilknyttet selskap på oppkjøpstidspunktet	(159)	31
Innregnet direkte i egenkapitalen	-	3
Kostpris	1 979	1 853
Herav kontant utbetaling	(807)	(1 830)
Konter i kjøpte virksomheter ¹⁾	152	509
Netto kontantutbetaling ved kjøp	(655)	(1 321)

Salg av datterselskaper og tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper	-	4 153
Andre anleggsmidler	134	-
Omløpsmidler	246	9
Gjeld	(184)	-
Gevinst (tap) og omregningsdifferanser ved salg	(118)	-
Salgspris	78	4 162
Hvorav kontant innbetaling	64	4 158
Konter i solgte virksomheter	(58)	(4)
Netto kontantinnbetaling ved salg	6	4 154

¹⁾ Kontanter i kjøpte virksomheter i 2008 inkluderer innbetalt konsernbidrag på 153 millioner kroner som IS Partner AS mottok fra StatoilHydro ASA.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Bundne bankinnskudd		
Skattetrekkmidler	4	1
Grameenphone innbetalinger fra rettet emisjon (PPO)	-	418
Uninor bundne bankinnskudd relatert til lån	337	-
Andre	-	22
Sum bundne bankinnskudd	341	441

Med unntak av for enkelte selskaper har konsernet bankgarantier for betaling av de ansattes skattetrekk.

Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kontanter og kontantekvivalenter i konsernkontosystemer (inkludert kortsiktige plasseringer < 3 måneder tilgjengelig for Telenor ASA)	5 949	3 769
Kontanter og kontantekvivalenter utenfor konsernkontosystemer ¹⁾	5 530	5 156
Sum kontanter og kontantekvivalenter	11 479	8 925

¹⁾ Datterselskaper der Telenor eier mindre enn 90 % av aksjene deltar normalt ikke i konsernkontosystemene. Per 31. desember 2009 og 2008 var disse betalingsmidlene i hovedsak knyttet til DiGi, Grameenphone, DTAC, EDB Business Partner og Telenor Serbia samt Uninor per 31. desember 2009.

Konsernet har etablert konsernkontosystemer. Telenor ASA er i henhold til avtalene konsernkonto innehaver og øvrige konsernselskaper er underkonto innehavere eller deltakere. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkonto innehaver.

Vesentlige ikke-kontanttransaksjoner

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Investering i lisenser – del ikke betalt i tildelingsåret	-	1 720
Finansiell leieavtale – del ikke betalt i avtaleinngåelsesåret	4	193

Investeringer i lisenser i 2008 knytter seg i hovedsak til en 3G spektrum lisens som DiGi overtok gjennom utstedelse av nye aksjer, samt ubetalt andel av supplerende 2G spektrum i Grameenphone. Finansiell leieavtale i 2008 knytter seg i hovedsak til en ny softwareavtale i EDB Business Partner.

Renteinn- og utbetalinger

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Innbetalinger fra renteinntekter	378	707
Utbetalinger fra rentekostnader	(2 307)	(2 753)

Betalt skatt ikke klassifisert som operasjonelle aktiviteter

Betaling av kildeskatt på utbytte til aksjonærer i Telenor ASA klassifiseres sammen med utbyttebetalingene under finansieringsaktiviteter, og var 0 millioner kroner i 2009 og 261 millioner kroner i 2008.

25 // Note til oppstilling av endringer i egenkapitalen

Innskutt egenkapital

BELØP I MILLIONER KRONER, UNNTATT ANTALL AKSJER	Antall aksjer	Aksje- kapital	Annen innskutt egenkapital	Egne aksjer	Sum innskutt egenkapital
Innskutt egenkapital per 1. januar 2008	1 680 274 570	10 081	4 343	(18)	14 406
Overføring fra overkursfond	-	-	(3 000)	-	(3 000)
Kjøp egne aksjer	-	-	-	(116)	(116)
Sletting av aksjer	(22 385 724)	(134)	(1 274)	134	(1 274)
Innskutt egenkapital per 31. desember 2008	1 657 888 846	9 947	69	-	10 016
Kjøp egne aksjer	-	-	-	(13)	(13)
Tildelte opsjonsaksjer	-	-	-	2	2
Innskutt egenkapital per 31. desember 2009	1 657 888 846	9 947	69	(11)	10 005

Aksjenes pålydende er 6 kroner.

Telenor ASA har 1.859.890 egne aksjer per 31. desember 2009 (0 aksjer per 31. desember 2008).

Annen egenkapital

	Netto verdi- justeringer og sikringer	Salg av aksjer og opsjoner til ansatte	Virksomhets- sammen- slutninger og transak- sjoner med minoritets- interesser	Egenkapital- justering i tilknyttede selskaper	Kjøp av egne aksjer	Overføring fra annen innskutt egenkapital, inkludert effekt av sletting av egne aksjer	Sum annen egenkapital
BELØP I MILLIONER KRØNER							
Per 1. januar 2008	70	222	3 784	190	(5 004)	10 166	9 428
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	(272)	-	-	259	-	-	(13)
Aksjebasert avlønning	-	21	-	-	-	-	21
Virksomhetssammenslutninger og økt eierandel i datterselskaper	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Transaksjoner med minoritetsinteresser	-	-	493	-	-	-	493
Skatt på transaksjoner innregnet direkte i egenkapitalen	-	-	(5)	-	-	-	(5)
Andre endringer i 2008	-	-	-	(282)	(1 992)	4 274	2 000
Per 31. desember 2008 (omarbeidet)	(202)	243	4 263	167	(6 996)	14 440	11 915
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	(260)	-	-	(74)	-	-	(334)
Aksjebasert avlønning	-	24	-	-	-	-	24
Tildelte opsjonsaksjer	-	6	-	-	-	-	6
Transaksjoner med minoritetsinteresser	-	-	282	-	-	-	282
Andre endringer i 2009	-	-	-	28	(70)	-	(42)
Per 31. desember 2009	(462)	273	4 545	121	(7 066)	14 440	11 851

Netto verdijusteringer og sikringer

I denne kolonnen registreres virkelig verdi endringer i aksjer tilgjengelig for salg, samt den effektive delen av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer.

Salg av aksjer og opsjoner til ansatte

Kolonnen viser verdien av aksjebasert betaling til ansatte, inkludert nøkkelpersonell, som mottas som en del av deres belønning.

Virksomhetssammenslutninger og transaksjoner med minoritetsinteresser

I denne kolonnen registreres effekter fra transaksjoner med minoritetsinteresser og kontrolløvertakelse tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ved trinnsvis oppkjøp.

I 2009 var transaksjoner med minoritetsinteresser i hovedsak relatert til gevinst ved realisering av eierandeler i forbindelse med børsnotering av Grameenphone. Transaksjoner med minoritetsinteresser i 2008 var i hovedsak relatert til gevinst ved emisjon i DiGi. Gevinstene ble innregnet direkte mot egenkapitalen.

Egenkapitaljustering i tilknyttede selskaper

Denne kolonnen presenterer underliggende justeringer av egenkapital i tilknyttede selskaper, for eksempel øvrige resultatelementer og kjøp av egne aksjer.

BELØP I MILLIONER KRØNER	Egenkapitaljustering i tilknyttede selskaper
Per 1. januar 2008	190
Øvrige resultatelementer, unntatt effekter av avgang	259
Beløp overført til resultatregnskapet ved avgang	-
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	259
Andre endringer i 2008	(282)
Per 31. desember 2008 (omarbeidet)	167
Øvrige resultatelementer, unntatt effekter av avgang	(79)
Beløp overført til resultatregnskapet ved avgang	5
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	(74)
Andre endringer i 2009	28
Per 31. desember 2009	121

Kjøp av egne aksjer

Kolonnen viser reduksjon av annen egenkapital som følge av kjøp av egne aksjer ved at pris betalt ut over aksjenes pålydende føres til reduksjon i dette fondet.

Overføring fra annen innskutt egenkapital, inkludert effekt av sletting av egne aksjer

Kolonnen viser økning i annen egenkapital som følge av overføring fra annen innskutt egenkapital, inkludert overføring fra annen innskutt egenkapital i forbindelse med sletting av egne aksjer i morselskapet.

Akkumulerte omregningsdifferanser

BELØP I MILLIONER KRONER	Omregningsdifferanser på nettoinvesteringer		Sikring av netto- investeringer	Skatt	Netto akkumulerte omregnings- differanser
	i utenlandske enheter				
Per 1. januar 2008	(4 215)	1 065		(690)	(3 840)
Endringer i 2008, unntatt effekter av avgang	8 341	(2 665)		1 298	6 974
Beløp overført til resultatregnskapet ved avgang	(308)	-		-	(308)
Netto endringer i 2008	8 033	(2 665)		1 298	6 666
Per 31. desember 2008 (omarbeidet)	3 818	(1 600)		608	2 826
Endringer i 2009, unntatt effekter av avgang	(14 867)	2 676		(1 363)	(13 554)
Beløp overført til resultatregnskapet ved avgang	5	-		-	5
Netto endringer i 2009	(14 862)	2 676		(1 363)	(13 549)
Per 31. desember 2009	(11 044)	1 076		(755)	(10 723)

I 2009 var omregningsdifferansene på nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter i hovedsak påvirket av verdiøkning av norske kroner mot funksjonell valuta i konsernets vesentlige investeringer. Verdinedgang av pakistanske rupi med 23 %, serbiske dinarer med 21 %, russiske rubler med 20 %, bangladesh taka med 18 %, thailandske bath med 14 %, malaysiske ringgit med 17 % og ukrainske hryvnia med 17 % mot norske kroner hadde den største effekten.

I 2008 var omregningsdifferansene på nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter i hovedsak påvirket av verdinedgang av norske kroner mot funksjonell valuta i konsernets vesentlige investeringer. Verdiøkning av bangladesh taka med 31 %, malaysiske ringgit med 23 % og thailandske baht med 12 % mot norske kroner hadde den største effekten.

Utbytteinformasjon

UTBYTTE	2009	2008
Utbytte per aksje i kroner – utbetalt	-	3,40
Utbytte per aksje i kroner – foreslått av styret	2,50	-

Det var ingen utbetaling av utbytte i 2009. Utbytte på 5,7 milliarder kroner ble utbetalt i juni 2008.

For 2009 har styret foreslått utbetaling av utbytte på 2,50 kroner per aksje. Dette skal godkjennes av aksjonærene på den ordinære generalforsamlingen, og utbytte er ikke avsatt i regnskapet for 2009. Det foreslåtte utbytte, hvis godkjent, tilfaller selskapets aksjonærer per 19. mai 2010, som er dagen for den ordinære generalforsamlingen. Total utbetaling av utbytte er estimert til 4,1 milliarder kroner.

Fri egenkapital i Telenor ASA var 24,6 milliarder kroner per 31. desember 2009.

Minoritetsinteresser

BELØP I MILLIONER KRONER	Minoritetens andel 31.12.09 i %	Minoritetens andel av resultat 2009	Minoritetens andel av resultat 2008	Regnskaps- ført verdi	Regnskaps- ført verdi
				minoritets- interesser 31.12.09	minoritets- interesser 31.12.08
DiGi	51,0	899	959	1 343	2 007
Grameenphone	44,2	560	100	1 844	1 061
DTAC	34,5	491	616	3 187	3 404
Unitech Wireless (Uninor)	51,0	(563)	-	1 433	-
EDB Business Partner ASA	48,7	72	62	998	935
Øvrige	-	(8)	8	284	214
Sum		1 451	1 745	9 089	7 621

Grameenphone ble børsnotert i Bangladesh i fjerde kvartal 2009 og konsernet reduserte i den forbindelse sin økonomiske interesse i Grameenphone med 6,2 %.

I 2009 kjøpte konsernet Unitech Wireless (Uninor) i India, og per 31. desember 2009 var konsernets eierandel 49,0 %. Se note 4 for ytterligere informasjon.

I andre kvartal 2008 reduserte konsernet sin økonomiske interesse i DiGi med 1,8 % som følge av en emisjon i selskapet. Se note 3 og 38 for ytterligere informasjon.

26 // Avsetninger og forpliktelses

Langsiktig

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Pensjonsforpliktelses (note 27)	2 089	2 634
Avsetninger for nedbemanning, tapskontrakter og rettstvister	158	119
Fjerningsforpliktelses	1 355	1 405
Forpliktelses for tilknyttede selskap	149	84
Andre avsetninger for forpliktelses	201	73
Sum langsiktige avsetninger og forpliktelses	3 952	4 315

Kortsiktig

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Avsetninger for nedbemanning, tapskontrakter og rettstvister	285	356
Fjerningsforpliktelses	6	-
Andre avsetninger for forpliktelses	557	500
Sum kortsiktige avsetninger og forpliktelses	848	856

Utvikling i 2009

BELØP I MILLIONER KRONER	Ned bemanning	Taps- kontrakter	Rettstvister (note 35)	Fjernings forpliktelses	Totalt
Per 1. januar 2009	170	304	1	1 405	1 880
Avsetninger påløpt i året og endringer i estimater ¹⁾	316	151	2	(1)	468
Rentekostnad	-	7	-	61	68
Utbetalt/benyttet i året	(243)	(151)	(2)	(8)	(404)
Oppløst via resultatet	(5)	-	(1)	(1)	(7)
Reklassifiseringer	1	2	24	(2)	25
Omregningsdifferanse	(8)	(15)	1	(93)	(115)
Reklassifisert til gjeld holdt for salg	-	(111)	-	-	(111)
Per 31. desember 2009	231	187	25	1 361	1 804

¹⁾ I fjerningsforpliktelses inngår en reduksjon av forpliktelsen med 115 millioner kroner som følge av økning i langsiktig rentenivå.

Utvikling i 2008

BELØP I MILLIONER KRONER	Ned bemanning	Taps- kontrakter	Rettstvister (note 35)	Fjernings forpliktelses	Totalt
Per 1. januar 2008	131	264	1	838	1 234
Avsetninger påløpt i året og endringer i estimater for videreført virksomhet ¹⁾	223	220	1	449	893
Avsetninger påløpt i året og endringer i estimater for avviklet virksomhet	-	288	-	-	288
Rentekostnad	-	4	-	49	53
Utbetalt/benyttet i året	(174)	(505)	-	(6)	(685)
Oppløst via resultatet	(19)	(2)	(1)	-	(22)
Omregningsdifferanse	9	35	-	75	119
Per 31. desember 2008	170	304	1	1 405	1 880

¹⁾ I fjerningsforpliktelses inngår en økning av forpliktelsen med 301 millioner kroner som følge av reduksjon i langsiktig rentenivå.

Fjerningsforpliktelses

Konsernet har fjerningsforpliktelses primært knyttet til utstyr og bygningsmasse eller bygningsmessige modifikasjoner på leide lokasjoner i forbindelse med nettverkene. Disse kontraktene pålegger konsernet å sette lokasjonen tilbake i sin opprinnelige stand når konsernet forlater en lokasjon. Tabellen ovenfor viser endringene i konsernets fjerningsforpliktelses.

I de fleste tilfeller vil tidspunktet for fjerning av utstyr være langt inn i fremtiden som medfører stor usikkerhet med hensyn til om forpliktelsen faktisk vil bli betalt. De faktiske brutto fjerningskostnader som konsernet pådrar seg kan bli vesentlig forskjellig fra estimert kostnad, for eksempel som følge av prisforhandlinger dersom det er mye som skal fjernes eller avtaler som reduserer eller fritar konsernet fra forpliktelsen. Faktisk tidspunkt for fjerning av utstyr kan avvike vesentlig fra estimert tidspunkt.

Nedbemanning, tapskontrakter og rettstvister

Avsetning for nedbemanning omfatter om lag 850 ansatte per 31. desember 2009 og om lag 600 ansatte per 31. desember 2008.

Tapskontrakter relaterer seg hovedsakelig til EDB Business Partner og konsernenheter. Faktiske resultater kan avvike fra estimatene.

Avsetning for rettstvister er basert på ledelsens beste estimater. Resultat og tidspunkt for realisasjon av avsetningen kan avvike betydelig fra estimatene. Se note 35 for ytterligere informasjon om rettstvister.

27 // Pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser og –midler

Norske virksomheter i konsernet er underlagt lov om obligatorisk tjenestepensjon og pensjonsordningene som tilbys i Norge er i tråd med denne.

Konsernet tilbyr pensjonsordninger for ansatte i Norge. Deler av pensjonen blir dekket ved utbetalinger fra folketrygden. Slike utbetalinger beregnes ut fra folketrygdens grunnbeløp (G) som årlig godkjennes av Stortinget. Pensjonsytelsen er bestemt ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivå for den enkelte ansatte. Pensjonskostnaden fordeles over de ansattes opptjeningsstid.

Telenor Pensjonskasse, en ytelsesbasert pensjonsplan for ansatte i Norge inklusiv EDB Business Partner, ble stengt for opptak av nye medlemmer i 2006 og erstattet av forsikringsbaserte kollektive innskuddsplaner. I 2009 besluttet EDB Business Partner å avslutte den ytelsesbaserte ordningen i sin helhet og de gjenværende medlemmene ble overført til den innskuddsbaserte ordningen, noe som resulterte i en positiv engangseffekt innregnet under lønn og personalkostnader i resultatregnskapet på ca 570 millioner kroner. Gevinsten skyldes i hovedsak forskjellen mellom den innregnede ytelsesbaserte forpliktelsen i regnskapet og verdien av fripolisene som de ansatte mottok i forbindelse med utmelding fra ordningen.

3.625 av konsernets ansatte var medlem av den innskuddsbaserte pensjonsplanen per 31. desember 2009 (3.328 per 31. desember 2008). 4.253 av konsernets ansatte var dekket gjennom ytelsesbaserte pensjonsplaner i Telenor Pensjonskasse i 2009 (6.100 i 2008 hvorav 457 ansatte relatert til IS Partner AS som ble konsolidert fra 11. februar 2008). I tillegg utbetalte Telenor Pensjonskasse pensjonsytelser til 1.713 personer i 2009 (1.596 i 2008). Pensjonsmidlene i de ytelsesbaserte pensjonsplanene i Norge er i hovedsak investert i obligasjoner, aksjer og eiendom. Telenor Sverige har en ytelsesbasert ordning med 917 aktive medlemmer per 31. desember 2009 (822 per 31. desember 2008). Ansatte i andre selskaper utenfor Norge dekkes i det vesentligste gjennom innskuddsbaserte pensjonsplaner.

Ledende ansatte i konsernet tilbys tilleggspensjoner gjennom blant annet en ikke-fondsbasert ytelsesplan. Verdi av denne forpliktelsen innregnet i oppstilling av finansielle stilling var 240 millioner kroner per 31. desember 2009 og 216 millioner kroner per 31. desember 2008. Brutto ytelsesbasert forpliktelse var 264 millioner kroner per 31. desember og 225 millioner kroner per 31. desember 2008.

I Norge har konsernet avtalefestede ordninger for førtidspensjonering (AFP) som er ytelsesbaserte flerforetaks ordninger. Det er ikke mulig for administrator av ordningene å beregne konsernets andel av eiendeler og gjeld, og ordningen blir derfor innregnet som innskuddsbaserte pensjonsplaner. Ved uttak avsettes det for selskapets forpliktelse til å dekke egenandel i AFP-perioden. I 2009 ble 18 millioner kroner kostnadsført i forbindelse med nye uttak av AFP og tilsvarende 35 millioner kroner i 2008. I 2009 ble premieinnbetalinger på 30 millioner kroner innregnet som kostnad, sammenlignet med 35 millioner kroner i 2008.

Risikotabellen K2005 anvendes for død og levealder, mens risikotabellen for uføre på hovedordningen er basert på KU, som er Storebrands forsterkede uføretariff. Den forventede gjennomsnittlige levealder i risikotabellene er 81 år for menn og 85 år for kvinner. Nedenfor er det vist et utvalg fra risikotabellene. Tabellen viser sannsynligheten for at en ansatt i en gitt aldersgruppe blir ufør eller dør innen ett år, samt forventet levealder.

Alder	Uføre %		Død %		Forventet levealder	
	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne
20	0,12	0,15	-	-	79,00	83,34
40	0,21	0,35	0,09	0,05	79,35	83,60
60	1,48	1,94	0,75	0,41	80,94	84,57
80	-	-	6,69	4,31	87,04	88,97

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi per 31. desember 2009 og 2008. Beregningene av de ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsene per 31. desember 2009 er basert på eksisterende medlemsdata per 22. oktober 2009. For 2008 ble beregningene av pensjonsforpliktelsene basert på medlemsdata per 24. oktober 2008.

De aktuariemessige beregningene av de ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsene er utført av eksterne aktuarer. Nåverdien av de ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsene, inneværende periodes pensjonsopptjening og tidligere års pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av lineær opptjeningsmodell.

Ansatte som forlater selskapet før pensjonsalder mottar fripolise. Telenor Pensjonskasse forvalter noen av disse og dette påvirker ikke konsernet. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser er konsernet fritatt for ytterligere forpliktelser ovenfor den tidligere ansatte som fripolisen gjelder. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripolisene, og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Da Telenor AS (nå Telenor ASA) ble etablert i 1995 fikk de ansatte fripoliser i Statens Pensjonskasse. Ansatte som har vært medlem av Statens Pensjonskasse vil ha opptjente rettigheter som dekker deler av den totale pensjonen. Utbetalingene fra Statens Pensjonskasse blir justert i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Verdien av disse fripolisene ble først fastsatt i 2009 som resultat av et prosjekt hos Statens Pensjonskasse. Basert på disse oppdaterte verdiene har den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen for konsernet blitt redusert med 275 millioner kroner i 2009. Beløpet inngår i netto aktuariemessige gevinster som ikke er innregnet i oppstilling av finansiell stilling.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Endring i beregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser ¹⁾		
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 1. januar	7 843	6 282
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	495	548
Rentekostnad	306	315
Aktuarmessige gevinster og tap	(738)	296
Avkorting og oppgjør	(1 872)	(95)
Tilgang og avgang	(2)	611
Utbetaling av ytelser/fripoliser	(181)	(147)
Reklassifisert til gjeld holdt for salg	(20)	-
Omregningsdifferanser	(49)	33
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	5 783	7 843
Endring i pensjonsmidler		
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	4 165	3 868
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	768	(365)
Avkorting og oppgjør	(1 062)	(8)
Tilgang og avgang	(2)	393
Premieinnbetaling	393	348
Utbetaling av ytelser/fripoliser	(73)	(79)
Reklassifisert til gjeld holdt for salg	(7)	-
Omregningsdifferanser	(9)	9
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31. desember	4 173	4 165
Netto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	1 610	3 677
Netto aktuarmessige gevinster og tap som ikke er innregnet i oppstilling av finansiell stilling ¹⁾	479	(1 044)
Netto innregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser inkludert arbeidsgiveravgift per 31. desember	2 089	2 634
Netto innregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 1. januar	2 634	2 251
Tilgang og avgang	-	215
Netto pensjonskostnader	(3)	560
Premieinnbetalinger	(393)	(348)
Utbetaling av ytelser/fripoliser	(57)	(43)
Arbeidsgiveravgift på innbetalinger	(50)	(26)
Reklassifisert til gjeld holdt for salg	(3)	-
Omregningsdifferanser	(38)	25
Netto innregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser inkludert arbeidsgiveravgift per 31. desember (note 26)	2 089	2 634

¹⁾ Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser samt netto aktuarmessige gevinster og tap som ikke er innregnet i balansen inkluderer arbeidsgiveravgift

Beløp for inneværende og fire foregående perioder er som følger:

BELØP I MILLIONER KRONER, UNNTATT PROSENTBELØP	2009	2008	2007	2006	2005
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	5 783	7 843	6 283	6 349	6 052
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31. desember	4 173	4 165	3 868	4 042	3 896
Netto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	1 610	3 677	2 415	2 307	2 156
Faktabaserte justeringer av ytelsesbaserte forpliktelser i %	13,2	0,5	(1,3)	(1,8)	0,4
Avvik mellom forventet og virkelig avkastning av pensjonsmidler i %	12,7	(15,6)	(2,9)	2,3	3,8

Faktabaserte justeringer er virkningene av differanser mellom de tidligere aktuarmessige forutsetningene og hva som faktisk skjedde.

Forutsetninger brukt til å fastsette pensjonsforpliktelser for norske selskaper per 31. desember

	2009	2008
Diskonteringsrente i %	5,0	4,4
Årlig lønnsvekst i %	4,5	4,0
Økning i grunnbeløp (G) i %	4,5	4,0
Fratredelsesrate i %	8,0	10,0
Forventet gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid i antall år	8,2	9,0
Årlig regulering av pensjoner i %	4,0	3,5

Forutsetninger brukt til å fastsette netto pensjonskostnader for norske selskaper for året

	2009	2008
Diskonteringsrente i %	4,4	4,9
Avkastning på pensjonsmidler i %	5,8	6,5
Årlig lønnsvekst i %	4,0	4,3
Økning i grunnbeløp (G) i %	4,0	4,3
Fratredelsesrate i %	10,0	10,0
Forventet gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid i antall år	9,0	9,0
Årlig regulering pensjoner i %	3,5	3,8

Forutsetningene er fastsatt basert på en internt utviklet modell og er vurdert opp mot veiledning utgitt av Norsk Regnskapsstiftelse (NRS). Diskonteringsrenten for de ytelsesbaserte pensjonsplanene i Norge er estimert med grunnlag i rentenivået på norske statsobligasjoner. Gjennomsnittlig gjenværende tid til utbetaling ble beregnet til 24 år og diskonteringsrenten ble estimert som en 24-årsrente basert på tyske rentepapirer med lang løpetid ettersom den lengste løpetiden i Norge er 10 år. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Diskonteringsrenten per 31. desember 2009 ble fastsatt til 5,0 %, sammenlignet med 4,5 % i veiledningen fra NRS. Forventet avkastning er basert på allokeringen av eiendeler i Telenor Pensjonskasse, se tabell nedenfor. Fremtidig lønnsvekst er satt til 4,5 % som er samme sats som i veiledningen fra NRS. Økning i grunnbeløp (G) er satt til 4,5 % sammenlignet med 4,25 % i veiledningen fra NRS. Fremtidig pensjonsregulering er satt 0,5 prosentpoeng under grunnbeløp (G) basert på historiske observasjoner i konsernet.

Pensjonskostnader

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	(495)	(548)
Rentekostnad	(306)	(315)
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	214	275
Gevinst/tap ved avkorting og oppgjør	810	80
Innregnet aktuarmessige gevinster og tap	(220)	(52)
Netto pensjonskostnader inkl. arbeidsgiveravgift	3	(561)
Innskuddsbaserte pensjonsplaner	(552)	(459)
Totale pensjonskostnader innregnet i årets resultat	(548)	(1 019)

Prosentvis fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier per 31. desember var:

Investeringskategori

	2009	2008
Obligasjoner i %	63	60
Aksjer i %	24	23
Eiendom i %	10	13
Annet i %	3	4
Sum	100	100

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er i hovedsak valutasikret. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Valutasikring av utenlandske aksjer vurderes per investering.

Telenor Pensjonskasse eier bygninger og eiendommer som tidligere var eid av konsernet. Verdivurderingen er foretatt av et uavhengig takstselskap. Omtrent 40 % av bygningsmassen målt i markedsverdi brukes av konsernet gjennom interne leieavtaler.

Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidler var 6,3 % per 31. desember 2009. Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidlene er basert på en estimert statsobligasjonsrente per 31. desember 2009, justert for renteforskjeller for ulike investeringskategorier for pensjonsmidlene. Den forventede langsiktige avkastningen er basert på langsiktig historisk avkastning.

Konsernet forventer å tilføre Telenor Pensjonskasse om lag 281 millioner kroner i pensjonsmidler i 2010.

Per 31. desember 2009 var estimerte pensjonskostnader for 2010 for ytelsesbaserte pensjonsplaner i Norge 266 millioner kroner. Konsernselskaper utenfor Norge har hovedsakelig innskuddsbaserte ordninger. Kostnader relatert til ytelsesordninger utenfor Norge utgjorde mindre enn 10 % av den samlede kostnaden for ytelsesbaserte ordninger i 2009 og ingen kostnadsestimater for disse ordningene er beregnet.

Enkelte svenske selskaper i konsernet har ytelsesbaserte flerforetaksordninger. Det er ikke mulig for administrator av ordningene å beregne konsernets andel av eiendeler og gjeld, og de blir derfor innregnet som innskuddsbaserte pensjonsplaner.

Telenor Sverige har en ytelsesbasert pensjonsordning med 917 aktive medlemmer per 31. desember 2009 (822 i 2008). Ordningen hadde en regnskapsført forpliktelse på 239 millioner kroner per 31. desember 2009 og 238 millioner kroner per 31. desember 2008. I 2009 og 2008 ble henholdsvis 26 millioner og 25 millioner kroner kostnadsført. Forutsetningene for beregningene er satt i henhold til anbefalte nivåer fra svenske aktuarer. Diskonteringsrenten som ble benyttet for pensjonsberegningene per 31. desember 2009 var 4,0 %, mens fremtidig lønnsvekst ble satt til 3,0 %, identisk med forutsetningene som ble benyttet per 31. desember 2008.

Tabellen nedenfor viser estimat for potensielle effekter ved en endring i visse forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner i Norge. Estimaten er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2009. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

BELØP I MILLIONER KRONER	Diskonterings- rente		Årlig lønnsvest		Økning i grunnbeløp (G)		Årlig regulering av pensjoner		Fratredelses- rate	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+4 %	-4 %
ENDRING I % ER PROSENTPOENG										
Endring i pensjon:										
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	(797)	1 027	553	(500)	(199)	167	627	(522)	(175)	218
Innregnede aktuarmessige gevinster og tap	(95)	-	-	(58)	(22)	-	-	(61)	(18)	-
Periodens netto pensjonskostnader inkludert effekt av innregnede aktuarmessige gevinster og tap (som vist ovenfor)	(181)	111	60	(112)	(43)	18	68	(118)	(38)	24

28 // Leverandørgjeld, annen kortsiktig gjeld og ikke-rentebærende finansielle forpliktelser

Langsiktig ikke-rentebærende finansielle forpliktelser

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Finansielle derivater (se note 31)	437	561
Andre langsiktige ikke-rentebærende finansielle forpliktelser	281	383
Sum langsiktige ikke-rentebærende finansielle forpliktelser	718	944

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Leverandørgjeld	7 606	7 354
Påløpte kostnader	10 124	11 130
Gjeld til tilknyttede selskaper	5	5
Sum leverandørgjeld og annen finansiell kortsiktig gjeld	17 735	18 489
Utsatte tilknytningsinntekter	710	840
Forskuddsbetalt inntekt	5 361	5 754
Skyldige offentlige avgifter, skattetrekk og lignende	3 555	3 593
Sum annen kortsiktig gjeld	9 626	10 187
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	27 361	28 676

Kortsiktige ikke-rentebærende finansielle forpliktelser

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Finansielle derivater (se note 31)	147	469
Andre kortsiktige ikke-rentebærende finansielle forpliktelser	897	908
Sum kortsiktige ikke-rentebærende finansielle forpliktelser	1 044	1 377

Det vises til note 31 for informasjon om virkelig verdi av finansielle derivater og gruppering av finansielle instrumenter i bestemte klasser.

29 // Rentebærende gjeld

BELØP I MILLIONER KRONER	2009			2008		
	Kortsiktig rente- bærende gjeld	Langsiktig rente- bærende gjeld	Totalt	Kortsiktig rente- bærende gjeld	Langsiktig rente- bærende gjeld	Totalt
Rentebærende gjeld						
innregnet til amortisert kost:						
– Banklån	2 021	4 591	6 612	6 870	5 647	12 517
– Finansielle leieavtaler	213	888	1 101	375	1 351	1 726
– Obligasjoner og sertifikatlån	3 435	8 471	11 906	7 838	11 208	19 046
– Annen gjeld	546	977	1 523	498	1 224	1 722
Rentebærende gjeld som er virkelig verdi-sikret	168	18 032	18 200	-	21 022	21 022
Sum rentebærende gjeld	6 383	32 959	39 342	15 581	40 452	56 033

Langsiktig rentebærende gjeld

BELØP I MILLIONER KRONER	Selskap/segment	Gjeldsinstrument	Valuta	Gjennom- snittlig rente i % 31.12.09	Gjeld før	Gjeld etter	Gjeld før	Gjeld etter	
					rente- og valuta- bytte- avtaler 31.12.09	rente- og valuta- bytte- avtaler 31.12.09	rente- og valuta- bytte- avtaler 31.12.08	rente- og valuta- bytte- avtaler 31.12.08	
	Telenor ASA	EMTN program	EUR	2,4	22 062	13 377	3,8	25 737	11 669
		Ramme EUR 7 500	NOK	4,2	2 189	3 835	6,1	2 186	11 391
			SEK	2,9	243	3 687	4,2	1 180	3 350
			HUF	7,2	-	490	-	-	-
			USD	1,1	-	3 543	3,3	-	3 236
			JPY	-	438	-	-	543	-
	Telenor ASA	Obligasjoner	NOK	7,4	198	198	7,4	198	198
	Telenor ASA	GSM-lisenser ¹⁾	NOK	4,7	77	77	4,7	84	84
	Sum Telenor ASA				25 207	25 207		29 928	29 928
	DiGi	Lån fra finansielle institusjoner	MYR	5,1	796	796	5,2	202	202
	DiGi	Obligasjoner	MYR	4,6	505	505	-	-	-
	Grameenphone	Lån fra finansielle institusjoner	USD	-	-	-	5,8	43	43
	Grameenphone	Lån fra finansielle institusjoner	NOK	-	-	-	4,0	4	4
	Grameenphone	Lån fra finansielle institusjoner	BDT	13,5	77	77	13,5	139	139
	Grameenphone	Lån fra NORAD	NOK	-	-	-	3,4	8	8
	Grameenphone	Finansiell leasing	BDT	15,0	419	419	15,0	513	513
	Grameenphone	Obligasjoner	BDT	-	-	-	14,5	428	428
	Danmark	Finansiell leasing	DKK	5,9	158	158	6,3	211	211
	Danmark	UMTS-lisenser ¹⁾	DKK	7,6	201	201	3,7	280	280
	Sverige	Finansiell leasing	SEK	5,0	215	215	5,1	230	230
	Tameer Microfinance Bank Ltd	Lån fra finansielle institusjoner	USD	-	21	-	-	26	-
	Tameer Microfinance Bank Ltd	Lån fra finansielle institusjoner	PKR	15,7	-	21	17,8	-	26
	Telenor Pakistan	GSM-lisenser ¹⁾	USD	5,0	558	558	4,6	747	747
	DTAC	Lån fra finansielle institusjoner	USD	-	571	-	-	957	-
	DTAC	Lån fra finansielle institusjoner	JPY	-	462	-	-	994	-
	DTAC	Lån fra finansielle institusjoner	THB	2,2	87	1 120	5,0	202	2 153
	DTAC	Obligasjoner	THB	5,6	867	867	6,2	1 344	1 358
	EDB Business Partner	Lån fra finansielle institusjoner	NOK	2,7	1 730	1 730	6,0	1 860	1 860
	EDB Business Partner	Lån fra finansielle institusjoner	SEK	1,5	849	849	4,9	1 219	1 219
	EDB Business Partner	Finansiell leasing	NOK	5,0	97	97	5,1	133	133
	EDB Business Partner	Obligasjoner	NOK	-	-	-	6,4	600	600
	Telenor Satellite Broadcasting AS	Finansiell leasing	GBP	-	-	-	-	181	-
	Telenor Satellite Broadcasting AS	Finansiell leasing	NOK	-	-	-	3,5	-	181
		Derivater utpekt til virkelig verdi-sikring ²⁾		-	-	-	-	14	-
		Annen langsiktig rentebærende gjeld		-	139	139	-	189	189
	Sum datterselskaper				7 752	7 752		10 524	10 524
	Sum langsiktig rentebærende gjeld				32 959	32 959		40 452	40 452

¹⁾ Netto nåverdi av fremtidige utbetalinger for mobilisenser.

²⁾ Rentebytteavtaler brukt for å konvertere kontantstrømmene i et utstedt lån fra fast til flytende rente og som oppfyller kravene til regnskapsmessig virkelig verdi-sikring. Disse derivatene klassifisert brutto som finansielle eiendeler (se note 23) eller rentebærende gjeld i henhold til IAS 39.

Kortsiktig rentebærende gjeld

BELØP I MILLIONER KRONER			Gjeld før			Gjeld etter		
Selskap/segment	Gjeldsinstrument	Valuta	Gjennom-	rente- og	rente- og	Gjennom-	rente- og	rente- og
			snittlig	valuta- bytte- avtaler	valuta- bytte- avtaler	snittlig	valuta- bytte- avtaler	valuta- bytte- avtaler
			rente i %	31.12.09	31.12.09	rente i %	31.12.08	31.12.08
Telenor ASA	Banklån (Ramme EUR 500)	NOK	-	-	-	4,2	4 928	4 928
Telenor ASA	Euro Commercial	NOK	-	-	-	5,5	-	630
	Paper program (ECP)	USD	-	-	-	3,0	-	337
	Ramme EUR 1 000	EUR	1,0	582	582	6,4	1 420	453
Telenor ASA	Sertifikatlån	NOK	2,4	1 000	1 000	6,7	1 445	1 445
Telenor ASA	EMTN program							
	Ramme EUR 7 500	NOK	-	-	-	7,6	-	1 332
		SEK	1,4	730	730	6,5	-	345
		EUR	-	-	-	5,8	2 959	1 282
Telenor ASA	GSM-lisenser ¹⁾	NOK	4,7	12	12	4,7	12	12
Sum Telenor ASA				2 324	2 324		10 764	10 764
DiGi	Lån fra finansielle institusjoner	MYR	5,2	169	169	4,9	202	202
DiGi	Sertifikatlån	MYR	2,4	84	84	4,1	399	399
Grameenphone	Lån fra finansielle institusjoner	USD	4,7	36	36	5,8	85	85
Grameenphone	Lån fra finansielle institusjoner	NOK	2,5	4	4	4,0	4	4
Grameenphone	Lån fra finansielle institusjoner	BDT	13,5	38	38	14,2	554	554
Grameenphone	Lån fra NORAD	NOK	3,4	8	8	3,4	8	8
Grameenphone	Finansiell leasing	BDT	-	-	-	15,0	118	118
Danmark	Finansiell leasing	DKK	5,9	5	5	6,3	5	5
Danmark	UMTS-lisenser ¹⁾	DKK	4,0	36	36	3,7	41	41
Sverige	Finansiell leasing	SEK	5,0	4	4	5,1	4	4
Telenor Pakistan Ltd	GSM-lisenser ¹⁾	USD	5,0	87	87	4,6	104	104
DTAC	Lån fra finansielle institusjoner	USD	-	216	-	-	237	-
DTAC	Lån fra finansielle institusjoner	JPY	-	341	-	-	311	-
DTAC	Lån fra finansielle institusjoner	THB	1,7	87	644	4,5	101	649
DTAC	Obligasjoner	THB	3,9	607	607	5,9	1 613	1 613
Uninor	Lån fra finansielle institusjoner	INR	11,8	991	991	-	-	-
Uninor	Konvertible obligasjoner	INR	16,8	310	310	-	-	-
Datamatrix AS	Lån fra finansielle institusjoner	NOK	-	-	-	3,1	45	45
Cinclus Technology	Lån fra Skagerak Energi	NOK	-	-	-	7,8	204	204
Cinclus Technology	Lån fra finansielle institusjoner	SEK	-	-	-	2,8	246	246
Cinclus Technology	Betalingsforpliktelse for aksjekjøp	SEK	-	-	-	5,0	55	55
Oy Cinclus Technology Ab	Lån fra finansielle institusjoner	EUR	-	-	-	3,1	41	41
Telenor Satellite Broadcasting AS	Finansiell leasing ²⁾	GBP	-	167	-	-	198	-
Telenor Satellite Broadcasting AS	Finansiell leasing ²⁾	NOK	1,5	-	167	3,5	-	198
EDB Business Partner	Lån fra finansielle institusjoner	NOK	2,7	140	140	-	-	-
EDB Business Partner	Finansiell leasing	NOK	5,0	36	36	5,0	39	39
EDB Business Partner	Obligasjoner	NOK	2,5	600	600	-	-	-
AeroMobile Ltd	Lån fra finansielle institusjoner	USD	-	-	-	3,1	116	116
	Annen kortsiktig rentebærende gjeld		-	93	93	-	87	87
Sum datterselskaper				4 059	4 059		4 817	4 817
Sum kortsiktig rentebærende gjeld				6 383	6 383		15 581	15 581

¹⁾ Netto nåverdi av fremtidige utbetalinger for mobilisenser.

²⁾ Satellitt-leieavtaler (Thor II og III). Denne finansieringen er garantert av Telenor ASA, se note 32.

Alle Telenor ASAs utestående lån er usikrede. Låneavtalene, unntatt sertifikater, inneholder bestemmelser som begrenser muligheten til å pantsette eiendeler for å sikre framtidige lån uten å gi tilsvarende sikkerhet til eksisterende långivere (negativ pantsettelseserklæring) og inneholder visse begrensninger knyttet til salg av vesentlige datterselskaper og eiendeler.

Lån utstedt under Telenor ASAs EMTN program er basert på dokumentasjon som er vanligvis brukt for investeringsgrad långivere på euroobligasjonsmarkedet. Telenor ASAs utestående obligasjonslån utstedt under eksisterende EMTN program har en klausul om at i tilfelle en annen aksjonær enn representanter for kongeriket Norge direkte eller indirekte eier mer enn 50 % av aksjene og en slik endring i eierfordelingen samtidig medfører en nedgradering av Telenor ASAs gjeld til en rating som er lavere enn investeringsgrad, vil lånegiverne kunne kreve lånet tilbakebetalt til pari kurs inkludert påløpte renter. En full beskrivelse av denne "Change of Control" klausulen finnes under "Final Terms" for hver obligasjonsutstedelse.

Rentebærende gjeld i datterselskaper er normalt ikke garantert av Telenor ASA og låneavtalene inneholder vanlige klausuler og betingelser, inkludert begrensninger på å overføre midler til Telenor ASA i form av utbytte eller lån. Det er også en betingelse i satellitt-leieavtalene som, innebærer at dersom Telenor ASA blir nedgradert, har den andre part rett til å kreve at Telenor ASA velger å enten pantsette eiendeler eller avslutte leieavtalene.

Konsernet inngikk i 1999 og 2003 Cross Border QTE leieavtaler for GSM-mobiltelefonnett og fasttelefonnett. GSM-mobiltelefonnett QTE leieavtaler var terminert i 2009. Avtalene innebar at konsernet har plassert nåverdien av betalingsforpliktelsene i finansinstitusjoner og statsgaranterte verdipapirer (US Government related securities). Leieforpliktelsene og plasseringene er innregnet netto i oppstillingen av finansiell stilling og er ikke reflektert i tabellene over. Se også notene 20, 30 og 32.

Referanserentene benyttet som basis for fastsettelse av de flytende rentene er LIBOR, NIBOR, EURIBOR, BIBOR, SIBOR, KIBOR, CIBOR og STIBOR.

30 // Finansiell risikostyring

Kapitalstyring

Konsernets prioriteringer og retningslinjer for kapitalstyring er:

1. Opprettholde en solid finansiell stilling
2. Returnere til en aksjonærvennlig utdelingspolitikk
3. Foreta disiplinerte og utvalgte sammenslåinger og kjøp/salg av selskaper

Hovedprioriteringen for kapitalallokeringen er å opprettholde en solid finansiell stilling ved å holde forholdet rapportert netto gjeld/EBITDA under 1,6 for å sikre tilgang til finansiering ved å ha en høy kredittverdighet (Investment Grade). Per 31. desember 2009 var rapportert netto gjeld/EBITDA på 0,8 og Telenor ASAs langsiktige kredittverdighet var A3, stabil utsikt (Moody's) og A-, negative utsikt (Standard & Poor's). Standard & Poor's satte 10. februar 2010 den langsiktige kredittverdigheten til Telenor ASA på Credit Watch med negative implikasjoner som et resultat av styrets anbefaling om å betale utbytte for regnskapsåret 2009.

Styret i Telenor ASA har foreslått å betale utbytte på 2,50 kroner per aksje for regnskapsåret 2009, med utbetaling i 2010. Den ordinære dividendepolitikken vil bli gjenopptatt fra regnskapsåret 2010 med utbetaling i 2011. Retningslinjen er å utbetale et årlig utbytte tilsvarende 40-60 % prosent av et normalisert årsresultat med sikte på en relativt jevn vekst i årlig ordinært utbytte per aksje.

Konsernets kapitalstruktur består av gjeld, inkludert rentebærende gjeld som beskrevet i note 29, kontanter og kontantekvivalenter og egenkapital som kan tilskrives aksjonærene i Telenor ASA slik det er presentert i oppstillingen av endring i egenkapital og i note 25, ekskludert føringer vedrørende kontantstrømsikringer.

For å styre og endre kapitalstrukturen kan konsernet justere nivået på utbytte til aksjonærene, tilbakebetale kapital til aksjonærene, foreta tilbakekjøp, salg av egne aksjer eller utstede nye aksjer.

Datterselskapene i konsernet har en kapitalstruktur som reflekterer kapitalkostnaden, markedsbetingelser, juridiske og skattemessige forhold samt andre relevante vurderingskriterier i hvert enkelt tilfelle.

Finansiell risiko

Telenor ASAs finansavdeling er ansvarlig for finansiering og styring av valutarisiko, renterisiko, kredittrisiko og likviditetsstyring for morskapet og for selskaper som eies mer enn 90 % direkte eller indirekte av Telenor ASA. Selskaper som eies mindre enn 90 % har vanligvis selvstendig finansiering.

Konsernet har en begrenset aktivitet knyttet til egenhandel i renter og valuta. Per 31. desember 2009 og 2008 hadde konsernet ingen utestående åpne handelsposisjoner.

Likviditetsrisiko

Konsernet legger vekt på finansiell fleksibilitet. En viktig del av arbeidet for å oppnå dette målet er å minimere likviditetsrisikoen gjennom å sikre tilgang til et diversifisert sett av finansieringskilder. Telenor ASA utsteder gjeld i det norske og utenlandske kapitalmarkedet hovedsakelig gjennom sertifikater og obligasjoner. Konsernet benytter Euro sertifikatprogram, U.S. sertifikatprogram, Euro Medium Term Note Program (EMTN) og det norske kapitalmarkedet. Telenor ASA har også etablert forpliktende syndikerte kredittfasiliteter på 1,5 milliarder euro med forfall i 2012 og 1,0 milliarder euro med forfall i 2013. I tillegg har DTAC etablert forpliktende kredittfasiliteter på 6,0 milliarder thailandske baht, med forfall i 2011. Unitech Wireless har etablert en kortsiktig brofinansiering på 25,0 milliarder indiske rupees med forfall i august 2010, hvorav 8,0 milliarder indiske rupees er trukket per 31. desember 2009.

Telenor ASA lanserte 8. mars et betinget tilbakekjøp av den utestående obligasjonen FRN €500 mill med forfall 2011 og betinget tilbakekjøp og samtykkeerklæring av obligasjonen €500 mill 5,875 % med forfall 2012. Hovedformålet med tilbakekjøpet av obligasjonene er å forlenge Telenor ASAs forfallsprofil.

Tabellen under viser forfallsprofilen på konsernets finansielle forpliktelser (i nominelle beløp).

BELØP I MILLIONER KRONER	Total per 31.12.09	< 1 år	1–3 år	3–6 år	6–9 år	>9 år	Ikke spesifisert
Rentebærende gjeld							
Banklån	6 612	2 021	2 264	2 327	-	-	-
Obligasjons- og sertifikatlån	28 842	3 603	11 242	5 682	8 315	-	-
Finansielle leieavtaler	1 101	213	92	70	86	640	-
Annen rentebærende gjeld	2 787	546	585	622	1 015	19	-
Sum rentebærende gjeld	39 342	6 383	14 183	8 701	9 416	659	-
Ikke-rentebærende gjeld							
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	27 361	27 361	-	-	-	-	-
Annen kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	1 892	1 892	-	-	-	-	-
Annen langsiktig ikke-rentebærende gjeld	4 670	-	-	-	-	-	4 670
Sum ikke-rentebærende gjeld	33 923	29 253	-	-	-	-	4 670
Total	73 265	35 636	14 183	8 701	9 416	659	4 670

Fremtidige rentebetalinger	6 143	1 442	2 497	1 576	628	-	-
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------	----------	----------

BELØP I MILLIONER KRONER	Total per 31.12.08	< 1 år	1–3 år	3–6 år	6–9 år	>9 år	Ikke spesifisert
Rentebærende gjeld							
Banklån	12 517	6 870	2 407	3 211	29	-	-
Obligasjons- og sertifikatlån	40 055	7 838	10 542	11 122	10 553	-	-
Finansielle derivater	13	-	13	-	-	-	-
Finansielle leieavtaler	1 726	375	274	128	114	835	-
Annen rentebærende gjeld	1 722	498	351	492	286	95	-
Sum rentebærende gjeld	56 033	15 581	13 587	14 953	10 982	930	-
Ikke-rentebærende gjeld							
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	28 676	28 676	-	-	-	-	-
Annen kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	2 233	2 233	-	-	-	-	-
Annen langsiktig ikke-rentebærende gjeld	5 259	-	-	-	-	-	5 259
Sum ikke-rentebærende gjeld	36 168	30 909	-	-	-	-	5 259
Total	92 201	46 490	13 587	14 953	10 982	930	5 259

Fremtidige rentebetalinger	8 629	2 167	3 052	2 398	1 012	-	-
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	----------	----------

Konsernet benytter sertifikatlån, kontanter og kontantekvivalenter og kredittfasiliteter til å styre kortsiktig likviditetsbehov. Langsiktige likviditetsbehov sikres ved å utstede gjeld i kapitalmarkedene, eller ved emisjon.

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko knyttet til finansiering av konsernets investeringer og styring av konsernets likviditetsstrømmer og markedsutvikling. Endring i markedsrentene påvirker virkelig verdi av eiendeler og gjeld. Renteinntekter og rentekostnader innregnet i resultatet påvirkes av renteendringer i markedet.

Hovedmålet i forbindelse med styring av renterisiko er å redusere den finansielle risikoen, samt og minimere rentekostnaden over tid. En andel av den gjelden som utstedes av konsernet er obligasjoner med fast rente (70 % av utestående obligasjonslån før rentebytteavtaler per 31. desember 2009 og 70 % per 31. desember 2008). Konsernet anvender rentederivater for å styre porteføljens renterisiko. Dette omfatter typisk rentebytteavtaler, mens fremtidige renteavtaler og renteopsjoner brukes i mindre omfang.

I henhold til konsernets finansielle retningslinjer skal gjennomsnittlig rentebinding (durasjon) ligge innenfor et bånd på 0,5 og 2,5 år. Per 31. desember 2009 var den gjennomsnittlige rentebindingen 1,6 år (0,8 år per 31. desember 2008).

Derivater utpekt som sikringsinstrumenter for kontantstrømsikring

Den vesentligste delen av konsernets effektive kontantstrømsikringer er knyttet til valutarisiko og renterisiko. Konsernet sikrer noen forventede utbetalinger i utenlandsk valuta ved å inngå valutaterminkontrakter. Renterisiko for noen obligasjoner med flytende rente er blitt sikret ved å benytte rentebytteavtaler der konsernet mottar flytende og betaler fast rente. I tillegg er noen fremtidige kjøp av elektrisitet sikret ved hjelp av kraftkontrakter.

Tabellen under viser den effektive og den ineffektive delen av konsernets kontantstrømsikringer og beløpet som er innregnet i øvrige resultatelementer i perioden. Den ineffektive delen er innregnet på linjen netto valuta gevinst (tap) under finansposter i resultatregnskapet.

Kontantstrømsikringer

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kontantstrømsikring reserve i egenkapital ved årets begynnelse	(397)	(22)
Endringer i virkelig verdi på derivater	(350)	(394)
Sikringsineffektiv del innregnet i resultatregnskapet	16	8
Overført til varige driftsmidler i oppstilling av finansiell stilling	-	11
Endringer i virkelig verdi på derivatet innregnet som øvrige resultatelementer	(334)	(375)
Kontantstrømsikring reserve i egenkapital ved årets slutt	(731)	(397)

Virkelig verdi av finansielle instrumenter utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009		2008	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Virkelig verdi per 31. desember				
Instrumenter i kontantstrømsikringer	54	(182)	161	(316)

Beløpet som er innregnet mot øvrige resultatelementer i egenkapitalen per 31. desember 2009 er ikke forventet å bli fjernet og er ikke forventet å treffe resultatet i løpet av 2010.

Derivater utpekt som sikringsinstrumenter for virkelig verdi-sikring

Konsernet anvender to sikringsstrategier som kvalifiserer for sikringsbokføring av virkelig verdi. Den første er å utstede en fastrenteobligasjon i den valuta det skal skaffes finansiering, for så å verdisikre denne obligasjonen med en rentebytteavtale hvor konsernet mottar fast og betaler flytende rente.

Den andre sikringsstrategien er å sikre en fastrenteobligasjon som er utstedt i en annen valuta enn lokal valuta med en rente- og valutabytteavtale der konsernet mottar fast rente i utenlandsk valuta og betaler flytende rente i lokal valuta.

Tabellen under viser den effektive og den ineffektive delen av konsernets virkelig verdi-sikringer. Den ineffektive delen er innregnet i resultatregnskapet på linjen netto verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet. Den effektive delen vil bli innregnet mot den samme linjen i resultatregnskapet, men vil bli utlignet av effekten av det underliggende sikringsobjektet.

Virkelig verdi-sikringer

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Netto gevinst/(tap) i resultatregnskapet på sikringsobjekter	(159)	(919)
Netto gevinst/(tap) i resultatregnskapet på sikringsinstrumenter	297	943
Sikringsineffektivitet	138	24
Effekt av opphør av sikringsforhold – objektet ført til amortisert kost	(15)	7

Rentebytteavtaler brukes også med jevne mellomrom for å rebalansere porteføljen i henhold til durasjonsintervallet i konsernets finansielle retningslinjer. Disse derivatene kvalifiserer normalt ikke for sikringsbokføring.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter utpekt som sikringsinstrumenter i virkelig verdi-sikringer:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009		2008	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Virkelig verdi per 31. desember				
Instrumenter i virkelig verdi-sikringer	1 016	-	1 139	(14)

Sensitivitetsanalyse med hensyn på renterisiko

Effekter knyttet til endringer av virkelig verdi

Konsernet beregner sensitiviteten på endringer av virkelig verdi ved å simulere et parallelt skift i rentekurven for alle relevante valutaer. For hver simulering vil samme skift i rentekurven bli benyttet for alle valutaer. Sensitivitetsanalysen er kun benyttet på finansielle eiendeler og gjeld som representerer en vesentlig rentebærende posisjon.

Basert på utførte simuleringer vil effekten av en 10 prosent endring i rentekurven per 31. desember 2009, representere en økning i virkelig verdi på finansielle instrumenter med maksimalt 179 millioner kroner (158 millioner kroner per 31. desember 2008) eller en reduksjon av virkelig verdi på finansielle instrumenter med maksimalt 177 millioner kroner (159 millioner kroner per 31. desember 2008).

Resultateffektene vil være vesentlig mindre da konsernet regnskapsfører rentebærende gjeld til amortisert kost, og fordi virkelig verdi-sikringer blir benyttet. Dette fører til en symmetrisk behandling i resultatregnskapet. Basert på de samme simuleringer som nevnt over ville resultateffekten i 2009, ved en 10 prosent reduksjon i rentekurven, vært en verdireduksjon på maksimalt 18 millioner kroner eller en verdøkning på maksimalt 18 millioner kroner ved en tilsvarende økning i rentekurven. For 2008 ville resultateffektene vært henholdsvis en verdireduksjon på maksimalt 2 millioner kroner og en verdøkning på maksimalt 3 millioner kroner.

Effekter knyttet til rentekostnad

Endringer i rentenivået på lån med flytende rente, vil også ha effekt på rentekostnaden i konsernet. Sensitivitetsanalysen er utført for lån med flytende rente, og reflekterer en endring i rentenivået med 10 prosent ved utgangen av året. Dersom alle renter for alle valutaer hadde blitt redusert/økt med 10 prosent for Telenor ASA og alle datterselskaper, med alle andre variabler holdt konstant, så ville rentekostnaden for konsernet vært 131 millioner kroner høyere/lavere per 31. desember 2009 (173 millioner kroner per 31. desember 2008).

Valutarisiko

Konsernet er eksponert overfor endringer i verdien på norske kroner relativt til andre valutaer. Den balanseførte verdien av konsernets nettoinvesteringer i utlandet vil variere med endringer i kronekursen og dette vil endre øvrige resultateffekter som del av totalresultatet. Konsernets regnskapsmessige resultat vil påvirkes av endringer i valutakursen, ettersom resultatene fra selskapene i utlandet regnes om til norske kroner til gjennomsnittskurs i perioden. Hvis disse selskapene betaler utbytte, vil det typisk skje i andre valutaer enn norske kroner. Valutarisiko knyttet til enkelte nettoinvesteringer i utlandet er delvis sikret ved å utstede finansielle instrumenter i de aktuelle valutaene der det er hensiktsmessig. Typisk vil det benyttes en kombinasjon av lån (sertifikater og obligasjoner) og valutaderivativer (terminkontrakter og valutabytteavtaler) for dette formålet.

Valutaeksponering oppstår også når et datterselskap har andre transaksjoner med oppgjør i annen valuta enn sin lokale valuta, inkludert når det er gjort avtaler om kjøp eller salg av eierandeler i selskaper med oppgjør i annen valuta enn lokal valuta. Forpliktende kontantstrømmer i utenlandsk valuta større enn 50 millioner kroner sikres økonomisk ved hjelp av terminkontrakter. Regnskapsmessig kontantstrømsikring blir benyttet for disse transaksjonene dersom det er mulig.

Valutaeksponering knyttet til gjeldsinstrumenter i utenlandske datterselskaper er også en del av den finansielle risikoeksponeringen til konsernet. Valutabytteavtaler brukes i noen tilfeller for å eliminere denne valutarisikoen. Regnskapsmessig virkelig verdi-sikring blir da benyttet dersom det er mulig.

Kortsiktige valutabytteavtaler brukes ofte i forbindelse med likviditetsstyring. Det er ikke etablert noe regnskapsmessige sikringsforhold i forbindelse med disse derivatene.

Derivativer (og andre finansielle instrumenter) utpekt som sikringsinstrumenter for sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk valuta

Per 31. desember 2009 og 2008 har større sikringsposisjoner blitt utpekt som sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk valuta. Se note 25, oppstilling av totalresultat og konsernets oppstilling av endring i egenkapitalen for valutaeffekter innregnet i øvrige resultatelementer som en del av totalresultatet som et resultat av sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk valuta. Det er ingen ineffektivitet i årene som avsluttes 31. desember 2009 og 2008.

Sikring av nettoinvesteringer

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Effektiv del innregnet direkte i øvrige resultatelementer som del av totalresultatet	2 676	(2 665)

Sikring som beskrevet ovenfor, utføres bare i valutaer i velfungerende kapitalmarkeder.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter utpekt som sikringsinstrumenter i nettoinvesteringssikringer:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Virkelig verdi per 31. desember	Forpliktelser	Forpliktelser
Instrumenter i nettoinvesteringssikringer	(17 242)	(18 383)

Sensitivitetsanalyse med hensyn på valutarisiko

Denne analysen tar ikke hensyn til korrelasjon mellom ulike valutapar. Empiriske studier viser en vesentlig diversifiseringseffekt mellom valutaene som konsernet er eksponert mot.

Effekter knyttet til valutagevinst (tap)

Dersom lokal valuta hadde svekket/styrket seg med 10 prosent mot alle andre valutaer i Telenor ASA og alle datterselskapene, med alle andre variabler holdt konstant, ville resultatet for konsernet for 2009 blitt 120 millioner kroner høyere/lavere (503 millioner kroner i 2008). Dette er hovedsakelig forklart ved valutaposisjoner i Telenor ASA samt omregning av leverandørgjeld, kundefordringer og gjeld i amerikanske dollar, svenske kroner og euro i datterselskaper.

Effekter knyttet til omregningsdifferanser på egenkapital

Dersom lokal valuta hadde svekket/styrket seg med 10 prosent mot alle andre valutaer i analysen ville dette medført en økning/reduksjon i regnskapsført egenkapital per 31. desember 2009 med 7,1 milliarder kroner (7,0 milliarder kroner per 31. desember 2008). Sammenlignet med 2008 har oppkjøp i India vært den største endringen i eksponeringen. Den økte eksponeringen er hovedsakelig forklart med økningen egenkapitalen relatert til indiske rupees i tillegg til resultater tillagt egenkapitalen som har økt egenkapitalen gjennom 2009. En omvendt effekt kommer fra verdiøkning av norske kroner gjennom året.

Effekter knyttet til omregning av resultat etter skatt

Omregning av resultater fra datterselskaper med annen funksjonell valuta enn NOK representerer også en valutaeksponering for konsernet. Sensitivitetsanalysen er kun utført for de vesentligste selskapene som konsernet eier. Dersom lokal valuta hadde svekket/styrket seg med 10 prosent mot alle andre valutaer i analysen ville resultatet etter skatt for konsernet vært 560 millioner kroner lavere/høyere i 2009 (460 millioner kroner i 2008).

Kredittrisiko

Kredittrisiko er det tap som konsernet vil bli påført dersom en motpart ikke gjør opp sine finansielle forpliktelser. Konsernet vurderer maksimum kredittrisiko til bokførte verdier av finansielle eiendeler, bortsett fra egenkapitalinstrumenter, til å være følgende:

Maks kreditteksponering

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Konter og kontantekvivalenter	11 479	8 925
Obligasjoner og sertifikater > 3 måneder (note 23)	515	422
Finansielle derivater (note 23)	2 760	4 889
Kundefordringer og andre kortsiktige finansielle fordringer (note 22)	14 098	17 126

Konsentrasjon av kredittrisiko i forhold til kundefordringer er begrenset fordi konsernets kundebase består av et stort antall kunder som samtidig anses å være diversifisert. Det er derfor ikke behov for noen ytterligere avsetninger utover ordinære avsetninger for tap på krav.

Konsernet investerer overskuddslikviditet i kortsiktig rentebærende eiendeler. Slike instrumenter inneholder kredittrisiko. Finansielle derivater med positiv verdi for konsernet, hensyntatt juridiske motregningsrettigheter, medfører også kredittrisiko.

Kredittrisiko som oppstår fra finansielle transaksjoner reduseres gjennom spredning på flere motparter, ved at det er etablert strenge krav til motpartens kredittverdighet og ved at det er satt begrensninger på aggregert kreditteksponering mot hver enkelt motpart. Telenor ASA har avtaler som regulerer juridiske motregningsrettigheter i en konkurssituasjon (ISDA-avtaler) med 12 banker som per 31. desember 2009 er motparter i derivattransaksjoner. Telenor ASA har også avtaler med fire banker om å stille sikkerhet når kreditteksponeringen kommer opp på et avtalt nivå (Collateral agreements). Både avtaler om å stille sikkerhet og ISDA-avtaler er virkemidler for å redusere kredittrisiko. Per 31. desember 2009 har Telenor ASAs motparter i finansielle transaksjoner en kredittvurdering på minimum single A. Motpartsrisiko i datterselskap i nye vekstmarkeder er høyere som en følge av mangel på motparter med høy kredittverdighet forklart ved landspesifikke risikofaktorer, eller mangel på offisiell rating fra et globalt kredittvurderingsselskap. Denne motpartsrisikoen blir overvåket løpende.

Konsernet har inngått Cross Border QTE Leieavtaler for GSM-mobiltelefonnett og fasttelefonnett i 1999 og 2003. GSM-mobiltelefonnett QTE leasene ble terminert i 2009. Konsernet har plassert nåverdien av betalingsforpliktelsene under leieavtalene i finansinstitusjoner og statsgaranterte verdipapirer (US Government related securities). Leieforpliktelsene er innregnet netto i oppstillingen av finansiell stilling sammen med plasseringene, se notene 20, 29 og 32. Betalingsforpliktelsen var 2,5 milliarder kroner per 31. desember 2009 (5,0 milliarder kroner per 31. desember 2008). Betalingsforpliktelsene som er plassert i finansinstitusjoner motsvarer eksakt lånene som er gitt til utleier av tilsluttede selskaper av de samme finansinstitusjonene. Konsernet er forpliktet til å fortsette leiebetalingene selv om finansinstitusjonene skulle gå konkurs, men har rett til å bytte ut motpartene til pålydende.

Virkelig verdi på derivater med positiv verdi for konsernet, hensyntatt juridiske motregningsrettigheter, var 2,4 milliarder kroner per 31. desember 2009 (4,3 milliarder kroner per 31. desember 2008). Konsernets bankinnskudd representerer også en kredittrisiko. Konsernet har normalt bankinnskudd i de land hvor det er operativ virksomhet. Kredittrisikoen på slike bankinnskudd varierer avhengig av kredittverdigheten til de enkelte banker og landene bankene er hjemmehørende i. Det vises også til note 24 for informasjon om plasseringer i og utenfor konsernkontosystemet. Enkelte tilknyttede selskaper har også vesentlige plasseringer i banker. Slike plasseringer er fordelt på flere banker for å redusere kredittrisikoen. Kredittrisikoeksponering for Telenor ASA følges opp på daglig basis.

31 // Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Prinsipper for beregning av virkelig verdi

Basert på karakteristika til de finansielle instrumentene som er innregnet i konsernregnskapet, er de finansielle instrumentene gruppert i klassene som er beskrevet under. Estimerte virkelige verdier av konsernets finansielle instrumenter er basert på markedspriser og verdsettelsesmetoder som beskrevet nedenfor.

Verdsettelseshierarkiet

Konsernet måler virkelig verdi ut fra følgende verdsettelseshierarki som reflekterer betydningen av input benyttet i målingen av finansielle instrumenter i kategorien 'Virkelig verdi over resultatet' (VVOR) og i 'kategorien 'Tilgjengelig for salg' (TFS):

Nivå 1: Kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter.

Nivå 2: Annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1 som er observerbar for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).

Nivå 3: Input for eiendeler eller forpliktelser som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

Tabellen under analyserer finansielle instrumenter ut fra nivå i verdsettelseshierarkiet som den virkelige verdien er kategorisert i.

Rentebærende gjeld

Virkelig verdi av rentebærende gjeld er beregnet ved å benytte rentekurver som inneholder estimater på Telenor ASAs kredittmargin.

Denne kredittkurven er ekstrapolert ut fra indikative priser ved opptak av gjeld med ulike løpetider utstedt av Telenor ASA. Rentekurvene er interpolert fra plasserings- og swaprenter som er observerbare i markedet for ulike valutaer og forfallstidspunkter.

Kundefordringer og andre finansielle anleggs- og omløpsmidler

For kundefordringer og andre kortsiktige fordringer er regnskapsført verdi, justert for tapsavsetninger, vurdert til å være en rimelig tilnærming til virkelig verdi. Diskontering er ikke antatt å ha noen vesentlig effekt på denne klassen av finansielle instrumenter.

Leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser

For leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser er regnskapsført verdi vurdert til å være en rimelig tilnærming til virkelig verdi. Diskontering er ikke antatt å ha noen vesentlig effekt på disse finansielle instrumentene.

Aksjer

Virkelige verdier for børnoterte aksjer er basert på noterte kurser ved slutten av de relevante årene. Virkelig verdi på unoterte aksjer er beregnet ved hjelp av aksepterte verdsettelsesmetoder, i hovedsak diskontering av fremtidige kontantstrømmer. Børnoterte selskaper som konsolideres eller som innregnes etter egenkapitalmetoden er ikke inkludert i tabellen nedenfor.

Kontanter og kontantekvivalenter

Virkelig verdi for denne klassen av finansielle instrumenter antas å være lik regnskapsført verdi.

Derivater

Virkelige verdier av valutabytteavtaler, terminkontrakter i valuta og rentebytteavtaler er estimert ved nåverdien av framtidige kontantstrømmer, beregnet ved bruk av swaprenter og valutakurser per 31. desember 2009 og per 31. desember 2008. Opsjoner er verdsatt ved bruk av relevante opsjonspringsmodeller.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter 31. desember 2009 per klasse													
BELØP I MILLIONER KRONER													
Finansiell stillingspost	Note	Virkelig verdi-nivå	Kategori	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi	Rente-bærende gjeld	og omløpsmidler	Leverandørgjeld og andre finansielle anleggs- og finansielle forpliktelses	Aksjer	Kontanter og kontantekvivalenter	Valuta- og valutaterminavtaler og kontrakter	Rente- og renteopsjoner	Egenkapital og andre derivater ¹⁾
Andre anleggsmidler	23			3 215	3 215								
		2	VVOR	2 419	2 419	-	-	-	-	-	2 403	16	-
		3	TFS	499	499	-	-	-	499	-	-	-	-
			UOF	158	158	-	158	-	-	-	-	-	-
			IF ²⁾	139	139								
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	22			17 470	17 470								
			UOF	14 098	14 098	-	14 098	-	-	-	-	-	-
			IF ²⁾	3 372	3 372								
Andre finansielle omløpsmidler	23			941	941								
		2	VVOR	426	426	-	-	-	85	-	335	6	-
			UOF	515	515	-	515	-	-	-	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	24			11 479	11 479								
			UOF	11 479	11 479	-	-	-	-	11 479	-	-	-
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)				2 845	2 845								
Sum – Tilgjengelig for salg (TFS)				499	499								
Sum – Utlån og fordringer (UOF)				26 250	26 250								
Langsiktig rentebærende gjeld	29			(32 959)	(32 144)								
			FFAK	(32 959)	(32 144)	(32 144)	-	-	-	-	-	-	-
Langsiktig ikke-rentebærende gjeld	28			(718)	(718)								
		2	VVOR	(437)	(437)	-	-	-	-	-	(434)	(3)	-
			FFAK	(281)	(281)	-	-	(281)	-	-	-	-	-
Kortsiktig rentebærende gjeld	29			(6 383)	(6 383)								
			FFAK	(6 383)	(6 383)	(6 383)	-	-	-	-	-	-	-
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	28			(27 361)	(27 361)								
			FFAK	(17 735)	(17 735)	-	-	(17 735)	-	-	-	-	-
			IF ²⁾	(9 626)	(9 626)								
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	28			(1 044)	(1 044)								
		2	VVOR	(147)	(147)	-	-	-	-	-	(131)	(13)	(3)
			FFAK	(897)	(897)	-	-	(897)	-	-	-	-	-
						(38 527)	14 771	(18 913)	584	11 479	2 173	6	(3)
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)				(584)	(584)								
Sum – Finansielle forpliktelses til amortisert kost (FFAK)				(58 255)	(57 440)								

¹⁾ Telenor ASA har stilt en garanti i forbindelse med egenkapitalderivater. Garantiforpliktelsen er 241 millioner kroner per 31. desember 2009.

²⁾ Forkortelsen IF i tabellene over gjelder ikke-finansielle eiendeler og forpliktelses.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter 31. desember 2008 per klasse													
BELØP I MILLIONER KRONER													
Finansiell stillingspost	Note	Virkelig verdi-nivå	Kategori	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi	Rente-bærende gjeld	og omløpsmidler	Leverandørgjeld og andre finansielle anleggs- og finansielle forpliktelser	Aksjer	Kontanter og kontantekvivalenter	Valuta- og valutaterminkontrakter	Rente- og avtale- og opsjoner	Egenkapital og andre derivater ¹⁾
Andre anleggsmidler	23			6 020	6 020								
		2	VVOR	4 278	4 278	-	-	-	-	-	3 092	1 186	-
		3	TFS	508	508	-	-	-	508	-	-	-	-
			UOF	121	121	-	121	-	-	-	-	-	-
			IF ³⁾	1 113	1 113								
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer													
	22			20 909	20 909								
			UOF	17 126	17 126	-	17 126	-	-	-	-	-	-
			IF ³⁾	3 783	3 783								
Andre finansielle omløpsmidler													
	23			1 079	1 079								
		2	VVOR	657	657	-	-	-	46	-	595	16	-
			UOF	422	422	-	422	-	-	-	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter													
	24			8 925	8 925								
			UOF	8 925	8 925	-	-	-	-	8 925	-	-	-
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)				4 935	4 935								
Sum – Tilgjengelig for salg (TFS)				508	508								
Sum – Utlån og fordringer (UOF)				26 594	26 594								
Langsiktig rentebærende gjeld²⁾													
	29			(40 452)	(37 548)								
			FFAK	(40 452)	(37 548)	(37 465)	-	-	-	-	-	(83)	-
Langsiktig ikke-rentebærende gjeld													
	28			(944)	(944)								
		2	VVOR	(561)	(561)	-	-	-	-	-	(486)	(75)	-
			FFAK	(383)	(383)	-	-	(383)	-	-	-	-	-
Kortsiktig rentebærende gjeld													
	29			(15 581)	(15 620)								
			FFAK	(15 581)	(15 620)	(15 620)	-	-	-	-	-	-	-
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld													
	28			(28 676)	(28 676)								
			FFAK	(18 489)	(18 489)	-	-	(18 489)	-	-	-	-	-
			IF ³⁾	(10 187)	(10 187)								
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld													
	28			(1 377)	(1 377)								
		2	VVOR	(469)	(469)	-	-	-	-	-	(392)	(32)	(45)
			FFAK	(908)	(908)	-	-	(908)	-	-	-	-	-
						(53 085)	17 669	(19 780)	554	8 925	2 809	1 012	(45)
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)				(1 030)	(1 030)								
Sum – Finansielle forpliktelser til amortisert kost (FFAK)				(75 813)	(72 948)								

¹⁾ Telenor ASA har stilt en garanti i forbindelse med egenkapitalderivater. Garantiforpliktelsen er 115 millioner kroner per 31. desember 2008.

²⁾ Derivater utpekt som sikringsinstrument i virkelig verdi-sikringer er klassifisert som rentebærende eiendeler og gjeld i balansen. Alle øvrige derivater er klassifisert som ikke-rentebærende.

³⁾ Forkortelsen IF i tabellene over gjelder ikke-finansielle eiendeler og forpliktelser.

32 // Pantstillelser og garantiansvar

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Gjeld som er sikret ved pantstillelser	1 741	1 023
Regnskapsført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet for denne gjeld	15 595	11 480

Per 31. desember knyttet konsernets gjeld og pantstillelser av eiendeler seg i hovedsak til Grameenphone, satellittleieavtalene (Thor II og Thor III) og Uninor. Økningen fra 2008 til 2009 i regnskapsført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet for gjeld, skyldes hovedsakelig eiendeler stillet som sikkerhet i Uninor.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Garantiansvar	3 592	1 988

Tabellen inkluderer ikke kjøpte bankgarantier eller garantier hvor tilhørende forpliktelse er oppført i oppstilling av finansiell stilling.

I garantiansvaret for 2009 inngår garantier på 140 millioner kroner (82 millioner kroner i 2008) som er sikret ved pant i selskapets driftsmidler hvor tilhørende eiendeler har en regnskapsført verdi på 113 millioner kroner (59 millioner kroner i 2008).

Konsernets aksjer i det tilknyttede selskapet RiksTV AS er pantsatt som sikkerhet for selskapets eksterne finansiering. Se note 21.

Garantier avgitt i forbindelse med Cross Border QTE Leieavtalene, se note 20, 29 og 30 er ikke inkludert i tabellen ovenfor. Dette er garantier for fremtidige leiebetalinger. Per 31. desember 2009 og 2008 beløp garantiene seg til henholdsvis 2,9 milliarder kroner (510 millioner amerikanske dollar) og 5,7 milliarder kroner (809 millioner amerikanske dollar).

33 // Kontraktsforpliktelser

Konsernet har inngått avtaler med faste betalingsforpliktelser på følgende områder per 31. desember 2009 og per 31. desember 2008:

2009:

BELØP I MILLIONER KRONER	2010	2011	2012	2013	2014	Etter 2014
Minimum leiebetalinger knyttet til uopsigelige operasjonelle leieavtaler (konsernet som leietaker)						
Leie av tomt og bygninger	1 790	1 468	1 264	1 217	1 505	2 735
Leie av biler, kontormaskiner mv.	77	48	14	5	4	4
Leie av satellitt- og nettkapasitet	247	208	147	100	94	26
Øvrige kontraktsmessige kjøpsforpliktelser						
Kjøp av satellitt- og nettkapasitet	276	11	-	-	-	-
IT-relaterte avtaler	869	302	82	38	35	2
Andre kontraktsforpliktelser	1 826	1 124	912	119	41	97
Kommiterte investeringer						
Eiendom, anlegg og utstyr	1 911	-	-	-	-	-
Investering i tilknyttet selskap	1 096	-	-	-	-	-
Sum kontraktsforpliktelser	8 092	3 161	2 419	1 479	1 679	2 864

2008:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013
Minimum leiebetalinger knyttet til uopsigelige operasjonelle leieavtaler (konsernet som leietaker)						
Leie av tomt og bygninger	1 299	1 058	853	749	659	1 490
Leie av biler, kontormaskiner mv.	178	83	53	26	20	5
Leie av satellitt- og nettkapasitet	357	190	150	65	31	97
Øvrige kontraktsmessige kjøpsforpliktelser						
Kjøp av satellitt- og nettkapasitet	37	21	4	4	-	-
IT-relaterte avtaler	478	164	135	29	6	3
Andre kontraktsforpliktelser	1 336	537	490	194	125	51
Kommiterte investeringer						
Eiendom, anlegg og utstyr	3 577	-	-	-	-	-
Investering i tilknyttet selskap	97	-	-	-	-	-
Andre kontraktsfestede investeringer	248	-	-	-	-	-
Sum kontraktsforpliktelser	7 607	2 053	1 685	1 067	841	1 646

Tabellene over inkluderer ikke avtaler uten forpliktende minimumskjøp. Forpliktelser knyttet til fremtidige investeringer som følge av tildelte lisenser og konsesjoner er ikke medtatt såfremt det ikke er inngått kontrakter som medfører et forpliktende minimumskjøp.

DTACs konsesjonsrettigheter

DTAC er forpliktet til å betale en årlig avgift til "Communication Authority of Thailand ("CAT")" i henhold til konsesjonen. Avgiften er det høyeste av en minimum årlig avgift og gitte prosenter av inntektene. Årlige minimumsbetalinger er ikke inkludert i tabellene ovenfor. De årlige betalingene for perioden fra 2010 til 2018 varierer fra 134 millioner kroner til 242 millioner kroner. (omregnet fra thailandske bath til norske kroner basert på valutakursen per 31. desember 2009). For ytterligere informasjon om DTACs konsesjonsrettigheter, se note 19.

34 // Nærstående parter

Telenor ASA var per 23. mars 2010 eid 53,97 % (inkludert egne aksjer) av Den Norske Stat ved Nærings- og Handelsdepartementet.

Det norske telekommunikasjonsmarkedet er underlagt lov om elektronisk kommunikasjon av 25. juni 2003 og forskrifter som er utstedt i medhold av denne lov. Konsernet var pålagt landsdekkende leveringsplikt (USO, Universal Service Obligation) gjennom konsesjonsforpliktelser for fastnettet inntil denne utløp 1. september 2004. Deretter ble ekomforskriftens krav til leveringspliktige tjenester videreført i avtale mellom konsernet og Samferdselsdepartementet. USO-forpliktelsen omfatter blant annet leveranse av PSTN-telefoni til alle husholdninger og bedrifter, opprettholdelse av betalingstelefoner, tilpasninger for funksjonshemmede og tjenester for kontroll med sluttbrukers utgifter. I tillegg var konsernet i 2009 og 2008 pålagt spesielle samfunnsplågte tjenester (SSO, Special Service Obligation) til totalforsvaret etter avtale med Post- og teletilsynet, kystradioen etter avtale med Justis- og politidepartementet, tjenester til Svalbard og nødnummer for politi, brann og ambulanse. Konsernet mottar ingen kompensasjon for USO-forpliktelsene, mens for de samfunnsplågte tjenester mottok konsernet en kompensasjon på 83 millioner kroner i 2009 og 79 millioner kroner i 2008.

I 2008 gjennomførte Samferdselsdepartementet ved Post- og teletilsynet en fordeling av de frekvensressursene som ble ledige etter CT1-bruk i 900 MHz-båndet til de eksisterende innehaverne av frekvenstillatelser. Tildelingen var betinget av at disse kom til enighet om forslag til en restrukturering av sine tillatelser som ville kunne åpne for en mer effektiv utnyttelse av båndet, gitt at også teknologier som UMTS 900 skulle kunne anvendes. De tre operatørene er nå i gang med å definere en detaljert plan for restrukturering av båndet. Når en slik restrukturering er gjennomført, vil nye, teknologinøytrale frekvenstillatelser bli tildelt.

Konsernet betaler et årlig gebyr til Post- og teletilsynet og Samferdselsdepartementet for å kunne levere ekomtjenester, herunder frekvenstillatelser og nummer. Gebyret var på 102 millioner kroner i 2009 og 95 millioner kroner i 2008.

Konsernet leverer telefoni og mobiltelefoni, leide samband, utstyr, internett-tjenester, TV-distribusjon, IT-drift og salg av programvare og andre tjenester til den offentlige forvaltning inkludert selskaper kontrollert av staten basert på vanlige forretningsmessige vilkår. Konsernet kjøper også tjenester, eksempelvis posttjenester, basert på vanlige forretningsmessige vilkår. Detaljer om slike transaksjoner er ikke inkludert i noten.

Konsernet solgte sendekapasitet og relaterte tjenester i det analoge og digitale bakkenettet til Norsk Rikskringkasting AS for 232 millioner kroner i 2009 og 270 millioner kroner i 2008. EDB Business Partner kjøpte IS Partner AS fra StatoilHydro ASA (Den Norske Stat er majoritetsseier i selskapet) i 2008 mot et vederlag på 1,4 milliarder kroner.

Transaksjoner med tilknyttede selskaper

BELØP I MILLIONER KRONER	2009		2008	
	Salg til	Kjøp fra	Salg til	Kjøp fra
	374	867	4 542	804

Salg til tilknyttede selskaper i 2008 inkluderer salg av Golden Telecom til VimpelCom mot et vederlag på 4,1 milliarder kroner. Salg til tilknyttede selskaper i 2009 og 2008 inkluderer sendekapasitet og relaterte tjenester i det analoge og digitale bakkenettet til Norges Televisjon AS, RiksTV AS og TV2 AS på henholdsvis 346 millioner kroner og 327 millioner kroner. Kjøp fra tilknyttede selskaper i 2009 og 2008 inkluderer distribusjonsrettigheter fra TV2 AS og TV2 Zebra AS på henholdsvis 339 millioner kroner og 322 millioner kroner. I 2009 og 2008 solgte konsernet medierettigheter for den norske Titteligaen til det tilknyttede selskapet TV2 Zebra AS. En vesentlig del av kjøp fra tilknyttede selskaper i 2009 og 2008 knytter seg til salgs- og markedsstøtte for distributører av konsernets produkter og tjenester i Norge og Thailand.

Konsernets aksjer i det tilknyttede selskapet RiksTV AS ble i 2007 pantsatt som sikkerhet for gjeld i selskapet. Det ble i 2006 stillet garanti på 225 millioner kroner for rettmessig oppfyllelse av leveranser til det tilknyttede selskapet Norges Televisjon AS.

For informasjon om fordringer på tilknyttede selskaper, se note 22 og 23. Konsernet hadde ingen vesentlige gjeldsposter til tilknyttede selskaper per 31. desember 2009 og 2008.

Grameenphone har et lån på opprinnelig 50 millioner kroner fra NORAD, med lånesaldo på 8 millioner kroner per 31. desember 2009. NORAD er underlagt Det Norske Utenriksdepartement. Lånet har en fast rente på 3,40 % og var avdragsfritt til 30. juni 2004. Lånet nedbetales deretter frem til 31. desember 2010. Grameenphone har også et lån på opprinnelig USD 10 millioner fra NORFUND, med lånesaldo på 6 millioner kroner per 31. desember 2009. NORFUND er eid og finansiert av Det Norske Utenriksdepartement. Lånet har en flytende rente på 3,95 % ved årsslutt og nedbetales frem til 15. juni 2010.

Transaksjoner med datterselskaper elimineres i konsernregnskapet og representerer ikke transaksjoner med nærstående parter, se note 16 i årsregnskapet for Telenor ASA for en oversikt over vesentlige datterselskaper. Tilsvarende gjelder transaksjoner med felleskontrollert virksomhet som konsolideres forholdsmessig, se note 21.

For informasjon om ytelser til ledelsen, se note 37.

35 // Tvister og andre juridiske forhold

Telenor (konsernet) er involvert i en rekke søksmål i ulike jurisdiksjoner. Det er usikkerhet ved flere av sakene, men ledelsen er av den oppfatning at disse sakene, basert på tilgjengelig informasjon for selskapet, vil bli løst uten at det svekker konsernets finansielle stilling i vesentlig grad. Det er ikke foretatt avsetninger for de rettsvistene som er omtalt i denne noten. I de tilfeller hvor konsernet vurderer det som sannsynlig at en rettsvist vil medføre en utbetaling, avsettes det for dette basert på ledelsens beste estimat. Se note 26 for ytterligere informasjon om avsetninger for rettsvister og note 14 med hensyn til skattesaker. Denne noten gir også opplysninger om datterselskaper hvor vi har eierskapsbegrensinger eller hvor andre aksjonærer for øyeblikket hindrer vår kontroll. Konsernet forventer at forholdene vil bli løst uten at de svekker konsernets finansielle stilling i vesentlig grad.

Kyivstar

1) Telenor Mobile Communications AS – voldgift i New York vedrørende brudd på aksjonæravtalen i Kyivstar

Siden februar 2006 har konsernet og ulike selskap i Alfagruppen vært engasjert i rettsprosesser knyttet til Alfagruppens assosierte selskap Storms mangfoldige brudd på aksjonæravtalen i Kyivstar. Konsernet vant voldgiftssaken på alle punkter i august 2007, men grunnet manglende etterlevelse av Storm, var konsernet tvunget til å bringe saken inn til en føderal domstol i USA, ved også å inkludere flere av Alfagruppens selskaper ved på den måten å søke fullbyrdelse av voldgiftsdomstolens avgjørelse. Etter mer enn ett års kamp i amerikanske domstoler, avsa domstolen igjen avgjørelse som helt og holdent gikk i konsernets favør. I det de angjeldende selskaper i Alfagruppen fremdeles ikke rettet seg etter rettsavgjørelsen, krevde konsernet betydelige og eskalerende bøter for å motivere til etterlevelse, noe retten gikk med på. Etter ytterligere runder i retten gjennom vinteren 2008–2009, kom den amerikanske føderale domstolen den 28. april 2009 med en avgjørelse som endelig erklærte at de angjeldende selskaper i Alfagruppen hadde etterkommet rettens avgjørelse og retten opphevet samtidig bøtene som var pådratt opp til dette tidspunkt. Som en del av den avtalen som ble inngått mellom konsernet og Alfagruppen den 4. oktober 2009 (se note 3 og 21), har konsernet gått med på å frafalle kravet mot Alfagruppen på å betale ilagte saksomkostninger på 478.986 amerikanske dollar. Saken er derfor nå endelig avsluttet. Alfagruppens forpliktelser til å etterleve aksjonæravtalen i Kyivstar fra 2004 slik den amerikanske domstolen har bestemt, gjelder så lenge aksjonæravtalen er gyldig og bindende mellom partene.

2) Telenor Mobile Communications – voldgift i New York knyttet til krav om erstatning for forsinket dividendebetaling

Den 13. mars 2009 anla Telenor Mobile Communications AS en ny internasjonal voldgiftsak angående aksjonæravtalen i Kyivstar mot Storm LLC og andre tilknyttede selskap i Alfagruppen, med krav om erstatning opp til 400 millioner amerikanske dollar for økonomisk tap grunnet forsinket dividendebetaling fra Kyivstar siden 2005. Den 8. juni 2009 avholdt voldgiftstribunalet en kort foreløpig høring. Storm og de fire selskapene i Alfa-gruppen innleverte sin avvisningsbegjæring den 26. juni 2009. Telenor Mobile Communications prosesskrift ble innlevert retten 31. juli 2009.

Den 5. oktober 2009 kunngjorde Alfagruppen og konsernet en avtale om å etablere et nytt felleseid selskap, VimpelCom Ltd, og å plassere sine respektive eierandeler i Vimpelcom og Kyivstar i dette selskapet. Den 5. oktober 2009, begjærte partene i fellesskap en stans i voldgiftsprosessen inntil videre, i påvente av at transaksjonen ble gjennomført. Voldgiftstribunalet bekreftet denne begjæringen samme dag. Hvis transaksjonen gjennomføres vil kravene bli trukket og saken frafalles da med endelig virkning.

VimpelCom

1) Voldgift i Geneve i forbindelse med VimpelComs kjøp av ukrainske URS (Ukrainian Radio Systems)

Den 21. mars 2008 innledet Alfagruppen gjennom sitt selskap Eco Telecom en voldgiftssak i Geneve, Sveits mot Telenor East Invest AS med påstått basis i aksjonæravtalen for VimpelCom. I det første varselet om voldgift som Telenor East Invest mottok 25. mars 2008 krever Eco Telecom erstatning i størrelsesorden 1 milliard amerikanske dollar med tillegg av renter og omkostninger for tapte inntekter som følge av at Telenor East Invest angivelig skal rettsstridig ha forsinket VimpelComs markedsinntreden i Ukraina ved i over ett år ha blokkert selskapets kjøp av den ukrainske mobiloperatøren URS.

En innledende høring ble gjennomført av tribunalet den 23. oktober 2008 i Paris hvor tribunalet også fastsatte en fremdriftplan for voldgiften. Eco Telecom fremsatte sin stevning inneholdende dokumentasjon for kravet den 19. desember 2008. Telenor East Invest fremsatte sitt tilsvarende til stevningen, inklusiv motkrav den 23. februar 2009. Telenor East Invest bestrider alle krav fremsatt av Eco Telecom og har krevd avvisning av saken. Videre anførte Telenor East Invest i sitt motkrav at Eco Telecom og Altimo bryter aksjonæravtalen i VimpelCom, at VimpelComs styremedlemmer som er nominert av Eco Telecom bryter de lojalitetsforpliktelser de har overfor selskapet ved å stemme for gjennomføringen av URS-transaksjonen; at Telenor East Invest skal kompenseres for enhver kostnad knyttet til voldgiften og at Telenor Mobile Communications skal tilkjennes et egnet botemiddel i forbindelse med Farimex-rettsaken i Sibir (se under) og enhver annet pålegg (mot Eco Telecom) som voldgiftspanelet finner hensiktsmessig. Den 7. august 2009 avslø tribunalet å ta til følge konsernets begjæring om å inkludere Altimo som part i voldgiften.

Den 5. oktober 2009 fremmet Eco Telenor og Telenor East Invest i fellesskap en begjæring om stans i voldgiften inntil videre, i påvente av gjennomføringen av transaksjonen som knytter seg til Vimpelcom og Kyivstar, som beskrevet over. Den 7. oktober 2009 aksepterte Tribunalet begjæringen om stans i prosessen.

2) Farimex – Telenor East Invest m fl

Den 14. april 2008 anla Farimex Products Inc, et selskap registrert på de britiske jomfruøyer, søksmål mot Telenor East Invest, Altimo, Eco Telecom, OAO CT-Mobile, Avenue Limited, Santel Limited og Janow Properties Limited ved en forretningsdomstol i den autonome regionen Khanty-Mansiysk ("Khanty-Mansi domstolen") med et erstatningskrav på 3,8 milliarder amerikanske dollar med påstand om at VimpelCom var påført tap ved at de saksøkte skal ha forsinket godkjenningen av VimpelComs kjøp av 100 % av aksjene i URS (Ukrainian Radio Systems). Etter en rekke høringer avsa Khanty-Mansi domstolen dom den 16. august 2008 hvor Telenor East Invest (men ikke de øvrige saksøkte) ble holdt erstatningsansvarlig for 2,8 milliarder amerikanske dollar. Telenor East Invest anket dommen inn for den åttende ankedomstolen i Omsk (Omsk-domstolen) og den 29. desember 2008 opphevet Omsk-domstolen dommen fra Khanty-Mansi domstolen og besluttet selv å ta saken til ny behandling den 19. februar 2009. Omsk-domstolen begrunnet sin avgjørelse for å tilsidesette avgjørelsen fra Khanty-Mansi domstolen i en skriftlig redegjørelse den 11. januar 2009. Den 20. februar 2009 avsa Omsk-domstolen dom hvor Telenor East Invest ble holdt erstatningsansvarlig for de påståtte økonomiske tap VimpelCom var pådratt, omtrent 1,7 milliarder amerikanske dollar, og fastslo at både VimpelCom og Farimex var berettiget til å fullbyrde kravet mot Telenor East Invest. Telenor anket avgjørelsen til ankedomstolen i Tyumen og en høring var opprinnelig fastsatt til 26. mai 2009. Denne ble senere utsatt flere ganger og i følge ankedomstolen i Tyumens siste avgjørelse datert 30. september 2009, er saken nå berammet til 24. mars 2010.

Den 11. mars 2009 ble det tatt arrest i Telenor East Invests aksjer i Vimpelcom, etter begjæring fra Farimex. Konsernet har innlevert flere prosesskrift til domstolen i Tyumen og domstoler i Moskva for å få opphevet arresten eller å få stanset fullbyringsprosessene inntil saken er blitt behandlet av den russiske høyesterett for forretningsaker. Så langt har ikke Telenor East Invests begjæring og anker ført frem.

Alle søksmål og rettsprosesser har en iboende usikkerhet, og konsernet er ikke i en posisjon hvor det kan gi uttrykk for en bestemt vurdering av det sannsynlige endelige utfall av Farimex-saken. Basert på råd fra konsernets russiske advokater er konsernet av den oppfatning at Farimex' krav er urettmessig og at Telenor East Invest har sterke argumenter til sitt forsvar mot de fremsatte krav i saken.

DTAC**1) Tvist mellom TOT, CAT og DTAC i forbindelse med betaling av tilknytningsavgift**

Den 17. mai 2006 trådte et nytt regulatorisk rammeverk for samtrafikk i kraft i Thailand. Rammeverket kommer til anvendelse på alle lisensierte operatører inklusive selskaper som opererer i henhold til konsesjon. I henhold til rammeverket er det et krav at operatørene etter anmodning skal inngå samtrafikkavtaler med hverandre, hvor samtrafikkprisene er kostnadsbasert.

Den 17. november 2006 orienterte DTAC den statseide fastnettoperatøren Telephone Organisation of Thailand (TOT) og Communication Authority of Thailand (CAT) om at DTAC ville endre ratene for beregning av prisene for tilgang i hht den avtale man hadde med TOT, siden ratene og innkrevingen av vederlag under denne avtalen på flere felt var i strid med det nye regulatoriske rammeverket. DTAC informerte også TOT og CAT at man ville betale samtrafikkpris til TOT ut fra de rater som er i tråd med det regulatoriske rammeverket eller de midlertidige rater som er kunngjort av National Telecommunication Commission (NTC), inntil det er fremforhandlet en endelig samtrafikkavtale med TOT. Den 16. november 2007 stevnet TOT DTAC og CAT overfor lokal domstol med krav om at DTAC og CAT i fellesskap skulle betale tilknytningsavgifter og bøter, tilsvarende 2,0 milliarder kroner, for perioden 18. november 2006 til 31. oktober 2007 inntil avtalene mellom TOT, CAT og DTAC utløper. DTAC og CAT innleverte tilsvar i saken i juni 2008 med påstand om at domstolen ikke hadde jurisdiksjon over saken. Retten godtok dette og avviste saken med begrunnelse at den hører inn under en annen domstol (the Administrative Court). DTAC har ennå ikke mottatt varsel fra Administrative Court om at TOT har fremmet krav om tilknytningsavgift. Hvis TOT anlegger sak i Administrative Court er det forventet av rettens behandling av denne saken vil kunne ta flere år. DTAC er av den oppfatning, understøttet av anbefaling fra juridisk rådgiver, at voldgiftsdommen (dersom kravet er framført) ikke vil innebære vesentlig negativ effekt for DTACs finansielle stilling og resultat. På bakgrunn av dette er det ikke innregnet noen avsetning for tilknytningsavgift. Nettoeffekten (før skatt) av å opphøre innregning av tilknytningsavgiften under avtalen om tilknytningsavgift fra 18. november 2006 til 31. desember 2009 beløper seg til 4,3 milliarder kroner i reduserte kostnader.

2) Tvistesak mellom DTAC og CAT vedrørende inntektsdelingsbetalingen i konsesjonsavtalen.

Den 11. januar 2008 fremla CAT krav til et voldgiftsutvalg med anmodning om at DTAC avkreves for omtrent 2,9 milliarder kroner (3,8 milliarder kroner inkludert renter og gebyrer) i konsesjonsbetalinger for konsesjonsperiodene 12 til 16. Videre innleverte CAT den 20. oktober 2008 et prosesskrift hvor man i tillegg fremmet krav på merverdiavgift (VAT) på 7 %. Totalkravet mot DTAC er derved på 4,0 milliarder kroner. Stevningen fra CAT gir ingen begrunnelse for at DTAC ikke skal ha foretatt korrekte betalinger. Denne tvisten er fortsatt i en tidlig fase i voldgiftsprosessen da DTAC i august 2008 ikke ville akseptere CATs forslag til voldgiftsdommer. Det kan ta flere år før en slik tvist blir avklart. DTAC er av den oppfatning, understøttet av anbefaling fra juridisk rådgiver, at voldgiftsdommen ikke vil innebære vesentlig negativ effekt for DTACs finansielle stilling og resultat.

Konsernet har investert i datterselskap hvor det er restriksjoner på konsernets eierandel**DTAC**

I Thailand har Foreign Business Act begrenset utenlandske investorers direkte eierskap i innehavere av offentlig kommunikasjonslisenser til 49,9 % av totalt utstedt kapital. Imidlertid er konsernets totale økonomiske eierandel i DTAC, holdt gjennom Thai Telco Holding og Telenor Asia, 65,5 % per 31. desember 2009.

Unitech Wireless (Uninor)

I oktober 2009 godkjente Cabinet Committee on Economic Affairs (CCEA) økningen av utenlandsk eierskap opp til 74,0 % i Uninor. Konsernets eierinteresse per 31 desember 2009 var 49,0 %. Etter å ha ferdigstilt de gjenstående transaksjonene i 2010 vil konsernet øke sin eierinteresse i Uninor til totalt 67,25 %.

36 // Lisenser

Tabellen viser viktige drifts- og spektrumlisenser som innehas av Telenor ASA og datterselskaper per 31. desember 2009:

Selskap	Lisenser	Nettverkstype	Lisens tildelt	Lisens utløper
Mobil Norge	GSM 900	GSM/GPRS/EDGE	1992	2017
	GSM 900		2001	2013
	GSM 1800		1998	2010
	UMTS	W-CDMA	2000	2012
	Long Term Evolution (LTE)	OFDMA	2007	2022
Danmark	GSM 900	GSM/GPRS	1997	2019
	GSM 1800		1997	2017
	GSM 1800		2001	2017
	UMTS	W-CDMA	2005	2021
Sverige	GSM 900	GSM/GPRS	1992	2010
	GSM 1800		1996	2010
	UMTS	W-CDMA	2000	2015
	Long Term Evolution (LTE)	OFDMA	2008	2023
Pannon	GSM 900	GSM/GPRS/EDGE	1993	2016
	GSM 1800		1999	2014
	UMTS	W-CDMA	2004	2019
Telenor Serbia	GSM 900/1800	GSM/GPRS/EDGE	2006	2026
	UMTS	W-CDMA	2006	2026
Promonte	GSM 900/1800	GSM/GPRS	2002	2016
	UMTS	W-CDMA	2007	2022
DTAC ¹⁾	AMPS 800		1990	2018
	GSM 1800	GSM/GPRS	1990	2018
	International Direct Dial		2007	2027
DiGi	GSM 1800	GSM/GPRS/EDGE	1995	2015
	UMTS	W-CDMA	2008	2018
Grameenphone	GSM 900/1800	GSM/GPRS/EDGE	1996	2011
	GSM 1800 ²⁾		2008	2026
Telenor Pakistan	GSM 900/1800	GSM/GPRS/EDGE	2004	2019
	GSM 900/1800 – AJK ³⁾		2006	2021
	Long Distance International		2004	2024
Uninor (India)	GSM 1800 ⁴⁾	GSM	2008	2028
	Long Distance National and International		2009	2028

¹⁾ I stedet for en lisens innehar DTAC en rettighet til å drive et mobilnett i henhold til en konsesjon, se også note 19.

²⁾ Lisens for supplerende 7,4 mhz frekvensbånd med 18 års varighet avhengig av fornyelse av GSM 900/1800 lisensen i 2011.

³⁾ Gjelder Azad Jammu og Kashmir (AJK).

⁴⁾ Totalt 22 lisenser, én for hver telekomsirkel.

I tillegg til lisenser i mobilnettene har satellittvirksomheten i konsernet frekvensrettigheter tilknyttet drift av satellitter samt opplink-lisenser som gir rett til sending av signaler fra jordstasjoner til satellitter. Konsernet innehar også konsesjoner for bakkebasert kringkasting i Norge og Belgia.

37 // Ytelser til ledelsen m.m.

Styret

Godtgjørelse til styret består av et fast årlig styrehonorar avhengig av rolle i styret samt honorar for deltagelse i andre komiteer etablert av styret. Styrehonorar vedtas av bedriftsforsamlingen.

Total godtgjørelse til styret og bedriftsforsamlingen kostnadsført i 2009 var henholdsvis 2,7 og 0,6 millioner kroner. I 2008 utgjorde godtgjørelsen henholdsvis 2,9 og 0,6 millioner kroner. I tillegg utgjorde godtgjørelse til revisjonskomiteen, kompensasjonskomiteen, helse-, miljø- og sikkerhetskomiteen og nominasjonskomiteen samlet 0,6 millioner kroner i 2009 og 0,3 millioner kroner i 2008. Styremedlemmene får godtgjørelse per møte når de deltar i underkomiteer og har ellers ingen avtaler som gir dem rett til særskilt vederlag dersom de fratrer, bonus, overskuddsdeling, opsjoner eller annen form for godtgjørelse. Nedenfor vises aksjebeholdning for medlemmene til styret, varamedlemmer til styret og bedriftsforsamlingen per 31. desember 2009 og 2008. Aksjebeholdning for styremedlemmer og varamedlemmer til styret inkluderer deres nærstående. Ingen av disse har aksjeopsjoner.

TALL I TUSEN KRONER.						
UTENOM ANTALL AKSJER	Antall aksjer per	Styrehonorar	Honorarer for	Antall aksjer per	Styrehonorar	Honorarer
Styret	31. desember 2009	2009	komiteer 2009	31. desember 2008	2008	for komiteer 2008
Harald Norvik	16 520	420	35	16 520	420	20
Bjørg Ven (til 11.05.09)	10 000	140	50	10 000	280	60
John Giverholt	-	245	70	-	210	60
Kjersti Kleven	-	210	45	-	210	20
Sanjiv Ahuja (fra 11.05.09)	-	140	-	-	-	-
Liselott Kilaas	-	210	20	-	210	20
Paul Bergqvist (til 11.05.09)	1 000	105	40	1 000	210	60
Olav Volldal	-	210	45	-	210	30
Barbara Milian Thoralfsson (fra 11.05.09)	10 000	140	10	-	-	-
Burckhard Bergmann (fra 29.05.08)	-	210	30	-	123	10
Harald Stavn	4 970	210	60	4 970	210	20
May Krosby (til 02.06.09)	-	105	20	-	210	15
Bjørn André Anderssen	1 324	210	30	993	210	5
Frøydis Orderud (varamedlem fra 04.09.09)	1 621	70	5	1 226	-	-
Per Gunnar Salomonsen (varamedlem)	2 700	105	5	2 700	60	-
Wenche Aanestad (varamedlem)	3 905	1	-	3 464	8	-

Ingen av styremedlemmene mottok godtgjørelse fra andre selskaper innen konsernet med unntak av ansattrepresentantene. Ingen i styret har lån i selskapet.

Varamedlemmer til styret	Antall aksjer per	Antall aksjer per
	31. desember 2009	31. desember 2008
Helge Enger	6 199	5 965
Per Gunnar Salomonsen	2 700	2 700
Frøydis Orderud	1 621	1 226
Kaare-Ingar Sletta	627	627
Wenche Aanestad	3 905	3 464
Irene Vold	2 816	1 919

Bedriftsforsamlingen	Antall aksjer per	Antall aksjer per
	31. desember 2009	31. desember 2008
Jan Riddervold	-	2 789
Stein Erik Olsen	751	396
Inger-Grethe Solstad (until 11.05.09)	-	682
Roger Rønning	784	495
Anne Kristin Endrerud	275	275
Britt Østby Fredriksen	-	2 140
Magnhild Øvsthus Hanssen	1 236	876

Erklæring vedrørende godtgjørelse til konsernsjef og konsernledelse

Erklæring vedrørende godtgjørelse til konsernsjef og konsernledelse er i tråd med allmennaksjelovens regler, samt retningslinjer for statlig eierskap, herunder holdning til lederlønn, offentliggjort av Nærings- og Handelsdepartementet januar 2007 og Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

1. Retningslinjer for godtgjørelse

Telenors retningslinjer for godtgjørelser til konsernsjef og øvrig konsernledelse er basert på en målsetting om å belønne prestasjoner og styrke Telenors verdier og ønskede kultur. Telenor vil søke å tilby totale godtgjørelser som er attraktive og konkurransedyktige uten å være lønnsledende.

2. Beslutningsprosess

Styret har satt ned en egen styrings- og belønningskomité som består av styreformann og to aksjonærvalgte styremedlemmer, samt en ansattrepresentant. Konsernsjef deltar i komitémøtene. Andre ledelsesrepresentanter møter på anmodning. Styrets sekretær ivaretar sekretærfunksjonen for komiteen med mindre noe annet er avtalt.

Komiteen er rådgivende organ for styret og er hovedsakelig ansvarlig for:

- Å føre tilsyn med at Telenor-konsernet overholder og følger opp generelt aksepterte standarder for eierstyring og selskapsledelse, samt legger til rette for en bedriftskultur som fremmer det samme.
- Årlig vurdering og anbefaling av totale godtgjørelser til konsernsjefen
- Godkjenning av godtgjørelser for konsernledelsen på vegne av styret
- Vurdering av retningslinjer og ordninger for godtgjørelser gjeldende for hele konsernet, inkludert bonus og aksjeprogram, samt presentere anbefaling til styret
- Å holde seg orientert om markedet for toppledergodtgjørelser og presentere anbefaling til styret.

3. Hovedprinsippene for godtgjørelser kommende regnskapsår

Totale godtgjørelser til konsernsjef og øvrige konsernledelse reflekterer rolle og rolleinnhaverens ansvar og påvirkning, virksomhetens bredde og kompleksitet, selskapets verdi- og prestasjonsorienterte kultur samt behovet for å kunne tiltrekke seg og beholde nøkkelpersoner.

Vurderinger knyttet til det samlede godtgjørelsesnivå og sammensetningen av de totale godtgjørelser reflekterer de nasjonale og internasjonale rammebetingelser samt de forretningsmessige omgivelser selskapet opererer innen. De totale godtgjørelser skal støtte oppunder både kort- og langsiktig forretningsmessig fokus og atferd så vel som styrking av interessefellesskapet mellom de ansatte og selskapet.

Ordningene er transparente og i tråd med prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse.

Totale godtgjørelser til konsernsjefen og konsernledelsen består av følgende hovedelementer: grunnlønn (hovedelement), årsbonus, langtidsinsentiv, aksjeprogram, pensjons- og forsikringsordninger, etterlønn og andre generelle goder.

Grunnlønn fastsettes hovedsakelig med utgangspunkt i rolle, relevant marked og prestasjoner. Vurdering av prestasjoner er basert på bærekraftige resultater, eksempelvis leveranser i forhold til våre forretningsmessige ambisjoner, godt lederskap og utøvelse av "The Telenor Way" av forretningsførelse så vel som utvikling av organisasjonens evne til å levere resultater. Grunnlønnen er gjenstand for årlig vurdering.

Årsbonus er basert på oppnåelse av mål for konsernet, respektive forretningsområde eller enhet og den enkelte med ambisiøse forhåndsdefinerte prestasjonsmål. Godtgjørelse for oppnåelse av forventet resultater er for konsernsjefen og den øvrige konsernledelsen 37,5 % av grunnlønn (4,5 måneders grunnlønn). Maksimum bonuspotensial for eksepsjonelle prestasjoner er 50 % av grunnlønn (6 måneders grunnlønn). Bonusutbetalingene inngår i feriepengegrunnlaget, men ikke i den pensjonsgivende inntekt. Konsernsjefen og konsernledelsen er forpliktet til å ha en aksjeholdning av Telenor-aksjer som tilsvarer én brutto årslønn. Ved lavere beholdning er vedkommende forpliktet til å kjøpe Telenor-aksjer for inntil 20 % av årsbonusen.

Langtidsinsentivet er en fast godtgjørelse på 30 % og 25 % av årlig grunnlønn for henholdsvis konsernsjef og øvrige konsernledelse. Deltakerne er forpliktet til å investere netto etter skatt beløpet i Telenor-aksjer, som kjøpes i markedet, og som de må eie i en bindingstid på tre år.

Telenor har et aksjeprogram for alle ansatte i utvalgte datterselskaper, herunder også konsernledelsen, med tilbud til ansatte om investering av 1, 2, 3 eller 4 % av brutto årlig grunnlønn, med en rabatt på maksimum 1.500 kroner. Om Telenor-aksjen har bedre kursutvikling enn Dow Jones Stoxx Telecommunications indeks over den neste to års periode, får den ansatte like mange bonusaksjer som antall investerte aksjer, gitt at den enkelte fortsatt er ansatt og eier aksjene.

Telenor har innført en innskuddspensjonsordning for personer ansatt eksternt fra og med 2006. Pensjonsalder i henhold til denne ordningen er 65 år for konsernledelsen. Ved pensjonsalder vil konsernledelsen være berettiget til beholdningen av årlig innskudd på 4 % av grunnlønn fra 1 til 6 G (G = grunnbeløpet i folketrygden), 8 % av grunnlønn fra 6 til 12 G og 30 % av grunnlønn over 12 G. Tre personer i dagens konsernledelse er dekket av denne ordningen. En person har på grunn av utstasjonering en lignende ordning på 11 % innskudd av grunnlønn samt 30 % av lønn over 12G. I tillegg gjøres det avsetninger for alle fire tilsvarende 10% av lønn for inntil 10 års medlemskap i konsernledelsen for dekning av pensjonsforpliktelsen fra pensjonsalder til fylte 67 år.

Konsernsjefen og den øvrige konsernledelsen med unntak av fire personer har en ytelsesbasert pensjonsordning. Konsernsjefen har 60 år som pensjonsalder og øvrige 62 år. Pensjonsytelsen er 60% av årlig grunnlønn de 10 første år etter pensjonering og vil deretter bli redusert i tråd med beslutning av styrings- og belønningskomiteén i henhold til fullmakt. Konsernsjefen har et definert pensjonsgrunnlag på 4.800.000 kroner per 1. januar 2010. Pensjonsgrunnlaget justeres årlig med KPI-JAE.

Konsernledelsen er dekket av forsikringsordningene som gjelder for Telenor ASA.

Konsernsjefen og konsernledelsen har avtaler om etterlønn ved oppsigelse basert på selskapets forhold. Konsernsjefen har 24 måneders grunnlønn som etterlønn mens resten av konsernledelsen har seks måneders grunnlønn som etterlønn. Etterlønn kommer i tillegg til lønn i oppsigelsestiden, som er 6 måneder for alle i konsernledelsen.

Konsernledelsen er videre berettiget til annen godtgjørelse som for eksempel firmabil eller bilgodtgjørelse, elektronisk kommunikasjon og avis.

4. Godtgjørelsesprinsipper og implementering foregående regnskapsår

Godtgjørelsesprinsippene som ble lagt til grunn i 2009 for konsernsjefen og den øvrige konsernledelsen var hovedsakelig de samme som beskrevet ovenfor for 2010, med unntak av justering av pensjonsordningen.

Den årlige vurdering av grunnlønn for konsernsjefen og øvrig konsernledelse gjennomføres med virkning fra 1. januar. For 2009 ble vurderingen gjennomført i første kvartal.

På bakgrunn av usikkerhet knyttet til finanskrisen ble det bestemt å redusere bonuspotensialet for konsernsjefen og øvrige medlemmer av konsernledelsen til maksimum 25 % (3 månedslønner) av grunnlønn for bonusprogrammet i 2009.

Pensjonsordningen for ledere ble revidert høsten 2009. Det ble besluttet å sikre pensjonsforpliktelsen knyttet til uførepensjon samt innføre egen dekning for pensjonsforpliktelsen fra pensjonsalder til fylte 67 år for medlemmer i konsernledelsen som omfattes av innskuddsordning. Ytelsesordningen ble justert for å annullere u hensiktsmessige forskjeller og gjøre ordningen mer attraktiv. Samtidig er ordningen forenklet.

Faktiske godtgjørelser til konsernsjefen og konsernledelsen

Per 31. desember 2009 bestod konsernledelsen av Jon Fredrik Baksaas (konsernsjef), Trond Ø. Westlie (sluttet 31. desember 2009), Jan Edvard Thygesen, Morten Karlsen Sørby, Sigve Brekke (tiltrådte 1. september 2008), Ragnar H. Korsæth, Bjørn Magnus Kopperud og Hilde Tonne. Samlet godtgjørelse for konsernledelsen var på 47,6 millioner kroner i 2009 og 42,1 millioner kroner i 2008. Av dette utgjorde pensjoner 7,2 millioner kroner i 2009 og 7,1 millioner kroner i 2008. Godtgjørelsene inkluderer også verdien av langtidsinsentivet (LTI) som ble tildelt både i 2009 og 2008. Dette er nærmere beskrevet i erklæringen ovenfor og i note 38. Ytterligere detaljer fremgår av tabellene under.

Ingen i konsernledelsen har lån i selskapet.

Godtgjørelser til konsernledelsen 2009

BELØP I TUSEN KRONER		Bonus betalt i 2009	Annen godt- gjørelse ¹⁾	Total lønn og andre inn- beretnings- pliktige ytelser ⁵⁾	Opptjente pensjons- rettigheter ²⁾	Verdi av LTI	Sum
Konsernledelsen 2009	Grunnlønn						
Jon Fredrik Baksaas ^{a)}	4 800	1 491	217	6 508 ^{a)}	1 832	1 958	10 298
Trond Ø. Westlie	2 920	1 159	1 147	5 226	796	-	6 022
Sigve Brekke ^{3) 4)}	2 375	1 027	2 210	5 612	965	1 493	8 070
Morten Karlsen Sørby	2 900	671	238	3 809	1 026	952	5 787
Jan Edvard Thygesen ^{b)}	2 650	1 216	208	4 074 ^{b)}	708	870	5 652
Ragnar H. Korsæth ^{c)}	1 800	655	237	2 692 ^{c)}	477	591	3 760
Bjørn Magnus Kopperud ^{d)}	2 050	620	188	2 858 ^{d)}	862	673	4 393
Hilde M. Tonne	1 800	539	184	2 523	526	591	3 640

Godtgjørelser til konsernledelsen 2008

BELØP I TUSEN KRONER		Bonus betalt i 2008	Annen godt- gjørelse ¹⁾	Total lønn og andre inn- beretnings- pliktige ytelser ⁵⁾	Opptjente pensjons- rettigheter ²⁾	Verdi av LTI	Sum
Konsernledelsen 2008	Grunnlønn						
Jon Fredrik Baksaas	4 800	1 146	179	6 125	1 705	1 440	9 270
Trond Ø. Westlie	2 920	1 093	183	4 196	812	730	5 738
Arve Johansen ^{3) 4)}	2 000	563	316	2 879	1 077	-	3 956
Sigve Brekke ^{3) 4)}	683	-	489	1 172	273	982	2 427
Morten Karlsen Sørby	2 900	766	190	3 856	1 000	725	5 581
Jan Edvard Thygesen	2 550	713	209	3 472	655	637	4 764
Ragnar H. Korsæth	1 800	396	230	2 426	461	450	3 337
Bjørn Magnus Kopperud	2 050	543	185	2 778	801	512	4 091
Hilde M. Tonne	1 700	131	183	2 014	499	425	2 938

Alle tall er eksklusive arbeidsgiveravgift.

¹⁾ Inkluderer bilordning, telefon, ADSL og andre mindre godtgjørelser. Annen godtgjørelse til Arve Johansen og Sigve Brekke for 2008 er korrigert for utenlandstillegg og ansvarstillegg for utstasjonering.

²⁾ Beregningene av opptjent pensjon er basert på de samme forutsetninger som benyttet i note 27. Beløpene er høyere enn det fripolisene ville vært ved fratredelse henholdsvis 31. desember 2009 og 31. desember 2008. Beløpene for 2008 er endret for alle medlemmer i konsernledelsen grunnet oppdatert beregning.

³⁾ Arve Johansen var berettiget til garantert nettolønn per år på 2.483.000 kroner i 2008 som del av hans utstasjonsavtale. Sigve Brekke var berettiget til garantert nettolønn per år på 2.050.000 kroner i 2008 og 2.375.000 kroner i 2009 som del av hans utstasjonsavtale. Både bonus og LTI er basert på garantert nettolønn.

⁴⁾ Godtgjørelsene er basert på deres periode som ansatt i konsernledelsen. Arve Johansen fratradte stillingen som regionsjef for Asia den 31. august 2008. Sigve Brekke ble utnevnt som regionsjef for Asia fra den 1. september 2008.

⁵⁾ For antall tildelte og utstedte opsjoner så vel som forutsetningene for beregningene, se nedenfor og note 38.

^{a)} Jon Fredrik Baksaas har utøvet aksjeopsjoner i 2009. I forbindelse med utøvelsen er ytterligere 1.471.800 kroner blitt innberettet som skattepliktig inntekt. Baksaas økte egen aksjebeholdning med samme antall aksjer som antall opsjoner utøvet.

^{b)} Jan Edvard Thygesen har utøvet aksjeopsjoner i 2009. I forbindelse med utøvelsen er ytterligere 1.226.500 kroner blitt innberettet som skattepliktig inntekt. Thygesen økte egen aksjebeholdning med samme antall aksjer som antall opsjoner utøvet.

^{c)} Ragnar H. Korsæth har utøvet aksjeopsjoner i 2009. I forbindelse med utøvelsen er ytterligere 490.600 kroner blitt innberettet som skattepliktig inntekt. Korsæth økte egen aksjebeholdning med samme antall aksjer som antall opsjoner utøvet.

^{d)} Bjørn Magnus Kopperud har utøvet aksjeopsjoner i 2009. I forbindelse med utøvelsen er ytterligere 2.453.000 kroner blitt innberettet som skattepliktig inntekt. Kopperud reinvesterte den samlede opsjonsgevinsten i Telenor-aksjer.

Individuelle betingelser

Navn	Oppsigelsestid, måneder grunnlønn	Etterlønn, måneder grunnlønn	Pensjonsytelse
Jon Fredrik Baksaas	6 måneder	24 måneder grunnlønn.	66 % ytelse av 3.000.000 kroner (grunn lønn per 22.06.2002), årlig justert iht. konsumprisindeksen justert for endringer i avgifter og uten energivarer (KPI-JAE) samt en innskuddsbasert ordning med 30 % av lønn over grunnlønn i 2002. Innskuddsdelen er implementert fra 01.01.2006. Pensjonsalder 60 år.
		Hvis han får ny jobb reduseres etterlønnen med 75 % av den nye inntekten	
Trond Ø. Westlie	6 måneder	6 måneder	66 % ytelse av grunnlønn opptil 12G. 30 % innskudd av grunnlønn over 12G. Pensjonsalder 65 år.
Sigve Brekke	6 måneder	6 måneder	Innskuddspensjon med 11 % av grunnlønn. 30 % innskudd av grunnlønn over 12G. I tillegg et årlig tilskudd på 10 % av grunnlønn til førtidspensjonsordning. Pensjonsalder 65 år.
Jan Edvard Thygesen	6 måneder	6 måneder	66 % ytelse av 1.900.000 kroner (grunnlønn per 31.12.2003), årlig justert iht. KPI-JAE samt en innskuddsbasert ordning med 30 % av lønn over grunnlønn i 2003. Innskuddsdelen er implementert fra 01.01.2006. Pensjonsalder 62 år.
Morten Karlsen Sørby	6 måneder	6 måneder	66 % ytelse av 1.800.000 kroner (grunnlønn per 31.12.2002), årlig justert iht. KPI-JAE samt en innskuddsbasert ordning med 30 % av lønn over grunnlønn i 2002. Innskuddsdelen er implementert fra 01.01.2006. Pensjonsalder 62 år.
Ragnar H. Korsæth	6 måneder	6 måneder	66 % ytelse av 1.300.000 kroner (grunnlønn per 31.12.2004), årlig justert iht. KPI-JAE samt en innskuddsbasert ordning med 30 % av lønn over grunnlønn i 2004. Innskuddsdelen er implementert fra 01.01.2006. Pensjonsalder 65 år
Bjørn Magnus Kopperud	6 måneder	6 måneder	66 % ytelse av 1.600.000 kroner (grunnlønn per 06.11.2002), årlig justert iht. KPI-JAE samt en innskuddsbasert ordning med 30 % av lønn over grunnlønn i 2002. Innskuddsdelen er implementert fra 01.01.2006. Pensjonsalder 62 år.
Hilde Tonne	6 måneder	6 måneder	4 % av 1–6 G, 8 % av 6–12 G og 30 % av grunnlønn over 12 G. I tillegg et årlig tilskudd på 10 % av grunnlønn til førtidspensjonsordning. Pensjonsalder 65 år.

Opsjoner og aksjer¹⁾ 2009

	Opsjoner per 01.01.2009	Tildelte opsjoner	Terminerte opsjoner	Utøvede opsjoner	Gjennom- snittlig utøvelses- kurs på utøvede opsjoner	Opsjoner per 31.12.2009	Gjennom- snittlig utøvelses- kurs på utestående opsjoner per 31.12.2009 ²⁾	Gjennom- snittlig gjenstående levetid	Aksjer med 3 års binding, kjøpt i LTI program		Disponible aksjer per 31.12.2009
									gjennstående	aksjer per	
Jon Fredrik Baksaas	330 000	-	-	30 000	26,44	300 000	42,59	1,11	11 954	119 110	
Trond Ø. Westlie	55 000	-	-	-	-	55 000	74,90	3,52	-	28 530	
Morten Karlsen Sørby	55 000	-	-	-	-	55 000	74,90	3,52	6 830	32 175	
Jan Edvard Thygesen	205 000	-	75 000	25 000	26,44	105 000	51,82	1,91	5 978	97 381	
Sigve Brekke	40 000	-	-	-	-	40 000	74,90	3,52	10 715	21 577	
Ragnar H. Korsæth	83 333	-	13 333	10 000	26,44	60 000	58,75	2,40	3 979	22 328	
Bjørn Magnus Kopperud	90 000	-	-	50 000	26,44	40 000	74,90	3,52	4 828	34 542	
Hilde M. Tonne	-	-	-	-	-	-	-	-	4 239	12 246	

Opsjoner og aksjer¹⁾ 2008

	Opsjoner per 01.01.2008	Tildelte opsjoner	Terminerte opsjoner	Utøvede opsjoner	Gjennom- snittlig utøvelses- kurs på utøvede opsjoner	Opsjoner per 31.12.2008	Gjennom- snittlig utøvelses- kurs på utestående opsjoner per 31.12.2008 ²⁾	Gjennom- snittlig gjenstående levetid	Aksjer med 3 års binding, kjøpt i LTI program		Disponible aksjer per 31.12.2008
									gjennstående	aksjer per	
Jon Fredrik Baksaas	330 000	-	-	-	-	330 000	41,12	2,16	8 391	71 786	
Trond Ø. Westlie	55 000	-	-	-	-	55 000	74,90	4,52	4 347	25 795	
Arve Johansen	265 000	-	-	-	-	265 000	44,83	1,59	4 466	65 460	
Morten Karlsen Sørby	55 000	-	-	-	-	55 000	74,90	4,52	4 776	22 629	
Jan Edvard Thygesen	205 000	-	-	-	-	205 000	45,75	1,68	4 200	64 015	
Sigve Brekke	40 000	-	-	-	-	40 000	74,90	4,52	6 493	9 270	
Ragnar H. Korsæth	83 333	-	-	-	-	83 333	52,46	2,60	2 794	6 663	
Bjørn Magnus Kopperud	90 000	-	-	-	-	90 000	47,98	2,64	3 117	11 094	
Hilde M. Tonne	-	-	-	-	-	-	-	-	2 800	6 415	

¹⁾ Inkluderer aksjer eiet av nærstående parter.

²⁾ Basert på utøvelseskurs siste mulige virkedag for 2002-opsjonene. For 2006-opsjonene forutsettes det at taket (som beskrevet i note 38) ikke er nådd.

Lån til ansatte

Sum lån til ansatte var 27 millioner kroner per 31. desember 2009 og 31. desember 2008. Dette er hovedsakelig relatert til forbrukslån i IS Partner AS (EDB Business Partner). Lånene tilbakebetales gjennom trekk i månedslønn. Det vil ikke bli tilbudt flere slike lån til ansatte.

Godtgjørelse til revisor

Tabellen nedenfor oppsummerer revisjonshonorar for 2009 og 2008 og påløpte honorarer i 2009 og 2008 for revisjonsrelaterte, skatterelaterte og andre tjenester. Honorarene inkluderer både norske og utenlandske datterselskaper.

BELØP I MILLIONER KRONER EKSKLUSIVE MERVERDIAVGIFT	Revisjon		Attestasjonstjenester		Skatterelaterte tjenester		Andre tjenester	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Telenor ASA	5,5	4,9	0,2	0,4	3,2	4,3	2,1	4,5
Øvrige konsernselskaper	33,8	34,0	4,8	3,5	2,9	3,1	3,5	0,8

Honorar for revisjonen omfatter honorar for den lovbestemte revisjon og gjennomgang av kvartalsrapporter. Honorar for attestasjonstjenester omfatter andre attestasjonstjenester relatert til revisjon av informasjonssystemer, revisjon av regulatorisk rapportering og andre avtalte kontrollhandlinger. Honorar for skatterelaterte tjenester omfatter skatterådgivning hovedsakelig utenfor Norge. Andre tjenester relaterer seg til due diligence og konsultasjoner i forbindelse med oppkjøp og avhendelser og gjennomgang av internkontroll.

38 // Aksjebasert betaling

Aksjebaserte transaksjoner

Tidlig i 2008 inngikk DiGi en endelig avtale med Time dotCom Bhd vedrørende foreslått overføring av 3G-spektrum med utstedelse av 27,5 millioner nye aksjer i DiGi. Den 7. mai, etter godkjenning fra relevante myndigheter i Malaysia, fikk DiGi tildelt 3G-spektrumet og de nye aksjene ble utstedt til Time dotCom Bhd. Utstedelsen av nye aksjer reduserte konsernets eierandel i DiGi fra 50,8 % til 49,0 %, se note 3. De nye aksjene ble notert på Bursa Malaysia Securities Berhad 12. mai 2008.

Virkelig verdi av 3G-lisensen ble estimert ved hjelp av uavhengige verdigrunderserksperter. Børsverdien på aksjene DiGi utstedte som vederlag for 3G-lisensen var innenfor området av virkelig verdier som ble estimert for 3G-lisensen. 3G-lisensen ble dermed innregnet til børsverdien på aksjene på utstedelsestidspunktet.

Aksjebasert belønning

Konsernet har hatt opsjonsprogram frem til 2007 for ledere og nøkkelpersoner. I 2007 ble opsjonsprogrammet terminert, men de utestående individuelle opsjonsavtaler er fortsatt gyldige. Konsernet innførte i 2007 en ny langtidsinsentivordning for ledere og nøkkelpersoner, basert på et element av fastlønn som må brukes til å kjøpe aksjer i Telenor ASA. I tillegg har konsernet et aksjeprogram for alle ansatte i utvalgte selskaper.

Aksjeprogram for ansatte

Hvert år siden Telenor ASA ble notert på Oslo Børs i 2000 har ansatte i utvalgte selskaper blitt tilbudt å kjøpe aksjer med rabatt og med mulighet for bonusaksjer. I 2009 omfattet programmet alle ansatte i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Ungarn, Serbia og Montenegro.

Aksjeprogrammet gir ansatte mulighet til å investere 1, 2, 3 eller 4 prosent av brutto årlig grunnlønn inklusive rabatt på 20 %, begrenset til 1.500 kroner. Deltakere i aksjeprogrammet har mulighet til å få tildelt bonusaksjer. Kravet er at Telenoraksjen skal ha en bedre kursutvikling enn Dow Jones Stoxx 600 Telecommunications (SXXP) index over en to års periode. Blir dette kriteriet innfridd, mottar de ansatte like mange bonusaksjer som antall investerte aksjer, forutsatt at aksjene fremdeles eies av den ansatte ved utløpet av de to årene og at den enkelte fortsatt er ansatt. Bonusaksjer som forventes tildelt etter to år kostnadsføres over opptjeningsperioden (se også note 8).

Deltagelsen i programmet med oppstart i 2009 var ca 25 % mot ca 27 % i 2008. Ansatte tegnet seg for programmet introdusert i 2009 i januar 2010, og investeringen gjøres i 2010. For programmet introdusert i 2008 tegnet de ansatte seg for aksjer i desember 2008 og investeringen ble gjennomført i 2009.

Langtidsinsentiv (LTI)

Det gjeldende langtidsinsentivet utgjør en fast godtgjørelse på mellom 15 og 30 prosent av den årlige grunnlønn avhengig av stilling. Nettobeløpet etter skatt må brukes til å kjøpe aksjer i Telenor ASA, med en bindingstid på tre år. Aksjene har en bindingstid frem til 1. juli 2012 for 2009-ordningen og frem til 1. juli 2011 for 2008-ordningen. For 2007-ordningen har aksjene en bindingstid frem til 1. juli 2010. I 2009, 2008 og 2007 inkluderte ordningen rundt 110 ledere og nøkkelpersoner. Aksjene ble kjøpt til en pris fra 55,42 kroner til 79,95 kroner i 2009, til 78,94 kroner i 2008 og til 127,03 kroner i 2007. Totalt ble det kjøpt 334.745 aksjer i 2009, 203.706 aksjer i 2008 og 127.044 aksjer i 2007 i tilknytning til ordningene. Bruttobeløpet som ansatte har mottatt innregnes som eiendel i oppstilling av finansiell stilling og blir fordelt over opptjeningsperioden (se også note 8).

EDB Business Partner har en tilsvarende ordning for konsernledelsen med 1.000.000 kroner til konsernsjefen og 350.000 kroner til de andre konserndirektørene for årene 2009, 2008 og 2007. Beløpet ble benyttet til å kjøpe EDB-aksjer med tre års bindingstid. Aksjene ble kjøpt til kurs 12,00 kroner i løpet av februar 2009 og til 27,20 kroner den 22. juli 2008. I 2007 ble aksjene kjøpt til kurs 55,49 kroner den 18. juli 2007 og 35,54 den 31. januar 2008.

Aksjeopsjoner i Telenor ASA

I 2006 ble 2,66 millioner opsjoner tildelt rundt 130 ledere og nøkkelpersoner globalt. Alle disse opsjonene blir friggitt etter 3 år og har 7 års levetid. Utøvelseskursen ble satt til gjennomsnittlig sluttkurs på Oslo børs siste ti handledager før tildeling og var 74,90 kroner. Maksimal gevinst per opsjon er satt til kr 31,46 til og med juli 2010. I juli 2010 fastsettes ny utøvelseskurs som ligger 44,94 kroner under sluttkurs på Oslo børs den 22. juli 2010, dog minimum 74,90 kroner. Ny utøvelseskurs gjelder for resten av opsjonens levetid.

I 2002 ble det tildelt opsjoner til 85 ledere og nøkkelpersoner, i 2003 ble det tildelt opsjoner til 110 ledere og nøkkelpersoner, mens det i 2004 ble tildelt opsjoner til 12 nye ledere og nøkkelpersoner. I 2005 ble det ikke tildelt opsjoner. Opsjonene kan utøves med en tredjedel hvert av de kommende tre år etter tildelingen. Seneste utøvelsesstidspunkt er sju år etter tildeling. Opsjonene kan bare utøves fire ganger hvert år i en tidagers periode etter offentliggjøringen av selskapets kvartalsresultater.

For opsjoner tildelt i 2002 er utøvelseskursen gjennomsnittlig sluttkurs ved Oslo Børs siste fem handledager før tildelingstidspunktet, tillagt en rente per påbegynt måned som tilsvarer 1/12 av 12-måneders NIBOR. Opsjoner tildelt i 2003 og 2004 kan kun utøves dersom aksjekursen på utøvelsesstidspunktet er høyere enn gjennomsnittlig sluttkurs på Oslo Børs siste 5 handledager, før tildelingstidspunktet tillagt en rente på 5,38 % per år. Utøvelseskursen er gjennomsnittlig sluttkurs ved Oslo Børs siste 5 handledager før tildelingstidspunktet, som var 26,44 kroner for opsjonene tildelt i 2003 og 48,36 kroner for opsjonene tildelt i 2004.

Opsjonsprogrammet anses som aksjebasert betaling som gjøres opp i egenkapital. Telenor ASAs program gir Telenor ASA rettigheter til å foreta oppgjør i kontanter.

Opsjoner Telenor ASA

	Antall opsjoner	Veid gjennomsnittlig utøvelsespris ved slutten av opsjonens løpetid (i kroner) ¹⁾
Per 31. desember 2007	3 301 632	62,29
Opsjoner tildelt i 2008	-	-
Opsjoner kansellert i 2008	285 000	73,20
Opsjoner utøvet i 2008	8 333	26,44
Per 31. desember 2008	3 008 299	61,37
Opsjoner tildelt i 2009	-	-
Opsjoner kansellert i 2009	120 000	74,90
Opsjoner utgått i 2009	268 333	43,67
Opsjoner utøvet i 2009	290 110	26,44
Per 31. desember 2009	2 329 856	67,10

¹⁾ Utøvelsesprisen for 2002-programmet er basert på siste mulige utøvelsesstidspunkt og på 12 måneders NIBOR implisitte terminrenter basert på 12 måneders NIBOR-rente per 20. februar 2009. Utøvelsesprisene for opsjonsprogrammene for 2003 og 2006 ligger fast gjennom opsjonenes levetid.

Veid gjennomsnittlig aksjekurs på utøvelsesstidspunktet for opsjoner utøvet i 2009 var 75,50 kroner (105,35 kroner i 2008).

Tabellene nedenfor viser detaljer vedrørende utestående opsjoner i Telenor ASA per 31. desember 2009 og 2008. Alle opsjonene kan utøves før utløpet av de respektive programmene.

Program	Veid gjennomsnittlig utøvelsespris (i kroner)	Utestående opsjoner per 31. desember 2009	Opsjoner som kan utøves per 31. desember 2009	Veid gjennomsnittlig gjenværende løpetid per 31. desember 2009
2003	26,44	374 856	374 856	0,14
2006	74,90 ²⁾	1 955 000	1 955 000	3,52

Program	Veid gjennomsnittlig utøvelsespris (i kroner)	Utestående opsjoner per 31. desember 2008	Opsjoner som kan utøves per 31. desember 2008	Veid gjennomsnittlig gjenværende løpetid per 31. desember 2008
2002	43,67 ¹⁾	268 333	268 333	0,15
2003	26,44	664 966	664 966	1,14
2006	74,90 ²⁾	2 075 000	-	4,52

¹⁾ Utøvelsesprisen for 2002-programmet er basert på siste mulige utøvelsesstidspunkt og på 12 måneders NIBOR implisitte terminrenter basert på 12 måneders NIBOR-rente per 20. februar i 2008. Utøvelsesprisene for opsjonsprogrammene for 2003 og 2006 ligger fast gjennom opsjonenes levetid.

²⁾ Forutsetter at maksimal gevinst som beskrevet ovenfor ikke er nådd. Hvis maksimal gevinst er nådd justeres utøvelseskursene opp.

Basert på virkelig verdi på tildelingstidspunkt er kostnadene periodisert over opptjeningsperioden (se også note 8). Konsernet benytter Black & Scholes opsjonsprisindeksmodell for å beregne virkelig verdi på opsjonene.

Aksjeopsjoner i EDB Business Partner ASA

I juni 2006 tildelte EDB 1.500.000 aksjeopsjoner til nøkkelpersoner. Utøvelseskurs for konsernsjefens 250.000 opsjoner er satt til 51,14 kroner per aksje. Andre nøkkelpersoner fikk tildelt 1.250.000 opsjoner til en utøvelseskurs på 52,10 kroner. Utøvelseskurs er volumvektet gjennomsnittlig sluttkurs på Oslo Børs 5 handledager før og 5 handledager etter tildelingstidspunktet, som tilsvarer volumvektet gjennomsnittlig sluttkurs på Oslo Børs 5 handledager før tildeling av opsjonene.

I 2007 ble det utstedt ytterligere 310.000 opsjoner, hvorav 210.000 opsjoner ble utstedt den 30. januar med utøvelsespris på 58,07 kroner og 100.000 opsjoner ble utstedt 1. mars til en utøvelsespris på 53,03 kroner. Utøvelse av opsjonene er betinget av at aksjekursen på utøvelsetidspunktet er minst lik utøvelseskurs pluss rente lik 5,38 % per år eller 0,483 % per måned. Opsjonen kan ha en maksimumsgevinst på 250 % av utøvelseskursen og utøves kvartalsvis etter en opptjeningsperiode på 3 år. Utøvelse av opsjonene vil enten bli foretatt ved overføring av selskapets egne aksjer eller ved kontant utbetaling.

Opsjoner som er opptjent kan bare bli utøvet etter årlig godkjenning fra generalforsamlingen. I tillegg kan opsjonene utøves 4 ganger årlig, gjennom en 3 til 10 dagers periode etter publisering av selskapets kvartalsvise resultater.

	Opsjoner	Estimert virkelig verdi på tildelingstidspunktet (i kroner)	Veid gjennomsnitt utøvelsespris ved slutten av opsjonenes løpetid (i kroner)
Per 31. desember 2007	1 582 500	-	52,93
Opsjoner tildelt i 2008	-	-	-
Opsjoner utøvet i 2008	-	-	-
Opsjoner kansellert i 2008	102 500	-	52,41
Per 31. desember 2008	1 480 000	-	52,50
Opsjoner tildelt i 2009	-	-	-
Opsjoner utøvet i 2009	-	-	-
Opsjoner kansellert i 2009	390 000 ¹⁾	-	52,10
Per 31. desember 2009	1 090 000	-	52,70

¹⁾ Kansellerte opsjoner i 2009 er i hovedsak relatert til avgang av konsernsjef Endre Ragnes og teknisk direktør Oddgeir Hansen den 31.12.2009, som eide henholdsvis 250.000 og 80.000 opsjoner.

Ingen opsjoner ble utøvet i 2009. Veid gjennomsnittlig utøvelsespris for aksjeopsjonene utøvet i 2007 var 46,45 kroner.

Tabellen nedenfor viser detaljer for EDB Business Partners utestående opsjoner per 31. desember 2009 og 2008. Utøvelsesprisen er basert på siste mulige utøvelsetidspunkt. Mange av opsjonene kan utøves før utløp av planen.

Program	Veid gjennomsnittlig utøvelsespris (i kroner)	Utestående opsjoner per 31.12.2009	Veid gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år)	Opsjoner som kan utøves per 31.12.2009
2006	51,91	830 000	0,42	830 000
2006	58,07	260 000	1,08	260 000

Program	Veid gjennomsnittlig utøvelsespris (i kroner)	Utestående opsjoner per 31.12.2008	Veid gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år)	Opsjoner som kan utøves per 31.12.2008
2006	51,14	250 000	1,42	166 650
2006	52,10	970 000	1,42	646 588
2006	58,07	260 000	2,08	86 658

Virkelig verdi av aksjebasert avlønning på tildelingstidspunktet kostnadsføres over opptjeningsperioden.

Opsjonsprogram for aksjer i Telenor ASA og EDB Business Partner ASA for perioden 2002–2009

	Risikofri rente i %	Utbytte- grad i %	Utbytte- vekst	Volatilitets- faktor i %	Veid gjennom- snittlig forventet levetid (år)
Telenor ASA 2002-program	6,40	2,0		31,3	4,5
Telenor ASA 2003-program	4,80	2,0		32,3	4,5
Telenor ASA 2004-program	3,13	2,0		36,5	4,5
Telenor ASA 2006-program	3,99	-	10 årlig vekst, 2006- utbytte på 2,00 kroner som grunnlag	31,1	4,0
EDB Business Partner ASA 2006-program	3,74	0,0		31,2	2,5
EDB Business Partner ASA 2006-program, tildeling 2007	4,57	0,0		28,2	2,5

For virkelig verdiberegning er aksjekursen på tildelingstidspunktet benyttet. Black-Scholes opsjonsprisindemodell ble benyttet for beregning av virkelig verdi av omsatte opsjoner som ikke har begrensning med hensyn til opptjening eller overdragelse. I tillegg bygger modellen på subjektive forutsetninger om risikofri rente, volatilitet i den underliggende eiendelen, utbytte og forventet levetid. Fordi konsernets ansatte-opsjoner har karakteristikk vesentlig forskjellig fra omsatte opsjoner og endringer i subjektive forutsetninger kan ha vesentlig påvirkning på virkelig verdi estimater, er det ledelsens vurdering at eksisterende modell ikke nødvendigvis gir en pålitelig måling av opsjonenes virkelige verdi. Siden antallet tildelte opsjoner er begrenset sett i forhold til det totale antall aksjer er det forventet at valg av beregningsmodell ikke vil ha vesentlig effekt på konsernregnskapet.

39 // Antall aksjer, aksjonærer m.m.

Telenor ASA (selskapet) hadde per 31. desember 2009 en aksjekapital på 9.947.333.076 kroner fordelt på 1.657.888.846 ordinære aksjer pålydende 6 kroner. Aksjekapitalen og antall utestående aksjer var uendret gjennom 2009. Alle aksjer har lik stemmerett og rett til utbytte. Per 31. desember 2009 hadde selskapet 1.859.890 egne aksjer, sammenlignet med null egne aksjer per 31. desember 2008.

Selskapets ordinære generalforsamling 8. mai 2008 ga styret fullmakt til å erverve 160.000.000 egne aksjer, tilsvarende inntil 9,5 % av aksjekapitalen, som et virkemiddel for optimalisering av selskapets kapitalstruktur og som mulig oppgjør i forbindelse med erverv av virksomhet. En slik fullmakt ble ikke foreslått til ordinær generalforsamling 11. mai 2009. Ordinær generalforsamling 2009 ga styret fullmakt til å erverve inntil 4.000.000 aksjer med pålydende verdi på til sammen 24.000.000 kroner, tilsvarende 0,24 % av utestående aksjer. Inntil 2.000.000 aksjer kan brukes for å oppfylle selskapets opsjonsprogrammer for 2006 og resterende inntil 2.000.000 aksjer kan brukes til selskapets generelle aksjeprogram for ansatte. Fullmaktene gjelder til ordinær generalforsamling i 2010.

I mars 2009 ervervet selskapet 2.150.000 egne aksjer under fullmaktene gitt av generalforsamlingen mai 2008, mens ingen aksjer ble i 2009 ervervet under fullmaktene gitt av generalforsamlingen i mai 2009. I henholdsvis mai, august og november 2009 ble totalt 290.110 aksjer benyttet til oppfyllelse av opsjonsprogram for ansatte for 2003.

Selskapet inngikk i april 2008 en avtale med Den Norske Stat ved Nærings- og Handelsdepartementet, som den største aksjonæren i selskapet. Avtalen innebar at staten ville være forpliktet til å kansellere en proporsjonal del av sine aksjer, slik at statens eierandel i selskapet forble uforandret dersom selskapet ervervet egne aksjer for sletting. Denne avtalen utløp ved ordinær generalforsamling 2009 og en ny avtale ble ikke inngått.

Følgende aksjonærer hadde 1 % eller mer av selskapets totalt 1.657.888.846 utestående aksjer per 31. desember 2009:

Navn på aksjonær	Antall aksjer	Eierandel i %
Nærings- og Handelsdepartementet	894 683 140	53,97
Folketrygdfondet	78 518 861	4,74
JPMorgan Chase Bank (nominee)	50 977 390	3,07
State Street Bank & Trust Co (nominee)	29 612 810	1,79
Bank of New York Mellon (nominee)	24 220 091	1,46
Clearstream Banking S.A (nominee)	22 862 391	1,38
State Street Bank & Trust Co (nominee)	17 711 123	1,07

40 // Hendelser etter rapporteringsperioden

Den 13. januar 2010 godkjente den ekstraordinære generalforsamlingen i Kyivstar ytterligere utbytte på 0,8 milliarder hryvnia (omtrent 0,5 milliarder kroner) for regnskapsåret 2008, hvorav konsernet har mottatt mesteparten av sin relative andel per 23. mars 2010. Det utdelte utbyttet utgjør en andel av samlet netto resultat på 5,1 milliarder hryvnia for regnskapsåret 2008.

Den 7. januar 2010 og 10. februar 2010 økte konsernet sin eierandel i Unitech Wireless i India til 67,25 % gjennom rettede kapitalutvidelser på henholdsvis 1,8 milliarder kroner og 2,6 milliarder kroner. Se note 4 for ytterligere informasjon.

Den 9. februar 2010 fremsatte VimpelCom Ltd. et tilbud til alle aksjonærer i OJSC VimpelCom, der aksjer og aksjebevis i OJSC VimpelCom byttes inn i aksjebevis i VimpelCom Ltd. Tilbudet og den planlagte transaksjonen er beskrevet ytterligere i notene 3, 21 og 35.

OJSC VimpelCom utgav sin rapport for fjerde kvartal 2009 den 18. mars 2010. Konsernet har på bakgrunn av denne rapporten redusert sin estimerte andel av resultat fra VimpelCom med 368 millioner kroner, og konsernets resultat etter skatt er redusert med 326 millioner kroner i forhold til estimatet i rapporten for fjerde kvartal 2009 som ble utgitt 10. februar 2010. Se note 21 for de korrigerede VimpelCom-estimatene for 2009.

Resultatregnskap

Telenor ASA 1. januar – 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2009	2008
Driftsinntekter	1	748	710
Driftskostnader			
Lønn og personalkostnader	2, 3	(765)	(762)
Andre driftskostnader	4	(1 059)	(1 014)
Av- og nedskrivninger	8, 9	(80)	(133)
Sum driftskostnader		(1 904)	(1 909)
Driftsresultat		(1 156)	(1 199)
Finansinntekter og kostnader			
Finansinntekter		7 279	10 542
Finanskostnader		(2 494)	(4 170)
Netto valutagevinster (tap)		2 594	(3 130)
Netto gevinst (tap og nedskrivninger) av finansielle eiendeler		(1 608)	(506)
Netto finansinntekter og kostnader	6	5 771	2 736
Resultat før skatt		4 615	1 537
Skattekostnad	7	(1 299)	72
Årets resultat		3 316	1 609
Foreslått utbytte		4 140	-

Oppstilling av totalresultat

Telenor ASA 1. januar – 31. desember

Beløp i millioner kroner	2009	2008
Årets resultat	3 316	1 609
Øvrige resultatelementer		
Verdiendring derivater i kontantstrømsikringer	(436)	(216)
Skatt	122	61
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	(314)	(155)
Totalresultat	3 002	1 454

Oppstilling av finansiell stilling

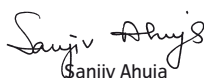
Telenor ASA per 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2009	2008
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Eiendel ved utsatt skatt	7	1 687	1 164
Goodwill	8	20	20
Immaterielle eiendeler	8	471	498
Varige driftsmidler	9	19	16
Aksjer i datterselskaper	16	40 632	40 232
Langsiktige rentebærende fordringer på konsernselskaper	10, 12	65 722	74 530
Andre langsiktige finansielle eiendeler	10, 12	1 955	3 891
Sum anleggsmidler		110 506	120 351
Omløpsmidler			
Kundefordringer på selskap i samme konsern		254	191
Eksterne kundefordringer		7	8
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	10, 12	1 122	987
Betalingsmidler og kortsiktige plasseringer	12	5 586	2 381
Sum omløpsmidler		6 969	3 567
Sum eiendeler		117 475	123 918
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	11	36 555	33 604
Pensjonsforpliktelser	3	305	280
Langsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap		18	49
Langsiktig rentebærende eksternt gjeld		25 207	29 928
Langsiktig ikke-rentebærende gjeld til konsernselskap		271	87
Langsiktig ikke-rentebærende eksternt gjeld		316	406
Sum langsiktig gjeld	12	25 812	30 470
Kortsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap	12	44 937	44 308
Kortsiktig rentebærende eksternt gjeld	12	2 324	10 764
Trekk på konsernkonto	12	4 558	3 009
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld til konsernselskap	12, 13	141	96
Kortsiktig ikke-rentebærende eksternt gjeld	12, 13	2 843	1 387
Sum kortsiktig gjeld		54 803	59 564
Sum egenkapital og gjeld		117 475	123 918

Fornebu, 23. mars 2010

Harald Norvik
styreleder

John Giverholt
styrets nestleder

Sanjiv Ahuja
styremedlem

Kjersti Kleven
styremedlem

Olav Vollidal
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

Dr. Burckhard Bergmann
styremedlem

Barbara Milian Thoralfsson
styremedlem

Harald Stavn
styremedlem

Brit Østby Fredriksen
styremedlem

Bjørn André Anderssen
styremedlem

Jon Fredrik Baksaas
konsernsjef

Oppstilling av kontantstrømmer

Telenor ASA 1. januar – 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2009	2008
Resultat før skatt		4 615	1 537
Betalt skatt		14	(1 026)
Netto (gevinst) tap, nedskrivninger og endring virkelig verdi finansielle eiendeler og gjeld		1 452	425
Av- og nedskrivninger		80	133
Valuta (gevinst) tap ikke relatert til operasjonelle aktiviteter		(2 592)	3 127
Endring i påløpte ikke betalte renter til/fra konsernselskaper		(2 523)	(2 802)
Endring i andre tidsavgrensingsposter med videre		83	296
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		1 129	1 690
Innbetalinger ved avgang av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		2	11
Utbetalinger ved tilgang varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		(61)	(59)
Utbetalinger ved kapitalinskudd og tilgang av datterselskaper		(400)	(1 200)
Innbetalinger ved avgang av andre investeringer		-	9
Utbetalinger ved tilgang av andre investeringer		(97)	(1)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(556)	(1 240)
Innbetalinger ved opptak av gjeld		8 976	11 208
Utbetalinger ved tilbakebetaling av gjeld		(17 702)	(12 874)
Netto endring konserninterne trekkrettigheter		9 747	9 492
Utbetalinger ved tilbakekjøp av egne aksjer		-	(2 108)
Utbetaling av utbytte til aksjonærer i Telenor ASA		-	(5 678)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		1 021	40
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		62	42
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		1 656	532
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar	12	(628)	(1 160)
Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember	12	1 028	(628)

Oppstilling av endringer i egenkapital

Telenor ASA per 31. desember 2008 og 2009

Beløp i millioner kroner (unntatt antall aksjer)	Antall aksjer	Aksje-kapital	Egne aksjer	Over-kurs-fond	Annen egen-kapital	Tilbake-holdt overskudd	Total egen-kapital
Egenkapital per 1. januar 2008	1 680 274 570	10 081	(18)	4 343	10 001	15 510	39 917
Totalresultat	-	-	-	-	(155)	1 609	1 454
Utbytte	-	-	-	-	-	(5 678)	(5 678)
Overføring fra overkursfond	-	-	-	(3 000)	3 000	-	-
Kostnad for aksjebasert godtgjørelse	-	-	-	-	19	-	19
Kjøp av egne aksjer	-	-	(116)	-	(1 992)	-	(2 108)
Sletting av aksjer	(22 385 724)	(134)	134	(1 274)	1 274	-	-
Egenkapital per 31. desember 2008	1 657 888 846	9 947	-	69	12 147	11 441	33 604
Totalresultat	-	-	-	-	(314)	3 316	3 002
Kostnad for aksjebasert godtgjørelse	-	-	-	-	24	-	24
Kjøp av egne aksjer	-	-	(13)	-	(70)	-	(83)
Salg av egne aksjer, utstedelse nye aksjer og utøvelse av aksjeopsjoner	-	-	2	-	6	-	8
Egenkapital per 31. desember 2009	1 657 888 846	9 947	(11)	69	11 793	14 757	36 555

Noter til regnskapet

Telenor ASA

00 // Innhold noter:

01	Generell informasjon og regnskapsprinsipper	09	Varige driftsmidler
02	Lønn og personalkostnader	10	Andre finansielle eiendeler
03	Pensjonskostnader, ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og -midler	11	Egenkapital og utbytte
04	Andre driftskostnader	12	Finansielle instrumenter og risikostyring
05	Utgifter til forskning og utvikling	13	Kortsiktig ikke rentebærende gjeld
06	Finansinntekter og kostnader	14	Garantiansvar
07	Skatter	15	Kontraktsforpliktelser
08	Goodwill og immaterielle eiendeler	16	Aksjer i datterselskaper

01 // Generell informasjon og regnskapsprinsipper

Telenor ASA er et holdingselskap og inkluderer konsernledelse, konsernfunksjoner, forskning og utvikling og konsernets internbank (Group Treasury).

Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Internasjonale regnskapsprinsipper (IFRS) i henhold til Regnskapsloven § 3–9 og Forskrift om forenklet anvendelse av IFRS fastsatt av Finansdepartementet 21. januar 2008.

Driftsinntekter består i hovedsak av salg av konserntjenester til andre konsernselskaper, salg av forsknings- og utviklingstjenester og salg av andre konsulenttjenester. Kjøp fra andre konsernselskaper omfatter i hovedsak konsulentkostnader i forbindelse med konsernprosjekter, husleie, IT-drift og vedlikehold.

Telenor ASA utfører store deler av den eksterne finansieringen av konsernet, og yter lån til og mottar plasseringer fra konsernselskaper. Se note 29 til konsernregnskapet.

Aksjer i datterselskaper og fordringer fra og lån til datterselskaper er vurdert til det laveste av virkelig verdi og historisk kost. Verdijusteringer er klassifisert som finansinntekter og kostnader i resultatregnskapet. Finansielle derivater holdt mot datterselskaper er regnskapsført til virkelig verdi.

Telenor ASAs øvrige regnskapsprinsipper er i det all vesentligste lik konsernets regnskapsprinsipper, som er beskrevet i note 2 til konsernregnskapet. I de tilfeller hvor notene for morselskapet er vesentlig forskjellig fra konsernets, er disse vist nedenfor. For øvrig vises det til noteopplysninger for konsernet.

Telenor ASA benytter indirekte metode for oppstillingen av kontaktstrømmer. Netto endring konserninterne trekkrettigheter er utlån og plasseringer med høy omløpshastighet, og er presentert netto. Tilbakekjøp av aksjer som er foretatt i den hensikt å dele ut til ansatte som bonusaksjer mv. klassifiseres under operasjonelle aktiviteter. Telenor ASA har tidligere klassifisert negativ nettobeholdning av kontanter og kontantekvivalenter under finansieringsaktiviteter som gjeld, men fra 2009 inngår nettobeløpet som en del av kontanter og kontantekvivalenter. Tallene for 2008 er derfor omarbeidet.

02 // Lønn og personalkostnader

Administrerende direktør og styret for Telenor ASA tilsvare konsernsjef og konsernstyret. Opplysninger om ytelser til styret, ledende personer og revisor med videre for 2009 finnes i note 37 til konsernregnskapet.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Lønn, feriepenger m.v.	(510)	(539)
Arbeidsgiveravgift ¹⁾	(80)	(65)
Pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	(107)	(83)
Aksjebasert betaling	(16)	(12)
Andre personalkostnader	(52)	(63)
Sum lønn og personalkostnader	(765)	(762)
Gjennomsnittlig antall årsverk	593	634

¹⁾ I beløpet inngår endring i påløpt arbeidsgiveravgift knyttet til utestående opsjoner til ledelsen. I 2009 utgjorde dette 2,2 millioner kroner, og i 2008 en reversering på 9,3 millioner kroner. I tillegg inngår avgift av fordelsbeskatning for innløste opsjoner.

03 // Pensjonskostnader, ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og -midler

Telenor ASA er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser		
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 1. januar	851	718
Kostnad ved inneværende periode pensjonsopptjening	74	64
Rentekostnad	34	33
Aktuarmessige gevinster og tap	(72)	61
Oppkjøp/salg/overføring av virksomhet	(12)	-
Utbetaling av ytelser	(27)	(25)
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	848	801
Endring i pensjonsmidler		
Virkelig verdi pensjonsmidler per 1. januar	440	444
Faktisk avkastning og andre endringer i tilknytning til midlene	85	(28)
Oppkjøp/salg/overføring av virksomhet	(6)	-
Premieinnbetalinger ¹⁾	44	37
Utbetaling av ytelser	(11)	(13)
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31. desember	552	440
Netto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	297	411
Ikke resultatført aktuarmessige gevinster og tap	8	(131)
Netto innregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser inkludert arbeidsgiveravgift per 31. desember	305	280
Netto innregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser inkludert arbeidsgiveravgift per 1. januar	280	259
Overføring av virksomhet	(6)	-
Netto pensjonskostnad inkludert Arbeidsgiveravgift	92	70
Premieinnbetalinger ¹⁾	(44)	(36)
Utbetaling av ytelser	(10)	(7)
Arbeidsgiveravgift av betalt pensjonspremie og ytelser	(6)	(6)
Netto innregnet ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser inkludert arbeidsgiveravgift per 31. desember	305	280

Beregnet pensjonsforpliktelse omfatter 406 aktive medlemmer og 403 pensjonister.

Se note 27 til konsernregnskapet for informasjon om forutsetninger som er benyttet samt beskrivelse av pensjonsordninger.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Pensjonskostnader		
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	(74)	(64)
Rentekostnader	(35)	(33)
Estimert avkastning på pensjonsmidler	25	28
Administrasjonskostnader	-	(1)
Aktuarmessige gevinster og tap	(8)	-
Netto pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift	(92)	(70)
Tilskuddsplaner	(15)	(13)
Totale pensjonskostnader innregnet i resultatregnskapet	(107)	(83)

¹⁾ Forventet premieinnbetaling til Telenor Pensjonskasse for 2010 er 47 millioner kroner.

04 // Andre driftskostnader

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Kostnader til lokaler, biler, kontorutstyr mv.	(83)	(79)
Drift- og vedlikeholdskostnader	(87)	(76)
Reise og diett	(83)	(85)
Porto, frakt, distribusjon og telekommunikasjon	(33)	(26)
Markedsføring, reklame og salgsprovisjoner	(94)	(63)
Konsulentonorar og innleie av personell	(582)	(579)
Kostnader til nedbemanning og tapskontrakter	(2)	(13)
Tap på fordringer	(1)	-
Andre driftskostnader	(94)	(93)
Sum andre driftskostnader	(1 059)	(1 014)

Konsulentonorar er hovedsaklig knyttet til innleie av midlertidig personell, ivaretagelse av eierinteresser og til vurdering av nye markedsmuligheter. I tillegg inngår revisjonshonorar og andre honorarer til revisor, se note 37 til konsernregnskapet. Telenor ASA har ubetydelige tap på kundefordringer. Realiserte tap er i all hovedsak knyttet til lån gitt fra Telenor ASAs finansavdeling, som står for den vesentligste delen av finansieringen av datterselskapene, se note 6. Telenor ASA klassifiserer tap på utlån under Finansinntekter og kostnader, der de inngår i posten Netto gevinst (tap og nedskrivninger) av finansielle eiendeler.

05 // Utgifter til forskning og utvikling

Utgifter til forskning og utvikling innregnet som kostnad utgjorde 236 millioner kroner i 2009, og 271 millioner kroner i 2008. Forskning og utviklingsarbeid er relatert til utvikling av ny teknologi og ny anvendelse av eksisterende nett.

06 // Finansinntekter og kostnader

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Renteinntekter	94	-
Renteinntekter fra konsernselskap	3 259	4 846
Utbytte fra datterselskap	-	530
Verdiøkning finansielle instrumenter holdt for handelsformål	203	94
Konsernbidrag mottatt fra datterselskap	3 705	5 059
Andre finansinntekter	18	13
Sum finansinntekter	7 279	10 542
Rentekostnader til konsernselskap	(655)	(2 058)
Eksterne rentekostnader på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	(1 428)	(2 082)
Tap på garantistillelser for datterselskap	(370)	-
Verdiøkning finansielle instrumenter holdt for handelsformål	(2)	(3)
Andre finanskostnader	(39)	(27)
Sum finanskostnader	(2 494)	(4 170)
Netto valutagevinst/tap	2 594	(3 130)
Netto gevinst (tap) på lån til konsernselskap	(1 356)	(505)
Nedskrivning lån til konsernselskap og tilknyttede selskaper	(252)	(4)
Gevinst (tap) ved salg av aksjer i datterselskap og tilknyttede selskaper	-	3
Netto gevinst (tap og nedskrivninger) av finansielle eiendeler	(1 608)	(506)
Netto finansinntekter og kostnader	5 771	2 736

Telenor ASA fører mottatt konsernbidrag fra datterselskaper som finansinntekt i det året det vedtas av generalforsamlingen i relevante selskap og Telenor ASA får rett til konsernbidraget. Konsernbidrag for inntektsåret 2009 er beregnet til 4,6 milliarder kroner og vil bli inntektsført i 2010.

I 2009 ble det besluttet at Cinclus Technology AS skulle avhendes og virksomheten er klassifisert som virksomhet holdt for salg i konsernregnskapet. Da det ikke lyktes å finne en kjøper ble det inngått en avtale med en kunde om overdragelse av driftskontakten til en ny driftsoperatør. Avtalen medførte utbetaling av 325 millioner kroner (hovedsakelig utbetalt i 2010) under en garanti stilt av Telenor ASA, som er innregnet på linjen tap på garantistillelser for datterselskap.

Datterselskapet Aeromobile Ltd., eiet i flere ledd gjennom Telenor Communication II AS, ble i desember 2009 satt under offentlig administrasjon i England. Som en følge av dette ble Telenor ASA krevet for 66 millioner kroner, som var Telenor ASAs andel av garantien som var stilt overfor eksterne långiver. Telenor ASA har meldt det utbetalte beløpet som en fordring i boet etter Aeromobile Ltd., men har nedskrevet fordringen med 45 millioner kroner på linjen tap på garantistillelser for datterselskap.

Telenor ASA ettergav i 2008 lån på til datterselskapet Cinclus Technology AS med 494 millioner kroner som en følge av selskapets manglende evne til å betjene gjelden, og var ledd i en refinansiering som skulle gjøre det mulig for selskapet å fortsette sin virksomhet. I forbindelse av med overdragelse av driftskontakten til en ny driftsoperatør, ble det samtidig besluttet å avvikle selskapet etter overføringen er gjennomført og det er derfor avsatt 420 millioner kroner i 2009 som tap for resterende lån gitt av Telenor ASA. Virksomheten er klassifisert som virksomhet holdt for salg i konsernregnskapet.

I forbindelse med avvikling av Telenor Greece As har Telenor ASA realisert et tap på lån med 936 millioner kroner. Selskapet var eiet gjennom datterselskapet Telenor Mobile Holding AS.

I forbindelse med at AeroMobile ble satt under administrasjon, er det foretatt tapsavsetning for lån til eierselskapet Aeromobile Holding AS med 252 millioner kroner.

07 // Skatter

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Resultat før skatt	4 615	1 537
Årets betalbare skatt	(1 703)	-
Betalt kildeskatt til fremføring	-	(8)
Betalt kildeskatt benyttet til inntektsfradrag	(12)	-
For lite/mye beregnet betalbar skatt tidligere år	8	(1)
Endring i utsatt skatt	409	81
Sum skattekostnad	(1 299)	72
Beregning av årets skattegrunnlag:		
Resultat før skatt	4 615	1 537
Ikke skattepliktige inntekter ¹⁾	(13)	(1 815)
Ikke skattemessig fradragsberettigede kostnader	24	19
Konsernbidrag tidligere år	(3 706)	(3 850)
Endring i midlertidige forskjeller	2 992	(2 062)
Grunnlag kildeskatt inkludert i midlertidige forskjeller	29	(31)
Konsernbidrag inneværende år	4 620	3 706
Fremføring av skattemessig underskudd	-	2 496
Bruk av skattemessige underskudd fra tidligere år	(2 496)	-
Mottatt fra regjeringens krisepakke, reduserer underskudd fra tidligere år	20	-
Årets grunnlag betalbar skatt	6 085	-
Betalbar skatt (28 %) av årets skattegrunnlag	(1 703)	-
Avstemming av skattekostnad		
Forventet skattekostnad (28 % av resultat før skatt)	(1 292)	(430)
Skatteeffekt av andre ikke skattepliktige inntekter	4	508
Skatteeffekt av ikke fradragsberettiget kostnader	(7)	(5)
Betalt kildeskatt i løpet av året benyttet til inntektsfradrag	(12)	-
For lite/mye beregnet skatt tidligere år	8	(1)
Sum skattekostnad	(1 299)	72
Effektiv skattesats i %	28,2 %	0,0 %

¹⁾ Av ikke skattepliktige inntekter i 2008 utgjorde mottatt utbytte og skattefritt konsernbidrag 1,7 milliarder kroner.

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008	Endringer
Midlertidige forskjeller per 31. desember:			
Driftsmidler	66	91	25
Renteelementet i forbindelse med virkelig verdi sikring av gjeld	(1 373)	(1 213)	160
Andre langsiktige fordringer mot datterselskap	(717)	-	717
Øvrige derivater ¹⁾	1 994	3 747	1 753
Andre avsetninger for forpliktelse	(394)	(84)	310
Netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse innregnet i balansen	(305)	(279)	26
Konsernbidrag	(4 620)	(3 706)	914
Underskudd til fremføring	-	(2 496)	(2 496)
Fremførbart kreditfradrag	(29)	-	29
Sum før kontantstrømsikring	(5 379)	(3 940)	1 439
Derivater utpekt som instrumenter i kontantstrømsikring	(647)	(216)	431
Sum	(6 027)	(4 156)	1 871
Sum netto eiendel ved utsatt skatt (28 %)	1 687	1 164	524
Ført mot øvrige resultatelementer ²⁾			(121)
Mottatt på regjeringens krisepakke			6
Endring utsatt skatt			409

¹⁾ Øvrige derivater benyttes til sikring av gjeld og kontantstrømmer, og verdiendringer innregnes i resultatregnskapet.

²⁾ Utsatt skatt innregnet i øvrige resultatelementer er hovedsakelig relatert til skatt på verdiendring derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikring. Øvrige resultatelementer presenteres brutto i Totalresultatet med tilhørende skatteeffekt på egen linje.

Telenor ASA krever skattemessig fradrag i 2009 for tap på lån i forbindelse med avviking av datterselskapet Telenor Greece AS som realisert tap i næring, mens avsetning for tap på garantier og lån knyttet til Cinclus Technology AS og Aeromobile Ltd. i 2009 er behandlet skattemessig som urealisert tap (midlertidig forskjell), se note 6.

Norske skattemyndigheter har i 2009 tatt opp spørsmål om månedlige betalinger under en Total Return Swap avtale, med VimpelCom-aksjer som underliggende objekt, skal behandles som skattepliktig inntekt i Telenor ASA for inntektsårene 2006 og 2007. Gevinst på avtalen, tilsvarende de månedlige betalingene, ble ved overføring av avtalen til Telenor East Invest AS i 2007 behandlet som skattefri inntekt i Telenor ASA.

08 // Goodwill og immaterielle eiendeler

2009

BELØP I MILLIONER KRONER	Anskaffelseskost per 01.01.09	Tilgang	Avgang	Årets av- og ned- skrivninger	Akkumulerte av- og ned- skrivninger	Balanseført verdi per 31.12.09
Goodwill	20	-	-	-	-	20
Lisenser og rettigheter (12–15 år)	532	3	-	(30)	(219)	316
Software – kjøpt (5 år)	290	130	(61)	(44)	(212)	146
Anlegg under utførelse	81	(72)	-	-	-	9
Sum goodwill og immaterielle eiendeler	923	61	(61)	(74)	(431)	491

2008

BELØP I MILLIONER KRONER	Anskaffelseskost per 01.01.08	Tilgang	Avgang	Årets av- og ned- skrivninger	Akkumulerte av- og ned- skrivninger	Balanseført verdi per 31.12.08
Goodwill	20	-	-	-	-	20
Lisenser og rettigheter (12–15 år)	504	28	-	(42)	(189)	343
Software – kjøpt (5 år)	263	49	(22)	(85)	(216)	74
Anlegg under utførelse	119	21	(59)	-	-	81
Sum goodwill og immaterielle eiendeler	906	98	(81)	(127)	(405)	518

Av tilgang på software i 2009 er 82 millioner kroner knyttet til utviklingen av et felles kommunikasjonssystem for konsernet.

Telenor ASA ble i 2005 tildelt en GSM-lisens hvor den balanseførte verdien inkluderer nåverdi av årlig frekvensavgift i lisensperioden. Balanseføringen av denne nåverdien ble i 2008 revurdert og øket med 28 millioner kroner som følge av en økning i frekvensavgiften.

09 // Varige driftsmidler

2009

BELØP I MILLIONER KRONER	Anskaffelseskost per 01.01.09	Tilgang	Avgang	Årets av- og ned- skrivninger	Akkumulerte av- og ned- skrivninger	Balansført verdi per 31.12.09
EDB-utstyr (3–5 år)	31	11	-	(4)	(30)	12
Andre varige driftsmidler	25	-	(1)	(2)	(17)	7
Sum varige driftsmidler	56	11	(1)	(6)	(47)	19

2008

BELØP I MILLIONER KRONER	Anskaffelseskost per 01.01.08	Tilgang	Avgang	Årets av- og ned- skrivninger	Akkumulerte av- og ned- skrivninger	Balansført verdi per 31.12.08
EDB-utstyr (3–5 år)	30	1	-	(5)	(25)	6
Andre varige driftsmidler	19	8	(2)	(1)	(15)	10
Sum varige driftsmidler	49	9	(2)	(6)	(40)	16

10 // Andre finansielle eiendeler

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Egenkapitalinnskudd i Telenor Pensjonskasse ¹⁾	120	120
Andre finansielle eiendeler holdt mot eksterne	1 835	3 676
Andre kortsiktige finansielle eiendeler holdt mot konsernselskap	-	95
Sum andre langsiktige finansielle eiendeler	1 955	3 891

Kortsiktig rentebærende fordring holdt på eksterne	44	36
Fordringer på selskap i samme konsern	640	280
Andre kortsiktige finansielle eiendeler holdt mot eksterne	396	639
Andre kortsiktige finansielle eiendeler holdt mot konsernselskap	42	32
Sum andre kortsiktige finansielle eiendeler	1 122	987

¹⁾ Den regnskapsførte verdien er oppført til kostpris, som også tilsvarer markedsverdien. Telenor ASAs eierandel tilsvarer 40 % av innskutt kjernekapital i pensjonskassene, de øvrige 60 % eies av Telenor Eiendom Holding AS.

11 // Egenkapital og utbytte

Fordeling av egenkapital og bevegelser de siste 3 årene fremgår av egen oversikt. Aksjenes pålydende er 6 kroner. Per 31. desember 2009 hadde Telenor ASA 1.859.890 egne aksjer. Fond for urealiserte gevinster utgjør 262 millioner kroner av annen egenkapital per 31. desember 2009.

UTBYTTE	2009	2008
Utbytte per aksje i kroner – utbetalt	-	3,40
Utbytte per aksje i kroner – foreslått av styret	2,50	-

Utbytte for 2007 på 5.678 millioner kroner ble utbetalt i mai 2008. Det ble ikke utbetalt utbytte i 2009. For 2009 har styret foreslått et utbytte på 4.140 millioner kroner. Fri egenkapital i Telenor ASA var 24.559 millioner kroner per 31. desember 2009.

12 // Finansielle instrumenter og risikostyring

Risikostyring

Telenor ASAs finansavdeling er ansvarlig for selskapets aktiviteter knyttet til finansiell risikostyring herunder likviditetsrisiko, renterisiko, valutarisiko, kredittrisiko og kapitalstyring. Virksomheten i finansavdelingen utføres innenfor et rammeverk av policy og prosedyrer. Ledelsen og styret i Telenor ASA mottar regelmessig oppdatering om virksomheten tilknyttet finansområdet.

Det er lagt vekt på kortsiktig og langsiktig finansiell fleksibilitet og Telenor ASA utsteder gjeld i det norske og utenlandske kapitalmarkedet hovedsakelig gjennom sertifikater og obligasjoner. I tillegg har Telenor ASA etablert forpliktende syndikerte kredittfasiliteter på 1,5 milliarder euro med forfall i 2012 og 1,0 milliarder euro med forfall i 2013.

Finansiering av konsernets investeringer og styring av konsernets likviditetsstrømmer innebærer at Telenor ASA er eksponert for renterisiko på renteinntekter og rentekostnader innregnet i resultatet som følge av rentendringer i markedet. Endringer i markedsrentene påvirker også virkelig verdi av eiendeler og gjeld.

Telenor ASA er eksponert for valutarisiko for endringer i verdien på norske kroner relativt til andre valutaer som følge av låneopptak i andre valutaer enn norske kroner. Valutarisiko påvirker også verdien av Telenor ASA nettoinvesteringer i utlandet som vil variere med endringene i kronekursen.

Selskapet har kreditt risiko knyttet fordringer og finansielle instrumenter med positiv verdi mot eksterne og andre selskaper i konsernet.

Telenor ASA anvender derivater slik som valutaterminkontrakter, fremtidige rentebytteavtaler og i noe utstrekning renteopsjoner til å styre sin risikoeksponering knyttet til endringer i valuta og renter. Alle derivatkontrakter blir vurdert til virkelig verdi med endringer regnskapsført over resultatregnskapet. Dette gjelder også derivatkontrakter holdt mot konsernselskap. Dersom regnskapsmessig sikringsføring blir benyttet vil endringer i virkelig verdi av derivater kunne bli ført som øvrige resultatелеmenter som en del av totalresultatet.

Se også note 2 – 'Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper' og note 30 'Finansiell risikostyring' til konsernregnskapet hvor finansiell risiko og regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter er utdypet.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Prinsipper for beregning av virkelig verdi

Basert på karakteristika til de finansielle instrumentene som er innregnet i Telenor ASAs regnskap, er de finansielle instrumentene gruppert i klassene som er beskrevet under. Estimerte virkelige verdier av konsernets finansielle instrumenter er basert på markedspriser og verdsettelsesmetoder som beskrevet nedenfor.

Verdsettelseshierarkiet

Telenor ASA måler virkelig verdi ut fra følgende verdsettelseshierarki som reflekterer betydningen av input benyttet i målingen av finansielle instrumenter i kategorien 'Virkelig verdi over resultatet' (VVOR) og i 'kategorien 'Tilgjengelig for salg' (TFS):

Nivå 1: Kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter.

Nivå 2: Annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1 som er observerbar for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).

Nivå 3: Input for eiendeler eller forpliktelser som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

Tabellen under analyserer finansielle instrumenter ut fra nivå i verdsettelseshierarkiet som den virkelige verdien er kategorisert i.

Rentebærende gjeld

Virkelig verdi av rentebærende gjeld er beregnet ved å benytte rentekurver som inneholder estimer på Telenor ASAs kredittmargin.

Denne kredittkurven er ekstrapolert ut fra indikative priser ved opptak av gjeld med ulike løpetider utstedt av Telenor ASA. Rentekurvene er interpolert fra plasserings- og swaprenter som er observerbare i markedet for ulike valutaer og forfallstidspunkter.

Kundefordringer og andre finansielle anleggs- og omløpsmidler

For kundefordringer og andre kortsiktige fordringer er regnskapsført verdi, justert for tapsavsetninger, vurdert til å være en rimelig tilnærming til virkelig verdi. Diskontering er ikke antatt å ha noen vesentlig effekt på denne klassen av finansielle instrumenter.

Leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser

For leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser er regnskapsført verdi vurdert til å være en rimelig tilnærming til virkelig verdi. Diskontering er ikke antatt å ha noen vesentlig effekt på disse finansielle instrumentene.

Aksjer

Virkelige verdier for børnoterte aksjer er basert på noterte kurser ved slutten av de relevante årene. Virkelig verdi på unoterte aksjer er beregnet ved hjelp av aksepterte verdsettelsesmetoder, eller innregnet til kost dersom investeringen ikke har noen notert markedspris i et aktivt marked og hvor virkelig verdi ikke kan beregnes pålitelig.

Kontanter og kontantekvivalenter

Virkelig verdi for denne klassen av finansielle instrumenter antas å være lik regnskapsført verdi.

Derivater

Virkelige verdier av valutabytteavtaler, terminkontrakter i valuta og rentebytteavtaler er estimert ved nåverdien av framtidige kontantstrømmer, beregnet ved bruk av swaprenter og valutakurser per 31. desember 2009 og per 31. desember 2008. Opsjoner er verdsatt ved bruk av relevante opsjonspringsmodeller.

		Virkelig verdi av finansielle instrumenter 31. desember 2009 per klasse										
BELØP I MILLIONER KRONER		Virkelig	Regn-	Virkelig	Rente-	Kunde-	Leveran-		Valuta-	Rente		
Finansiell stillingspost		verdi- nivå	skapsført verdi	verdi	bærende gjeld	fordringer og andre finansielle anleggs- og omløps- midler	dørgjeld og andre ikke- rente- bærende finansi- elle for- pliktelser	Aksjer	Kontanter og kon- tantekvi- valenter	avtaler og termin- kontrakter	bytte- avtaler og rente opsjoner	
Langsiktige rentebærende fordringer på konsernselskaper¹⁾			65 722	65 722								
		UOF	65 722	65 722		65 722						
Andre finansielle anleggsmidler		10	1 955	1 955								
Eksterne motparter		2 VVOR	1 811	1 811					1 797	14		
Konserninterne motparter		3 TFS	120	120				120				
Eksterne motparter		UOF	24	24		24						
Kundefordringer på selskap i samme konsern			254	254								
		UOF	254	254		254						
Eksterne kundefordringer			7	7								
		UOF	7	7		7						
Andre finansielle omløpsmidler		10	1 122	1 122								
Eksterne motparter		2 VVOR	317	317					311	6		
Konserninterne motparter		2 VVOR	42	42					42			
Eksterne motparter		UOF	119	119		119						
Konserninterne motparter		UOF	640	640		640						
Eksterne motparter		IF ⁴⁾	4	4								
Betalingsmidler og kortsiktige plasseringer²⁾			5 586	5 586								
		UOF	5 586	5 586				5 586				
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)			2 170	2 170								
Sum – Tilgjengelig for salg (TFS)			120	120								
Sum – Utlån og fordringer (UOF)			72 352	72 352								
Langsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap			(18)	(18)								
		2 VVOR	(18)	(18)					(18)			
Langsiktig rentebærende gjeld til eksterne³⁾			(25 207)	(24 442)								
		FFAK	(25 207)	(24 442)	(24 442)							
Langsiktig ikke rentebærende gjeld til konsernselskap			(271)	(271)								
		FFAK	(70)	(70)			(70)					
		2 VVOR	(201)	(201)						(201)		
Langsiktig ikke rentebærende gjeld til eksterne			(316)	(316)								
		FFAK	(6)	(6)			(6)					
		2 VVOR	(310)	(310)						(310)		
Kortsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap¹⁾			(44 937)	(44 937)								
		FFAK	(44 937)	(44 937)	(44 937)							
Kortsiktig rentebærende gjeld til eksterne³⁾			(2 324)	(2 324)								
		FFAK	(2 324)	(2 324)	(2 324)							
Trekk på konsernkonto²⁾			(4 558)	(4 558)								
		FFAK	(4 558)	(4 558)	(4 558)							
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld til konsernselskap		13	(141)	(141)								
		FFAK	(125)	(125)			(125)					
		2 VVOR	(16)	(16)						(16)		
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld til eksterne		13	(2 843)	(2 843)								
		FFAK	(956)	(956)			(956)					
		2 VVOR	(73)	(73)						(73)		
		IF ⁴⁾	(1 814)	(1 814)								
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)			(618)	(618)		(76 261)	66 766	(1 157)	120	5 586	1 532	20
Sum – Finansielle forpliktelser til amortisert kost (FFAK)			(78 183)	(77 418)								

¹⁾ Langsiktige rentebærende fordringer på konsernselskaper består i sin helhet av utlån fra Telenor ASA til datterselskaper. Kortsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap består i sin helhet av innskudd i internbanken i Telenor ASA fra datterselskap.

²⁾ Konsernet har etablert konsernkontosystemer med to bankforbindelser. Telenor ASA er i henhold til avtalene konsernkontoinnehaver og øvrige konsernkontoselskaper er underkontoinnehavere eller deltakere. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkontoinnehaver. Betalingsmidler og kortsiktige plasseringer omfatter betalingsmidler utenfor konsernkontosystemet og kortsiktige plasseringer i pengemarkedet med løpetid under 3 måneder varighet.

³⁾ For spesifisering av rentebærende gjeld i Telenor ASA henvises det til note 29 i konsernregnskapet.

⁴⁾ Forkortelsen IF i tabellen over gjelder ikke-finansielle eiendeler og forpliktelser.

BELØP I MILLIONER KRONER	Note	Virkelig verdi-nivå	Kategori	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi av finansielle instrumenter 31. desember 2008 per klasse							
						Rente-bærende gjeld	Kunde-fordringer og andre finansielle anleggsmidler	Leverandørgjeld og andre ikke-rentebærende finansielle forpliktelser	Aksjer	Kontanter og kon-tantekvi-valenter	Valuta-bytte-avtaler og valuta-termin-kontrakter	Rente bytte-avtaler og rente opsjoner	
Langsiktige rentebærende fordringer på konsernselskaper¹⁾				74 530	74 530								
			UOF	74 530	74 530								
Andre finansielle anleggsmidler	10			3 891	3 891		74 530						
Eksterne motparter		2	VVOR	3 659	3 659						2 473	1 186	
Konserninterne motparter		2	VVOR	94	94						94		
Konserninterne motparter		3	TFS	120	120				120				
Eksterne motparter			UOF	17	17		17						
Konserninterne motparter			UOF	1	1			1					
Kundefordringer på selskap i samme konsern				191	191								
			UOF	191	191								
Eksterne kundefordringer				8	8								
			UOF	8	8			8					
Andre finansielle omløpsmidler	10			987	987								
Eksterne motparter		2	VVOR	560	560						544	16	
Konserninterne motparter		2	VVOR	32	32						32		
Eksterne motparter			UOF	112	112			112					
Konserninterne motparter			UOF	280	280			280					
Eksterne motparter			IF ⁴⁾	3	3								
Betalingsmidler og kortsiktige plasseringer²⁾				2 381	2 381								
			UOF	2 381	2 381					2 381			
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)				4 345	4 345								
Sum – Tilgjengelig for salg (TFS)				120	120								
Sum – Utlån og fordringer (UOF)				77 520	77 520								
Langsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap				(49)	(49)								
		2	VVOR	(49)	(49)						(49)		
Langsiktig rentebærende gjeld til eksterne³⁾				(29 928)	(26 991)								
			FFAK	(29 928)	(26 991)	(26 991)							
Langsiktig ikke rentebærende gjeld til konsernselskap				(87)	(87)								
			FFAK	(87)	(87)				(87)				
Langsiktig ikke rentebærende gjeld til eksterne				(406)	(406)								
			FFAK	(12)	(12)				(12)				
		2	VVOR	(394)	(394)						(321)	(73)	
Kortsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap¹⁾				(44 308)	(44 308)								
			FFAK	(44 308)	(44 308)	(44 308)							
Kortsiktig rentebærende gjeld til eksterne³⁾				(10 764)	(10 769)								
			FFAK	(10 764)	(10 769)	(10 769)							
Trekk på konsernkonto²⁾				(3 009)	(3 009)								
			FFAK	(3 009)	(3 009)	(3 009)							
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld til konsernselskap	13			(96)	(96)								
			FFAK	(94)	(94)				(94)				
		2	VVOR	(2)	(2)							(2)	
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld til eksterne	13			(1 387)	(1 387)								
			FFAK	(913)	(913)				(913)				
		2	VVOR	(368)	(368)							(337)	(31)
			IF ⁴⁾	(106)	(106)								
Sum – Virkelig verdi over resultatet (VVOR)				(813)	(813)								
Sum – Finansielle forpliktelser til amortisert kost (FFAK)				(89 115)	(86 183)								

¹⁾ Langsiktige rentebærende fordringer på konsernselskaper består i sin helhet av utlån fra Telenor ASA til datterselskaper. Kortsiktig rentebærende gjeld til konsernselskap består i sin helhet av innskudd i internbanken i Telenor ASA fra datterselskap.

²⁾ Konsernet har etablert konsernkontosystemer med to bankforbindelser. Telenor ASA er i henhold til avtalene konsernkontoinnehaver og øvrige konsernkontoselskaper er underkontoinnehavere eller deltakere. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkontoinnehaver. Betalingsmidler og kortsiktige plasseringer omfatter betalingsmidler utenfor konsernkontosystemet og kortsiktige plasseringer i pengemarkedet med løpetid under 3 måneder varighet.

³⁾ For spesifisering av rentebærende gjeld i Telenor ASA henvises det til note 29 i konsernregnskapet.

⁴⁾ Forkortelsen IF i tabellen over gjelder ikke-finansielle eiendeler og forpliktelser.

Tabellene under viser forfallsprofilen til Telenor ASAs gjeld i nominelle verdier:

BELØP I MILLIONER KRONER	Total per 31.12.09	< 1 år	1–3 år	3–6 år	6–9 år	Ikke spesifisert
Rentebærende gjeld						
Obligasjons- og sertifikatlån	26 177	2 311	10 553	4 998	8 315	-
Annen rentebærende gjeld	1 354	13	272	245	824	-
Sum rentebærende gjeld eksterne motparter	27 531	2 324	10 825	5 243	9 139	-
Rentebærende gjeld til konsernselskap	44 955	44 937	18	-	-	-
Trekk på konsernkonto	4 558	-	-	-	-	4 558
Sum rentebærende gjeld til konsernselskap	49 513	44 937	18	-	-	4 558
Ikke-rentebærende gjeld						
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksterne	24	24	-	-	-	-
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld til konsernselskap	62	62	-	-	-	-
Annen kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	2 898	2 898	-	-	-	-
Annen langsiktig ikke-rentebærende gjeld	587	-	-	-	-	587
Sum ikke-rentebærende gjeld	3 571	2 984	-	-	-	587
Total	80 615	50 245	10 843	5 243	9 139	5 145

Fremtidige rentebetalinger	4 510	761	1 676	1 435	637	-
-----------------------------------	--------------	------------	--------------	--------------	------------	----------

BELØP I MILLIONER KRONER	Total per 31.12.08	< 1 år	1–3 år	3–6 år	6–9 år	Ikke spesifisert
Rentebærende gjeld						
Banklån	4 928	4 928	-	-	-	-
Obligasjons- og sertifikatlån	34 604	5 825	8 180	10 734	9 865	-
Annen rentebærende gjeld	1 160	11	6	419	724	-
Sum rentebærende gjeld eksterne motparter	40 692	10 764	8 186	11 153	10 589	-
Rentebærende gjeld til konsernselskap	44 357	44 308	49	-	-	-
Trekk på konsernkonto	3 009	-	-	-	-	3 009
Sum rentebærende gjeld til konsernselskap	47 366	44 308	49	-	-	3 009
Ikke-rentebærende gjeld						
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksterne	13	13	-	-	-	-
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld til konsernselskap	55	55	-	-	-	-
Annen kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	1 415	1 415	-	-	-	-
Annen langsiktig ikke-rentebærende gjeld	493	-	-	-	-	493
Sum ikke-rentebærende gjeld	1 976	1 483	-	-	-	493
Total	90 034	56 555	8 235	11 153	10 589	3 502

Fremtidige rentebetalinger	5 930	1 340	1 719	1 890	981	-
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------	----------

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Ekstern rentebærende gjeld som forfaller senere enn 5 år etter regnskapsårets slutt	9 175	15 701

Det henvises til note 29 i konsernregnskapet for ytterligere informasjon knyttet til Telenor ASAs rentebærende gjeld.

I oppstillingen av kontantstrømmer inngår kontanter og kontantekvivalenter med følgende beløp:

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Betalingsmidler og kortsiktige plasseringer per 31. desember	5 586	2 381
Trekk på konsernkonto per 31. desember	(4 558)	(3 009)
Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember	1 028	(628)

13 // Kortsiktig ikke rentebærende gjeld

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Leverandørgjeld til selskap i samme konsern	62	55
Finansielle derivater	16	2
Annen kortsiktig gjeld til konsernselskap	63	39
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld til konsernselskap	141	96
Leverandørgjeld til eksterne	24	13
Offentlige avgifter, skattetrekk, feriepenger og lignende	110	100
Betalbar skatt	1 703	-
Påløpte, ikke forfalte kostnader	528	842
Avsetning for nedbemanning og tpskontrakter	1	6
Forskuddsbetalte inntekter	2	3
Finansielle derivater	73	368
Annen kortsiktig gjeld ¹⁾	402	55
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld til eksterne	2 843	1 387

¹⁾ Av annen kortsiktig gjeld utgjør avsetning knyttet til garantiansvar vedrørende Cinclus Technology AS 325 millioner kroner, se note 6.

14 // Garantiansvar

BELØP I MILLIONER KRONER	2009	2008
Garantiansvar	1 219	1 665

Tabellen over inkluderer ikke kjøpte bankgarantier eller garantier hvor tilhørende forpliktelse er oppført i selskapets balanse. Garantiansvaret består hovedsakelig av morselskapsgarantier avgitt av Telenor ASA på vegne av datterselskaper, med 969 millioner kroner per 31. desember 2009 (1,4 milliarder kroner per 31. desember 2008).

Garantier på henholdsvis 2,9 milliarder kroner (510 millioner amerikanske dollar) og 5,7 milliarder kroner (809 millioner amerikanske dollar) per 31. desember 2009 og 2008 knyttet til "Cross Border QTE" leieavtaler er ikke inkludert i tabellen ovenfor, se note 32 til konsernregnskapet.

15 // Kontraktsforpliktelser

Telenor ASAs kommitterte kjøpsforpliktelser per 31. desember 2009 var hovedsakelig avtaler som Telenor ASA har inngått på vegne av konsernet.

Tabellen under inkluderer kun avtaler hvor Telenor ASA har en minimum kjøpsforpliktelse.

BELØP I MILLIONER KRONER	2010	2011	2012	2013	2014	Etter 2014
Kommitterte kjøpsforpliktelser	71	64	2	1	-	-

16 // Aksjer i datterselskaper

Nedenfor vises aksjer i datterselskaper eid av Telenor ASA, som i hovedsak er holdingselskaper, og datterselskaper direkte eid av disse. Flere av datterselskapene i andre ledd vist i tabellen eier aksjer i andre datterselskaper som er beskrevet i deres respektive årsregnskaper.

Eierandel tilsvarende stemmeandel hvis ikke annet er angitt.

Aksjer i datterselskaper

	Forretningskontor	Eierandel i % 2008	Eierandel i % 2009	Regnskapsført verdi per 31.12.08 i millioner kroner	Regnskapsført verdi per 31.12.09 i millioner kroner
Telenor Networks Holding AS	Norge	100,0	100,0	13 124	13 124
Telenor International Centre AS	Norge	100,0	100,0	-	-
Telenor Intercom Holding	Norge	100,0	100,0	1 279	1 279
Telenor Key Partner AS	Norge	100,0	100,0	49	49
Telenor Communication II AS	Norge	100,0	100,0	466	466
Telenor Mobile Holding AS	Norge	100,0	100,0	13 698	13 698
Dansk Mobil Holding II AS	Norge	100,0	100,0	203	203
Telenor Business Partner Invest AS	Norge	100,0	100,0	1 150	1 150
Telenor Broadcast Holding AS	Norge	100,0	100,0	4 429	4 429
Telenor Eiendom Holding AS	Norge	100,0	100,0	4 159	4 159
Telenor KB AS	Norge	100,0	100,0	-	-
Telenor Forsikring AS	Norge	100,0	100,0	300	300
Maritime Communications Partner AS ¹⁾	Norge	98,9	98,9	172	172
Telenor Services 1 AS	Norge	100,0	100,0	3	3
Telenor GTI AS	Norge	100,0	100,0	1 200	1 600
Sum				40 232	40 632

¹⁾ De øvrige aksjene eies av Telenor Communication II AS.

Aksjer i datterselskaper eid gjennom datterselskaper

	Forretnings- kontor	Eierandel i % 2008	Eierandel i % 2009
Telenor Networks Holding AS			
Telefonselskapet AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Global Services AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Svalbard AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Privat AS (fusjonert inn i Telenor Norge AS i 2009) ¹⁾	Norge	100,0	-
Telenor Norge AS (tidligere Telenor Telecom Solutions AS) ¹⁾	Norge	100,0	44,5
Telenor Bedrift AS (fusjonert inn i Telenor Norge AS i 2009) ¹⁾	Norge	100,0	-
Nye Telenor East Invest AS (fusjonert inn i Telenor Networks Holding AS i 2009)	Norge	100,0	-
TBS Infrastructure AB	Sverige	100,0	100,0
Datamatrix AS	Norge	100,0	100,0
Telenor International Centre AS			
Telenor Russia AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Magyarorszag KFT	Ungarn	99,3	99,3
Telenor Intercom Holding AS			
Nye Telenor Mobile Communications 1 AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Key Partner AS			
Telenor Key Partner Danmark A/S	Danmark	100,0	100,0
Telenor Communication II AS			
Argos Takes Care of It SA (avviklet i 2009)	Marokko	99,9	-
Telenor Venture VI AS	Norge	51,0	51,0
Telenor Venture VII AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Kapitalforvaltning ASA	Norge	100,0	100,0
Aeromobile Ltd (solgt til Aeromobile Holding AS i 2009)	Storbritannia	83,8	-
Cinclus Technology AS	Norge	66,0	66,0
Smartcash AS	Norge	100,0	100,0
Aeromobile Holding AS (tidligere Telenor Start 1 AS)	Norge	100,0	100,0
Telenor Media & Content Services AS	Norge	100,0	100,0
TMMH AS	Norge	100,0	100,0

Aksjer i datterselskaper eid gjennom datterselskaper forts.

	Forretnings- kontor	Eierandel i % 2008	Eierandel i % 2009
Telenor Austria GmbH (avviklet 2009)	Østerrike	100,0	-
Telenor Polska sp.z.o.o	Polen	100,0	100,0
Movation AS (solgt 2009)	Norge	100,0	-
TelCage AS	Norge	100,0	82,0
Telenor Traxion AS (stiftet i 2009)	Norge	-	100,0
Telenor Objects AS (stiftet i 2009)	Norge	-	100,0

Telenor Mobile Holding AS

Nye Telenor Mobile Communications III AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Mobile Communications AS	Norge	100,0	100,0
Telenor East Invest AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Mobile Sweden AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Greece AS (avviklet 2009)	Norge	100,0	-
Nye Telenor Mobile Communications II AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Mobil AS (fusjonert inn i Telenor Norge AS i 2009) ¹⁾	Norge	100,0	-
Telenor Norge AS ¹⁾	Norge	-	55,5
Wireless Mobile International AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Telehuset AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Danmark Holding AS	Danmark	100,0	100,0
OYO AS	Norge	100,0	100,0
Pro Monte GSM	Montenegro	100,0	100,0
Europolitan Telenor AB	Sverige	100,0	100,0
Telenor Start AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Connexion Holding AB	Sverige	100,0	100,0

Telenor Business Partner Invest AS

EDB Business Partner ASA	Norge	51,3	51,3
--------------------------	-------	------	------

Telenor Broadcast Holding AS

Telenor Satellite Broadcasting AS	Norge	100,0	100,0
Telenor UK Ltd.	Storbritannia	100,0	100,0
Telenor Bulgaria o.o.d	Bulgaria	100,0	100,0
Telenor Plus AB	Sverige	100,0	100,0
Canal Digital AS	Norge	100,0	100,0
Canal Digital Kabel TV AS	Norge	100,0	100,0
Norkring AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Vision International AB	Sverige	100,0	100,0
Telenor Satellite Broadcasting CEE Region s.r.o.	Tsjekkia	90,0	90,0
Conax AS	Norge	100,0	100,0
Premium Sports AS	Norge	100,0	100,0

Telenor Eiendom Holding AS

Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 1 AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 2 AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 3 AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 4 AS	Norge	100,0	100,0
Telenor Eiendom Hareløkken AS	Norge	100,0	100,0
Ēgetvölgy Zrt	Ungarn	100,0	100,0

Andre vesentlige datterselskap

Telenor Sverige AB	Sverige	100,0	100,0
Sonofon AS	Danmark	100,0	100,0
DiGi.Com Bhd	Malaysia	49,0	49,0
Pannon GSM RT	Ungarn	100,0	100,0
Telenor d.o.o.	Serbia	100,0	100,0
Telenor Pakistan BV Ltd	Pakistan	100,0	100,0
Total Access Communications Plc. (DTAC)	Thailand	65,5	65,5
Grameenphone Ltd	Bangladesh	62,0	55,8
Unitech Wireless Private Limited ²⁾	India	-	49,0

¹⁾ Ved utgangen av 2009 har selskapene Telenor Telecom Solution AS, Telenor Mobil AS, Telenor Bedrift AS og Telenor Privat AS fusjonert med Telenor Telecom Solutions AS som det overtakende selskap. Det fusjonerte selskapet har endret navn til Telenor Norge AS. Telenor Mobile Holding AS har mottatt aksjer i Telenor Norge AS som fusjonsvederlag for aksjene i Telenor Mobil AS.

²⁾ Unitech Wireless i India består av 8 separate selskap.

Erklæring fra styret og daglig leder

"Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for regnskapsåret 2009 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2009 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forenklet IFRS i Norge, gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor."

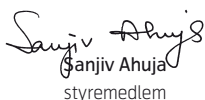
Fornebu, 23. mars 2010

Harald Norvik
styreleder

John Giverholt
styrets nestleder

Ganjiv Ahuja
styremedlem

Kjersti Kleven
styremedlem

Olav Vollidal
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

Dr. Burckhard Bergmann
styremedlem

Barbara Milian Thoralsson
styremedlem

Harald Stavn
styremedlem

Brit Østby Fredriksen
styremedlem

Bjørn André Anderssen
styremedlem

Jon Fredrik Baksaas
konsernsjef

Revisjonsberetning for 2009

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Christian Frederiks pl. 6, NO-0154 Oslo
Oslo Atrium, P.O. Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 369 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
Telenor ASA

Revisjonsberetning for 2009

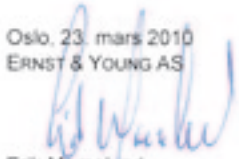
Vi har revidert årsregnskapet for Telenor ASA for regnskapsåret 2009, som viser et årsresultat på kr 3 316 millioner for morselskapet og et årsresultat på kr 10 104 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av årsresultatet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, oppstillinger av totalresultat, finansiell stilling, kontantstrømmer og endringer i egenkapital og noter til regnskapet. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, oppstillinger av totalresultat, finansiell stilling, kontantstrømmer og endringer i egenkapital og noter til konsernregnskapet. Forenklet IFRS i henhold til regnskapsloven § 3-9 er anvendt ved utarbeidelsen av morselskapets regnskap. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i samsvar med forenklet IFRS iht. regnskapsloven § 3-9
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av årsresultatet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 23. mars 2010
ERNST & YOUNG AS

Erik Mamelund
statsautorisert revisor

Uttalelse fra Bedriftsforsamlingen i Telenor ASA

Bedriftsforsamlingen i Telenor ASA fattet 24. mars 2010 følgende vedtak.

Bedriftsforsamlingen anbefaler at generalforsamlingen godkjenner styrets forslag til årsregnskap for 2009 for konsernet og Telenor ASA, og for øvrig som fremmet til bedriftsforsamlingen, ved å overføre 3.316 millioner kroner til tilbakeholdt overskudd og utbetale et utbytte på kroner 2,50 per aksje.

Finansiell kalender 2010

Onsdag 5. mai	Presentasjon av resultat for 1. kvartal 2010
Onsdag 19. mai	Ordinær generalforsamling 2010
Onsdag 21. juli	Presentasjon av resultat for 2. kvartal 2010
Onsdag 27. oktober	Presentasjon av resultat for 3. kvartal 2010

Ansvarsfraskrivelse

Denne rapporten inneholder uttalelser om fremtiden knyttet til vekstinitiativ, resultater, strategier og målsettinger for Telenor. Uttalelser om fremtiden medfører en viss iboende risiko og usikkerhet, og faktiske resultater og utvikling kan avvike vesentlig fra det som er uttalt eller antydnet.

 telenor Norge
 telenor Danmark
 telenor Sverige

 pannon Ungarn
 promonte Montenegro
 telenor Serbia
 KYIVSTAR Ukraina
 VimpelCom Russland

 grameenphone Bangladesh
 dtac Thailand
 telenor Pakistan
 uninor India
 Digi Malaysia

Growth comes from truly understanding the needs of people, to drive relevant change

www.telenor.com